

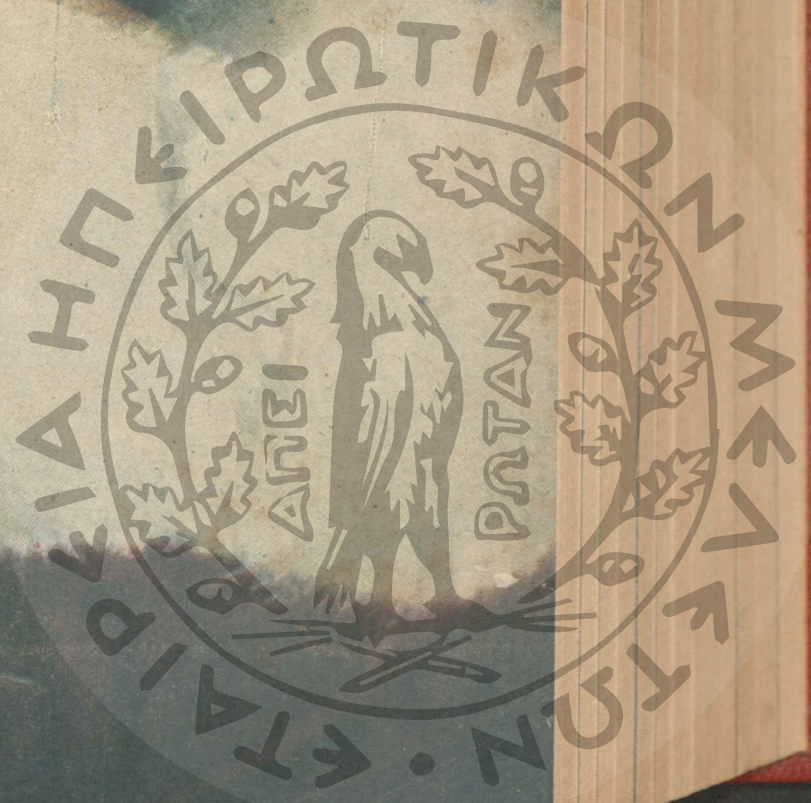
ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΕΤΟΣ 13^{ON}
ΣΕΛΙΔΕΣ 60

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β
ΑΡ. 41 - (658)

Handwritten in red ink:
Αντίο
Ψάρι υπέροχο

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ RUPERT DOWNING

ΜΙΑ
ΤΡΑΓΩΔΙΑΣΤΟ
ΕΞΠΡΕΣ

Το εξπρές έτρεχε προς το βορρά με ταχύτητα εξηντατεσσάρων μιλίων την ώρα, σκίζοντας το γκρίζο δειλινό με το φαινό του αυλάκι. Άνεπαίσθητα, τὰ γλυκά χρώματα του βασιλέματος έσθυναν κάτω από τόν σκοτεινό μανδύα της νύχτας που απλωνόταν γεμάτη μυστήριο. Έδω κι' εκεί, μερικά φώτα φαινότουσαν στά παράθυρα τών μακρυσμένων έξοχικων σπιτιών. Οί λόφοι και τὰ λειβάδια της Άγγλίας αποκοιμιόντουσαν γαλήνια.

Ο Τζέιμς Μείθορ πάλευε κι' αυτός γλυκά με τόν ύπνο στο διαμέρισμα της πρώτης θέσεως που κατείχε ολόμοναχς. Θά τόν είχε νικήσει πριν από ώρα ο ύπνος, αν δεν ή-
τιν το υπέροχο πούρο που κάπνιζε και που για τίποτε στον κόσμο δεν ήθελε νά τó αφήση νά σθύση.

Οί καπνοί ανέβαιναν γαλαζώποι προς τó ταθάνι του βαγονιού, ενώ ο Τζέιμς κύταζε επίμονα τó αντικρινό του παράθυρο, παρακαλώντας από μέσα του νά συμβή κάτι τó απροσδόκητο που νά διασκεδάση τή μονοτονία του ταξιδιού. Τó σκοτεινιασμένο πειά τζάμι του παραθύρου του ξανάστελνε θαμπή τήν εικόνα του: έθλεπε σ' αυτό έναν άνθρωπο εύρωστο και τετράγωνο, γεμάτον ύγεία και δύναμι και καμάρωνε μέσα του. Δεν έθλεπε ωστόσο στο θαμπό αυτό καθρέφτη ούτε τις σακκούλες που σχηματιζόντουσαν κάτω από τὰ μάτια του, ούτε τὰ μάγουλά του που είχαν αρχίσει νά ζαράνουν.

Έξακολουθούσε νά κυτάζει έτσι τόν έαυτό του στο τζάμι, όταν έξαφνα αναπήδησε:

Η πόρτα του βαγονιού είχε ανοίξει άργά, χωρίς ν' ακούση κανένα θόρυβο. Ο Μείθορ γύρισε τó κεφάλι του.

Στό άνοιγμα της πόρτας στεκόταν ένας άνθρωπος άδονατος, ψηλός, με ώμους γυρμένους και με μαλλιά γκρίζα. Τó πανωφόρι του ανθρώπου αυτού ήταν ξεθωριασμένο και τó καπέλλο του έδειχνε πώς τó φορούσε πολλά χρόνια.

Ο Μείθορ τά είδε αυτά τήν πρώτη στιγμή, γιατί άμέσως κατόπιν όλη του τήν προσοχή τήν τράβηξε τó γεγονός ότι ο άνθρωπος αυτός ήταν τυφλός. Γυαλιά σκοτεινόχρωμα προστάτευαν τὰ μάτια του κι' άπλωνε τὰ χέρια του μπροστά, σά νάψαχνε νά βρῇ τó δρόμο του.

Μπορώ νά σάς βοηθήσω; είπε ο Μείθορ.

Κι' άμέσως σηκώθηκε με προθυμία και με τ' άπλωμένα χέρια του συγκράτησε τόν τυφλό τή στιγμή που έν' από τούτο τράνταγμα του τράινου τόν έκανε νά κλονιστή.

Εύχαριστώ πολύ, ψιθύρισε εκείνος. Παραπλανήθηκα μέσα στον μακρύ αυτό διάδρομο και δεν μπορώ νά ξαναβρω τó βαγόνι μου. Όπως βλέπετε, είμαι...

Και χωρίς ν' άποτελειώση τή φράση του, έδειξε τὰ μάτια του.

Μην άηπουχείτε, κύριε, τού είπε ο Μείθορ. Θά βρούμε σε λίγο μαζί τó βαγόνι σας. Έν τῷ μεταξύ, αν αυτό σάς άρέση φυσικά, θά μ' εύχαριστούσατε νά μού κρατήσετε λίγο συντροφιά. Αυτά τὰ μεγάλα ταξίδια έχουν μιά μονοτονία ανυπόφορη. Νά, καθήστε εκεί, σ' αυτή τή γωνιά.

Είστε πολύ καλός, Μά είστε βέβαιος ότι ή συντροφιά μου δεν θά σάς είνε όχληρή;

Τήν ερώτησι αυτή ο τυφλός τήν έκανε μ' ένα τόνο έλαφρά ειρωνικό, μά δεν τόν πρόσεξε ο Μείθορ, ο οποίος έσπευσε ν' άπαντήση;

Καθόλου... Κάθε άλλο... Μιά στιγμή νά κλείσω τήν πόρτα, γιατί σχηματίζεται ρεύμα...

Κι' ο Μείθορ, αφού έκλεισε τήν πόρτα, ξαναγύρισε και κήθησε άπέναντι στον τυφλό.

Επί μερικές στιγμές, έψαχνε νά βρῇ ένα θέμα συνομιλίας κατάλληλο για τήν περίστασι. Αφού ο άνθρωπος αυτός ήταν τυφλός, δεν έπρεπε ούτε νά τόν ψυχράνη, ούτε νά τόν στενοχωρήση με κουβέντες που μπορούσαν νά τού θυμίσουν τήν τύφλωσί του.

Μισή στιγμή πέρασε έτσι μέσα σε μιά στενόχωρη σιωπή, σά τή διάρκεια της οποίας ούτε και ο τυφλός είπε λέξι.

Τέλος ο Μείθορ μίλησε πρώτος και είπε:

— Έπιτρέψατέ μου ν' αυτοσυστηθώ. Όνομάζομαι Τζέιμς

Μείθορ.

— Κι' εγώ, αποκρίθηκε ο άλλος, ονομάζομαι Λάρκομπ. Τί κάνεις, Τζίμμυ;

Με τó αίμα μαζεμένο όλο στην καρδιά του, με τὰ μάγουλα πιο πελιδνά από πτώματος, ο Μείθορ έθγαλε μηχανικά τή γλώσσα του και τήν έφερε στά χείλη του που είχαν γίνει με μιάς κατάστεγνα.

Ο Λάρκομπ! Ήταν ο Λάρκομπ!

Θεέ μου, τί θά έκανε τώρα;

Κι' όμως έπρεπε νά περιμένη μιά τέτοια έκπληξι έκ μέρους του, όταν θάβγαινε από τή φυλακή. Μά είχε σχεδόν ξεχάσει τόν Λάρκομπ κατά τόν τελευταίο μήνα, γιατί άλλες σοβαρές φροντίδες τόν άπασχολούσαν και, σαν ήλιθιος, δεν είχε θυμηθῇ ότι αυτόν άκριβώς τó μήνα τελείωνε ή φυλάκισις εκείνου, τόν οποίο τόσο έτρεμε.

— Λοιπόν, Μείθορ; έκανε σαρκαστικά ο Λάρκομπ. Δεν λές τίποτε; Δεν είσ' εύτυχισμένος που ξαναβλέπεις τόν παλιό σου συνέταιρο και φίλο... Μην κουνιέσαι, γιατί τραβάω!...

Και ή κάννη ενός περιστρόφου έλαμψε στο δεξι χέρι του Λάρκομπ.

Ο Μείθορ μπόρεσε επιτέλους νά μίληση.

— Μά, τί... θέλεις; τραύλισε.

— Τί θέλω; Δικαιοσύνη, για τήν όποία έγινε τόσος λόγος κατά τήν δίκη μου για τó έγκλημα που κάναμε μαζί προ έφτά χρόνων. Ήμουν τυφλός εκείνη τήν εποχή... πραγματικά τυφλός... Ήμουν βέβαιος ότι κυριευμένοι κ' οι δυο από πανικό παραθήκαμε τó νόμο μόνο και μόνο για νά σώσουμε τήν επιχείρησί μας... Ότι μόνο ή άτυχία μας μάς έμπόδιζε νά τήν σώσουμε και μιά έκανε νά φύγει και τὰ λεπτά τών πελατών μας... Νόμιμα πώς ήσουν κι' εσύ ένας άτυχος σαν και μένα!... Δεν φανταζόμουν πώς με πέρευσες σ' όλην αυτή τήν ιστορία για νά σφετεριστής τὰ ξένα χρήματα... Όλ' αυτά τὰ ανέκαλυψα, άλλοίμονο! πολύ άργότερα... Ανακάλυψα τήν πλεκτάνη που μού είχες στήσει!... Ανακάλυψα όλες σου τις σπιτιές!... Ανακάλυψα πόσο αίσχρα με εξαπάτησες!...

— Μά... Λάρκομπ!... τραύλισε ο Μείθορ.

— Μη με διακόπτες... Είπε ή σειρά σου σήμερα νά μ' ακούσης, όπως άναγκάστηκε κι' εγώ νάκούσω άτελείωτες άγορεύσεις κατά τήν διάρκεια της δίκης μου. Γίναμαι σήμερα δικαστής με τή σειρά μου και σ' ακούσης σε λίγο τήν καταδίκη σου... Ωστόσο, πριν σε καταδικάσω, πρέπει νά σου δώσω μερικές εξηγήσεις. Μού ώρκίστηκες επίσημα, δεν είπ' έτσι; ότι αν ανέλαμθανά εγώ όλη τήν ευθύνη τών άτίμων πράξεων στις οποίες με πέρευσες και δεν άπεκάλυπτα σε κανένα τήν συνενοχή σου, θά φρόντιζες για τή γυναίκα μου, όσο θά βαστούσε ή φυλάκισις μου. Μού τó ώρκίστηκες, είνε ή δεν είνε αλήθεια αυτό;

Ο Μείθορ έγινε ακόμα πιο πελιδνός και άπάντησε:

— Ναι, σου τó ώρκίστηκε, μά...

Και ο Λάρκομπ εξακολουθούσε:

— Δεν μού είπες ότι αν πρόφλακτιζόμαστε κ' οι δυο, κανένας δεν θά φρόντιζε για τις οικογένειές μας, που θά έμεναν έτσι στο έλεος του Θεού;... Δεν μού είπες ότι θά φρόντιζες σαν άδελφός για τή γυναίκα μου;... Ναι, μού τά είπες όλ' αυτά κι' εγώ, ο ήλιθιος, σε πίστεψα...

Τὰ μάτια του Μείθορ, που τὰ τραβούσε σαν μαγνήτης ή λάμψις του περιστρόφου, καρφώθηκαν για μιά στιγμή στο άγριεμένο πρόσωπο του Λάρκομπ...

Επειτα έρριξαν μιά κρυφή ματιά προς τó κουδούνι του κινδύνου.

Ωστόσο ο Λάρκομπ τόν άντελήφθη και είπε χαμογελώντας:

— Άν τολμάς, τράβα τó σχοινί τού κουδουνιού, Μείθορ. Σε προειδοποιώ μόνο πως αυτή θά είνε ή τελευταία σου κίνησις...

Επειτα, με φωνή σοβαρή, εξακολούθησε:

— Ωρκίστηκες ότι θά φροντίσης για τή γυναίκα μου και

τὸ ἔκανες πράγματι... Νόμιζες ὅτι μποροῦσες νὰ κάνης δ,τι ἤθελες ἐπειδὴ ἤμουν στὴ φυλακὴ... Νὰ σὲ τί ζήτημα γε-
λάστηκες... Θέλησες νὰ τὴν κάνης δική σου... Μὰ ἐκείνη
μ' ἀγαποῦσε... δὲν θέλησε νὰ μὲ προδώσῃ... κι' ἐπειδὴ δὲν
εἶχε κανένα νὰ τὴν προστατεύσῃ, κανένα γιὰ νὰ τῆς δώσῃ
νὰ φάῃ ἓνα κομμάτι ψωμί, προτίμησε νὰ πεθάνῃ... Αὐτο-
κτόνησε ἢ δυστυχισμένη!... Σήμερα, Μείθορ, εἶνε ἡ δική
σου σειρά νὰ πεθάνῃς...

Ὁ Μείθορ ἄρχισε νὰ τρέμῃ.

— Δὲν πιστεύω, τραύλισε, ὅτι θὰ θελήσῃς νὰ μὲ σκοτώ-
σῃς... Ὅχι, δὲν θὰ τὸ κάνης αὐτό...

— Δὲν θὰ σὲ σκοτώσω, ἂν μπορέσω νὰ τὸ ἀποφύγω αὐ-
τό. Δὲν ἔχω καμμιά διάθεσι νὰ μὲ κρεμάσουν ἐξ αἰτίας
σου... Ὅχι, ἀποφάσισα ν' αὐτοκτονήσῃς, ὅπως ἔκανε καὶ
τὴν γυναῖκα μου ν' αὐτοκτονήσῃ... Μὰ φοβᾶμαι πολὺ πὼς
δὲν θὰ ἔχῃς τὸ θάρρος...

— Γ' εἰν' αὐτὰ πού λες, Λάρκομπ... Ὅχι! Ὅχι!

— Σὲ λίγο, σὲ μιά ἢ δυὸ στιγμῆς, θ' ἀνοίξῃς αὐτὴ τὴν
πύρτα πού ὁδηγεῖ ἔξω καὶ θὰ τηδῆξῃς ἀπ' αὐτὴ στὸ κενόν.

Ἄν ἀρνήθῃς, τότε...

Καὶ ὁ Λάρκομπ, ἀπειλητικὰ, σή-
κωσε τὸ περιστροφὸ τοῦ καὶ τὸ δι-
ύθυνε πρὸς τὴν καρδιά τοῦ συνομι-
λητοῦ του...

— Δὲν μπορεῖς νὰ μοῦ ξεφύγῃς, εἴ-
πε. Τὸ πρᾶγμα εἶνε πολὺ ἀπλό. Τὰ
ἔχω ὑπολογίσει ὅλα... Πρόβλεψα τὴν
ἀντίστασί σου, τίς κινήσεις σου, τὰ
πάντα... Ἐμαθα πὼς παίρνεις κάθε
Σάββατο αὐτὸ τὸ τραῖνο γιὰ νὰ πᾶς
στὴν ἐξοχὴ καὶ τὰ κανόνια ἔτσι ὡ-
στε νὰ βρεθῶ μόνος μου μαζὺ σου
μέσα σ' αὐτὸ τὸ βαγόνι χωρὶς νὰ
μὰς ἀνησυχίῃ κανεὶς... Κανόνια ἀ-
κόμα καὶ τὸ σημεῖο τῆς γραμμῆς πού
θὰ βρεθῇ τὸ πτώμα σου!

— Σ' αὐτὸ γελάστηκες! φώναξε ὁ

Μείθορ.
Καὶ πέφτοντας ἀπάνω στὸν ἀντί-
παλὸ του μὲ ὅλο τὸ βάρος τοῦ σώ-
ματός του, ἄρχισε νὰ παλεύῃ ἀπελ-
πισμένα γιὰ νὰ τοῦ ἀρπάξῃ τὸ περι-
τροφο.

Μὰ τὴν ἴδια στιγμὴ μιά ἐκπυρο-
κρότης ἀντήχησε καὶ, χωρὶς νὰ
βγάλῃ μιλιὰ, ὁ Μείθορ σωριάστηκε
στὸ πάτωμα χτυπημένος κατὰκαρδᾶ...

Γρήγορα-γρήγορα, ὁ Λάρκομπ
τὸν ἀνασήκωσε, τὸν τοποθέτησε πάλι
σὲ φυσικὴ στάσι στὸ κάθισμα, κά-
νοντας τὸ ἄψυχο αὐτὸ σῶμα νὰ φαί-
νεται πὼς κοιμάται κι' ἔπειτα κάθισε μὲ τὴ σειρά του, πε-
ριμένοντας νὰ δῇ νὰ μπαίνουν στὸ βαγόνι οἱ ὑπάλληλοι
τοῦ τραίνου πού ἴσως νὰ εἶχαν ἀκούσει τὸν πυροβολισμό.

Μὰ δὲν ἔγινε τίποτε... Ὁ θόρυβος τοῦ τραίνου φαίνεται
πὼς εἶχε πνίξει τὸν κρότο τοῦ πυροβολισμοῦ...

Συλλογίζονταν τώρα πὼς ὁ Μείθορ τοῦ εἶχε καταστρέ-
ψῃ μὲ τὴν ξαφνικὴ ἐπιθεσί του ἓνα σχέδιο πού τὸ εἶχε κα-
ταστρώσει τόσο καλὰ! Ἡ δουλειὰ του τώρα γινόταν πιὸ
δύσκολη!

Ὅσο, εἶχε προβλέψει καὶ αὐτὸ τὸ ἐνδεχόμενο... Τὸ
σπουδαῖο ἦταν τώρα νὰ τοποθετήσῃ τὸ περιστροφὸ στὸ χέ-
ρι τοῦ Μείθορ, ἔτσι πού νὰ φανῇ πὼς αὐτοκτόνησε... Τὸ
ὅπλο θάφετε βέβαια ὅταν θὰ πετοῦσε τὸ πτώμα ἔξω ἀπ'
τὸ τραῖνο, μὰ τὰ δακτυλικά ἀτυποῦματα τοῦ Μείθορ θὰ
ἔμειναν ἐπάνω του...

Τὸ κεφάλι τοῦ νεκροῦ κουνιόταν δεξιὰ κι' ἀριστερά, ἐ-
νῶ ὁ Λάρκομπ μελετοῦσε λεπτομερῶς τὰ σχέδιά του. Προ-
σπάθισε κατόπιν ν' ἀνοίξῃ τὴν πύρτα πού ἔβλεπε ἔξω...

Μὰ, κατάρτα! Ἦταν κλειδωμένη!

Μιά στιγμὴ ἀπόμεινε σαστισμένος,
μὲ τὰ νεῦρα σὲ ὑπερέντασι. Ἐπειτα
ὁμως ἀνέκτησε τὴν ψυχραιμίαν του
καὶ σκέφτηκε ὅσο μποροῦσε πιὸ γα-
λῆνια...

Ἐνα πτώμα λιγώτερο ὀγκώδες θὰ
μποροῦσε νὰ τὸ πετάξῃ ἀπ' τὸ πα-
ράθυρο... Μὰ ὁ Μείθορ ζύγιζε ἐκατὸ
κύλα... Ἐπίσης δὲν μποροῦσε νὰ χρη-
σιμοποιήσῃ τίς πύρτες πού ἔβλεπαν
στὸ διάδρομο... Αὐτὸ θὰ ἦταν καθαρ-
ὴ τρέλλα!...

Ν' ἀφήσῃ αὐτὸ τὸ πτώμα μέσα στὸ

Ὁ Μείθορ σωριάστηκε στὸ πάτωμα χτυ-
πημένος κατὰκαρδᾶ...

διαμέρισμα καὶ νὰ ξαναγυρίσῃ στὴ θέσι του στὸ δικό του
διαμέρισμα...

Αὐτὸ θὰ ἦταν τρομερὰ ἐπικίνδυνον... Τὸ πᾶμα θ' ἀν-
καλύπτετο, οἱ ταξιδιώτες θὰ ἀνεκρίνοντο καὶ στὰ πλά-
θὰ τὸν ἀνεκάλυπταν...

Καὶ ὁμως δὲν μποροῦσε νὰ κάνῃ τίποτε ἄλλο... Στὸ δι-
βολο αὐτὴ ἡ πύρτα κι' αὐτὸς πού τὴν εἶχε κλειδεῖ... Ὅ-
σο συλλογίζονταν, ὅτι, ἔπειτα ἀπὸ τόσες προφυλάξεις, θὰ
μποροῦσαν νὰ τὸν πιάσουν...

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ τὸ τραῖνο ἔκανε κάποια στροφὴ καὶ
τὸ κορμὶ τοῦ Μείθορ ἔγειρε στὸν πᾶγκο πρὸς τὸ πλάι...

Ἐν' αὐτάκι αἷματος φάνηκε στὸ σακκάκι του καὶ τὸ
περίστροφο ἔπεσε στὸ πάτωμα...

Ἐξαφνα, ἐκείνη τὴ στιγμὴ, ἡ πύρτα ἀνοίξε πίσω ἀπὸ
τὸν Λάρκομπ.

— Τὰ εἰσιτήριά σας, σὰς παρακαλῶ! εἶπε ὁ ἐλεγκτὴς
μπαίνοντας μέσα.

Ἀμέσως ὁμως τὰ μάτια του στρογγύλεψαν, γεμάτα ἀπὸ
ἕναν ἀνέκφραστο τρόμο.

Ἐρριξε ἓνα διαπεραστικὸ βλέμμα στὸν Λάρκομπ, ὁ
ποῖος εἶχε γίγει τώρα πὸ χλωμὸς καὶ
πὸ τὸ πᾶμα πού κοίτονταν στὸ
πάγκο.

— Θεέ μου! Θεέ μου!... Πάλι ἐν-
εἶμαι τὸ θῦμα τοῦ! οὐράσις τίς εἶ-
ναι ὁ Λάρκομπ, ὁ ὁποῖος ἀναρρόφησε
ὅ,τι ἐλεγκτὴς τὸν ἀρπάξε ἀπ' τὸ
μπράτσο.

— Ἐμπρός! Ἐμπρός! Ἐξήγησε
τοῦ φώναξε αὐτοπρᾶ...
Μὰ δὲν ἔμαθε ποτέ αὐτὸ πού αὐ-
τὸν νῆθε τότε...

Τὴν ἴδια στιγμὴ ἀκριβῶς, ἕνας
μακτικὸς πάταγος συνοδευόμενος
πὸ πένθιμα τριζύματα καὶ σπιν-
σφυρίγματα τῆς μηχανῆς ἀκούστη.

Τὸ τραῖνο εἶχε συγκρουσθῇ μὲ
ἄλλο...

Πέντε λεπτά ἀργότερα, ὁ αὐτὸς
ὁ γιγῆς, μὰ τρέμοντας συγκολλη-
σέντες, Λάρκομπ προσπάθησε ν' ἀνοίξῃ
μέσ' ἀπὸ τὰ συντρίμια.

Ἐνας ταξιδιώτης πού εἶχε αὐτὸ
ὅπως κι' αὐτὸς, τοῦ ἔπλεσε τὸ γα-
γιά νὰ τὸν βοηθήσῃ...

— Δὲν εἶνε κανένας ἄλλος ἐκ
τὸν ρώτης.

— Ὅχι, ἡ μάλλον ναί! ἀπάντησε
Λάρκομπ. Ὑπάρχουν δυὸ πτώματα
δυὸ πτώματα... δυὸ πτώματα...

Κι' ἄρχισε νὰ γελάῃ ἀκράτως.

Εἶχε τρελλαθῇ...

RUPERT DOWNING

ΠΡΟΒΗΓΚΙΑΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ο ΠΕΙΓΙΝΟΣ Κ' ΟΙ ΜΟΝΑΧΟΙ

(Τοῦ Μιστράλ)

Τὰ δυὸ τάγματα τῶν μοναχῶν τοῦ Μαλωναῖν, τὸ πρῶ-
τὸν Λευκὸν καὶ τὸ τάγμα τῶν Γκριζῶν καλοῦσαν, εἶ-
νε μιά μερὰ λιτανεῖα.

Καθὼς περπατοῦσαν ἀπὸ τὰ χωριά τῆς περιφέρειας, οἱ
οἱ Λευκοὶ μπροστὰ καὶ οἱ Γκριζοὶ πίσω, ἕνας πετεινὸς
ἦτο ἀνάμεσά τους. Γιὰ νὰ τὸν διώξῃ ἕνας ἀπὸ τοὺς Γκρι-
ζοὺς καλοῦσε τὸν χτύπησε μὲ τὴν μαγκούρα του καὶ
τὸν ἄφησε στὸ τόπο.

Ἀμέσως τότε ἕνας ἀπὸ τοὺς Λευκοὺς καλοῦσε τὸν
ἄρπαξε καὶ τὸν ἔχωσε κάτω ἀπὸ τὸ ράσο του... Μὰ ὁ
Γκριζοὶ μοναχοὶ πού τὸν εἶδαν ἄρχισαν νὰ φέλλουν:

Λευκοὶ καλόγεροι, ἀδελφοί,

δπου μπροστὰ πηγαίνετε,

μὴν κρύβετε τὸν πετεινὸ,

γιατί ἡ οὐρὰ του φαίνεται.

Τότε οἱ Λευκοὶ Καλόγεροι, ὅσοι

νὰ τὰ χάσουν, ἀπάντησαν φέλλοντας:

Μὴ λέτε λόγο κανενός,

ὁ ἀδελφοί, σιωπῆτε!

Δικὸς μας εἶνε ὁ πετεινός,

ἀλλὰ καὶ σὺς θὰ φάτε!

Ὅπερ καὶ ἐγένετο.

ΜΟΝΟΝ ΤΟ «ΜΠΟΥΚΕΤΟ»

ἀγοράζει, εἰς ἀπολύτως ἱκανοποιητικὰς τιμὰς,
παλαιὰ βιβλία, ἐφημερίδας καὶ περιοδικὰ, πρὸ
τοῦ 1900, διάφορα φυλλάδια, παλῆς φωτο-
γραφίαι, εἰκόνες, ἔγγραφα κτλ. κτλ. Πληρο-
σοῖαν: Γραφεῖα «Μπουκέτου», Γερμανοῦ Πα-
λαιῶν Πατρῶν 5, Κηπὸς Κλαυθιῶνος, 3-9
μ. μ. καὶ ἑκάστην καὶ τὰς Κυριακάς.

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

Ὑποὶ τῆς τῶν ἀρετῶν

τῆς διατηρεῖται ἡ εὐμορφία

ΟΜΙΛΕΙ Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΙΑΤΡΟΥ

Οἱ ἀπευθυνόμενοι πρὸς τὸν ἱατρὸν τοῦ «Μπουκέτου» πρέπει νὰ γράφουν
στὸν φακέλλο τὴν φράσιν: «Διὰ τὸν ἱατρὸν».

Τὴν ἱατρικὴν στήλην τοῦ «Μπουκέτου» τὴν γράφει ἓνας τῶν ἀρίστων
ἁθμιαῶν ἐπιστημόνων. Οἱ ἀναγνώστες μας πρέπει ν' ἀπευθύνονται πρὸς
αὐτὸν μὲ ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην, βέβαιον ὅτι θὰ εὕρουν ἀνακούφισιν τῶν
πόνων των.

Αἱ ἀπαντήσεις τοῦ ἱατροῦ τοῦ «Μπουκέτου» παρέχονται ἐντελῶς δωρεάν.
Οἱ ἐπιθυμῶντες ὁμως νὰ ἔχουν τὴν ἀπάντησιν ταχυδρομικῶς, πρέπει νὰ
ἐπισκεψθῶσιν τὴν ἐπιστολὴν των ἀνάλογον γραμματόσημον.

Ν. Ι. Κ., ἱατρὸν, Σύρον.— Κατὰ τῆς ἐλονοσίας δὲν ἔπαυσε
νὰ θεωρεῖται ἡ κίνησις ὡς τὸ πρωτεύον φάρμακον, συνεπῶς
καὶ ἡ σκευασία τοῦ Baccelli, τῆς ὁποίας τὴν σύνθεσιν μοῦ ζη-
τεῖτε, εἶνε ἀρίστη, διότι ἐκτὸς τῆς κινήσεως ἐμπεριέχει καὶ σί-
δηρον καὶ ἀρσενικόν, ὅτινα εἶνε τὰ κυριώτερα τὸνωτικά φάρ-
μακα, ὡς φάρμακα θρέψεως. Καὶ τὰ μὲν ἀρσενικοῦχα φυ-
θᾶλλον εἰς τὸν πολλαπλασιασμόν των ἐρυθρῶν αἰμοσφαι-
ρίων, τὰ δὲ σιδηροῦχα εἰς τὴν θελήσιν των τοῦ ποιοῦ (τῆς
χρωστικῆς) αὐτῶν. Ἡ σκευασία Baccelli ἀποτελεῖται ἀπὸ Fer-
riparatorassique 8,0, Sulfate de quinine 4,0, Acide arsenieux
0,01 (centigramme), Eau distillée 300,0, χορηγοῦνται τρία
κοχλῆαρια τῆς σούπας τὴν ἡμέραν. Εἶνε δυνάως ἀντιπυρετικόν
καὶ τὸνωτικόν σκεύασμα.

ΝΕΑΡΟΝ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΝ, Μυτιλήνη.— Τὰ χαρακτηριστι-
κά παρὰ τῆς νόσου Kala-azar, ἥτις ὀνομάζεται καὶ μέλας
πυρετός των Leishman—Donovan, ἀνευρίσκονται εἰς τὸν ὁ-
πὸν τοῦ σπληνός. Εἰς τὰς Σπέτσας τὸν ὀνομάζουν π ὁ ν ο ν
καὶ εἰς τὴν Ὑδραν τ σ α ν ἁ κ ι. Ἡ ἐξέτασις τοῦ αἵματος
γίνεται, λαμβανόμενον τοῦτον διὰ δοκιμαστικῆς παρακεντή-
σεως, ἥς τὸ τεχνικόν εἶνε εὐχερέστατον.

ΝΕΥΡΑΣΘΕΝΙΚΟΝ ΝΕΑΝΙΑΝ, Πύργον.— Ἐπόμενον
εἶνε ἀφοῦ εἴθε νευρασθενικός, νὰ ἔχετε συχνὰ σχετικὰς ἐ-
ντολῆς, διότι τὸ νευρικόν σύστημα διεγείρει τὰς περισταλ-
τικὰς κινήσεις τῆς κύστεως. Τὰ νευρικά ἄτομα ἐνοχλοῦνται
σχετικῶς συχνότερον. Ληφθῆτω ὑπ' ὄψιν ὅτι καὶ τὸ ψῆχος καὶ
ὁ φόθος καὶ ἡ χαρὰ αὐτάνουν τὴν ἀναγκὴν ταύτην.

ΓΡΟΜΟΚΡΑΤΗΜΕΝΟΝ, Χίον.— Αἱ αἰμοπτύσεις δὲν ἔ-
χουν παντοτε αἰτίαν τὴν φυματίαν. Πιθανώτατα νὰ προέρ-
χονται καὶ ἐκ τῆς ρινός καὶ ἐκ κίρσων ἀγγείων ἐκ τοῦ
Λάρυγγος καὶ ἐκ πολλῶν ἄλλων αἰτίων. Ἡ παρακολούθησις
τοῦ ἱατροῦ θὰ σὰς δώσῃ τὴν ἡσυχίαν σας.

VIRGINIA HASSON, Via delle Scuole No 14, Rodi-Egeo.
— Μεταχειρισθῆτε εἰς ἐπαλειψῆς pâte de zinc καὶ πλύσεις
τοῦ προσώπου μὲ solution d'acide borique 3 ο ο.

Σ. Π., Μέγαρο.— Ἀτελής ἡ περιγραφή τῆς καταστάσεως
τοῦ ἀρρώστου. Ἡ ἐξέτασις ἀπὸ ἱατρὸν δύναται νὰ θελήσῃ
τὴν κατάστασίν του.

ΑΠΗΛΠΙΣΜΕΝΗΝ ΜΕΛΑΧΡΟΙΝΗΝ, Πειραιᾶ.— Ἐκ τῶν
γγραφομένων σας, πιθανώτατα πρό-
κειται περὶ παρασίτων τοῦ ἐντερ-
ικοῦ σωλήνος. Ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας νὰ
τρώγετε τρεῖς σκελίδες σκόρδον
πρῶτ, μεσημέρι καὶ θράδυ ἀπὸ μί-
αν σκελίδα. Αὐτὰς τὰς τρεῖς ἡμέ-
ρας νὰ πίνετε μόνον γάλα καὶ τὴν
τετάρτην νὰ πάρετε καθάρσιον.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ Ι. Α.

ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Ἠλέκτρος Μελούδη — Χρήστος
Φραγκόπουλος ἐμνηστεύθησαν.

ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΠΕΡ. Ν. ΑΥΤΡΑ

Μαθητὰς Ζωγραφικῆς καὶ Δια-
κοσμητικῆς. Ἐναρξὴ ἀπὸ 1ης Ὀ-
κτωβρίου. Ὁδὸς Καλλιδρομίου 14.

Μιά χαριτωμένη καλοκαιρινὴ τοάντα, τὴν ὁποία μπορεῖτε νὰ
φτιάξετε μόνη σας. Πλέκεται μὲ τὸ θελονάκι ἀπὸ κορδονέττο
ἢ ἀπὸ κοτὸν - περὶ καὶ ἔχει πλάτος 23 ἐκ. μ. καὶ ὕψος 15
ἐκ. μ. Κλείνει μ' ἓνα μεγάλο κοκκάλινον κουμπί.

ΤΑ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΣΑΣ

Η ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΜΟΥ

ΓΙΑΣΕΜΙΝ, Θεσσαλονίκην.— Δυστυχῶς δὲν θυμοῦμαι ποιά κρέμα σὰς
εἶχα συστήσει. Εἰς ἕταν προτιμότερον ἂν μοῦ ζητούσατε πάλι ἐξ ἀρχῆς τὴν
συμβουλὴν μου γιὰ νὰ μὴν καθυστερήσῃ ἡ ἀπάντησις. Δὲν θυμᾶσθε σὲ
ποῖο φύλλο τοῦ «Μπουκέτου» σὰς εἶχα ἀπαντήσῃ; Γιὰ νὰ λευκάνετε τὸ
πρόσωπό σας, χτυπήστε ἓνα κροκάδι αὐγὸ μὲ ἀδραστὸ γάλα καὶ ἀλείψετε
τὸ πρόσωπό σας, τὸ ὁποῖον ἔχετε προηγουμένως πλύνει μὲ νερὸ χλιαρὸ
καὶ σαποῦνι. Ὅταν ξεραθῇ τὸ μίγμα ἐπάνω στὸ πρόσωπό σας τὸ ἀφαι-
ρεῖτε μὲ χλιαρὸ νερὸ, στὸ ὁποῖο ἔχετε στάξει λίγες σταγόνες θειζῆς.
Γιὰ τὰ μαλλιά σας δώστε νὰ σὰς ἐτοιμάσουν τὸ ἐξῆς ὕγρο:

Eau de laurier cerise	200 gr.
Eau sedative de codex	25 gr.
Alcoolat de canelle	10 gr.

τὰ θρέχετε κάθε δυὸ μέρες.

ΑΤΡΕΙΔΗΝ ΜΕΝ., Ἀρεόπολιν.— Γιὰ νὰ δυναμώσουν οἱ μῦς τῶν χε-
ριῶν σας κάνετε συχνὰ γυμναστικὴν. Ἄν μπορήτε ἰδίως νὰ ἀκούσθε στὰ
δύζονα ἢ μὲ ἀλτήρας ἢ νὰ κάνετε πυγμαχία. Ἐξαιρετικὰ θὰ σὰς ὠφε-
λήσῃ καὶ ἡ καπνισαία. Εἶνε ἡ πιὸ ὀυγιεινὴ καὶ ἀποτελεσματικὴ ἀσκήσις.
Τὰ σπυρία εἶνε τῆς ηλικίας σας. Μὴν τὰ πειράζετε. Σαπουνίζετε τὸ πρό-
σωπό σας μὲ σαποῦνι τοῦ κατραμιού καὶ κάθε θράδυ περινίστε τὰ σπυρία
μὲ τὴν ἐξῆς λοσιόν:

Alcool camphré	65 gr.
Eau de roses	35 gr.

*Ἄν τὰ ἰδῆτε νὰ ἐπιμένουν δόστε στὸν φαρμακεῖο νὰ σὰς ἐτοιμάσουν τὴν
ἐξῆς πομμάδα:

Lait de soufre	3 gr.
Vaseline americaine	30 gr.
Amidon	10 gr.
Oxyde de zinc	10 gr.

Τὴν θάζετε ἀφοῦ προηγουμένως σαπουνίσετε τὸ πρόσωπό σας. Γιὰ τὴν
ἰδρύτα των ἄκρων κάνετε καθημερινὰ ποδολούτρα μὲ σόδα, σαποῦνι ἐν-
δύχωρα παπούτσια καὶ πασπαλίζετε τὰ πόδια σας μὲ τὴν ἐξῆς ἀλοιφήν:

Talc	20 gr.
Alun pulvérisé	20 gr.
Salicylate de bismuth	20 gr.

ΜΑΡΙΑΝ Δ. ΚΟΜΗΝΟΥ, Ἐνταῖθα.— Ἡ κρέμα δὲν ὀλᾶται, τὸ ἔ-
γραψα καὶ τὸ ἐτόνισα κατ' ἐπαλήθευ, ἀρκεῖ νὰ εἶνε καλῆς ποιότητος,
νὰ μὴ περιέχῃ δηλητὴ ἐπιθελαθεῖς οὐσίας. Προφυλάσσει ἀντιθέτως τὸ δέρμα
ἀπὸ τὴν σκόνην, τὸν ἥλιο, τὸ ψῆχος, τὰς ἀποδόμους καὶ τὰς μεταβολὰς.
Ε. Γ., Λευκάδα.— Ὁ πᾶνθός σας υποφέρει θὰ ἐρῇ καὶ σὲ μέρος ὕγρο.

Ἄν μπορήτε μεταθέσατέ τον ἀπὸ ἐκεῖ, κα-
θαρίστε τον καλὰ μὲ σαποῦνάκι καὶ ἀλεί-
ψτε τον ἐσωτερικῶς μὲ νερό. Κατόπιν ἀ-
φήστε τον ἀνοικτὸν ἐπὶ μιά θοοῦδα καὶ
μετὰ τὸν χρησιμοποιεῖτε. Ὅσο γιὰ τὸν ἄλ-
λον, θὰ εἶνε φαίνεται κατασκευασμένος ἀπὸ
καπνισσόμελο ἢ κανένα ἀπὸ τὰ ἔλαια ποῦ
ἔχουν ἓνα ἰδιαίτερο ἀρώμα. Δὲν μπορεῖτε
νὰ κάνετε τίποτε, παρὰ μόνον ἂν τὸν θάφε-
τε ἐσωτερικῶς ὁλόκληρον μὲ θερμὴν ἢ λα-
δομαγιά.

ΑΝΑΓΝΩΣΤΡΙΩΝ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕ-
ΤΟΥ».— Γιὰ τὰ σπυρία αὐτὰ χρειάζεσθε ἰ-
διαίτερον ἱατρικὴν θεραπείαν. Εἶνε πολὺ
δύσκολον νὰ ἐξαλειφθῶν, ἂν καὶ καμμιά φο-
ρὰ ἐξαφανίζονται καὶ μόνον τοὺς διατηρεῖτε
ἀπόλυτη καθαίρηται τὰ χέρια σας καὶ
ἀποφεύγετε

Θ'

ΑΘΩΟΣ Ή ΕΝΟΧΟΣ

Ο Ροβέρτος, με τους αστυνομικούς που τον συνάδευαν έφτασε πολύ άργα το βράδυ στο Παρίσι, σχεδόν τρελλός από την απελπισία και την ανησυχία, στην οποία τον έβουθισε η τόσο τρομερή και απροσδόκητη συμφορά του.

Τον ώδηγησαν κατ' ευθείαν στο Μαζάς και τον έκλεισαν σ' ένα απόμερο κελί της μεγάλης αυτής φυλακής. Μόλις βρέθηκε εκεί μέσα, εξαντλημένος καθώς ήταν έπειτ' από τόσες περιπέτειες, σωριάστηκε στο στρώμα του και βυθίστηκε σ' έναν βαθύ λήθαργο που βάστηξε ως την άλλη μέρα το πρωί.

Κατά τις δυο μετά το μεσημέρι της ημέρας εκείνης πήγαν δυο χωροφύλακες και, αφού του έδεσαν τὰ χέρια, τον παρέλασαν και τον ώδηγησαν στο ανακριτικό γραφείο του κ. ντε Κομρεμόν.

Ο Μωρίς ντε Κομρεμόν, μόλις τον είδε, κάρφωσε τὰ βλέμματά του επάνω του επί άρκετη ώρα, χωρίς να μιλήσει καθόλου.

Ο Ροβέρτος, σ' όλο αυτό το διάστημα στεκόταν με το μέτωπο ψηλά και με μάτια που έλαμπαν περιμένα να ευαρεστηθί ο ανακριτής να του απευθύνει το λόγο.

Τέλος ο Μωρίς κούνησε το κεφάλι του, σὰ νάθελε να δώσει τις όληνρες σκέψεις που τον βασάνιζαν και άρχισε την άνακριση.

Ο Ροβέρτος δεν του έκρυψε τίποτε. Του διηγήθηκε τη ζωή του, πώς τον έγκατέλειψαν από νήπιο οι άγνωστοι γονείς του και τους άγνοους και τις προσπάθειες που κατέβαλλε από παιδί ακόμη για να κερδίσει το ψωμί του.

Ολ' αυτά όμως αντί να κάνουν άγαθή εντύπωση στον άνακριτή, άπειναντίας τον προδιέθεσαν εναντίον του κατηγορουμένου, γιατί ο ίδιος, γόνος άριστοκρατικής οίκογενείας καθώς ήταν, δεν μπορούσε να καταλάβει αυτές τις δυστυχίες και τὰ δράματα της ζωής. Έξ' άλλου ήταν προδιατεθειμένος και από την άρχή εναντίον του, γιατί ήξεοε πώς ο Ροβέρτος συνεδέετο με στενωτάτη φίλη με τον Άνδρέα, τον μισητό του αντίπαλο.

Γι' αυτό, όταν ο Ροβέρτος άρχισε να του εκθέτει πώς πέρασε τις ώρες που προηγήθηκαν του έγκληματος, τον διέκοψε απότομα και τον ρώτησε:

— Άλλά γιατί δεν είδοποιήσες τους προϊστάμενους σου ότι επρόκειτο ν' άπουσιάζεις την άλλη μέρα, όταν στις έφτά το βράδυ έφυγες από το έργοστάσιο όπου εργάζεσαι;

Ο Ροβέρτος σήκωσε το κεφάλι του. Κατάλαβε τί σκοπó είχε η έρώτησις του άνακριτού. Ωστόσο δεν άποκρίθηκε.

— Άπάντησε! τον διέταξε ο άνακριτής.

— Για ποió λόγο ν' άπαντήσω; Μήπως θα με πιτέψετε;

— Όπωσδήποτε άπάντησε...

Τότε ο Ροβέρτος άργα και χωρίς να παραλείψει τίποτε, του διηγήθηκε με κάθε ακρίβεια τί είχε διαμειφθή μεταξύ αυτού και της Τερέζας.

— Καί ποιος ο λόγος να πäs στην Άγγλα, ρώτησε ο άνακριτής, αφού τó τσέκ μπορούσε να έξοφληθί περιήριμα απ' όποιανδήποτε τράπεζα εδώ;

— Η κυρία Τερέζα, η όποια τó άγνοούσε αυτό, νόμιζε ότι δεν μπορούσε να εισπράξει τὰ χρήματα, παρά μόνο από τον ίδιο τον κ. Κλάρκσον.

— Καί τó άγνοούσες και σὺ αυτό; φώναξε ο άνακριτής. Ποιος μπορεί να τó πιστέψει αυτό; Έσὺ ένας νέος μορφωμένος, στο σπίτι του όποιου βρέθηκαν ένα σωρό τετράδια γεμάτα σουαρές μελέτες, είνε δυνατόν ν' άγνοή ένα τέτοιο πράγμα;

— Απατάσθε, κύριε άνακριτά! Μπορεί να μελετούσα και να έζω διάφορα πράγματα, αλλά δεν έχω ούτε ιδέα από τραπεζικά ζητήματα...

— Πολύ δύσκολα μπορεί να τó παραδεχτή κανείς αυτό. Καί για ποió λόγο —έξακολούθησε ο άνακριτής άδυσώπητος— έπήγες στο Λονδίνο στὰ γραφεία μιάς εταιρείας ύπερωκεανίων; Ήθελες, χωρίς άλλο, να μάθης ποτέ φεύ-

γουν βαπόρια για την Άμερική... Ήθελες να τó άντα για κεί, όπου δεν θα μπορούσαμε να σε συλλάβουμε, γιατί δεν έχουμε με τις Ήνωμένες Πολιτείες σύμβαση περί έξδόσεως των έγκληματιών...

Με ύπομονη και θάρρος, ο Ροβέρτος του διηγήθηκε τὰ την συνάντησί του με τον Άλθέρτο Ζιρώ. Του μίλησε για τις προτάσεις που του είχε κάνει ο ζωγράφος.

— Ήθελα να πάω μαζί του στην Άμερική για να εργασθώ, επρόσθεσε. Γι' αυτό πήγα να πληροφορηθώ πού φεύγουν τὰ ύπερωκεανεία. Άν δεν με πιστεύετε, άπεινθήτε στον Άλθέρτο Ζιρώ και ρωτήστε τον... Δεν θα έρω άκόμα από τó Σούθαμπτον...

— Έ, κι' έπειτα; Έκανε με διαπεραστική φωνή ο άνακριτής. Κι' αν ύποθεσουμε πώς ο Ζιρώ έπιβεβαιώνει όσα έπες, τί βγαίνει μ' αυτό;

— Ότι σὰς λέω την άλήθεια και τίποτε περισσότερο.

— Πιθανόν η συνομιλία σου αυτή με τó ζωγράφο να έινε πραγματική... Άλλά ποιος μου έγγυάται ότι δεν την προκάλεσες έπίτηδες για να δικαιολογήσεις έτσι τη φυγή σου στην Άμερική; Μπορεί ο ζωγράφος αυτός να χρηματίσει ως μάρτυς της ύπερασπίσεώς σου, μά δεν θα σε σάση... Έχεις ίσως άκόμα ως μάρτυρα ύπερασπίσεως την δεσποινίδα Φράγκα ντε Ροσθελ, η όποια στην τυφλότητα του πόνθους της για σένα, δεν θέλει να παραδεχτή ότι είσαι ο δολοφόνος της άδελφής της... Άλλά ούτε κι' αυτή θα σε σώσει...

Όταν άκουσε ο Ροβέρτος τὸν άνακριτή να προφέρει για πρώτη φορά τó όνομα της Φράγκας, έγινε τὰ τάχλωμος.

— Κύριε άνακριτά, είνε με τὸν ζωγράφο βλέποντας πώς είνε να πωλαίψη μ' έναν εχθρό άδυσώπητος, έρετε πού και πώς γνωρίστηκα με τὴν δεσποινίδα ντε Ροσθελ;

— Τί με μέλλει; Οι τυχοδιώκτες του είδους σου δεν δυσκολεύονται στην έκλογή των μέσων.

Άπό χλωμός που ήταν ο Ροβέρτος έγινε κατακόκκινος, μόλις άκουσε τὴν προσβολή αυτή. Άναρρώθηκε περήφανα και άπάντησε με φωνή χρη:

— Νόμιζα ότι ποτέ δεν θα έπρεπε στον εαυτό του ένας Γάλλος δικαστής να κατέθει σε τόσο ταπεινό σημείο, ώστε να έξυθριση έναν άνθρωπο πού βρίσκεται εντελώς στη δικαιοσύνη, χωρίς να έχη κανένα μέσο να ύπερασπιστή τον εαυτό του.

Ο κ. ντε Κομρεμόν έγινε πελάι νός, μόλις του δόθηκε τó σκληρό αυτό τó μάθημα.

— Μιλήστε λοιπόν, είνε διαγκώνιας τὰ χείλη του. Σας τó έπρεπε...

— Θά σάς διηγηθώ, άρχισε να λέει ο Ροβέρτος, πώς γνώρισα την κυρία Τερέζα. Μά μεγάλος μου λύπη τó κάνω αυτό. Άλλά η τρομερές συνθήκες τις όποιες διατελώ μου έπιβάλλουν να φάσω κατά μέτρον την άδρότητα και να μιλήσω... Η Τερέζα ήταν τότε τó μοθάνατη και η πιό μεγάλη φτώχεια βασίλευε στο σπίτι τους. Ο Άνδρέας δεν είχε χρήματα ούτε να της πάρει τὰ απαραίτητα φάρμακα... Εγώ τους πρόσφερα τότε τὰ χρήματα είνε και τις περιποιήσεις μου, γιατί ο Άνδρέας ήταν άναγκασμένος να πηγαίνει όλη την ημέρα στην εργασία του.

Και ο Ροβέρτος διηγήθηκε λεπτομερώς την γνωριμία του με τó ζεύγος ντ' Άνζελι και τη στενή φίλη που τον συνέδεσε μαζί του.

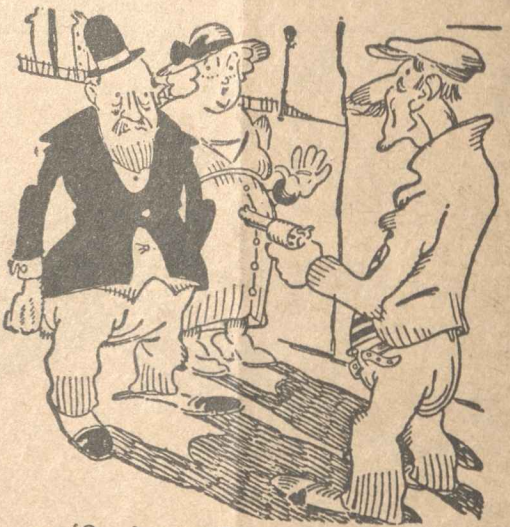
— Ευτυχώς, επρόσθεσε, έχω ένα μάρτυρα πού μπορεί έπιβεβαιώσει τὰ λεγόμενά μου, ένα μάρτυρα πού μ' έδειξε να παρέχω κάθε κάθε δυνατή συνδρομή κι' ο όποιος μου είνε ότι σε μένα όφειλεται η σωτηρία της Τερέζας.

— Μάρτυρας αυτός, τον όποιο θα πιστέψετε βέβαια, είνε ο δικτωρ Πруνιέ, ο γιατρός πού περιποιήθηκε την Τερέζα κατά την διάρκεια της τελευταίας άρρώστιας της.

Άπό τότε —έξακολούθησε ο Ροβέρτος— η ευγνωμοσύνη του ζεύγους ντ' Άνζελι άπέναντί μου ήταν άπαραντητή. Δεν είχαν πειρά κανένα μυστικό από μένα, με φώναζαν έλεεινός τους και πού φερνόντουσαν σάν να ήμουν άδελφός τους.

Μιά μέρα, ένω η Τερέζα ήταν άκόμα άρρωστη, με

Ο ΕΥΘΥΜΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

— Ο λωποδύτης: Τό πορτοφόλι σου ή τη ζωή σου;
— Ο σύζυγος: Πάρε τη... γυναίκα μου. Αυτή είνε όλη μου ή ζωή!

στο δωμάτιό της η δεσποινίς Φράγκα. Μά είδε στο προσκέφαλο της άδελφής της, έμαθε τί είχε κάνει γι' αυτή και τότε μου χάρισε την καρδιά της, σάν νάθελε να μ' άνταμείψη... Ω! μάρτυς μου ο Θεός ότι δεν έκανα τίποτε για να προκαλέσω αυτό τó αίσθημα... Τί ήμουν έγώ;... Τίποτ'... Πώς μπορούσα να κυττάξω τόσο πού ψηλά από μένα;... Είνε άλήθεια πώς κι' εγώ από την πρώτη στιγμή είχα άγαπήσει την δεσποινίδα Φράγκα, αλλά ποτέ μου δεν θά' ολμούσα ποτέ ν' άνοιξώ τó στόμα μου και να της φανερώσω τον έρωτά μου...

— Λόγια!...
— Ή λείεις αυτή έξφυγε άκουσίως από τó στόμα του κ. ντε Κομρεμόν, ο όποιος δαιμονιζόταν με τη σκέψη ότι δεν είχε κατορθώσει ο ίδιος να έμπνεύσει ένα τόσο μεγάλον έρωτα στην Τερέζα, σάν αυτόν πού είχε προκαλέσει ο Ροβέρτος στη Φράγκα.

— Λόγια, είνε, κύριε άνακριτά! Είνε ο Ροβέρτος. Καί δεν άπεινύνοθε στη μίς Σίμπιλ Άντριου... Δεν τη ρωτάτε με ποιά λόγια, με ποιές έκφράσεις, μπροστά της και μπροστά στην άδελφή της, η Φράγκα μου πρόσφερε την καρδιά της και τó χέρι της... Τούλάχιστον αυτή ζή, όπως κι' η Φράγκα... Δεν πιστεύω ν' άμφισβälleτε για τη φιλαλήθειά τους... Ρωτήστε τες...

Κι' αν τις ρωτήσω, έκανε ο Μωρίς ντε Κομρεμόν, τί βγαίνει απ' αυτό;

— Ω! μην κάνετε πώς δεν καταλαβαίνετε... Πώς ήταν δυνατόν έγώ, ο μνηστήρ της Φράγκας ντε Ροσθελ, έγώ πού έωσα τή ζωή της Τερέζας, πώς ήταν δυνατόν να την δολοφονήσω κατόπιν τόσο άναγδρα;

— Τή δολοφονήσες για να κλέψης, για να φύγης με τὰ χρήματά της στην Άμερική και να ξαναγυρίσης κατόπιν στη Γαλλία, λέγοντας ότι κέρδισες αυτά τὰ χρήματα στην Άμερική με την εργασία σου... Αυτό είνε...

— Καί γιατί να τó κάνω αυτό, αφού η Φράγκα με ήθελε για σύζυγό της, έτσι όπως ήμουν, φτωχός, χωρίς άλλη έλπίδα έκτός από τη φήμη πού θα μπορούσα ν' άποκτήσω ως καλλιτέχνης;

Ο κ. ντε Κομρεμόν δεν άπάντησε.

Ο Ροβέρτος, βλέποντας ότι ο άνακριτής είχε σχηματίσει κιόλας την ποίησή του γι' αυτόν κι' ότι τίποτε δεν θα μπορούσε να την μεταβάλει, αίσθάνθηκε να τον κυριεύει μία βαθειά και πικρή άπελπισία.

— Α! τραύλιζε, φέροντας τὰ χέρια του στο μέτωπό του. Ω! Τερέζα, δυστυχισμένη Τερέζα, γιατί να πεθάνης;... Γιατί να μη μπορείς να σηκωθείς από τόν τάφο σου και να φανερώσης την άλήθεια!... Έτσι μόνο θα τελείωναν τὰ φριχτά μου μαρτύρια...

Ένα αδιόρατο χαμόγελο φάνηκε τη στιγμή εκείνη στα χείλη του κ. ντε Κομρεμόν, ο όποιος άπέφυγε ωστόσο να διαφωτίση τόν δυστυχισμένο νέο, λέγοντάς του ότι η Τερέζα δεν είχε πεθάνει.

Έξακολούθησε ωστόσο την άνακριση, άραδιάζοντας τις ένδειξεις και τις μαρτυρίες πού έπεδάρυναν τρομαχτικό τó Ροβέρτο.

Ο κατηγορούμενος τó άπαντούζε έκθετοντάς του την άλήθεια, χωρίς να περιπίπτει σε καμμία άντιλογία πρὸς τόν εαυτό του. Η άλήθεια όμως αυτή δεν ήταν τόσο άπλό πράγμα όσο φανταζόταν.

Έπειτα, αν δεν ήταν αυτός ο ένοχος, πού άλλον θα μπορούσαν να ύποπτευθουν;

Πώς ήταν δυνατόν ένας άλλος να είχε διαλέξει για να έκτελέσει τó έγκλημα, τη στιγμή ακριβώς πού, μετά την άναχώρησι του Ροβέρτου, η Τερέζα είχε

μείνει μόνη;...

Και πώς ήταν δυνατόν αυτός ο άλλος να μη χρησιμοποίησε για τó έγκλημά του άλλα όπλα πού θα είχε μαζί του, αλλά τη σφύρα και τó μαρμαρογλυπτικό εργαλείο πού ο Ροβέρτος παραδέχτηκε πώς ήταν δικά του, βεβαιώνοντας συγχρόνως ότι τὰ είχε κατεβάσει στο διαμέρισμα της Τερέζας, γιατί σκόπευε να έπιφέρει μία μικρή τροποποίησι στην μαρμάρινη προτομή του Άνδρέα;

Και πώς εξηγείτο η σύμπτωση ότι τó μισό κομμάτι από ένα κουμπί βρέθηκε στο δωμάτιο της Τερέζας και τó άλλο μισό στο δωμάτιο του Ροβέρτου και μάλιστα ματωμένο;

Ήταν πειρά άργα όταν τελείωσε η άνακριση.

— Θέλετε να ύπογράψετε την έκθεσί μου για την άνακριση αυτή; ρώτησε τότε ο άνακριτής τόν ύπόδικο.

Ο γραμματέας διάβασε την έκθεσι, η όποια είχε συνταχθή με άρκετη ακρίβεια. Ο Ροβέρτος, έντελώς εξαντλημένος πειά, την ύπέγραψε χωρίς να σκεφθή, χωρίς καν να φέρη παρατηρήσεις για μερικές μικρές άνακρίβειες.

***

Έπειτ' από μερικές ημέρες, ο άρχηγός της Δημοσίας Ασφαλείας κ. Ζερβάλι έπεσκέφη τόν κ. ντε Κομρεμόν στο άνακριτικό του γραφείο.

Παρ' όλες τις ένδείξεις και τις μαρτυρίες πού είχαν σωρευθή εναντίον του κατηγορουμένου, μολοντί είχε άκουσει την Τερέζα να λήη πώς αυτός ήταν ο δολοφόνος της, ο κ. Ζερβάλι ένοιωσε μία άκατανίκητη συμπάθεια πρὸς τόν Ροβέρτο, από τότε πού είχε διαβάσει τις μελέτες τις όποιες βρήκε στο δωμάτιό του.

— Πιστεύετε λοιπόν ότι αυτός ο νέος είνε ο ένοχος; ρώτησε τόν άνακριτή.

— Έννοείται, άπάντησε ο κ. ντε Κομρεμόν με άγανάκτησι.

— Τὸν εξετάσατε;

— Ναι, και τόν έφερα σ' άντιπαράτασι με διαφόρους μάρτυρας.

— Καί πώς φέθηκε;

— Έλεεινά πάντοτε. Περιορίζεται ν' άρνήται... Μόνο, πού και πού, πετάει μερικές τομπώδεις φράσεις, ανθρώπου πού συκοφαντείται δήθεν...

— Ωστόσο μου φαίνεται άρκετά έξυπνος νέος.

— Όσο γι' αυτό δεν ύπάρχει καμμία άμφιβολία.

— Αφού λοιπόν παραδέχεσθε πώς είνε έξυπνος, ρώτησε ο άρχηγός της Ασφαλείας, πώς ήταν δυνατόν να έκτελέσει τó έγκλημα με εργαλεία της τέχνης του, πού ανήκαν σ' αυτόν τόν ίδιο και δεν φρόντισε μάλιστα να τὰ πάρη μαζί του όταν έφυγε από τόν τόπο του έγκλήματος;

— Πού να τὰ συλλογιστή κανείς όλ' αυτά στη θέση του; — Καί όμως, φαίνεται ότι αυτός πού διέπραξε τó έγκλημα τó έξετέλεσε με μεγάλη προσοχή.

— Τί λοιπόν φρονέετε σεις; ρώτησε ο άνακριτής.

— Πολύ φοβάμαι ότι έχουμε πάει άσχημο δρόμο, άπάντησε ο κ. Ζερβάλι.

— Έλάτε δά!

— Καί όμως, αυτό πού σάς λέω είνε σωστό... Αυτά τὰ δυό εργαλεία πού έχω κατελείφθουν στο διαμέρισμα πού θύλατος, σε φανερά μέρη, από την πρώτη στιγμή μ' έκαναν να σκεφθώ ότι έχουμε να κάνουμε μ' ένα δολοφόνο, ο όποιος έλαβε όλα τὰ μέτρα του για να στραφούν εναντίον άλλου ή ύποψιος...

— Τί μυθιστορήματα είν' αυτά πού μου λέτε;... Άλλ' άς παραδεχτούμε ότι τὰ πράγματα είνε έτσι όπως τὰ λέτε...

— Ποιός άλλος, έκτός από τó Ροβέρτο, θα μπορούσε να διαπράξει με τόση εύκολία τó έγκλημα;

(Άκολουθεί)

Τὰ γραφεία του «Μπουκέτου» έχουν μεταφερθή εις την όδον Γερμανού Παλαιών Πατρών 56' (έναντι πλατείας Κλαυθμώνος)Είς την διεθδυν αυή την πρέπει ν' άπειυθύνωνται οι φίλοι άναγνώσται μας, όσοι έπιθυμούν ν' άποκτήσουν τὰς έκδόσεις μας ή παλαιότερα φύλλα του «Μπουκέτου», κ.τ.λ. κ.τ.λ.
*Αριθμός Τηλεφώνου 26-135

ΑΙΣΙΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

ΠΩΣ ΒΡΗΚΑΝ ΤΟ ΔΡΟΜΟ ΤΟΥΣ ΟΙ ΚΑΛΙΤΕΧΝΑΙ ΜΑΣ

Ο κ. Ν. Περδίκης στο Ναύσταθμο. Πώς δὲν ἔγινε ναυτομηχανικός. Ἡ Κόλασις τοῦ «στόκολου» Πᾶν, ἔγινε θιασάρχης στὸ Ἑσκή—Σεχέρ. Ο κ. Κ. Μαυρέας κομμωτής, υπάλληλος σιδηρωτηρίου, υπάλληλος τοῦ «Λαοῦ τῆς Ἑλλάδος» καὶ τυπογράφος τοῦ «Ἐλευθέρου Τύπου». Ο κ. Μαυρέας ὡς «ἐβελοντής». Ἡ ἐμφάνισίς του στὸν «Ἀπόλλωνα» κλπ.

Η'

Στὴ ζωὴ πάντα ξεκινάει κανεὶς ἀπὸ στραβὸ δρόμο. Καὶ μὰ τὴν ἀλήθεια, δὲν ὑπάρχει ἕνας ἄνθρωπος ποὺ ν' ἀκολούθησε ἀμέσως τὴν καριέρα του. Ἐνας ἀποθανὼν τελευταίως πρωθυπουργός μας στὰ νεανικά του χρόνια ὠνευρεῖτο νὰ γίνη παπάς! Ἐνας ἄλλος ὑπουργός χειρίζετο θαυμάσια τὸ ξίφος, μὰ δὲν ἐγλύτωσε τὶς «μηχανές» τῶν πολιτικῶν παρασκηνίων. Καὶ πολλοὶ διάσημοι σημερινοὶ ἐπιστήμονες ἄρχισαν τὴν σταδιοδρομίαν τους μὲ τὰ πιὸ ἀλλοπρόσβαλα ἐπαγγέλματα. Δὲν εἶνε λοιπὸν διόλου ἐκπληκτικὸν ἂν οἱ ἡθοποιοὶ μας πρὶν βγοῦν στὸ θέατρο ἔκαναν ἕνα σωρὸ διαφορετικὰς δουλειάς. Μὰ ἂς συνεχίσουμε αὐτὴ τὴν ἔρευνά μας.

Ο κ. Ν. ΠΕΡΔΙΚΗΣ

Ποιὸς δὲν ξέρεי τὸν τενόρο μας, τὸν κ. Περδίκη. Ἀσφαλῶς ὅλοι οἱ φίλοι τοῦ θεάτρου. Αὐτὸς ὁ καλλιτέχνης ἄλλωστε εἶνε ὑπερβολικὰ συμπαθής. Ἐχει τὸ κοινὸ του ποὺ κάθε βράδυ συγκεντρώνεται στὸ θέατρο γιὰ νὰ τὸν ἀκούσῃ καὶ νὰ τὸν χειροκροτήσῃ μ' ἐνθουσιασμό. Κι' ὡστόσο κι' ὁ Περδίκης στὰ πρῶτα χρόνια τῆς σταδιοδρομίας του εἶχε κι' αὐτὸς τὰ βάσανά του.

—Μόλις τελείωσα, μὰς εἶπε, τὸ σχολαρχεῖο στὴ Σύρο, οἱ γονεῖς μου ἀπεφάσισαν νὰ με κάνουν νὰ προσέξω τὸ μέλλον μου.

—Παιδί μου, πρέπει νὰ γίνῃς σπουδαῖος ἄνθρωπος, μοὺ δήλωσαν. Πρέπει νὰ μοιάσῃς τοῦ μπάμπια σου!

»Κι' ἐγώ, μὰ τὴν ἀλήθεια, τοὺς τὸ ὑποσέθηκα. Ὁ θεὸς μου πράγματι ἐξασκοῦσε ἐπάνω μου μιά μεγάλη ἐπιτροπὴ. Κάθε φορὰ ποὺ τὸν ἐβλεπα καλοσφιγμένο στὴ στολὴ τοῦ ἀξιωματικοῦ τοῦ Ναυτικοῦ, ἡ καρδιά μου ξεπετοῦσε ἀπὸ τὴ χαρὰ τῆς. Ἦθελα κι' ἐγὼ νὰ φορέσω αὐτὰ ὅλα τὰ χρυσάφια ποὺ ἀστράφταν στὸν ἥλιο. Καὶ δέχτηκα μὲ προθυμία νὰ τὸν ἀκολουθήσω στὸ Ναύσταθμο καὶ νὰ γραφῶ στὴ σχολὴ τῶν δοκίμων μηχανικών. Μὰ δὲν ἀργήσα νὰ μετανοήσω. Μόνος μου εἶχα βάλει τελείαν καὶ παῦλα στὶς διασκεδάσεις μου καὶ τὴν ἀπόλυτὴ ἐλευθερία μου!... Τώρα ἤμουν ἀποχρεωμένος νὰ φορῶ μιά λαδωμένη φόρμα, νὰ κάνω ὑπηρετίες, νὰ μπουζουρίζουμε στὶς μηχανὲς τῶν καραβιῶν καὶ νὰ ἐργάζουμε ὧρες κι' ὧρες στὸ «στόκολο», σ' αὐτὴν τὴν φοβερὴ κόλασι τῶν θερμοστών. Ἐκεῖ ἡ ζέστη ἦταν διαβολεμένη καὶ τόσο πολὺ ποὺ μ' ἔπαινε ἀπέλπισία. Ἐπειτα ἐκείνη ἡ καταραμένη ἀνθράκευσι! Μέσα σὲ λίγες στιγμὲς γινόσουν ἀράκης ἀπὸ τὴν καθουνόσκονη καὶ γιὰ νὰ ξεσπᾷς ἤθελες τρεῖς ὁκάδες σαποῦνι. Τὸ περίεργο δὲ ἦταν ὅτι δὲν μπορούσα οὔτε νὰ κλάψω. Τὰ δάκρυα ἀφῆσαν δυὸ λευκὰ αὐλάκια στὰ μάγουλά μου κι' οἱ συνάδελφοί μου ἐκαρδιζόντουσαν στὰ γέλια. Ὡστόσο εἶχα τὸ κουράγιο νὰ μείνω στὸ Ναύσταθμο τέσσερα ὁλόκληρα χρόνια, γιὰτὶ εἶχαμε σχηματίσει μιά πρῶτης τάξεως... χορὴν. Ἐτοὶ ξεχνοῦσαμε τὰ βάσανά μας καὶ τὶς πίκρες μας.

»Μὰ μοῦ ἦταν ἀδύνατο νὰ συνθίσω αὐτὴ τὴ ζωὴ τῆς πειθαρχίας. Καὶ μιά μέρα σὺν τελείωσα τὴν υποχρέωσι ποὺ εἶχα ἀναλάβει, γύρισα στὴν πολιτικὴ ζωὴ κι' ἄρχισα νὰ παίρνω μαθήματα ἀπὸ τὴν κ. Φωκᾶ. Ἐπειτα τὸ 1922 ἀπὸ ἕνα λάθος, ὅταν ἐκλήθῃ ἡ κλάσις μου ἐπῆγα στὸ πε-

Ο κ. Ν. Περδίκης

ζικό. Ὑστερὰ μ' ἔβριξαν στὸ μηχανικὸ καὶ τέλος στὸν Ὀρχο Αὐτοκινήτων. Καὶ μὲ τὴν πρώτη ἀποστολὴ στρατοῦ βρέθηκα χωρὶς νὰ τὸ καταλάβω στὴ Σμύρνη. Ἡ ἴδια ἡ Φωκᾶ μοὺ εἶχε δώσει μιά συστατικὴ ἐπιστολὴ πρὸς τὸν κ. Μιλανᾶκη, τὸν διευθυντὴ τοῦ Ὁδείου, ὁ ὁποῖος καὶ μὲ βοήθησε νὰ συνεχίσω τὶς σπουδές μου. Ἐκανα μάλιστα καὶ μερικὲς καλλιτεχνικὰς ἐμφάνσεις. Τὸ «βράβισμα» ὅμως τοῦ πυρός» τὸ ἔλαβα στὸ θέατρο Σμύρνης μὲ τὸ «Ρόδο τῆς Σταμπούλ». Μὰ ὁ πόλεμος ἐξακολουθοῦσε. Καὶ ἤμηναι σπῆν νὰ ἐγκαταλείψω τὶς θεατρικὰς δάφνες μου καὶ μὲ τὴν διμοιρία μου νὰ προχωρήσω στὸ Ἑσκή Σεχέρ. Ἐκεῖ ἔβρα σὺν πρῶτο στρατιωτικῷ θιάσῳ. Ὁ στρατηγὸς μάλιστα Λεοναρδόπουλος, ὁ ὁποῖος εἶχε παρακολουθήσει μιά παράστασι, ἀπεφάσισε νὰ κάμῃ ἕνα θέατρο γιὰ ὅλους τοὺς στρατιώτες. Καὶ ὁ θιάσος ἀπετελέσθη πράγματι ἀπὸ τὸν Γιάννη Αὐλωνίτη, τὸν κ. Σκιαδᾶ, ἐμένα ὡς θιασάρχῃ καὶ ἕναν ποὺ κάνει σήμερὰ τὸν Ταχράν Μπέη κι' εἶνε γνωστός μὲ τ' ὄνομα Μόρσι! Χρὴς ὑποβολέας ἔκανε ἕνας ἐπιλοχίας. Κι' ὁ θιασάρχης ποὺ ἦταν δεκανέας τὸν κυττάζε διαρκῶς στὰ μάτια κι' ἔτρεμε μὴπως τυχὸν ἀντὶ γιὰ τὰ λόγια τοῦ ἔργου ἀκούσῃ καμμιὰ αὐστηρὴ τιμωρία. Αὐτὸ τὸ θέατρο ὅλες τὶς ἡμέρες τῆς ἐβδομάδος μέχρι τὴν Παρασκευὴ ἔδινε παραστάσεις γιὰ τοὺς στρατιώτες. Τὸ Σάββατο δὲ καὶ τὴν Κυριακὴ γιὰ τοὺς ἀξιωματικούς καὶ τοὺς οἰκογενεῖς των.

«Ὅσο γιὰ ἔργα; Μὰς ἔστελναν ἡ κυρίες τῆς «Ψυχαγωγίας τοῦ στρατιώτου»!

Ἐπειτα ἦρθε ἡ καταστροφὴ. Ὁ Περδίκης φεύγοντας ἀπὸ τὰ Μουδωνιά βρέθηκε στὴ Θεσσαλονικὴ καὶ προσελήφθη στὸ θίασο τῶν δίδων Νιζερ, κατόπιν συστάσεως τοῦ ὑποβολέως. Ἐμεινε μαζὺ τους τρεῖς χρόνια. Ἐπειτα προσελήφθη στὸν θίασο τῆς Νίκας, ὅπου ἐπῆγε μέχρις Ἀθηνῶν. Κατόπιν ἔπαιζε μὲ τὸν θίασο Δράμης-Πατρικίου, ἔπειτα πῆγε στὸ θέατρο τοῦ «Λαοῦ», στὸ θέατρο τοῦ Θεσσεῖου, στὸ «Κοσμικόν», στὴς Κιόλλης, στὸ «Τριανόν», πῆγε στὴν Πόλη. ἔκανε μιά τουρνὲ στὶς ἐπαρχίες μὲ τὸν θίασο Οἰκονόμου, ἔπαιζε κατόπιν σ' ἕνα σωρὸ θέατρα τῆς πρωτεύουσας καὶ τώρα παίζει στοῦ «Λαοῦ» μὲ τὸν θίασο Οἰκονόμου.

Ἐξαιρετικὴ ὅπως πάντα ἐπιτυχία. Ὁ κ. Περδίκης ποὺ ἐλάνσαρε τὸ τραγοῦδι μὲ τοὺς θεατὰς, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς «Πεισματάρας». Εἶχε φυσικὰ μεγάλο κοινὸν ξέ» καὶ ἔγινε ἐξαιρετικὰ ἀγαπητὸς στὸ κοινὸ του.

Η κ. ΜΑΡΙΚΑ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ—ΜΑΥΡΕΑ

Ἀρχισε τὴν καριέρα της ἀπὸ τοῦ Παπαγιάννη, προσελήφθη κατόπιν στὸ θίασο τῆς Ροζαλίας Νίκας, ἔκανε χορευτικὰ «νουμέρα» στὴν ὑπερέττα Οἰκονόμου καὶ τέλος ἐχόρεψε τὸν χορὸ τοῦ Ἡσάκι μὲ τὸν Μαυρέα καὶ ἀπεῖλθη ἀπὸ τὸ θέατρο. Ἐτοὶ οἱ φίλοι τοῦ θεάτρου ἔχασαν τὸ «μπαρμποῦν» τους, τὸ ὁποῖο χειροκροτοῦσαν μὲ μενέλιον ἐνθουσιασμὸ κάθε βράδυ.

Ο κ. ΜΑΥΡΕΑΣ

Ἐκπληκτικὸς ἄνθρωπος τέλος πάντων αὐτὸς ὁ τόσο συμπαθὴς ἡθοποιός μας. Ἀρχισε τὴν καλλιτεχνικὴν καριέρα του ἀπὸ ἕνα κορεῖο τοῦ Μεταξουργείου! Ἐπειτα τὴν (Συνέχεια στὴ σελίδα 54)

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΧΑΡΑ ΤΗΣ ΖΟΡΖΕΤΤΑΣ

—Πάει κι' αὐτὸς ὁ χρόνος, εἶπε ἡ Ζορζέττα στὸ ζωγράφον, καὶ βρισκόμαστε στὴν ἴδια μονοσόδα —ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὰ Παρίσι, μὲ μιά θάλασσα στεγερὰ στὰ μάτια μας...

—Σώπα, εἶπε αὐτὸς, εἶνε μεγάλο πρᾶγμα ἡ ὑπομονή. —Ποση ὑπομονή; Τὸ Σαλὸν σοῦ ἔκλεισε πάλι τὴν πόρτα κι' ἐγὼ ἔκαμα ζαρωματίες...

—Θάρρη μιά μέρα ποὺ θὰ παρηγορηθῇς γι' αὐτές.

—Ἄ, ὅχι, αὐτὲς δὲν ἔχουν παρηγοριά.

—Μιά μέρα θὰ εἶμαι ἕνας μεγάλος ζωγράφος, μιά μέρα θὰ φτάσω.

Ὡς τότε θὰ εἶμαι γρηά. Κύτταξε τὶς τρεῖς ἄσπρες τρίχες ποὺ κρύβω ἀπὸ τὸν κόσμο —νά, θ' ἀρχίσουν νὰ πληθαίνουν.

—Εἶνε ἡ δόξα τῆς ὑπομονῆς σου αὐτές. Μόνο γυναῖκες ποὺ ἤξεραν νὰ κάμουν τὴν ἀγάπῃ των ὑπομονὴ στὸ Καρτιέ Λατέν δέχονται τόσο σπάνια δῶρα. Ἀκού ἐσὺ ποὺ ξέρεις νὰ ὑπομένῃς. Μιά μέρα θὰ φτάσω καὶ θὰ σὲ βυθίσω στὶς τουαλέτες... Μιά μέρα θὰ σέρνονται στὰ πόδια σου ἡ οὐρές, ἡ μακρὺς οὐρές. Μιά μέρα ὅλη ἡ σάλα τοῦ ξεσπῶν θὰ γυρίζῃ νὰ σὲ κυττάξῃ καθὼς θάσαι στὴ γωνία ἀναπαυμένη μέσα στὶς γούνες σου —ὅλο σου τὸ σῶμα θὰ εἶνε ζεστὸ ἀπὸ τὶς γούνες —ἡ ἀφὴ τοῦ χεριοῦ σου, ἡ ἀφὴ τοῦ λαμποῦ σου θὰ εἶνε μεθυσμένες ἀπὸ τὸ χάδι τῶν ἀρσένων θηρίων, ποὺ θὰ σὲ ζεσταίνουν, Ζορζέττα. Εἶδες, σήμερὰ ἦταν πάλι στὸ ἀτελιέ μου ὁ ἄνθρωπος μὲ τὰ ἑκατομμύρια.

—Καὶ δὲν πῆρε τίποτα βέβαια.

—Ὅχι.

—Πάντα τέτοιους φέρνεις! Πάντα βρίσκεις τοὺς πλοῦσιους ποὺ συγκαίρουν τὸ ζωγράφον καὶ δὲν ἀγοράζουν... καὶ δὲν τοῦ εἶπες τίποτα. Πότε θ' ἀποφασίσῃς νὰ τοῦ πῇς πὼς εἶσαι φτωχός;

—Δὲ μπορῶ.

—Αὐτὴ ἡ δειλία θὰ σὲ χάσῃ.

—Σώπα γιὰ αὐτὰ ἐγιναν καὶ σὲ μεγάλους δασκάλους... Ἀρκετὸ εἶνε ποὺ συμβαίνουν καὶ σὲ μᾶς. Βάλε τὸ πανωφόρι σου νὰ πᾶμε στὸν κῆπο τοῦ Λουξεμβούργου νὰ ἰδοῦμε τὸ φθινόπωρο. Ξέρω μιά γωνία... Εἶνε μιά δεξαμενὴ ποὺ κοιμάται τὸ νερὸ τῆς ἀπὸ μέρες πολλὰς. Ἐνας πλάτανος ξερός, ὅλος χρυσάφι, αἰώνων χρυσάφι, ρίχνει κάπου τὸ Ντελακρουά. Ἀμα ἰδῇς αὐτὸ, θὰ τὰ ξεχάσῃς ὅλα.

—Ἀμα ξεχάσω καὶ τὰ παράπονα ποὺ ἔχω γιὰ τὴ ζωὴ, θάμην σὺν πεθαμένην. Καὶ πότε πειὰ θὰ ζήσω; Θὰ γερῶσω χωρὶς νὰ τὸ νοιώσω, ἔτσι ὅπως ἔρχονται τὰ γεράματα — κρυφά. Δὲ θέλω νὰ ξεχάσω τίποτα, θέλω νὰ θυμάμαι πᾶς ἡ ζωὴ μου ἦταν πικρὴ, νὰ τῆς δείχνω τὰ νύχια μου, σὺν νὰ ἦταν ἐχθρὸς, νὰ τὴν ρωτῶ, γιατί μοὺ ἀρνήθηκεν ὅτι μοὺ ἔπρεπε. Ὅχι δὲ θὰ σωπάσω ποτέ. Πάντα θὰ τὰ ζητῶ αὐτὰ ποὺ μοὺ ἔπρεπαν, αὐτὰ ποὺ μοὺ κρατεῖ... Νάτα —τὰ ξαναθλέπω— θὰ τὰ ξαναεῖπῶ. Τὸ μεγάλο σου ἀτελιέ, ποὺ πατεῖς μέσα καὶ δὲν ἀκούγεται τὸ βῆμα σου ἀπ' τὰ πυκνὰ ταπέτα. Τὸ σπῆτι μας πρὸς τὸ Πασσύ... Τὸ πᾶνο... Ἡ γάτα... Ἡ ὑπόδοχη, ἡ Τετάρτη μου... Ἡ σόμπα... Ἡ ἐλεημοσύνη μας στοὺς φτωχοὺς ζωγράφους... Ἡ ἰδιοτροπία μου... Τὰ στοιχήματά μου στὸ πλάνο ἀπὸ τὴν ἀνὰ ὀ-

Ο κ. Ζαχ. Παπαντωνίου (Σκίτσο τοῦ κ. Πρωτοπάτη)

λογο τοῦ Λωνσάν. Ἡ συλλογὴ μου ἀπὸ σπάνια πιάτα... Ἡ ἀστραπὴς μίαν βιτρίνας (ξέρω ποιὰς βιτρίνας) στὰ δάχτυλά μου... Ἡ τουαλέτες μου —ἄχ! αὐτές!

—Μὴ τίς συλλογίζεσαι.

—Κάνω κάτι χειρότερο ἀπ' αὐτό. Τὶς δοκιμάζω! Ναι, τώρα μοῦγινε συνήθεια. Τούτῃ τῇ βδομάδᾳ γυρίζω στὰ μεγάλα καταστήματα καὶ δοκιμάζω ἑτοιμὰς πλούσιες τουαλέτες ποὺ δὲ θὰ τις ἀγοράσω ποτέ... Δὲν ἦταν ἄλλος τρόπος νὰ τις ἀκούσω ἀπάνω μου αὐτὲς τὶς τουαλέτες. Ἐκεῖνα τὰ δυὸ—τρία λεπτά ποὺ τὶς φορῶ καὶ κυττάζωμαι σὺν καθρέφτῃ, μοὺ φαίνεται πὼς εἶνε δικές μου —πὼς τίς πλήρωσα— πὼς ἐσὺ ἔχεις φτάσει... Ὅταν λέω «θὰ ξαναπεράσω μιά ἄλλη μέρα» καὶ φεύγω —ἡ κόρη ποὺ πολεῖ τὰ καταλαθαίνει ὅλα, μοὺ ἀπαντᾷ ὅμως μὲ μιά τέλεια εὐγενικὴν ὑποκρισία «πολὺ καλὰ κυρία». Ἀ! μιά Γαλλίδα αὐτὸ ἔπρεπε νὰ πῇ, ἐμεῖς οἱ Γάλλοι ξέρομε τὴ ζωὴ! Ναι, αὐτὸ ποὺ κάναμε προχθὲς οἱ δυὸ μας παίζοντας στὸ Λουῆρο, ποὺ πῆγαμε καὶ δοκίμασα μιά τουαλέττα, τάχα πὼς θὰ τὴν ἀγοράσω, τώρα μοῦγινε συνήθεια... Ἐχτές στὴν Γκαλερί, προχθὲς στὸ Μπὸν-Μαρσέ, παντοῦ, παντοῦ... Εἶνε μερικὲς ποὺ κατεβαίνουν θαυμάσια στὴ γραμμὴ μου —ἔχω τουλάχιστον γραμμὴ, δὲν εἶν' ἀλήθεια; Μὰ ἡ φούστα μὲ τὰ μικρὰ κλαριά ποὺ μοῦδειξες ἐσὺ τὴν ἄλλη φορὰ στὸ Λουῆρο —αὐτὴ ἦταν τὸ τέλειο. Ἀκόμη θυμοῦμαι τὸ ἀγκάλιασμά της.

—Τὴν ἔχεις ἐδῶ.

—Τί;

—Τὴ φούστα μὲ τὰ μικρὰ κλαριά, αὐτὴ ποὺ σοῦδειξας στὸ Λουῆρο, τὴν ἔφεραν κάτω στὴ θυρωρὸ. Σὰ δὲν ἦταν τρόπος νὰ τὴν ἔχῃς, τὴν ἐζήτησα γιὰ δοκιμὴ... Ἦθελα ποὺ θὰ χαρῆς νὰ τὴ φορέσῃς λίγη ὥρα. Κι' αὐτὸ θὰ τοῦ χρεώσω στὸμα στὴ θυρωρὸ μας, τὴν καυμένη. Αὐτὴ ἡ γρηά ποὺ λέει τόσο λίγα λόγια καὶ ἔχει τόσο πρᾶγματα, φαίνεται πὼς ὅτι ἔχει σὲ πολλὴν συμπάθεια. Γιατὶ εἶπε σὺν ὑπάλληλῳ τοῦ Λουῆρου, ὅταν τὴ ρώτησε γιὰ μᾶς: «Μάλιστα, κύριε, εἶνε ἀξιόπιστα ἄνθρωποι, μπορεῖτε ν' ἀφήσετε τὴ φούστα». Κατεβαίνοντας θὰ πᾶ νὰ σοῦ ἀνεβάσουν τὸ κοῦτί. Πρέπει νὰ βιαστῇς. Ξέρεις πὼς αὐτὲς ἡ πολυτέλειες δὲν μένουν πολὺ ἔξω. Τὸ Λουῆρο θὰ στελεχίῃ τώρα νὰ τις πᾶρῃ. Ὅπου νᾶνε θάρρη ὁ ὑπάλληλος. Ἐτοὶ γίνεται πάντα.

Κράτησε τὴν ἀπάνω σου ὅσο μπορεῖ περισσότερο —καὶ στὸ τέλος πὲς τοῦ πὼς θὰ περάσωμε νὰ τὴν ξαναπάρωμε...

—Ἀγαπημένε!

Ὁ ζωγράφος εἶπε σὺν κῆπο τοῦ Λουξεμβούργου κυττάζοντας τὰ φύλλα ποὺ πέτουν ἀπὸ τοὺς πλατάνους καὶ ἀποκοινοῦνται στὸ νερὸ.

Ἡ Ζορζέττα φόρεσε τὴ φούστα καὶ τὴ σφιγνὴ στὸ σῶμα της. Βυθίζεται μ' αὐτὴ μέσα σὺν καθρέφτῃ, αὐτὸν τὸ φτωχὸ καθρέφτη τὸ φτωχὸ διψασμένο γιὰ λουσο —αὐτὸν ποὺ τὸ σὺν καιρὸ ἔβλεπε μόνον τὴν ὀραία γυνὴ τῆς πλάτῃ, τοὺς ὤμους της, τοὺς ὤμους τοῦ μοντέλου, τὴ μόνον πολυτέλεια ἐκεῖ μέσα. Παίζει σὺν καθρέφτῃ ὅπως παίζον ἡ γυναῖκες μέσα στὴ θάλασσα. Εἶνε τρελλὴ ἀπὸ εὐτυχία.

—Ἐτοὶ θάνε βέβαια, ὅταν ὁ ἀγαπημένος της «φτάσῃ», ὅταν θάρχωνται οἱ Ἀμερικάνοι στὸ

(Συνέχεια στὴ σελίδα 54)

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΔΗ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ Ζ. ΜΠΕΦΝΙΕ

(Συνέχεια από το προηγούμενο και τέλος)

"Επειτα, παίρνοντας τον 'Αλβέρτο απ' το μπράτσο, τον ώδηγησε ως το κατώφλι της κάμαρης του Συρζέρ και φώτισε με το λαμπτήρα του τον τοίχο που θρискόταν άριστερά.

Τότε ο 'Αλβέρτος, όπως κι' ο Νεϋράκ προηγουμένως, απόμεινε καταπληκτός.

"Ενας μεγάλος ζωγραφικός πίνακας έπιανε όλόκληρο σχεδόν αυτό τον τοίχο. Παρίστανε, τερατώδες στην άσχημία του, το τέρας Πέρκαν, το δαίμονα της νύχτας, έτσι όπως ήταν σχεδιασμένο στο εξώφυλλο του χειρογράφου βιβλίου που είχε δρῆ ο Σαλθαίρ.

— Τό τέρας του Λοράν! είπεν ο νέος με σιγανή φωνή.

— Ναί... Κυττάχτε... Μου φαίνεται πως καταλαβαίνω τώρα...

"Η όμοιότης είνε καταπληκτική. Ο Νεϋράκ άγγιξε πάλι το μπράτσο του συντρόφου του. Κυττάχτε άκόμη, του είπε.

Και φώτισε τόν αντικρινό τοίχο. Έκεί θρискόταν, σέ μέγεθος μεγαλύτερο του φυσικού, το πορτραίτο της Κλάρας Φοντάνζ.

Τό κρεβάτι ήταν ξεστρωμένο. Ο Συρζέρ κοιμόταν όταν ήρθαμε και τόν ανησυχίσαμε.

"Ενα τραπέζι κατείχε μια από τις γωνίες του δωματίου. Ήταν γεμάτο χαρτιά και διάφορα αντικείμενα, άνάμεσα απ' τά όποια ο Νεϋράκ πήρε ένα μικροσκοπικό βιβλίο και τό έδωσε στόν σύντρόφό του.

— Τό χειρόγραφο! Έκανε έκείνος φρενιασμένος. Ο Νεϋράκ του έξηγήσε:

— "Όχι αυτό που βρίσκεται στά χέρια του θείου σας, μά ένα άλλο αντίτυπο χρησίμευσε ως μοντέλο σ' αυτή την εικόνα που θέλεπε. Τώρα καταλαβαίνω. Σας είπα πρό όλίγου ότι ίσως ο Συρζέρ δεν ζούσε εδώ μόνος. "Ε, λοιπόν, δεν γελάστηκα έντελώς... "Έχει δυο συντρόφους: αυτό τό άπαίσιο τέρας κι' αυτή τη γυναίκα. Βρισκόμαστε μπρός σ' ένα φοιχτό δράμα, ένα δράμα πρέλλας. Πιστεύω μάλιστα, ότι ο Συρζέρ, μέσ' στην πρέλλα του, πιστεύει πως είνε ο ίδιος τό τέρας. Θέλετε μια άπόδειξι; Κυττάχτε αυτή την κάπα με τό κοκκινωπό τρίχωμα... Την φοράει, όσάκις θέλει νά κάνει τό τέρας...

Ο Νεϋράκ στάθηκε λίγο και έπειτα έξακολούθησε:

— Μου είχατε πῆ ότι ο Συρζέρ έγινε πιό σιωπηλός και πιό άκονιωνῆτος από τότε που πέθανε ή Κλάρα Φοντάνζ... Λοιπόν, ή Κλάρα Φοντάνζ ήταν στην ύπηρεσία του Ροσάρ και πέθανε στο σπίτι του. "Ετσι στή φαντασία αυτού του τρελλού, ό όποιος υπέφερε πολύ για τό θάνατό της, ο Ροσάρ ήταν ο υπέθυνος του θανάτου της. Κι' όχι μόνο ο Ροσάρ, αλλά και όλοι, όσοι τόν περιστοιχίζαν, όλοι όσοι ζούσαν στην άγροικία του, γιατί οι τρελλοί, θέλετε, δεν έχουν κρίσι... Καί θέλησε νά τούς τιμωρήσει.

Σαφνικά, εκείνη τη στιγμή στάθηκε. "Ενας θόρυβος άκούστηκε που μεγάλωνε όλοένα, ένας θόρυβος θημάτων γύρω απ' τό σπίτι.

— Δυστυχία! είπεν ο άστυνομικός. Ο Συρζέρ ξαναγυρίζει... Δεν έπρεπε νά χασομερήσουμε.

Βγήκαν στο διάδρομο κι' έτρεξαν προς τη σκάλα. Μά τη στιγμή που έφταναν στο κεφαλόσκαλο, άκουσαν ένα κλειδί νά στριφογυρίζη στην κλειδωνιά του ίσογειού.

Ο Νεϋράκ τράβηξε τό σύντροφό του απ' τό μπράτσο και του ψιθύρισε:

— "Ακολουθήστε με...

"Ακολούθησαν τόν τοίχο ψαχουλεύοντας στο σκοτάδι, κι έφτασαν μπροστά στην πόρτα της κάμαρης που ήταν άνοιγμένη στο Συρζέρ. Ο Νεϋράκ την άνοίξε άθόρυβα.

Τή στιγμή που την ξανάκλειναν, ο Συρζέρ παρουσιάστηκε στο κεφαλόσκαλο που μόλις πρό όλίγου τό είχαν άφήσει. Περπατούσε με βήμα θαρύ σαν νά σουρνόταν... Συγχρόνως κάθε τόσο ούρλιαζε άγρια σαν νά υπέφερε φοιχτά.

Ο Νεϋράκ μισάνοιξε την πόρτα και κύτταζε στο διάδρομο. "Επειτα ξαναγυρίζοντας προς τό σύντρόφό του, τῶ είπε:

— Είνε πληγωμένος... Τό παρκέτο είνε γεμάτο αίματα. Ο Νεϋράκ όστόσο δίσταζε νά πάρη μια άπόφασι. Δέν

έθλεπε πειά τόν Συρζέρ, ό όποιος είχε μηή τώρα στην κάμαρή του, έξακολουθώντας νά ούρλιαζε. Αυτή ή επικίνδυνη κατάστασις δέν μπορούσε νά παραταθῆ.

— "Ακούστε τί θά γίνη, είπε στόν 'Αλβέρτο: Θά προσπαθήσουμε νά φύγουμε. Θ' άνοίξω την πόρτα, θά βγῆτε πρώτος, θά τρέξετε κάτω και θά με περιμένετε. "Αν όλα πάνε καλά, θά σας άκολουθήσω... "Αν ο Συρζέρ μάς άκούση, φέγετε και μη φοβάστε τίποτε. Θά μείνω εδώ...

"Η πόρτα άνοίξε. Ο 'Αλβέρτος, καθώς διέσχιζε τό διάδρομο, έριξε μια ματιά στην κάμαρη του Συρζέρ, τῶ τοίχου οι θρῆνοι έσθυναν σιγά-σιγά. Διέσχισε τό διάδρομο με τη ράχι άκουμπισμένη στόν τοίχο κι' έφτασε στο κεφαλόσκαλο. "Επειτα κατέθηκε τις σκάλες.

Σέ λίγα λεπτά, ο Νεϋράκ με τη σειρά του γλύστρησε έξω, μά καθώς έφτανε στο κεφαλόσκαλο στάθηκε άπότομα... Είδε τόν τρελλό νά θγαίνει από την κάμαρή του και νά του φράζη τό δρόμο...

Τά δυνατά χέρια του Συρζέρ άπλώθηκαν προς αυτόν, έτοιμα νά τόν στραγγαλίσουν, και τό κορμί του μαζεύτηκε για νά όρμήσει. Ο Νεϋράκ πρόφτασε κι' έκανε μια κύμα προς τά πλάγια κι' έτσι ο τρελλός καθώς ώρμησε με δύναμι, πήγε και χτύπησε στόν τοίχο του διαδρόμου.

Ο άστυνομικός ρίχτηκε πίσω. Ο Συρζέρ είχε άνορθωθεί κι' έκανε πάλι νά όρμήσει έναντίον του... Μά την ίδια στιγμή, ο Νεϋράκ πυροβόλησε.

Ο Συρζέρ έβγαλε μια κραυγή και σωρίστηκε με τῶ μούτρα στο διάδρομο που τόν φώτιζε τώρα ο άστυνομικός με τό λαμπτήρα του. Τόν είδε ν' άναστηθή δυο-τρεις φορές κι' έπειτα ν' άπομένη άσάλευτος.

"Η σιωπή είχε άπλωθῆ τώρα όλόγυρά του. Σέ λίγο άκούστηκε από κάτω ή φωνή του 'Αλβέρτου που έλεγε:

— Κύριε Νεϋράκ...

— Μπορείτε ν' άνεβῆτε, του άπάντησε άπλά ο άστυνομικός.

Ο 'Αλβέρτος ανέβηκε κ' οι δυο άντρες μετέφεραν τόν Συρζέρ στο κρεβάτι του.

— "Αναπνέει άκόμα, είπεν ο Νεϋράκ... Κυττάχτε! "Ηταν ήδη τραυματισμένος στο πόδι όταν ήρθε εδώ... Φαίνεται πως ήταν ο πυροβολισμός που άκούσαμε... Νά κ' ή δική μου πληγή στο στήθος...

Ο 'Αλβέρτος κύτταζε τό άγριο πρόσωπο του έτοιμοθῆτος, όπου ή πρέλλα είχε άφήσει τά στίγματα της...

— "Ελάτε, κύριε Σαλθαίρ, του είπε ο Νεϋράκ άγγιζόντάς τον στο μπράτσο. Πάμε νά φύγουμε...

Κατέβηκαν τη σκάλα. Πίσω τους, ο γάτος νιαούριζε θῆερα κι' όταν θγῆκαν έξω τόν άκούγαν άκόμη από τό άνοιχτό παράθυρο...

***

"Όταν μετά τά χαράματα, οι χωροφύλακες μπήκαν στο

ΟΥΓΓΡΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΕΡΩΤΙΚΟΙ ΠΟΘΟΙ ΚΑΙ ΟΝΕΙΡΑ

ΤΟΥ Φ. ΜΟΛΝΑΡ

Γιεφτε! αγάλι-αγάλι ή νύχτα. Δεν είνε ούτε δέκα λεπτά που σφύριζε τό τελευταίο τραίνο για τη Βουδαπέστη κι' έγκατέλειψε τόν μικρό έξοχικό σταθμό. Ο θόρυβος που κάνει διασχίζοντας τη θαμπή έξοχή, άκούγεται δου πάει και πιό σθυσμένος... "Η Μαρία και ή "Αννα — δυο κοπέλλες ως δεκαεπτά χρονών ή καθεμία -- κάθονται πάνω σ' έναν πάγκο μέσα σάν κῆπο του σπιτιού της Μαρίας, που είνε χτισμένο κοντά στο σταθμό. Ο πατέρας της Μαρίας είνε ένας από τούς πλουσιώτερους γαιοκτήμονες τῶ χωριού. "Η "Αννα είνε καλεσμένη της Μαρίας για νά περάση λίγον καιρό στην έξοχή. Μένουν κ' ή δυο σιωπηλές κι' άκουνε με προσοχή τόν θόρυβο τῶ τραίνου που σβύνει όλοένα. "Ενα άπαλό άνοιξιάντικο άεράκι κουνάει έλαφρά τό φύλλωμα της άκாகίας που σκιάζει τόν πάγκο.

ΜΑΡΙΑ.— "Ακοῦς άκόμα;

ΑΝΝΑ.— Σώπα!

(Σιγή. "Εντείνουν την προσοχή τους για ν' άκούσουν τό τραίνο που δέν άκούγεται πειά).

ΑΝΝΑ.— Δεν άκούω τίποτα πειά.

ΜΑΡΙΑ.— "Εγώ τ' άκούω άκόμα γιατί ταξιδεύει μαζί του ο Γιώργος μου. "Όταν αγαπάη κανείς, έχει τις αισθήσεις του λεπτές. Την περασμένη Πέμπτη τ' άκούγα όλη τη νύχτα.

ΑΝΝΑ (κυττάζοντας προσεχτικά τις άγκράφες τῶν σκαρπινιών της).— Πάμε μέσα;

("Η δυο φίλες φαίνονται έτοιμες νά σηκωθούν, κι' όμως ξαναγυρίζουν ναχειλικά οά μεθυμένες νά κουβεντιάσουν).

ΜΑΡΙΑ.— Πόσο ήταν ώμορφος σήμερα ο Γιώργος μου... Είνε μέρες που είνε πιό ώμορφος απ' όλους τούς άνδρες.

ΑΝΝΑ.— Ναί.

ΜΑΡΙΑ.— Τά μαλλιά του έμοιαζαν μ' άναλυμένο γουσαφι.

ΑΝΝΑ.— Κ' ή φωνή του... "Όταν θέλη πῶς δίνει στή φωνή του κάτι από τόν λυγμό τῶ βιολοντοέλλου!

ΜΑΡΙΑ.— "Αλήθεια.

ΑΝΝΑ.— Θά τόν αγαπάς πάρα πολύ βέβαια...

ΜΑΡΙΑ (με θαύματα πεποίθησι).— Περισσότερο από κάθε τι στόν κόσμο.

(Μιά στιγμή σιωπῆς. "Εξαφνα ή "Αννα άνατριχιάζει και σηκώνεται).

ΜΑΡΙΑ.— Τί έχεις;

ΑΝΝΑ.— Τό έπάνω κουμπι της μπλούζας σου

σπίτι του Συρζέρ δέν θρῆκαν παρὰ ένα πτώμα.

"Η συμπληρωματική άνάκρισις έφερε στο φῶς και άλλα άδιαφύλακτα πειστήρια της ένοχής του Συρζέρ. Τά χαρτιά που ο "Αντώνης Ροσάρ είχε άπάντων του τη νύχτα που τόσο άγρια δολοφονήθηκε, θρῆθηκαν μέσα στο σπίτι του...

Ο Συρζέρ είχε διαπράξει τάχα κι' άλλα εγκλήματα έκτός από τά γνωστά; Ο Νεϋράκ τῶ υπέθετε αυτό, μά δέν μπορούσε νά βεβαιωθῆ. Πάντως αυτός θά είχε άφήσει στην Κακή Σπηλιά τό τσεκούρι που είχαν θρῆ έκεί και τό όποιο άσφαλώς ήταν τό όπλο χρησιμοποιούσε για τά εγκλήματά του.

Τό Βαλπιρβιά ξανακατοικήθηκε. Τά σπίτια που είνε γύρω στην άγροικία στεγάζουν τώρα ξυλοκόπους με τις οικογένειές τους.

Ο Σαλθαίρ, έπειτ' απ' αυτή την άπολύτρωσι, δέν δίστασε νά δώσει τη συγκατάθεσί του στο γάμο τῶ γιου του με την Λουκιανή Μαρσενά.

Το σπίτι του Συρζέρ θγῆκε στόν πλειστηριασμό, καθώς και τά πράγματά του. Ο Σαλθαίρ άγόρασε τόν φοιχτό πίνακα που παρίστανε το "Τέρας τῶ Λοράν" και τόν έκαψε.

Μά τό σπίτι δέν θρῆκε άγροαστή και όταν κανένας ταξιδιώτης φάνη ως τό Γυμνό Βουνό και ξαφνιάζεται θλέποντας αυτό τό κατάκληστο σπίτι με την κατάμαυρη όψι, οι έυλοκοποι, που τους ρωτάει σχετικῶς, γυρίζουν άλλο τό κεφάλι τους και σταυροκοπιούνται, άποφεύγοντας νά τῶ άπαντήσουν.

Τ Ε Λ Ο Σ

είνε ξεκουμπωμένο. Στάσου νά σέ κουμπώσω.

ΜΑΡΙΑ.— "Όχι! Προτιμῶ νά μείνω έτσι.

ΑΝΝΑ.— Γιατί;

ΜΑΡΙΑ.— Γιατί ξεκουμπώθηκα, καθώς με φιλούσε ο Γιώργος στο στόμα... λίγο πριν φύγη.

ΑΝΝΑ.— "Α!

(Σιγή θαρείά. Σκέφτονται κ' ή δυο. "Επειτ' από λίγο):

ΑΝΝΑ.— Καταλαβαίνω: Είνε κάτι σαν ένθύμιο που σοῦ άφῆσε...

ΜΑΡΙΑ.— Ναί. Κάθε φορά που έρχεται, κάτι πάντα μ' άφήνει... "Αν δέν μούμενε τίποτα δικό του, θαρρῶ πως θά παίρνα τό κατοπινό του τραίνο.

ΑΝΝΑ.— Θά είχες τό θάρρος... την τόλμη νά τόν άκολουθήσης;

ΜΑΡΙΑ.— Ναί. "Όπου κι' άν ήθελε...

(Μένουν σιωπηλές άρκετή ώρα).

ΜΑΡΙΑ.— "Αφῆσε και κάτι άλλο... Τη μυρωδιά τῶ πούρου που συνθίζει νά καπνίζει... "Όταν με φιλάη, αφήνει τη μυρωδιά αυτή στα χείλη μου... Αυτή ή μυρωδιά μπορεί νά θασαζῆ καιρό, φτάνει μόνο νά την προσέχη κανείς... "Απόψε δέν θά φάω τίποτε.

ΑΝΝΑ.— Θ' άρρωστήσης! ("Η Μαρία σηκώνεται).— Που πάς;

ΜΑΡΙΑ.— Θέλω νά σοῦ δείξω κάτι άκόμα. (Πηγαίνει προς ένα δέντρο που ο κορμός του είνε μισοκρυμμένος πίσω απ' τά λουλούδια). "Ελα εδώ. Βλέπεις αυτές τις χαρακιές στο δέντρο; Αυτός τις έχει χαραξει. Χαράζει μια γραμμή κάθε φορά πουρχεται νά με δῇ.

ΑΝΝΑ (μετράει αγάλια και με σιγανή φωνή άκουμπώντας με τό δάχτυλο τις χαρακιές μιά-μιά).— Μιά... δυο... τρεις... τέσσερες... πέντε... έξη... έπτά.

ΜΑΡΙΑ.— "Ηρθε έπτά φορές από την ήμέρα που μῶ είπε πως μ' αγαπάει... Καί τώρα έχω την ξεκουμπωμένη μπλούζα μου, τη μυρωδιά τῶ πούρου κι' αυτές τις χαρακιές για νά περάσω τις ήμέρες μου ως την έπομένη Πέμπτη που θά ξανάρθῃ.

ΑΝΝΑ (ξεετάζοντας τις χαρακιές).— Πάμε μέσα!

ΜΑΡΙΑ.— Θά σοῦ κακοφαινότανε, καλή μου, νάμενες λίγο στο κῆπο; Πρέπει νά πεταχτώ μια στιγμή στην κάμαρά μου νά γράψω τό "Ημερολόγιό μου.

ΑΝΝΑ.— Καλά... Θά περιμένω.

ΜΑΡΙΑ.— Είνε άλλωστε τόσο ώμορφος απόψε ο κῆπος...

ΑΝΝΑ.— Μαί. Θά περιμένω... Μη βιαστής.

II

("Η Μαρία γυρίζει στο σπίτι. Τη θαρείά σιωπή τῶ κῆπου διακόπτουν μόνο τά τελευταία τιτιβίσματα τῶν πουλιῶν που τρελλοπετούν γύρω από τις φωλιές τους. Είνε ή ώρα ή πενεζεβένια. "Ενα μυρωμένο έλαφρό άεράκι άρχεται από τούς άνθισμένους κάμπους. "Η "Αννα ξανακάθεται στόν πάγκο).

"Αναστενάζει. Σηκώνεται, πάει και φέρονε βόλτα πολλές φορές τό δέντρο με τις χαρακιές. Στέκεται και τό κυττάζει θουρκωμένη. "Επειτα άνασφαίνει θαθεία και κλείνει τά μάτια. "Ακίνητη, με κλεισμένα τά έλαφρά, φέρνει ναυρικά τό χέρι της στή μπλούζα της και ξεκουμπώνει τό πρώτο κουμπι. "Ενα μικρό κλωνάρι σπεί και κάνει ένα ξερό, στυφό κρότο πάνω στα έόσσια. "Η "Αννα τραυματῆται άναπῆρα. Τά μάτια της όρέονται χτα, χωρίς έκφρασι, κυττάνε δεξιά κι' άριστερά, σαν νάχη εγκληματήσει. "Ηαυχάζει. "Επειτα από λίγο, σαν κλέφτης κρῶντας την άναπῆρά της, άνοίγει τό τσατάκι της και ψάχνει. Βγάζει ένα ποῦρο και τό περνάει στα χείλη της σαν νάταν κοκκινάδι τῶ χειλιοῦ. "Αναπνέει θαθεία με τό κεφάλι ριγμένο πίσω, παραδομένη σ'ό όνειρό της, στο όνειρο ενός έρωτα μεγάλου, γλυκού, παθητικού, που δέν υπάρχει για αυτήν και που τῶς τόν νοσταλγεί... "Από τά κλειστά της έλαφρά δυο δάκρυα κυλούν σιγά-σιγά... Είνε ή ώρα ή μενεζεβένια).

Φ. ΜΟΛΝΑΡ

Μοναδική ΣΧΟΛΗ ΚΟΠΤΙΚΗΣ Γυναικείων Φορεμάτων από την διεύθυνσιν της διαπρεπούς καλλιτέχνιδος μοδίστας κ. ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ, Σύνταγμα, Μητροπόλεως 14 α', "Αθήνα.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΤΟΥ % ΑΓΓΕΛΟΥΣ ΚΟΣΜΗ

ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ ΚΙ' ΑΛΗΣΜΟΝΗΤΑ

10'

Ο Άντωνιος Σπηλιωτόπουλος, έκλεκτος Πειραιώτης, έσημείωσε βαθειά την διάθασί του από τον ελληνικόν πνευματικόν κόσμον με μίαν δημοσιογραφικήν και συγγραφικήν εργασίαν του αληθινά μεγάλην και ικανήν να τον κατατάξη μεταξύ των έκλεκτων άνωτεροτήτων της συγχρόνου εποχής.

Ο Γεώργιος Στρατήγης, ο ένθουσιώδης διά κάθε έθνικόν έργον ποιητής, Πειραιώτης και από οικογένειαν, πού έσημείωσε την διάθασίν της φωτεινή στο έμπορικόν στάδιο, άφηκε κατά μέρος τά έμπορικά βιβλία και τιμώμενος από έλους όσοι τον γνωρίζουν για τον έξαιρετικά ποιητικό δρόμο πού ακολούθησε σ' όλη του τη ζωή, άφωσιώθη στην τέχνη και κατέλαβε μία θέση στο σύγχρονο πνευματικό σπέρωμα, πού θα τον κατατάξη σε ξεχωριστή γραμμή. Τά διηγήματά του «Τό βιβλίο της ψυχής», ή μετάφρασις του «Συρανό ντε Μπερζεράκ», τά χρονογραφήματά του «Από τό "Άστυ και τό "Επίνειον» πού δημοσιεύτηκαν στη «Σφαίρα», τά «Μακεδονικά τραγούδια» του, τά «Τρόπαιά» του και άλλα έργα του και με την δυναμί του την δημοσιογραφική, έλκινίσθη και μεγάλωσε κι' έτράνωσε τη σκέψι του και την έμπνεσί του ως Πειραιώτης μέσα στο πειρατικό περιβάλλον, στην πειραιώτικη ατμόσφαιρα, πού την καταλογίζει ο κανός των έργοστασιών μά και την ξεκαθαρίζει ή αύρα του Σαρωνικού και το δίνει την πιο χαριτωμένη ποιητική μορφή ή δαντελωτή του ακροθαλασσιά, πού μαγεύει και θέλγει κάθε ψυχή, πού ξέρει και θέλει να ζή μέσα στο ώρατο.

Ο Λάμπρος Πορφύρας ριζωμένος στον Πειραιά, πού πέρασε τη σύντομη ζωή του και στα παιδικά του χρόνια και στα μαθητικά του στο Γυμνάσιο, έζησε και ως ποιητής, έπειδή μόνον ως ποιητής ένώνρισε τη ζωή, αυτό τό διαλεχτό πετράδι της δημιουργίας, στην Φρεαττύδα, στο Πασσαλιμάνι και την πλατεία Άλεξάνδρας.

Μόνος τον περισσότερο καιρό, περιπατητής με σκυμμένο τό κεφάλι και με παντοτεινό χαμόγελο στα χείλη και κανονίζοντας τό βήμα του, θαρρείς με τον ρυθμό των στίχων του, άφηκε ποιητικά έργα πού θα μείνουν αθάνατα.

Υπήρξε τόσο Πειραιώτης ο Πορφύρας, ώστε και τώρα πού δεν υπάρχει πια μεταξύ μας, θαρρείς και είς πώς ή ψυχή του φερουγίζει τριγύρω στους βράχους πού ένμνησε και αναπνέει την άλμη του Σαρωνικού, πού τον συνεπήραν και τον ύψωσαν στον κόσμο πού μ'ας γνώρισε με τά τραγούδια του.

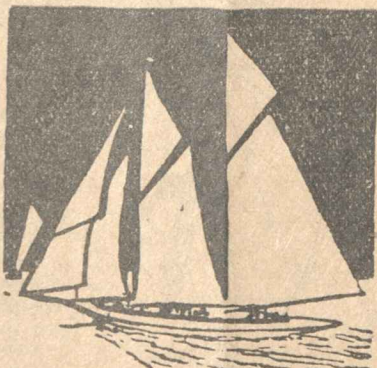
Ο Σπύρος Μελάς, ο άτίθαστος νέος, πού από την πρώτη εμφάνισί του έδειξε πώς κλείνει στην ψυχή του κόσμους έμπνεύσεων, είνε τόσο Πειραιώτης, έζησε τόσο την πειραιώτικη ζωή, θαρρώ πώς δεν άπομακρύνει ποτέ τη σκέψι του και την αγάπη του από τον Πειραιά.

Ο Άριοςτος Καμπάνης, πού σημείωσε και σημειώνει ξεχωριστό τό δρόμο του ως ποιητής, ως λογοτέχνης, ως κριτικός, έζησε κι' αυτός τά παιδικά του και τά νεανικά του χρόνια και σπούδασε τις πρώτες του σπουδές στον Πειραιά.

Ο Νίκος Χατζάρας πού χάραξε με την μεγαλύτερη φειδώ τους πιο λίγους μά από τους πιο διαλεχτούς στίχους στα βουκολικά του τραγούδια, δεν ύπήρξε παροδικός αλλά είνε και θα μείνη Πειραιώτης.

Ο Ρώμος Φιλύρας, νέος άτολμος άκόμη, μά ποιητής, προσήγγισε λίγο, μά πολύ λίγο καιρό την «Σφαίρα» του Πειραιώς, μά όταν άντελήθη ότι θα ήταν ύποχρεωμένος να παρακολουθή και άστυνομικό δελτίο και να γράφει για την κατάσχεσι άρτων λιποβαρών και για άλλα παρεμφερή, μού έδήλωσε ένα πρωί ότι με εύχαριστεί πού τον έπληρα για συνεργάτη μά δεν μπορεί να μείνη.

Ο Άθανάσιος Μήγας άνέπνευσε κι' αυτός κατά την πρώτη άνοιξι της ζωής του, ποιητική ψυχή, τον άέρα της θετικής ατμόσφαιρας του Πειραιώς.

Ο Παύλος Νιρβάνας. Σ' αυτόν θα σταματήσουμε. Και τί μπορώ να γράψω εγώ για τον βαθυστόχαστο αυτόν, πού πραγματικά ποιητής έφερε στον αίσθητικό κόσμο ότι διέλεξε ή ψυχή του στους κόσμους τους άπότητους των έμπνεύσεών του, εις έργα, πού όταν θα συλλεγούν σ' ένα βιβλόν θ' άποτελέσουν τό κριτήριο όχι του ποιητού μόνον αλλά και της εποχής του πού την έζησε και την ήσθήθη και την άπετύπωσε.

Ο άκαδημαϊκός Νιρβάνας, ο άνεξάντλητος, δεν είνε μόνον ένας από τους πιο διαλεχτούς Πειραιώτες, ύπήρξε και είνε ο άνιχνευτής των καλλιτεχνικών ψυχών πού τις πούγγετει και τις άναδεικνύει και τις ένθαρρύνει για την εμφάνισι των στον κόσμο της πνευματικής ύπεροχής.

Πόσοι από τους νεωτέρους του ποιητάς και λογογράφους δεν έδροσίσθηκαν από την άστείρευτη δροσιά του πνευματός του, πριν έξορμήσουν στον μεγάλο κόσμο με ξεκαθαρισμένη πια την άτομικότητά των;

Άλλά κοντά σ' αυτούς πού άφηκαν κι' άφήνουν να τους έγγόνους τον πνευματικό κολοσσό της παραγωγής των, είνε πολλοί Πειραιείς πού άμα θα βρεθί ο συλλέκτης των σκορπισμένων έργων των θα έμφανίση κοντά στους μεγαλεπήδλους επιχειρηματίας του Πειραιώς, κοντά στους πρωτοπόρους της συγχρόνου πνευματικής κινήσεως της Ελλάδος, πού είνε Πειραιείς, και άλλους Πειραιείς έπισης, πού έζησαν και στον πνευματικό κόσμο και άφησαν άρκετά δυνατά σημεία της διαθάσεώς των από αυτόν.

Θυμώμαι τώρα πρόχειρα τον Ήρ. Παπαμανώλη, τον Ι. Παπαμανώλη, τον κ. Μπινιάρη, τον Γιαννούλη Μπούλη, τον Γιάνκο Ρετιτάγκο, τον Ν. Βελονάκη, τον Άγγελον Σούλην, τον Π. Σεφερλή.

Υπάρχουν και άλλοι πολλοί, πού τους συνεπήρε ή βιοπάλη, μά πού έγραψαν και πού μίλησαν άρκετά, σκορπισμένα και άνεμένοντα τον στοργικό συλλέκτη των πού θα τα συγκεντρώση και θα τά καταθέση με ελάβεια στο πάνθεον της πειραιϊκής πνευματικής κινήσεως, κοντά στα έργα των Πειραιωτών πού άφιέρωσαν τη ζωή των στην ύπερκόσμιον ιεροτελεσίαν.

Έκείνος πού θα θελήση άργότερα να στρέψη την σκέψι και στα περασμένα πού με παρέσυραν, και στα σημερινά πού θα γίνουν κι' αυτά περασμένα, θα συνεχίση τη σκέψι μου ότι ο Πειραιεύς έδωσε και δίνει τό σύνθημα της αδιάκοπης δουλειάς και παραγωγής παντού και κρατεί στον σύγχρονο κόσμο την πρώτη γραμμή της ύπεροχής.

Έχάραξε μερικές γραμμές για τον κόσμο του Πειραιώς, πού διεκρίθησαν στον πανελλήνιο όρίζοντα της ποίσεως, της λογοτεχνίας, της φιλολογικής ζωής και πού τ' μούν πραγματικά τον Πειραιά.

Μά ο τόπος αυτός πού ύπήρξε και είνε ή κοιτίς της μεγαουργίας κάθε βιομηχανικής κινήσεως, πού έδωκε τό σύνθημα της ύπεροχής στην κατά θάλασσα κίνησι, πού έχει τώρα τό πρώτο λιμάνι της Ανατολικής Μεσογείου, χωρίς στην άφθαστον έμπνευσιν και έμπνοιήν του δημιουργού του Δημ. Καλλιμασιώτη, μπορεί να έπιδείξη και άλλου κόσμο πού κατέλαβε την πρώτη γραμμή της έπίδοσεως εις πάντα κλάδον της έπιστήμης.

Μεταξύ των δικηγόρων, των ιατρών, των φιλόλογων, των στρατιωτικών, και παντός έπιστήμονος, ύπάρχει κρατικά, θετική και έπιβλητική για την κοινή έκτίμησι ή τιμημένη φάλαγγ των αντιπροσώπων του Πειραιώς.

Όποιοι θα θελήση και θα μωρέση να συγκεντρώση όλα τά στοιχεία τά άφορώντα τον κόσμο αυτόν εις πρόσπα, εις έργα, δεν θα γράψη μόνον την σύγχρονη ιστορία του Πειραιώς, αλλά θα συμβάλη στην παροχή πολυτιμών στοιχείων για την ιστορία της πανελληνίου πνευματικής κινήσεως, άφού από τον Πειραιά έχουν έξορμήσει και έχουν διακριθί πολλοί Πειραιείς.

Φαίνεται πώς οι πρώτοι οικίσται του Πειραιώς, ξεκίνησαν καθένος από τον τόπο του ως άντιπρόσωποι της πού δυνατής ράτσας.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Συνέχεια.

ΑΓΓ. Α. ΚΟΣΜΗΣ

ΙΣΠΑΝΟΙ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

ΤΟΥ ΦΕΡΝΑΝ ΦΛΟΡ

ΠΩΣ ΚΕΡΔΙΖΟΝΤΑΙ Η ΚΑΡΔΙΕΣ

ΛΟΙΠΟΝ, κύριε Σορέλη, έχω τον λόγο σας ότι επί ένα μήνα δεν θα άποπειραθίτε ν' αυτοκτονήσετε;

— Σας τό ύποσέθηκα και θα κρατήσω τό λόγο μου.

— Κι' εγώ σας ύπόσχομαι ότι σ' ένα μήνα τά πράγματα θ' αλλάζουν και ότι θα γίνετε εύτυχής.

— Σας εύχαριστώ γιατί με λυπάστε. Εύτυχία όμως δεν μπορεί να ύπάρξη πια για μένα στον κόσμο.

— Τά πράγματα αλλάζουν τόσο εύκολα εδώ κάτω.

— Μά γιατί θέλετε να ζήσω; Ή Τερέζα δεν θα μ' αγαπήσει ποτέ. Είμαι τέρας, είμαι φαινόμενον άσχημιάς... Δεν μοιάζω με τους άλλους ανθρώπους. Ένώ εκείνη είνε ή τελειότητα, ή γυναίκα! Τί θαά! τί θαύμα της φύσεως! Έσεις βέβαια της μοιάζετε πολύ, έχετε όμως και τό προτέρημα της καλής καρδιάς, ενώ εκείνη είνε σκληρή... Άν σας αγαπούσα θα ήλπιζα κάποτε να σας συγκινήσω. Ή Τερέζα όμως είνε από μάρμαρο, άναίσθητη στον πόνο ενός δυστυχισμένου όπως εγώ.

— Δυστυχισμένε άνθρωπε!

— Αυτή ή γυναίκα δεν αισθάνεται τίποτα, δεν αγαπάει τίποτα... Ή μάλλον αγαπά την έπίδειξι, την ματαιοδοξία, την πολυτέλεια. Αυτό είνε τό πάθος της. Όλος ο κόσμος ξέρει ότι έχει πολλούς φίλους, δλους κομμους, δλους ανθρώπους της ημέρας...

— Σας είπα, περιμένετε ένα μήνα...

— Άδύνατο! Δεν θα μ' αγαπήσει ποτέ! Φαντάζεσθε ότι μπορεί ν' αλλάξη ή Τερέζα;

— Εισθε ύπερβολικός. Τό κάτω-κάτω είστε ένας πολύ συμπαθητικός κύριος. Γιατί να μη σας αγαπήσει;

— Παρακαλώ, Άγγέλικα, μη με περιπαίζετε... Άλλά, τέλος πάντων, όλα συγχωρούνται όταν πρόκειται να σώση κανείς έναν άνθρωπο.

— Θα κάμετε ό,τι θα σας πω;

— Θα τό κάμω εύχαρίτως.

— Τότε ακούστε. Θα είθε διαρκώς μαζί μου, πτάς διαταγάς μου, σάν να πούμε, θα κάμετε ό,τι σας λέω, θα με ύπακούετε χωρίς αντίρρηση...

— Και σέ τί θα ώφέληση αυτό;

— Τί σας μέλλει; Για την ώρα θα φάμε μαζί άπόψε και θα πάμε μαζί στο θέατρο.

— Στάς διαταγάς σας. Μου έπιτρέπετε όμως μία αντίρρηση;

— Ή συμφωνία μας είνε να μη μου φέρετε αντίρρησης.

— Τί θα πη όλη ή Μαδρίτη όταν διή την άσχημιά μου να συνοδεύη την ώραϊότητά σας;

— Άς πη ό,τι θέλει.

— Δεν φοβάσθε μήπως σας είρωνευθί ή Τερέζα; Δεν άφνίει καμμία εύκαιρία χωρίς να σας πειράξη. Σας φθονεί τρεμερά.

— Έπρεπε να την φθονώ εγώ. Άν ήμουν ώραϊότερή της θ' αγαπούσατε έμένα και όχι αυτήν.

— Τί τά θέλετε. Άγαπά καιείνον πού αγαπά...

— Άρκεί ή συζήτησις, κύριε Σορέλη. Λησμονούμε τις συμφωνίες μας.

— Στάς διαταγάς σας, κυρία...

Στό θέατρο εκείνο τό θράδυ, έλαμπαν δυο άστέρια: ή Άγγέλικα και ή Τερέζα. Ή κομψότερες, ή ώμορφότερες γυ-

ναίκες της Μαδρίτης. Οι άντρες περνούσαν τον καιρό τους μαλλώνοντας ποία είνε ή ώραϊότερη. Είχαν σχηματισθί δυο στρατόπεδα και ήσαν διαρκώς σέ πόλεμο.

Ή Άγγέλικα ήταν συμπαθητικώτερη με τά μεγάλα της γαλανά μάτια και με τό ώραίο της δέρμα. Ή ώμορφα όμως της Τερέζας ήταν έπιβλητική με τό αγαλματινο σώμα της, τά μαύρα της μαλλιά και τό στόμα της πού ήταν όλο πάθος. Τά μάτια κύτταζαν τον κόσμο με περιφρόνησι και άλαζονεία, μάτια πού πετούσαν στίβες και σκλάβωναν την ίδια στιγμή.

Ή Τερέζα είχε καθίσει στο άπέναντι θεωρείο ή δυο γυναίκες έκυττάζονταν έχθρικά, έξερευνώντας ή μία την άλλη και στίς μικρότερες λεπτομέρειες της τουαλέττας της, με την έλπίδα να θρουν κάτι να κατακρίνουν.

Ή ώραία Τερέζα έμείνετο: Ο Σορέλης, ο σκλάβος της, ο σκύλος της, τό φαινόμενο, ο άσχημος και άνυπόφορος Σορέλης, να θρίσκει κοντά στην Άγγέλικα! Και, τό χειρότερο, να τον προσέχη αυτή, να τον περιποιηται, να κρυφομιλή μαζί του!

Α! τώρα θα της έδειχνε ότι ο Σορέλης ήταν δικός της, σκλάβος της!

Και φώναξε τό παιδί του θέατρου.

— Πήγαινε να πής του κ. Σορέλη ναρθί στο θεωρείο μου.

Από τό θεωρείο της, ή Τερέζα είδε τον Σορέλη να σηκώνεται μόλις έλαβε τό μήνυμά της... Κατόπι είδε την Άγγέλικα — φρίκη! να τον τραβά από τό χέρι και να τον καθίζη διά της θίας κάτω. Τά μάτια της Άγγέλικας και της Τερέζας διασταυρώθηκαν από τά θεωρεία.

Αυτή ή άνόνη, σκεπτόταν ή Τερέζα, δεν ξέρει ότι ο άνθρωπος αυτός είνε δικός μου, σκύλος μου. Φαντάζεται ότι τον αγαπά και κύτταζει να μου τον πάση... Χά! χά! Θα της δείξω εγώ...

Ο Σορέλης είχε γινά τώρα άλλος άνθρωπος. Άπό δαίλος είχε γινεί τομηνρός και προκλητικός. Κυττάζε περιφρονητικά δλους και ιδιαιτέρως την Τερέζα.

Ήταν ντυμένος πάντα σύμφωνα με την τελευταία μόδα, σωστό φιγουρίνι. Οι άνδρες άρχισαν να τον αντιγράφουν. Δεν ήταν τώρα άρνηματό πρόσωπο! Ο φίλος μιάς γυναίκας σάν την Άγγέλικα είνε προσοπικός, μία κοσμική δόξα...

Όσοόσο άποδειχθηκε ότι ή Άγγέλικα είχε δικήν, γιατί ή στάσις της Τερέζας άρχισε να μεταβάλλεται αλόφωνα. Μιά μέρα του έγραψε μία έπιστολή και του ζήτησε να νέντευξι στο σπίτι της. Ο Σορέλης την έδειξε της Άγγέλικας.

— Τί να κάμω τώρα; Πρόπει να πάω;

— Δε θα πας πουθενά. Θα της γράψη ότι έχεις δουλειά, ότι θα φας μαζί μου.

Ο Σορέλης έφερε αντίρρησης.

— Άρκεί, κύριε! Όταν περσίη ή προθεσμία θα κάμετε ό,τι θέλετε! Τώρα διατάζω εγώ.

Σε λίγες μέρες ο Σορέλης και ή Τερέζα άντάμωσαν τυχαίως σ' ένα σπίτι.

— Είμαι εύτυχής πού σας ξαναβλέπω, κ. Σορέλη! είπεν ή Τερέζα. Είστε λοιπόν τόσο άπορροφημένος με τον καινούρ-

γιο έρωτά σας;

— Ο Σορέλης κάτι ψιθύρισε.

— Θα σάς περιμένω στο σπίτι μου, έλεγε η Τερέζα. Νά έρθετε όταν θέλετε, θα σάς δεχτώ με ευχαρίστηση.

— «Κι' εγώ που σκεπτόμουν ν' αυτοκτονήσω! Έλεγε μέσα του ο Σορέλης. "Α! ή γυναίκες!..."»

Δέν πήγε όμως. Πρὸς τὸ παρόν, γιὰ ἕνα μῆνα, δέν ἦταν κύριος τῶν πράξεων του. Εἶχε δώσει τὸ λόγο τῆς τιμῆς του καὶ ἔπρεπε νὰ τὸν κρατήσει. Ὡστόσο κάθε ἄλλο σκεπτόταν παρὰ ν' αυτοκτονήσει... Ἡ ζωὴ εἶχε τόσα θέληγτρα! Ἡ Ἀγγέλικα εἶχε δίκιο.

***

— Ποιὰν ἀπὸ τίς δυὸ θὰ κρατήσης; τὸν ρωτούσαν οἱ φίλοι του.

Ἀλήθεια, ποιὰν ἀπὸ τίς δυὸ; Ὁ ἔρωσ του γιὰ τὴν Τερέζα ἄρχισε τώρα νὰ ξεθυμαίνει, ὅπως ἦταν φυσικό. Ἡ γυναίκα ἐκείνη τὸν εἶχε τυραννήσει τόσο, τὸν εἶχε περιφρονήσει τόσο! Δέν ἔπρεπε κι' αὐτὸς τώρα νὰ τὴν ἐκδικηθῇ;

Ἡ συμπάθειά του γιὰ τὴν Ἀγγέλικα αὖξανε ὁμως καθημερινῶς. Τὴ χρυσὴ καρδιά! Νὰ ἐνδιαφερθῇ γι' αὐτὸν καὶ νὰ τὸν σώσῃ! Ἀ! αὐτὴ ἡ Ἀγγέλικα ἦταν σωστός ἄγγελος!

Καὶ τὸν ἄγγελον αὐτὸν ἄρχισε νὰ τὸν ἀγαπᾷ μὲ τὰ σωστά του... Δέν τοῦ ἀξίζει; Θὰ τῆς τὸ ἔλεγε καθαρά καὶ ἐξάστερα, τώρα ποὺ τέλειωνε ἡ διορία τῆς συμφωνίας τους.

— Ἀγγέλικα, ἀπὸ σήμερα εἶμαι ἐλεύθερος...

— Καὶ εὐτυχῶς, μπορείτε νὰ πῆτε... Ὅλα ἀποδείχνουν δι' ἡ Τερέζα σὰς ἀγαπᾷ.

— Τὸ φαντάζεσθε;

— Εἶνε ἐρωτευμένη μαζί σας. Ἐγὼ ἔπαιξα τὸ ρόλο μου καὶ δέν μετανοῶ ὅτι θυσιάστηκα... Τώρα θὰ μπορῆτε νὰ τῆς πῆτε: «Δέν εἶμαι ὁ σκύλος σου, εἶμαι ὁ κύριός σου!»

— Δέν θὰ τῆς τὸ πῶ ποτέ.

— Καὶ γιατί; Ἐχετε τὸ δικαίωμα.

— Γιατὶ ἀγαπῶ ἐσᾶς!

— Ἐμένα;

Καὶ ἡ Ἀγγέλικα ἔσκασε στὰ γέλια.

— Σὰς φαίνεται παράδοξο; Ἡ τὴν καλwsσύνη σας... ἡ τὴν σὰς ὁμορφιά...

— Φίλε μου, ἄκουσε. Ἡ συμφωνία μὲς τελείωσε. Εἶσαι ἐλεύθερος τώρα ν' αυτοκτονήσης!... Εἶνε ἀκόμη καιρὸς...

— Καὶ ὅμως... Ἄν δέν δεχθῆτε θ' αυτοκτονήσω...

— Τότε, δώστε μου τώρα σεῖς ἕνα μῆνα προθεσμία νὰ σκεφθῶ κι' ἐγώ.

.....

Σ' ἕνα μῆνα ὅλη τὴν ἀριστοκρατία τῆς Μαδρίτης ἀπασχολοῦσε ἡ ἀναγγελία τῶν γάμων τῆς Ἀγγέλικας καὶ τοῦ Σορέλη.

ΦΕΡΝΑΝ ΦΛΩΡ.

ΤΑ ΠΑΡΑΞΕΝΑ

ΕΝΑΣ ΠΕΡΙΕΡΓΟΣ ΘΑΝΑΤΟΣ

Στὸ ὠραῖο προάστειο τῆς Νέας Ὑόρκης, τὸ Κόνει Ἀϊλανδ, πέθανε τελευταῖα ὁ ξενοδόχος Ματθαῖος Λύντε, ἀπὸ μιᾶ ἐξαιρετικὰ ἀσυνήθιστη καὶ περίεργη ἀρρώστεια. Συγκεκριμένως, ὁ δυστυχῆς αὐτὸς ξενοδόχος πέθανε... ἐξ ὑποβολῆς. Ἐνῶ δηλαδὴ ἦταν ὑγιέστατος καὶ ἀκμαϊότατος, μερικοὶ φίλοι του φαρσέρ, ἀστεειούμενοι, ἄρχισαν νὰ τὸν ἀνησυχοῦν, λέγοντάς του ὅτι ἦταν ὠχρὸς κι' ὅτι φαινόταν ἀδιάθετος. Κι' ἐπειδὴ ὁ ἀτυχῆς ξενοδόχος τοὺς πίστευε, αὐτοὶ συνέχισαν τὸ ἀσχημὸ ἀστεῖο τους, βάζοντας μάλιστα καὶ μερικοὺς ἄλλους γνωστούς των νὰ τοῦ ποῦν ὅτι φαινόταν ἀρρωστος κι' ὅτι ἔπρεπε νὰ προσέξῃ τὴν ὑγεία του.

Στὸ τέλος, ὁ Ματθαῖος Λύντε ἀναγκάστηκε νὰ καταφύγῃ σ' ἕνα φίλο του γιαντρά, ὁ ὁποῖος —μεμυημένος κι' αὐτὸς στὴ φάρσα— τοῦ εἶπε, ἀφοῦ τὸν εξέτασε, ὅτι δέν τὸν ἔθρισκε καθόλου καλά. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν ὅτι ὁ δυστυχῆς ξενοδόχος, μέσα σὲ λίγες μέρες, ἔχασε τὸ κέφι του, τὴν ὁρεῖξ του, ἔπαθε ἠθικὴ καὶ σωματικὴ ἐξάντλησι καὶ στὸ τέλος πέθανε ἀπὸ συγκοπή τῆς καρδιάς.!

ΣΤΑ ΦΤΕΡΑ ΤΟΥ ΠΗΓΑΣΟΥ ΟΙ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟΙ ΣΤΙΧΟΙ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ ΜΑΣ

ΠΕΡΝΟΥΝ ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ

Περνοῦν τὰ χρόνια κ' ἡ χαρὰ ἡ λιγοστὴ ἀργοσθύνει καὶ μιᾶς ἀγάπης μου ὁ καὶ μὸς ξεχάστηκε κι' αὐτὸς περνοῦν τὰ χρόνια κ' ἡ ζωὴ σιγά-σιγά μ' ἀφήνει γέρος στοὺς δρόμους σέρνομε ἀγνώριστος, σκυφτός.

Καὶ καρτερῶ τὸ θάνατο νὰ φέρῃ τὴ γαλήνη στὸ κουρασμένο μου κορμί, μὰ πόσο ἀργεῖ κι' αὐτός; μέσα τῆς ἡ ἀδεια μου ψυχὴ τίποτα πειὰ δέν κλείνει ἕνα κουφάρι ἀπόμεινα, μὲ καίει ὁ πυρετός.

Ἀπλώνοντας τὸ χέρι μου ζητῶ ἐλεημοσύνη μέσα στὴ νύχτα φαίνομαι θρυκόλακας σωστός, προσμένοντας σὰν ὑστερὴν, σὰν θεὸς καλwsσύνη τὸ θάνατο τὸ λυτρωτὴ, μὰ πόσο ἀργεῖ κι' αὐτός;

Κηφισιὰ

Δ. Κ.

Α Μ Π Α Ν Α

Μέσ' τῆς νυχτὶς τῇ σιγαλιά ἀκούγεται θλιμμένη γλυκεῖα καὶ ἀργυρόσηχη καμπάνα μακρινῇ σὰν κάποια ἀπόκοσμη πολὺ τοῦ ἀγνωστού φωνῇ σὰν κλάμα, σὰν παράπονο μπροστὰ στὴν εἰμαρμένη.

Χτύπα καμπάνα ἀτέλειωτα τὸ θλιβερό τραγοῦδι καὶ σκόρπισε μυριόστομο στ' ἀπειρο θογγητὸ, μαράθη πειὰ τελειωτικὰ τὸ κάθε χαρῶπὸ τὸ κάθε ἀνοιξιὰτικο τῆς ζῆσης μου λουλοῦδι.

Κι' ὅταν καινούργιος ἀνοιχτὴ ὁ τάφος ὁ δικός μου χτύπα καμπάνα μου καλὴ γιὰ πὶο στερνὴ φορὰ μὰ τὸ σκοπὸ σου ἄλλαξε, χτύπησε χαρωπὰ ἀφήνω λύπες καὶ κᾠμούς, φτάνει ὁ λυτρωμός μου.

ΙΩΑΝΝΗΣ Π. ΜΕΛΕΤΑΚΟΣ

ΧΙ Μ Α Ι Ρ Ε Σ...

Εἴμ' ἕνας Δὸν Κιχώτης — γειὰ σου χίμαιρα! — ποὺ μὲ κυκλῶνουν τὰ ἐμπόδια σὰν τελwνεια φεύγει τὸ χτές, χειρότερο τὸ σήμερα ἔρχεται καὶ μὲ τρώει μέσα μου ἡ φτώχεια.

Φτωνῶ τὸ κάθε τί δικὸ ποὺ πέρασε φτωνῶ τὴ φούχτα ποὺ δέν μπόρεσε νὰ πιάσῃ κείνο ποὺ τώρα πειὰ — σπολλάτη — γέρας κείνο ποὺ πειὰ στὸ ράφι ἔχει μουχλιάσει.

Εἴμ' ἕνας Δὸν Κιχώτης ποὺ φαντάστηκε μιὰ χίμαιρα τῶν ἄλλων νὰ τὴ ζῆσῃ, ἀ τὴν πειὰ στὰ δῖχτα τῆς ἐπιάστηκε καὶ κεί μέσα σὲ λίγο θὲ νὰ σθῶσι.

ΝΙΚΟΣ ΣΥΛΒΙΟΣ

ΟΤΑΝ ΓΕΛΑΣ...

Νάξερεις ὅταν μοῦ γελᾷς, κι' ὅταν μὲ χάρι μοῦ μιλάς τί μοῦ χαρίζεις μιὰ στιγμὴ, στὸ φτωχικὸ μου εἶναι, πόσο θαθεῖα νοιώθω χαρὰ, πόσο ἡ ψυχὴ μου λαχταρᾷ καὶ τῆς καρδιάς μου οἱ παλμοὶ σοῦ λέν, μὴ φεύγῃς... μείνε.

Νάξερεις πόσο σ' ἀγαπῶ ἀπόψε πάλι θὰ στὸ πῶ ἔλα καλὴ μου, μίλα μου, ν' ἀνοιξῇς τὴν καρδιά μου. Γέλα λουλοῦδι τῆς αὐγῆς, ἔλα, παρθένα μου τῆς γῆς πέσ' μου καὶ σὺ πῶς μ' ἀγαπᾷς, μόνη παρηγοριά μου.

Φυσᾷ θορρηᾷς τὸ δειλινὸ, θγαίν' ἡ σελήνη ἀπ' τὸ θουνο λάμπουν τ' ἀστέρια τοῦρανοῦ, γιὰ μὲ παντοῦ σκοτάδι. Μονάχα σὺ ὅταν γελᾷς, κι' ὅταν γι' ἀγάπη μοῦ μιλάς νοιώθω πῶς ζῶ, νὰ σ' ἀγαπῶ παντοῦ, στὴ γῆ... στὸν ἄδω.

Γ. ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ΑΠΟ ΠΟΤΕ ΧΡΟΝΟΛΟΓΟΥΝΤΑΙ Η ΑΔΕΙΕΣ ΚΥΝΗΓΙΟΥ;

Ὁ πρῶτος ποὺ ἐθέτισε τὸ νόμο διὰ τοῦ ὁποῖου ἀπαγορεύεται στοὺς κυνηγούς νὰ κυνηγοῦν χωρὶς ἐιδικὴ ἀδεια ἦταν ὁ περίφημος τόσο γιὰ τὴ συνετὴ διοίκησίν του ὅσο καὶ γιὰ τοὺς ἑρωτές του βασιλεὺς τῆς Γαλλίας Ἑρρίκος Δ'.

Ὁ μονάρχης αὐτὸς εἶχε ἀντιληφθῇ ὅτι οἱ ὑπὴκοοὶ του δὲν χρησιμοποιοῦσαν τὰ κυνηγετικὰ τους ὅπλα ἀποκλειστικῶς γιὰ νὰ σκοτώνουν θηράματα, ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ ἐκδικοῦνται τοὺς ἐχθρούς των καὶ ν' ἀποδίδουν κατόπιν τὸ φόνο τους σὲ κυνηγετικὸ ἀτύχημα ἢ καὶ γιὰ νὰ λύνουν τίς διαφορὰς μεταξύ τους.

Γι' αὐτὸ, τὸ 1598, ἐξέδωκε ἕνα διάταγμα ποὺ ἀπαγόρευε τὸ κυνήγι καὶ τὴν ὀπλοφορία σὲ ὅσους δὲν ἦσαν ἐφωδιασμένοι μὲ ἐιδικὴ ἀδεια, ἡ ὁποία ἐχορηγεῖτο μόνο στοὺς πολίτας ποὺ εἶχαν ἄψογο παρελθόν.

ΑΠΟ ΠΟΤΕ ΕΙΝΕ ΓΝΩΣΤΗ Η ΜΠΥΡΑ;

Ἡ χρῆσις τῆς μπύρας ἀνάγεται στὴν πὶο μακρινὴ ἀρχαιότητα. Γίνεται λόγος στὴν Ἁγία Γραφή, καθὼς καὶ στὰ ἔργα τοῦ Ἡροδότου καὶ τοῦ Ἀριστοτέλους. Οἱ Ἕλληνες τὴν ὠνόμαζαν «ζύθος» —ὅπως καὶ σήμερα ἄλλωστε— καὶ οἱ Λατίνοι «κούρμεν», «σίκλεα» καὶ «σερεβίζια».

ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ Η ΛΕΞΙΣ ΑΛΚΑΖΑΡ;

Ἀλκαζάρ ὠνομαζόντουσαν τὰ ἀνάκτορα τῶν Μαυριτανῶν βασιλέων, οἱ ὁποῖοι εἶχαν κατακτήσει τὴν Ἰσπανία κατὰ τὸ τέλος τῆς πρώτης μετὰ Χριστὸν χιλιετηρίδος. Τέτοια ἀνάκτορα «Ἀλκαζάρ» σώζονται καὶ σήμερα σὲ πολλὰς ἰσπανικὰς πόλεις καὶ τὰ σπουδαιότερα εἶνε τοῦ Τολέδου (ἀπ' τὸ ὁποῖο δέν ἔχει μείνει πειὰ οὔτε τοῖχος ὀρθός), τῆς Κορδοῦνης, τῆς Σεβίλλης καὶ τῆς Σεγκοῦθας. Τὰ περισσότερα ἀπ' αὐτὰ τὰ μαυριτανικὰ παλάτια ἐχρησιμοποιοῦντο στὴν προαναστασιατικὴ Ἰσπανία, ὡς φρούρια καὶ στρατιωτικὲς σχολαί.

ΠΟΙΑ ΕΙΝΕ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ ΝΤΕΚΑΡΤ;

Τὰ ἔργα τοῦ μεγάλου Γάλλου φιλοσόφου καὶ ἐπιστήμονος Ντεκάρτ —ἡ Καρτεσιού, ὅπως τὸν μετέφραζαν παλαιότερα— εἶνε ὁ «Κόσμος» ποὺ περιέχει τίς ἀστρονομικὰς θεωρίας του, τὰ «Μετῶρα», στὰ ὁποῖα βρίσκει κανεὶς τὴν πρώτη ἀκριβὴ ἐξήγησιν τοῦ φαινομένου τοῦ οὐρανοῦ τοῦ ὅπου, ἡ «Διοπτρική», μελέτῃ σχετικὴ μὲ τὰ ματογυάλια, ἡ «Γεωμετρία», ἡ «Μεταφυσικὴ Μελέτῃ», τὸ «Ἐγχειρίδιον περὶ παθῶν», καὶ τέλος τὸ περίφημο φιλοσοφικὸ ἔργο του «Ὁ Λόγος τῆς Μεθόδου».

ΑΠΟ ΠΟΤΕ ΧΡΟΝΟΛΟΓΟΥΝΤΑΙ Η ΤΑΥΡΟΜΑΧΙΕΣ ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ;

Ἡ ταυρομαχία ἐισήχθησαν στὴν Ἰσπανία ἀπὸ τοὺς Μαυριτανούς κατακτητὰς τῆς κατὰ τὸ 800 μ.Χ. καὶ ἀπὸ τότε, ἐπὶ ἔντεκα δηλαδὴ καὶ πλέον αἰῶνας, δέν ἔπαψαν ν' ἀποτελοῦν τὸ πὶο ἐνδιαφέρον θέαμα γιὰ τοὺς Ἰσπανούς.

Ὁ περίφημος ἔθνικος ἥρωας τῶν Ἰσπανῶν, ὁ Σίντ, δέν περιφρόνησε τὸ σπόρ αὐτὸ καὶ καταδέχτηκε νὰ κατέβῃ στὸ στίβο καὶ νὰ παλαίψῃ μὲ τοὺς ταύρους. Αὐτὸ ἔφτασε γιὰ νὰ μνηθεῖν τὸ παράδειγμα του. Ἐπίσης κι' ὁ μέγας αὐτοκράτορ τῶν Ἰσπανῶν Κάρολος 5ος πάλαψε μ' ἕνα ταῦρο, τὸ 1527, στὸ Βαλλαντολίντ, γιὰ νὰ τιμῇ τὴν ἐπαξίωσιν τῆς γέννησιν τοῦ πολυαγαπημένου παιδιοῦ τοῦ Φιλίππου II.

Ἐπειτα, ἀπὸ σπόρ τῶν εὐγενῶν ποὺ ἦσαν στὴν ἀρχὴ, ἡ ταυρομαχία ἐγέναν ἐπάγγελμα γιὰ μερικοὺς ἐπιδείξιους καὶ θαρραλέους ἀνθρώπους.

Ἡ περίφημη λέσχη τῆς Μαδρίτης «Μπέλλας Ἀρτεθ» εἶνε ἡ λέσχη τῶν ταυρομαχῶν. Σὲ μιὰ ἀπέραντη σάλλα τῆς εἶνε κρεασμένα τὰ πορτραῖτα τῶν ἐνδοτερότερων ταυρομάχων, καθὼς καὶ διάφορα... ταυρομαχικὰ τρόπαια, ὅπως π.χ. κε-

φάλια καὶ κέρατα ταύρων.

Εἶνε τόσο τὸ πάθος τῶν ταυρομαχιῶν στὴν Ἰσπανία, ὥστε ὅλοι σχεδὸν οἱ νέοι ὀνειρεύονται νὰ γίνουν ταυρομάχοι. Καὶ πῶς νὰ μὴ τὸ ὀνειρεύονται... Οἱ πὶο διάσημοι ταυρομάχοι κερδίζουν 3 μὲ 4 ἑκατομμύρια δραχμῶν ἀπὸ κάθε ἐμφάνισίν τους στὸν στίβο... Κερδίζουν δηλαδὴ περισσότερα ἀπὸ τοὺς πὶο ἐνδόξους ἀστέρες τοῦ κινηματογράφου... Κι' ἐκτός αὐτοῦ, ἐξασκοῦν μιὰ ἀφάνταστη γοητεία στὶς μᾶζες.

ΠΟΙΟ ΕΙΝΕ ΤΟ ΜΠΙΛΜΠΑΟ;

Τὸ Μπιλμπάο, γύρω ἀπ' τὸ ὁποῖο τόσο ἀδελφικὸ αἷμα χύνεται αὐτὲς τίς ἡμέρες, εἶνε μιὰ πόλις τῆς ὁποίας ὁ πληθυσμὸς ἀνέρχεται σὲ 150.000 κατοίκους, πρωτεύουσα τῆς Ἰσπανικῆς ἐπαρχίας Μπισκάγια. Ἰδρύθηκε κατὰ τὸν 14ον αἰῶνα καὶ ἀπέχει 557 χιλιόμετρα ἀπὸ τὴ Μαδρίτη. Εἶνε ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα λιμάνια τῆς Ἰσπανίας καὶ τὰ μεγάλα πλοῖα ποὺ ἐκινεοῦν ἀπὸ κεί, ταξιδεύουν σ' ὅλο τὸν κόσμο.

Τὸ Μπιλμπάο εἶνε γνωστὸ καὶ ἀπὸ τὸν προηγούμενο ἐμφύλιον πόλεμον τῶν Ἰσπανῶν, χάρις στὴν ἡρωικὴ ἀντίστασιν ποὺ ἀντέταξε στοὺς Καρλιστὰς.

ΠΟΣΟΣ ΚΑΦΕΣ ΚΑΤΕΣΤΡΑΦΗ ΚΑΤΑ ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΧΡΟΝΙΑ ΣΤΗ ΒΡΑΖΙΛΙΑ;

Ὑπολογίζουν σὲ 36.482.000 τοὺς σάκκους τοῦ καφέ ποὺ κατεστράφησαν στὴ Βραζιλία, ἀπὸ τότε ποὺ ἐφαρμόστηκε ὁ νόμος τοῦ περιορισμοῦ τῆς ἐξαγωγῆς τοῦ καφέ γιὰ νὰ μὴν ἐξευτελιστῇ ἡ τιμὴ του, δηλαδὴ ἀπὸ τὸ 1931. Καθένας ἀπὸ τοὺς σάκκους αὐτοὺς περιείχε 132 λίτρες, τὸ δὲ σύνολον τοῦ καφέ ποὺ κατεστράφη θὰ ἐπαρκοῦσε γιὰ νὰ πίνῃ καφέ ὅλος ὁ κόσμος ἐπὶ τρία χρόνια!

Ἡ ἐφετεῖν συγκομιδὴ καφέ στὴ Βραζιλία ὑπολογίζεται ἐξαίρετικὰ καλὴ καὶ θὰ ὑπερῇ τὰ 22.000.000 σάκκων. Ἀποφάσισαν λοιπὸν νὰ καταστρέψουν τὰ ὀγδὼ ἑκατομμύρια ἀπὸ τὰ σάκκια αὐτά. Μὰ καὶ πάλι θὰ μείνουν τρία ἑκατομμύρια σάκκοι ποὺ δέν θ' ἀπορροφηθοῦν ἀπὸ τὴν παγκοσμίαν κατανάλωσιν. Κι' ἂν προσέθεσιν κανεὶς τίς ποσότητες τοῦ καφέ ποὺ δέν πουλήθηκαν τὸ 1935, τὰ στὸκ τοῦ καφέ τῆς Βραζιλίας γιὰ τὸ 1937 θὰ ὑπερῇ τὰ ἑξὶ ἑκατομμύρια...

Τὶ θὰ γίνουν αὐτὰ; Ἀγνώστο... Ἄν τὰ πωδοῦν οἱ Βραζιλιανοί, ἀσφαλῶς θὰ χάσουν γιὰ πάντα τὸν ὕπνο τους...

ΠΟΣΗ ΕΙΝΕ Η ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ, ΟΤΑΝ ΕΙΣΧΩΡΗ ΚΑΝΕΙΣ ΜΕΣΑ ΣΤΗ ΓΗ;

Καταμετρήσεις ἀκριβεῖς ὡς πρὸς αὐτὸ τὸ ζήτημα ἐγιναν τελευταῖα ἀπὸ Ἀμερικανούς γεωλόγους, οἱ ὁποῖοι ἐπαφελήθηκαν τῶν πολυαριθμῶν καὶ τεραστίων μεταλλευτικῶν ἐργασιῶν ποὺ γίνονται στὴ χώρα τους γιὰ νὰ τὰ κάνουν.

Χρησιμοποίησαν γι' αὐτὸ εἰδικὰ θερμόμετρα. Καὶ βρῆκαν ὅτι ἡ θερμοκρασία ἀνέρχεται στοὺς 5 βαθμοὺς στὰ 20 μέτρα ὑπὸ τὴ γῆ, σὲ 10 στὰ 300 μέτρα, 27 στὰ 1000 μέτρα, 47 στὰ 1500 μέτρα καὶ 67 στὰ 2000 μέτρα.

Ἔτσι, κατὰ μέσον ὄρον, ἡ θερμοκρασία ἀνεβαίνει κατὰ 1 βαθμὸν κάθε 37 μέτρα ποὺ προχωροῦμε στὴ γῆ.

ΓΙΑΤΙ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΤΟ ΧΑΡΙΣΜΑ ΕΝΟΣ ΜΑΧΑΙΡΙΟΥ ΩΣ ΓΡΟΥΣΟΥΖΙΚΟ ΔΩΡΟ;

Τὸ νὰ θεωροῦμε ὡς γρουσουζία τὴν δωρεὰ ἑνὸς μαχαίριου, αὐτὸ εἶνε πολὺ φυσικὸ πρᾶγμα.

Ὑπῆρχε μιὰ ἐποχὴ ποὺ δέν βρισκόντουσαν διάφορα εἶδη μαχαίριων. Τὸ ἴδιο μαχαίρι χρῆσταιμε γιὰ ὅλα τὰ πράγματα, καὶ ὡς ὅπλο προπάντων. Συνήθιζαν δὲ τότε οἱ ἀνθρώποι νὰ στέλνουν ἕνα μαχαίρι στοὺς ἐχθρούς τους ὡς πρόκλησιν. Ἔτσι ἐπεκράτησε ἡ συνήθεια νὰ θεωροῦμε τὸ μαχαίρι ὡς γρουσουζικὸ δῶρο.

ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΟΥΣ ΤΡΕΛΛΟΥΣ

ΤΟΥ ΑΛΜΠΕΡ ΛΟΝΤ

Η τρομερότερη μορφή της παραφροσύνης είναι η μανία καταδιώξεως. Ο τρελλός που πάσχει από μανία καταδιώξεως δεν είναι ποτέ ήσυχος. Απ' το πρωί ως το βράδυ — και, πολλές φορές, όλη τη νύχτα — νομίζει πως τον παραμονεύουν, τον κατακ' πεύουν, τον κυνηγάνε, τον θρίζουν. Ποιος; "Αγ'ω τ'ω! Μά οι άνυπαρκτοι αυτοί άνθρωποι βρίσκονται παντού: στο ταβάνι, στους τοίχους, κρυμμένοι μέσ' στα έπιπλα, κάτω απ' το πάτωμα.

— Νάτος! νάτος! είναι κρυμμένος μέσ' στη φλόγα του ηλεκτρικού και θέλει να τη διευθύνει κατά πάνω μου, γιά να μέ κάψη ζωντανό!... Βοήθεια! Βοήθεια!... φωνάζει ο τρελλός.

Τόν χτυπάνε, τόν τσιμπάνε, τόν σουβλάνε. Τόν θασανίζουν με τη φωτιά, με το νερό, με το ηλεκτρικό, με τα έπιπλα, με τα μάρμαρα...

Τού κάκου σφαλαί τα μάτια του, τ' αυτιά του, τη μύτη του. Πάντα βλέπει μπροστά του τους διώκτες του. Πάντα ακούει τις φωνές και τις φοβέρες τους. Πάντα μυρίζει τα δηλητηριώδη αέρια που σκορπάνε γιά να τόν πνίξουν.

— Ποιος είναι αυτός; Ποιος είναι αυτός. λέω! "Αχ! νάτους! νάτους!... Πίσω, πίσω! Βοήθεια!...

Στην αρχή, όταν ο τρελλός θρίσκει στο πρώτο στάδιο της αρρώστειας, δεν τάχει προσωπικώς μ' έναν ώριμένο άνθρωπο. "Αργότερα όμως, όσο το κακό επιδιδνώνεται, το άοριστο φάντασμα αρχίζει να προσλαμβάνει κάποια συγκεκριμένη μορφή. Και μεταβάλλεται σ' έναν άγνωστο, ή σε μία συνωμοσία ή μυστική εταιρία. "Αλλοτε είναι Ιησούτης ή φραμασώνος και άλλοτε ο "Εδισών ή ο Ναπολέων.

Στα παλιά τα χρόνια κυνηγούσε τόν άρρωστο, τις περισσότερες φορές, ο διάβολος. Μά σήμερα ο διάβολος έχει έκθρονισθή. Τόν αντικατέστησαν ή σύγχρονες ανακαλύψεις: ο κινηματογράφος, ο φωτογράφος, ο ασύρματος, ή ακτινογραφία.

—...Τ' αεροπλάνο πέρασε πάνω απ' το παράθυρό μου (μου άφηγείται με μυστηριώδες ύφος μία τρελλή με ξυρισμένο κεφάλι, μιá ώραιότητ νέα είκοσι χρόνων, που έπαθε από άγανη) πέρασε πάνω απ' το παράθυρό μου και μου είπε: «"Εδωα στο μπαλκόνι να σε τραβήξω απ' τα μαλλιά!... "Εκλεισα το παράθυρο, κατέβασα και τα παντζούρια, μά κείνο δεν έννοούσε να φύγει. «Τά μαλλιά σου είναι στερεά: έτοιμάσε τα να τα γαντζώσω και να σε πάρω μαζί μου!» φώναζε. Τί να κανω τότε; Ξύρισα το κεφάλι μου. Μά το αεροπλάνο δεν έπαυε να φέρνει βολτες απ' έξω απ' το παράθυρό μου — «ρρρόν, ρρρόν, ρρρόν!» — και να μου λήη πως θέλει να μέ τραβήξη απ' τα μαλλιά!...

"Αξαφνα ή τρελλή σταμάτησε κι' άρχισε ν' άφουγκράζεται με προσοχή. Και σε λίγο εξαπλώθηκε χάμω και σκέπασε το ξυρισμένο κεφάλι της με τα δυό της χέρια σκούζοντας:

— Νάτο! νάτο! Γυρνάει πάλι πάνω απ' το κεφάλι μου! Θέλει να μέ τραβήξη απ' τα μαλλιά!... Βοήθεια, βοήθεια! σώστε με!...

***

Οι περισσότεροι απ' αυτούς τους δυστυχισμένους τρελλούς θασανίζονται τρομερά από τύψεις συνειδήσεως. Φαντάζονται πως διέπραξαν φρικιαστικά έγκλήματα, πως έγιναν πρόξενοι άφανίστων καταστροφών.

Βλέπω κάποιον να χτυπά τη στήθος του μ' άπελπισία και να θρηνολογάη.

— "Εγώ φταίω! "Εγώ φταίω! "Εγώ τόν πήρα στο λαιμό

μου τόν Μ. Ναπολέοντα και νικήθηκε στο Βατερλώ.

"Αλλοτε πάλι τούς κυριεύει τέτοια ψυχική συντριβή που κάθονται ώρες ολόκληρες σ' έναν πάγκο άμυλητοι κι' άκίνητοι, κυττάζοντας άόριστα μπροστά τους. Κάτι τέτοια στιγμήδες... μετανοούν γιά τα έγκλήματα που... δεν διέπρωξαν.

— Κουράγιο, κυρία μου. Περιπατήστε, κινηθήτε λιγάκι, να σάς φύγουν ή κακές σκέψεις! είπα σε μία τέτοια τρελλή.

— Πώς να μου φύγουν, κύριε ή κακές ή σκέψεις; άπό πήρα τόσα εκατομμύρια ανθρώπους στο λαιμό μου; μ' άπο κρίθηκε. "Εγώ έκήρυξα τόν παγκόσμιο πόλεμο. "Α! δέν άπάρχει στόν κόσμο μεγαλύτερη κακοσύργος άπό μένα. Είπα τέρας, είμαι αίμοσόρα. Και ή θέσι μου είναι στη φυλακή, όχι εδώ...

Και ή ραγισμένη φωνή της συμπαθητικής αυτής μερόπης κυρίας, πνίγεται σε λυγμούς.

***

Κάποιος άλλος άπαιτεί να κάτσω να τόν άκούσω. "Απομακρύνομαι. Μά εκείνος με άκολουθεί:

— Γιατί με κυνηγάτε; με ρωτάει και μου σφίγγει με ένα μ' το χέρι. Και όμως εγώ έκανα τού γύρο τού κόσμου με μια θάρκα. "Εγώ, μάλιστα! Τί με κυττάτε έτσι; Ποιος περιηγήθηκε όλη την "Ολλανδία; "Εγώ! Ποιος γύρισε όλη τη Ρωσία μ' ένα άγγλικό τάνκ; "Εγώ! Μά δέν έκανα ποτέ τόν κατάσκοπο! "Ο Βίκτωρ Ουγκώ είναι ήλιθιος. Τά ποιήματά του δέν τάγραψε εκείνος, εγώ τά έχω γράψει. "Εγώ, ο οδοσάρος τού θανάτου! Ποιος κυριεύει τη Μαδοασκάρη; "Εγώ! Ποιος τού Μαρκάου Πάλι εγώ!... "Εγώ! "Εγώ! "Εγώ!... Γιατί λον πόν με κυνηγάτε; Γιατί θέλετε να με σκοτώσετε; γιατί, έ; γιατί;

"Αλλο χαρακτηριστικό γνώρισμα τών τρελλών που πάσχουν από μανία καταδιώξεως είναι ή πεποίθησί τους πως γιά να τούς έπιβουλεύεται όλος ο κόσμος, θα πη πως είναι μεγάλοι άξεις. Και βλέπουμε κάτι άλλες τών φαντάζονται πως είναι βασίλισσες της Γαλλίας.

— "Εγώ είμαι ο θασαύλης τής Γαλλίας! Μά τότε παρουσιάζεται ένας άλλος κουρελής:

— Ψέματα λές! "Η Γαλλία είναι σήμερα Δημοκρατία! Και πότε δρος της Δημοκρατίας είμαι εγώ!

Τόν λόγον τόν έχουν πειά οι φ

λακες και ο ζουρλομανδύας...

***

Νά και μία χλωμή και λεπτή νέα. Τά συνεισμένα χαρακτηριστικά τού προσώπου της φανερώσαν άπειρο πόνο. Και ή αλήθεια είναι πως υποφέρει τρομερά. Κάθε μέρα νοιώθει πως της φεύγει από πάνω της καλός ήλεκτρισμός. Μετράει τις μέρες που περνάνε μ' άσπνια και όταν της έρχεται στο μυαλό ή σκέψις πως ύστερα από λίγο καιρό θα έξατμισθή, μ'ήγει φρικαλέα έξερσινά αλλοφροσύνης και θέλει να σπάση τó κεφάλι της στο τοίχο.

Νά κι' ένας νέος. "Ηταν υπάλληλος σε κάποια Τράπεζα. Μιά μέρα έμαθε πως ή γυναίκα του τόν άπατούσε. Κ' ή πρώτη του δουλειά, μόλις γύρισε σπίτι, ήταν να σκοτώσει την άπιστη, χωρίς να της δώσει καιρό να τού εξηγήσθ. Μά ή άμαρτωλή ήτανε τότε έγκυος. Και ο δυστυχισμένος ο νέος φαντάζεται τώρα πως τον κυνηγάνε τά παιδιά του... δέν γεννήθηκαν. Παντού όπου πάει κι' όπου σταθή, έλπει μπροστά του πλήθος μικρά παιδιάκια να τού δείχνουν τόν νροθιές τους και να τόν φοβερίζουν...

Κάποιος άλλος πάλι τρέχει απ' τó πρωί ως τó βράδυ απ' τόν ένα τοίχο στόν άλλο, χωρίς να στέκεται ούτε στιγμή. "Η γλώσσα του είναι πεταμένη έξω μιά πιθαμή, τó στόμα του άφρίζει, τά μάτια του είναι γουρλωμένα σαν καρδιά, δέν στέκεται. Κί' όλο τρέχει. Θέλει να γλυτώσ απ' τόν

"Αλλοτε πάλι τούς κυριεύει φρικτή ψυχική συντριβή.

ΞΕΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΜΑΝΑΣ

ΤΟΥ ΤΡΙΣΤΑΝ ΜΠΕΡΝΑΡ

— Είχατε άγαπηθή; — Ναι, κυρία. Είχατε. Ξαδέλφια και σκεφτήκαμε να παντρευτούμε. Μά έξη βδομάδες ύστερ' απ' τó γάμο μας ο άντρας μου πέθανε από περιπνευμονία. Κι' έπειτα από όχτώ μήνες γέννησα ένα αγόρι...

...Ο άντρας μου κρουόλγησε στην κηδεία μιάς θειάς του πούχε ένα μαγαζί με φυλικά στην πόλι κι' αντί να ράθω εδώ κι' εκεί, κράτησα τó μαγαζί του και κέρδιζα άρκετά. Δέν θέλησα να ξαναπαντρευτώ άν και πολλοί με ζητήσανε...

...Τό παιδί μου μεγάλωσε. "Ημουν εύχαριστημένη, μά ξαφνικά γνωρίστηκε με την γυναίκα ενός έμπορα τού τόπου μας. Μιά μέρα ήρθε και μούπε:

— Μητέρα μου, έχω ανάγκη άπόλυτη από τέσσερες χιλιάδες φράγκα.

"Ήξερε πως έχω ένα μικρό κοιπόδεμα. Τόν ρώτησα τί τάθελε τόσα λεφτά και άναγκάστηκε να μου δμολογήσει τις σχέσεις του με την γυναίκα τού έμπορα. Τά χρήματα θα της τάδινε αυτήνης γιάτι κινδύνευε να χρεωκοπήσει. Τού άρήθηκα φυσικά. Κί' αυτός μούκανε τρομερές σηνές.

— "Εννοια σου, μούπε με θυμό. Θα πάω να ζητήσω λεφτά απ' τó νουνό μου. "Ο νουνός του κατοικούσε έξω απ' την πολιτεία. "Ηταν ένας γέρος βαρελάς ογδόντα χρόνων. "Ο γυιός μου έφυγε ανέως. Τη νύχτα δέν γύρισε και τó πρωί που πήγα να φωνίσω στην αγορά άκουσα δυό γρηές να λένε:

— Αντιστάθηκε, μάτια μου, μά τί να σου κάνη ένας γέρος ογδόντα χρόνων; Τόν χτύπησαν στο κεφάλι μ' ένα μπρούτζινο καντηλέρι.

— Θάταν κανένας κλέφτης. Θα νόμιζε πως ο γέρος έχει λεφτά και ήττούσε να τόν κλέψη...

"Απορώ, κυρία, πως βάσταξα όταν τ' άκουσα αυτά και δέν έπεσα κάτω απ' την συγκίνησή μου. Τρέμανε τά πόδια μου και δέν ήξερα που βρίσκομαι.

"Απελπισμένη γύρισα στο σπίτι μου. Μόλις μπήκα αντί-

χρένο που τόν κυνηγάει!...

Αυτός πάλιν ο ζωντανός σκελετός που τουρτουρίζει απ' τó φόδο του — ο πρώην στρατός και ύπασπιστής τού Τσάρου — νομίζει πάντα πως άκούει τά θήματα της Τσέκας, της μυστικής άστυνομίας τών μποσεβίκων.

***

"Όταν μ'ας πιάνη έμάς — τούς λογικούς ανθρώπους — πυρετός, βλέπουμε φρικτούς εφιάλτες και έμπνομε μουσική στόν ιδρώτα. Οι δυστυχιοί οι τρελλοί όμως ζούν διαρκώς μέσα στόν εφιάλτη τους. Μέχρι θανάτου. Κί' αυτό άκριβώς είναι τó φρικτό μαρτύριό τους.

Κατά την προφυλάκισί του τον

κρυσά τó γυιό μου να πλένη τó παλτό τού! "Αρχισα να κλαίω και να φωνάζω σαν τρελλή: «Σκότωσε τó νουνό σου...» "Αρχισε τότε κι' αυτός να κλαίη παρακαλώντας με να σωπάσω.

Τόν συμβούλεψα να φύγει γιά να μη τόν πιάσω. Πραγματικά, χωρίς να χάνη καιρό με φίλησε κι' έφυγε αφήνοντάς μου τά φορέματά του γιά να τά κρύψω. Σέ νύχτωσε τά παράχωσα στο περιβόλι.

Την άλλη μέρα ήρθαν δυό άστυν μικοί και ζήτησαν τó γυιό μου. Σε λιγάκι ήρθε ο εισαγγελέας. Τούπα πως ο γυιός μου λείπει από μέρες κάπου μακριά. Νόμιζα πως ο γυιός μου θα γλύτωνε, θα χανότανε, δέν θα ξαναπατούσε στόν τόπο, μά γελάστηκε. Σε μία βδομάδα ξαναγύρισε στο χωριό. Δέν μπορούσε να ξεχάσει τη Φανή, την γυναίκα τού έμπορα, π' άγαπούσε, κι' όλη τη μέρα στριφογύριζε έξω απ' τó σπίτι της.

Τόν πιάσανε ένα βράδυ, έγινε γρήγορα ή δική του και τόν καταδικάσανε σε θάνατο!

Κατά την προφυλάκισί του τόν έβλεπα συχνά στη φυλακή. Την παραμονή της εκτελέσεως θέλησα να δώ τó γυιό μου μέσα στο κελί του, να τόν σφίξω στην άγκαλιά μου, να τού μιλήσω. "Επειδή άπαγορεύονταν ή είσοδος πήγα στο σπίτι τού αρχιφύλακα και τόν παρακάλεσα, μά δάκρυα στα μάτια, να μ' αφήσει να άποχαιρητώσ τó γυιό μου. Με λυπήθηκε και με πήρε μαζί του στην επιθεώρησι που έκανε κάθε νύχτα, λέγοντάς μου πως μπορούσα να φιλήσω τó παιδί μου απ' τó παραθυράκι της φυλακής!

"Η φυλακή ήταν παλιά και σκοτεινή. Ανεθήκαμε στο δεύτερο πάτωμα και σταματήσαμε μπροστά σε μία πόρτα...

— "Εκεί είναι, μού είπε ο αρχιφύλακας. Φιλήστε τον απ' τó παραθυράκι. Ρί-

κετ! φώναζε κατόπιν σιγά-σιγά. "Ελα στο παραθυράκι, γιάτι κάποιος θέλει να σε φιλήση.

Σε λίγο, μέσα στο σκοτάδι ξεχώρισα μία σκιά στο παράθυρο. "Ηταν ο γυιός μου. Τόν άκουσα που είπε σιγά-σιγά: «Είσαι συ Φανή;» νομίζοντας πως είναι ή άγαπημένη τού!...

"Ακουμπώντας τó πρόσωπό του στο δικό μου με φίλούσε, μέσα στο σκοτάδι, όπως κανένας ποτέ δέν με φίλησε έτσι. Νόμιζε πως φιλεί την Φανή του κι' εύχαριστούμουν που τού χαρίζω αυτή την τελευταία παρηγορία. Τρόμαξα να μην καταλάβη τó λάθος του... Γι' αυτό εύχαριστήθηκα σαν με τραβήξε ο φύλακας απ' τó παραθυράκι και μούπε:

— Πάμε τώρα...

Και τόν άκολουθησα κλαίγοντας πνιχτά, γιά να μην άκουωμ...

ΤΡΙΣΤΑΝ ΜΠΕΡΝΑΡ

ΜΙΚΡΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΟΙ "ΣΤΡΑΝΤΙΒΑΡΙΟΙ."

Τά καλύτερα βιολιά τού κόσμου κατασκευάσθηκαν απ' τον "Ιταλό "Αντώνιο Στραντιβάρι, άπόγονο μίς τών άρχαιότερων οικογενειών της Κρεμόνας. "Ο Στραντιβάρι γεννήθηκε τó 1644. Σ' όλο τó διάστημα της καλλιτεχνικής του καριέρας κατεσκεύασε 700 βιολιά χωρίς να πληρωθί περισσότερο άπό 50 λιρέτες γιά τó καθένα. Σήμερα ένα "Στραντιβάριους" (όπως λέγονται τά βιολιά του) αξίζει 30 και 50 χιλιάδες λίρες. "Στραντιβάριους" ήταν και τó θεωρούμενο ως μαγεμένο βιολί τού μεγάλου βιολονίστα Παγκανίνι, τó όποιο σώζεται στο Μουσείο της Γενεύας. Λένε πως τó τελευταίο του βιολί ο Στραντιβάρι τó κατασκεύασε σε ηλικία 92 έτών. Πάντως είναι βέβαιο πως τά καλύτερά του βιολιά είναι εκείνα που κατασκεύασε κατά τó 1700-1726.

"Ο Στραντιβάρι πέθανε στην Κρεμόνα τó 1737 σε ηλικία 93 έτών.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

ΤΑ ΝΕΑΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΕΡΡΙΚΟΥ ΧΑΪΝΕ

(Από το βιβλίο των «Απομνημονευμάτων» της άνεψιάς του ποιητού πριγκηπίσσης Ντέλλα-Ρόκκα)

ΤΟΥΣ πρώτους του στίχους ο Έρρικος Χάινε τούς έδημοσίευσε, υπό ψευδώνυμο, σε διάφορες έφημερίδες και περιοδικά. Αργότερα, ο νεαρός ποιητής συνεκέντρωσε τα ποιήματά του σε συλλογή και έ πρότεινε στον εκδότη της Λειψίας Μπροκχάους να τα βγάλει σε βιβλίο. Ο εκδότης όμως αρνήθηκε. Ο Χάινε πικράθηκε πολύ από την άρνηση αυτή, παρηγορήθηκε όμως με την ιδέα ότι το ίδιο είχε πάθει και ο Γκαίτε όταν ήταν νέος.

Στά 1821 τέλος ένας άλλος εκδότης, ο βιβλιοπώλης Μάουερ, απέφασε να εκδώσει την συλλογή. Στόν ποιητή όμως δέν έδωκε, ως ανταμοιβή, παρά... σαράντα μόνον αντίτυπα του βιβλίου του!

Σπανίως βιβλίο πέτυχε τόσο όσο η πρώτη συλλογή του Χάινε. Παρ' όλα ταύτα και για την έκδοσι της δεύτερης συλλογής του, ο νεαρός ποιητής συνάντησε τις ίδιες δυσκολίες που είχε συναντήσει και για την πρώτη. Οι εκδότες αρνούντουσαν να την εκδώσουν. Τέλος την αγόρασε κι' αυτήν ένας εκδότης του Άμβούργου, ο Κάμπε, αντί χιλίων φράγκων. Τό δεύτερο αυτό βιβλίο του Χάινε είχε ακόμα μεγαλύτερη επιτυχία από τό πρώτο. Ο εκδότης του κέρδισε αμέσως ποσά... Τόσο δέ ένθουσιασθήκε ο Κάμπε από τήν... επιχείρησι αυτή, ώστε έσπειρε να εξασφαλίση την αποκλειστική έκμετάλλευσι των έργων του Χάινε... αντί πινακίου φακής, γιατί, καθώς είνε γνωστό, ο Χάινε έλάχιστη σημασία έδινε στα χρήματα.

Τό αποτέλεσμα ήταν ο μόν Χάινε να παραμείνη φτωχός σ' όλη του τη ζωή, ο δέ Κάμπε να γίνη σε λίγον καιρό εκκατομυριούχος!

***

Ο Χάινε εθαύμαζε πολύ τόν Γκαίτε. Καί σ' όλη του τη ζωή διέτηρησε βαθύ σεβασμό πρós τόν ποιητή αυτόν τόσο αντιστοιχημάτων.

Ο γηραιός ποιητής όμως δέν είδε χωρίς κάποιο φθόνο να ανταλλάξουν ο νέος αυτός λαμπρός αστήρ της γερμανικής φιλολογίας... Κι' έτσι, ποτέ δέν τόν συμπάθησε πολύ, ούτε υπήρξε πάντοτε δίκαιος πρós αυτόν.

Κάποτε ο Χάινε έπήγε επίτηδες στη Βαυμάρη, για να επισκεφθή τόν συγγραφέα του «Φάουστ». Ο Γκαίτε τόν δέχθηκε με την συνηθισμένη φιλοφροσύνη. Αφού κουβέντισαν για διάφορα ζητήματα, ο Γκαίτε ρώτησεν έξαφνα τόν νεαρό επισκέπτη του:

— Καί με τί καταγίνεσθε τώρα;

— Μά... με τόν «Φάουστ», απάντησε ο νέος ποιητής. Τώρα ακριβώς τόν διαβάζω...

Ο Γκαίτε πειράχθηκε από την απάντησι αυτή, γιατί ο «Φάουστ» είχαν έκδοθη πρò αρκετού καιρού. Έσμιζε τά φρούδια και είπε ξερά:

— Κύριε Χάινε, δέν έχετε άλλες υποθέσεις στη Βαυμάρη; Ο Χάινε άντελήφθη πως ο Γκαίτε προσπαθούσε να τόν προσβάλει. Δέν έδειξε όμως τίποτε. Με μεγάλο σεβασμό πάντοτε, σάν να μην είχε μεσολαθήσει τίποτε, απάντησε ευγενικά:

— Από τή στιγμή που πέρασα τό κατώφλι του σπιτιού σας, όλες μου ή υποθέσεις στην πόλι αυτή τελείωσαν.

Κι' αφού έκαμε μία βαθειά υπόκλισι, έφυγε.

***

Στά 1825, ο Χάινε τελείωσε τις σπουδές του στο Λούνεμπουργκ και άνεκηρύχθη διδάκτωρ. Τό περίεργο είνε ότι στο διδακτορικό του δίπλωμα ο Χάινε απέδιδε μεγάλη σημασία, όπως φαίνεται άλλως τε και σε κάποιο «σχέδιον» απομνημονευμάτων του,

όπου, μεταξύ των άλλων, γράφει:

«Σε κάποιο βιβλίο έναντιόν μου που εξέδθη τελευταίως, ισχυρίζονται ότι τό διδακτορικό μου δίπλωμα τό αγόρασα. "Ε, λοιπόν, όσο και τι φαίνεται αυτό παιδαριώδες, απ' όλα τά ψεύδη που έγγραψα για τόν ιδιωτικό μου θίο, θά ήθελα να διαφυσθώ! "Ας λέν ότι είμαι νέος γιος δημίου, ληστής, άθεος, κακός ποιητής... Μ' αυτά όλα γελώ. "Αλλ' ή καρδιά μου πληγώνεται όταν θέλω να διαμφισθώ τήν ή διδακτορική μου άξιοπρέπεια. Κι' όστόσο — αυτό όμως άς μείνει μεταξύ μας — άν και διδάκτωρ της νομικής, απ' όλες τις έπιστήμες... ή νομική έπιστήμη είνε ή μόνη που κατέχω λιγώτερο!...»

***

Στά 1827 ο Χάινε έπισκέφθη την Άγγλία. Τόν περισσότερο καιρό έμεινε στο Λονδίνο, όπου φιλοξενήθηκε από τόν θείο του, τόν Σολομώντα Χάινε.

Ο θείος αυτός, ήταν ένας πάμπλουτος τραπεζίτης. Όσο πλούσιος όμως ήταν, άλλο τόσο ήταν και ταπεινός. Πριν φύγει ο Έρρικος για τό Άμβούργο, ο θείος του τού έδωσε ένα συστατικό γράμμα για τόν Ρότσιλντ, καθώς και μία συναλλαγματική τετρακοσίων λιρών επί της τραπεζής τού Ρότσιλντ. Εφρόντισεν όστόσο να εξηγήσει στον άνήμιό του πως ή συναλλαγματική ήταν μόνο... για τούς τύπους, και για να καταστήσει τή σύστασι ακόμα πιο σοβαρή.

Ο Έρρικος όμως... δέν τάκουγε αυτά! Καί φανταζόσθε την όργη τού Σολομώντος Χάινε όταν λίγες μέρες μετά την αναχώρησι τού άνεμιού του, ο μόν Ρότσιλντ τόν έ πληροφόρησε μ' ένα γράμμα του ότι «κανένας Έρρικος Χάινε δέν πήγε να τόν επισκεφθή», τό τραπεζιτικό γράμμα όμως τού Ρότσιλντ τού έστειλε μία είδοποίησι ότι... ή μείρις του είχε χρεωθεί με 400 λίρες!

Ο Σολομών δέν μπορούσε να κάνει τίποτε κι' έτσι... κατάντιε τό θυμό του.

Μετά λίγες ήμέρες όμως ο Έρρικος επέστρεψε στο Λονδίνο και... είχε τό θράσος να πάη να εύχαριστήσθ τό θείο του. "Ε, τότε πειά ο Σολομών δέν κρατήθηκε.

— Αχ, κακοκέφαλε! τού φώναξε μόλις τόν αντίκρυσε. Αχ, τεμπέλαρε! κακούργε! καταχραστή των χρημάτων μου! Δέν θά γίνης ποτέ ίκανός γι' άλλο τίποτε παρά μόνο για να πετάς τά λεφτά από τό παράθυρο και να μουντζωνώνης βιβλία!...

Ο Έρρικος Χάινε τόν άκουσε με μεγάλη άταραξία. Καί αφού τόν άφησε να ξεσπάσει, τού απάντησε με τό σαρκαστικό του ύφος:

— Μά, αγαπητέ μου θείε, γιατί παραπονείσθε; Μήπως έχετε την άξιωσι, πλούσιος καθώς είστε, να... μη πληρώνετε την τιμή τού ότι φέρνετε τό θύναμά μου;

Και χωρίς να προσθέσει άλλο τίποτε, πήρε τό καπέλλο του και έφυγε.

***

Στά 1828, ο Χάινε έπισκέφθη την Ιταλία. Στην Φλωρεντία τού συνέβη ένα χαριτωμένο επεισόδιο, τό οποίο άξίζει να άφηγηθούμε.

Στό ξενοδοχείο όπου είχε έγκαστασθή, έτυχε να σχετισθί με μιά άγγλική οικογένεια, άπαρτισμένη από τόν πατέρα, την μητέρα και δύο ροδόκόκκινες κόρες. Κατά την πρώτη επίσκεψι τού Χάινε στην οικογένεια αυτή, τού προσεφέρθη τσάι τό οποίο ο ποιητής μας έπήνεσεν ως έξαιρετο.

— Α, βέβαια, είπε υπέρφανα ο πατέρας, τού φέρνω από τό Λονδίνο γιατί καθώς θά ξέρετε, στην Ιταλία δέν υπάρχει τσάι...

Ο Χάινε χαμογέλασε.

— Νομίζω πως κανένας λάθος, είπε. "Ε, γώ πίνω κάθε μέρα.

— Ποι; "Εδω στο ξενοδοχείο;

— Μάλιστα, έδω!

Πίνω κάθε βράδυ...

Δέν είνε βέβαια τόσο καλής ποιότητας σάν

ΡΟΔΟΦΥΛΛΑ

ΜΙΛΟΥΝ ΟΙ ΣΟΦΟΙ

Οι γέροι δέν κάνουν φίλους. Στα γεράματα όλες ή άπώλειες είν' ανεπανόρθωτες. Βωθενάργκ
Καμμία φορά εκείνος που άδικεί είνε πιο άξιολύπητος από κείνον που άδικείται. Δημόκριτος
Οι μεγάλοι άντρες είνε μεγάλοι και στα παραμικρότερα πράγματα. Βωθενάργκ
"Οποιος λείει την αλήθεια, δέν έχει ανάγκη από πολλά λόγια. Δημόκριτος

Μερικοί άνθρωποι θάκρυναν τό ταλέντο τους άν μπορούσαν να κρύψουν και τά ελαττώματά τους. Βωθενάργκ

Πρέπει να ξέρη κανείς να ώφελήται από την έπιείκεια των φίλων του κι' από την αυστηρότητα των έχθρών του. Βωθενάργκ

"Οποιος θέλει να πεθάνη εύτυχής άς μην καταπιάνεται με πολλά πράγματα. Δημόκριτος

"Η λύξα εκείνων που επιτυγχάνουν είνε ότι νομίζουν τόν εαυτό τους επιτήδειο. Βωθενάργκ

"Η δυσπιστία είνε κόρη της άμαθείας. Βάκων

Πρέπει να γελοΰμε πριν εύτυχίσουμε, άλλωτίως άν πάρχει κίνδυνος να μη γελάσουμε ποτέ. Λαμπρυγιέρ

"Ο μεγαλύτερος κόλακας για τόν καθένα μας είνε ή ίδια μας φιλαυτία και τό μόνο φάρμακο ή ελίκρινεια κ' ή παρηκία των φίλων μας. Βάκων

"Οποιος μπορεί όλα να τά υποφέρη, τά τολμά όλα. Βωθενάργκ

"Ενα μονάχα ασήθημα δέ βλάπτει ή υπερβολή, την ευγνωμοσύνη. Λαμπρυγιέρ

Για να μην περιφρονήσουμε τόν εαυτό μας περιφρονούμε πολλά πράγματα. Βωθενάργκ

Πολλά σπουδαία πράγματα τά μάθαμε από τά ζώα. Δημόκριτος

Θέλεις να ζήσης καλά στόν κόσμο; Ρώτα κάθε βράδυ τόν εαυτό σου: "Εκολλάκιμα άρκετά την ματαιοδοξία εκείνων με τούς όποιους έζησα σήμερα!"

Σταυτάλ

Μέσα στο ανθρώπινο σώμα είνε φυλάσσιμένες ή ήδονες, ή όποιες προσπαθούν να πείσουν την ψυχή να βγί άπ' τόν ίδιο δρόμο και να υποταχθί στις θελήσεις του σώματος. Σωκράτης

Πρέπει να επιδιώκεις τις ήδονες που είνε συμφασσιμένες με τή δόξα, γιατί ή εύχαριστία για την πραγματοποίησι ενός ανωτέρου αγαθού, είνε τό καλύτερο πράγμα. Σωκράτης

Τις μεγάλες ήδονες και τά μεγάλα αγαθά, μας τά παρέχουν ή εγκράτεια ή ύπομονη, οι μάχοι και οι κίνδυνοι. Ξενοφών

"Όταν ή ανθρώπινη εύτυχία άνεβί σε μεγάλο ύψος, υπάρχει φόβος να συναντήση τόν κεραυνό και την καταστροφή. Οκτάβιος Φεργίε

Η επιθυμία είνε ο πλούτος των φταγών και ο κόρος ή φτώχεια των πλούσιων. Αλφόνσος Κάρο

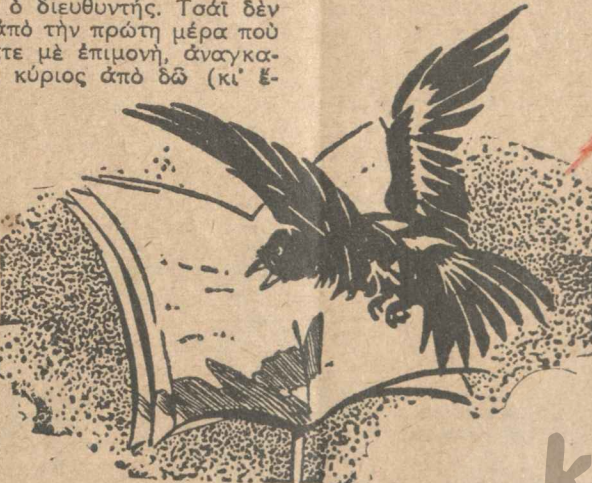
Τό να επιθυμεί κανείς μιά απόλυτη ήσυχία, είνε τό ίδιο σάν να θέλη τόν ουρανό πάντοτε ανέφελον. Μ. Μαρμιέρ

Πολλές φορές παρατηρείται νοικοκυρώσση στους νέους και έπιλοαότητα στους γέροντες. Αυτό αποδεικνύει ότι ή σύσεις δέν έρχεται μονάχα με τό πέρασμα τού χρόνου, αλλά είνε μάλλον ζήτημα καλής ανατροφής και φυσικής προδιαθέσεως. Δημόκριτος

Οι νέοι πρέπει να έχουν σοβαρότητα κι' ευγένεια μαζί, τόσο στο περπάτημα όσο και στους τρόπους και στο ντύσιμο. Λοοκράτης

"Η φιλοδοξία πιο εύκολα κυριεύει τις μικρές ψυχές, παρά τις μεγάλες, όπως ακριβώς ή φωτιά πιο εύκολα πιάνει στα φύρανα και στ' άχυρα, παρά στους χοντρούς κορμούς των δέντρων.

Μόνον όσοι δέν έχουν τίποτε, είνε έτοιμοι να μοιράσων άδελφικώς τά πάντα με τούς άλλους.

Ο Έρρικος Χάινε
(Χαλκογραφία από έκδοσι των «Απάντων» του ποιητού)

ΤΑ ΑΘΑΝΑΤΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

Δεν εί ΚΟΠΕΡΦΙΛΝΤ

(Συνέχεια έκ του προηγούμενου)

Ο κ. Μύρσων κύτταζε συνωφρωμένους την Πέγκοττυ — με κάποια τύψη, όπως μου φάνηκε. Έπειτα είπε, γυρίζοντας το κεφάλι του προς έμένα, μά κυττάζοντας τα πόδια του αντί του προσώπου μου:

— Είνε ελάχιστα πιθανόν να συναντηθούμε και πάλι στο μέλλον. Αυτό θα ήταν καλό για όλους μας, γιατί τέτοιες συναντήσεις δεν μπορεί να είνε ευχάριστες. Δεν μπορούσα να περιμένω ότι ένα παιδί που επαναστάτησε πάντοτε εναντίον της δικαίας εξουσίας μου, την οποία εξασκούσα για το καλό του, θα φερνόταν τώρα με περισσότερη ευνουία απέναντί μου. Υπάρχει μεταξύ μας αντιπάθεια...

— ...που χρονολογείται πριν από χρόνια, δεν είν' έτσι; τόν διέκοψε.

Χαμογέλασε, κυττάζοντάς με με το πιό μοχθηρό βλέμμα που μπορούσε να βγί από τα μαύρα μάτια του.

— Ναι, απάντησε, αυτή η αντιπάθεια γεννήθηκε στην καρδιά σας από τόν καιρό που ήσαστε παιδί. Δηλητηρίασε τη ζωή της φτωχής σας μητέρας. Έλπίζω όμως ότι τώρα διωροθώθηκαν...

— Έτσι τελείωσε αυτός ο διάλογος που έγινε με σιγανή φωνή σέ μια σκοτεινή γωνιά της αιθούσης αναμονής. Έπειτα ο κ. Μύρσων μπήκε στο γραφείο του κ. Σπένλουου κι έφυγε σέ λίγο, προπεμπόμενος απ' αυτόν με τά λόγια:

— Καλά στέφανα... Σας εύχομαι κάθε ευτυχία!

— Έγώ, ακούγοντας αυτά τά λόγια, κύτταξα ξαφνιασμένος τόν κ. Σπένλουου και τότε εκείνος μου εξήγησε ότι ο κ. Μύρσων επρόκειτο να ξαναπαντρευτή.

— Κάνει μάλιστα, όπως έμαθα, αρκετά καλό γάμο, έ πρόσθεσε.

— Η γυναίκα που θα πάρη είνε νέα;

— Όχι, είν' ενήλικη, απάντησε ο κ. Σπένλουου.

— Ο Θεός να την λυπηθί! Έκανε με συμπόνοια η Πέγκοττυ.

Αφού τελείωσε η Πέγκοττυ τη δουλειά της, ο κ. Σπένλουου γύρισε προς έμένα και μου είπε ότι, έπειτ' από όχτώ μερες, η κόρη του η Ντόρα έώρταζε τά γενέθλια της κι ότι θα θεωρούσε τόν εαυτό του ευτυχή αν πήγαινα σ' ένα μικρό πικ-νίκ που θα δινόταν μ' αυτή την ευκαιρία.

— Άμέσως, από την ίδια κιόλας στιγμή, άρχισά να χάνω τά λογικά μου. Την άλλη μέρα παραληρούσα από τη χαρά μου, όταν έλαβα μία ωραία πρόσκλησι επάνω στην οποία η Ντόρα είχε γράψει με τά πιό ωμορφα γράμματα της τά εξής: «Μέ τή συγκρατάθεσι τοῦ μπαμπά, σάς υπενθυμίζω τό πικ-νίκ μας». Και τίς επόμενες μέρες τίς πέρασα κυριολεκτικώς σέ κατάστασι μέθης.

Πόσες ανοησίες δεν έκανα καθώς έτοιμαζόμουν γι' αυτό τό πικ-νίκ! Κοκκινίζω ακόμα με την ανάμνησι της γραβάτας που αγόρασα. Τά παπούτσια που πήρα ήταν τόσο στενά, ώστε θα είχαν περίφημα τ' θέσι τους σέ μία συλλογή όργάνων βασανιστηρίων της 'Ιερής 'Εξετάσεως!

Την ημέρα τοῦ πικ-νίκ, από τίς έξι το πρωί, θρискόμουν κιόλας στά ανθρωπιεία, όπου αγόρασα μία υπέροχη ανθοδέσμη για την Ντόρα. Και στίς δέκα, ανέβαινα σ' ένα θαυμασίο αλογό που είχα νοικιάσει επίτηδες γι' αυτήν την περίστασι, έχοντας την ανθοδέσμη μέσα στο... καπέλλο μου για να διατηρηθί πιό φρέσκια.

Όταν έφτασα στο σπίτι, είδα απ' έξω την Ντόρα καθισμένη στον κήπο. Πώς να περιγράψω την εικόνα που παρούσαζε η αγαπημένη μου μέσα στο ωμορφο εκείνο πρωινό, ανάμεσα στίς πεταλούδες και τά λουλούδια, με τό λευκό της καπέλλο και τό γαλάζιο της φόρεμα!

Δέν ήταν ώστόσο μόνη. Κοντά της καθόταν μία νέα ως είκοσι χρόνων. Όνομαζόταν δεσποινίς Μίλς και η Ντόρα την φώναζε Τζούλια. Ήταν η πιό στενή τους φίλη. Εύτο-

χιόμενη δεσποινίς Μίλς!

Ο Ζίπ ήταν κι' αυτός εκεί και, μόλις με είδε, άρχισε πάλι να γαυγίζει. Όταν επρόσφερα την ανθοδέσμη μου άρχισε να τρίζη τά δόντια του με λύσσα!

— Ω! ευχαριστώ, κύριε Κόπερφιλντ! φώναζε η Ντόρα. Τί υπέροχα λουλούδια!

Θέλησα κάτι να πώ, μά δεν μπόρεσα να προφέρω ούτε λέξι, τόσο συνταρακτική ήταν η αγαπημένη μου! Βλέποντάς την να χώνει μέσα στα λουλούδια τό μικρό της πηνόνακι, έχανα κάθε έτοιμότητα, κάθε ικανότητα να μιλήσω. Και σήμερα ακόμα άπορώ πώς δεν έφώναξα εκείνη τη στιγμή: «Σκότώστε με, δεσποινίς Ντόρα, αν αισθάνεστε καποιο οίκτο για μένα. Θέλω να πεθάνω εδώ!»

Κατόπιν η Ντόρα θέλησε να μυρίση τά λουλούδια μου κι' ο Ζίπ. Μά ο Ζίπ άρνήθηκε κι' άρχισε να μουγρίζη. Γελώντας η Ντόρα έφερε τά λουλούδια σιμώτερα στη μύτη το Ζίπ. Τότε αυτός άρπάξε με τά δόντια του ένα κλαρί από γεράνι και τό κομμάτιασε. Η Ντόρα τόν μάλλωσε και φώναζε: «Τά φτωχά μου λουλούδια!» με τόση συμπόνοια, που φαίνεται σάν να είχε δαγκώσει έμένα ο σκύλος της. Γιατί να μην ήταν αλήθεια αυτό!

— Κύριε Κόπερφιλντ, μου είπεν η Ντόρα, υποθέτω ότι θα ευχαριστηθίτε αν μάθετε πώς αυτή η δυσάρεστη μίς Μύρσων δεν είν' εδώ. Πήγε στο γάμο του αδελφού της κι' η έπουσία της θα θωράξει τουλάχιστον τρείς δομομάδες. Είμαι κατενθουσιασμένη!

Της απάντησα ότι πραγματικά αυτό έπρεπε να την ευχαριστή και πώς ότι την ευχαριστούσε εκείνη, με πλημμυρίζε κι' έμένα από χαρά. Η δεσποινίς Μίλς, με ύφος καλόβολο και προστατευτικό, μάς κύτταζε χαμογελώντας.

— Είνε τό πιό δυσάρεστο πλάσμα που γνώρισα στη ζωή μου, επρόσθεσε η Ντόρα. Δεν μπορείς να φαντασθής τί φριχτό χαρακτήρα που έχει, Τζούλια.

— Ω! Έκανε η δεσποινίς Μίλς μελαγχολικά. Δεν είνε δύσκολο να τό φαντασθώ. Γνώρισα πολλούς ανθρώπους...

Απ' αυτό κατάλαβα ότι η δεσποινίς Μίλς είχε δοκιμάσει κιόλας σκληρά από τη ζωή κι' ότι σ' αυτό ίσως ώφειλετο καποια πικραμένη έκφρασις που είχε στο πρόσωπό της. Και πραγματικά, την ίδια μέρα έμαθα ότι η υποθέσεσι μου ήταν άκριβεις: η δεσποινίς Μίλς είχε στη ζωή της ένα άτυχο έρωτα κι' είχε άποσυρθί σχεδόν από τόν κόσμο έπειτα από την άπογοήτευσί της εκείνη. Μά αυτό δεν την έμπο- διζε να παρακολουθί μ' ένα μελαγχολικό ενδιαφέρον και συμπάθεια τίς έλπίδες και τούς έρωτες τών άλλων νέων.

Σέ κάποια στιγμή, ο κ. Σπένλουου θγήκε από τό σπίτι και η Ντόρα διευθύνθηκε προς αυτόν, λέγοντας:

— Κυττάχτε, μπαμπά, τί ωραία λουλούδια!

Η δεσποινίς Μίλς χαμογέλασε στοχαστικά και τό χαμόγελό της φαινόταν σάν νάλεγε: «Ω πεταλούδες, χαρίστε την σύνομη ύπαρξί σας στο δόξαμπρο πρωινό της ζωής!»

Έπειτα, διασχίσαμε όλοι μαζί τόν κήπο και τραβήξαμε προς τό άμάξι που μάς περίμενε και που θα μάς μετέφερε στην έξοχή.

Ποτέ μου δεν θα ξανακάνω τέτοιο περίπατο. Ο κ. Σπένλουου κι' η δυο νέες κάθισαν μέσα στο άμάξι, έχοντας κοντά τους τό καλάθι με τίς προμήθειες και μία κιθάρα μέσα στη θήκη της. Φυσικά, τό άμάξι ήταν ανοιχτό. Έγώ, ακολουθούσα από πίσω καθάλλα, κι' η Ντόρα, που γύριζε τη πλάτη της προς τά άλογα, θρискόταν απέναντί μου. Είχε τό μικρό μου κοντά της στο μαξιλάρι, και δεν άφηνε τόν Ζίπ να κάθεται απ' αυτή τη μεριά από φόβο μήπως της λυθεί τά λουλούδια. Τά έπαιρνε συχνά στο χέρι της κι' άνίστασε τό άρωμά τους. Τότε τά μάτια μας συναντιόντουσαν, κι' άπορώ ακόμα πώς δεν πήδηξα πάνω από τό κεφάλι τοῦ ά-

ραίου μου γκρίζου αλόγου για να πάω να την συναντήσω μέσα στο άμάξι.

Μου φαίνεται πώς είχε σκόνη, πολλή σκόνη. Θυμάμαι άόριστα πώς ο κ. Σπένλουου μου συνιστούσε κάθε τόσο να παραμερίσω από τό σύννεφο της σκόνης που σήκωνε τό άμάξι, μά εγώ δεν έδινα καμμία προσοχή. Μέσα στη σκόνη, η Ντόρα μου φαινόταν τυλιγμένη σ' έναν πεπλό έρωτος κι' ώμορφιάς, κι' αυτό μονάχα έθλεπα.

Κάθε τόσο ο πατέρας της με ρωτούσε πώς μου φαινόταν τό τοπίο που άπλωνόταν γύρω μας. «Θαυμάσιο!» τοῦ άπαντούσα, και μου φαίνεται πώς έτσι πράγματι ήταν, μά εγώ, δεν έθλεπα παρά μόνο την Ντόρα.

Η Ντόρα έλαμπε μέσα στίς άχτίνες τοῦ ήλιου, τά πουλιά όμνοῦσαν την Ντόρα στά τραγούδια τους, ο θορίας ψιθύριζε τό όνομα της Ντόρας. Κι' όλα τ' άνητ στους φράχτες, ως τό παραμικρό μπουμπούκι, ήταν κι' αυτά μία εικόνα της Ντόρας.

Μου έδινε κουράγιο η σκέψις ότι η δεσποινίς Μίλς με καταλάβαινε. Κι' αλήθεια μονάχα η δυστυχισμένη δεσποινίς Μίλς μπορούσε να μπή μέσα στά αισθήματά μου.

Δέν ξέρω πόση ώρα θάσχηξε η κούρσα, και δεν έμαθα ποτέ πού πήγαμε. Ίσως στά περίχωρα τοῦ Γκλιντφορντ, ίσως όμως και καποιας μέγας της Χαλμίας να πρόσταζε να θγη μέσ' απ' τη γη τό μέρος εκείνο για την ημέρα αυτή και να τό εξαφάνισε κατόπιν για πάντα.

Ήταν ένα μέρος καταπράσινο άπάνω σ' ένα λόφο γεμάτο θελουδένια χλόη. Υπήρχαν εκεί σουντομένα δέντρα, ρείκια λουλούδια, κι' ένα όρασιότατο τοπίο που άπλωνόταν ως εκεί που έφτανε τό μάτι.

Ένοιωσα ώστόσο μία μεγάλη δοκιμασία, θλέποντας εκεί διαφόρους ανθρώπους, φίλους της οικογενείας Σπένλουου, που μάς περίμεναν. Ακόμα κι' απέναντι τών γυναικών, η ζήλεια μου δεν είχε όρια, όταν τίς έθλεπα να πλησιάζουν την Ντόρα και να της κουβεντιάσουν. Όσο για τούς αντιπροσώπους τοῦ φύλου μου — και προπάντων ένα άγύρτη τρία-τέσσερα χρόνια μεγαλύτερό μου, με ρούσσες φαβορίτες, για τίς όποιες έδειχνε μι' άνυπόφορη υπερηφάνεια — τούς θεωρούσα όλους θανάσιμους έχθρούς μου.

Ανοιξαν τά καλάθια με τίς προμήθειες κι' άρχισαν να έτοιμάζουν τό πρόγευμα. Ο νέος με τίς φαβορίτες είπε τότε πώς ήξερε να φτιάχνη πρώτης τάξεως σαλάτα (τόν κακό του τόν καιρό!) και προκάλεσε έτσι τη γενική προσοχή. Υπό τη διεύθυνσί του, μερικά νέα κορίτσια άρχισαν να πλένουν και να κόβουν τά μαρούλια. Ήταν κι' η Ντόρα μαζί τους. Ένοιωθα πώς η μοίρα μου έδινε αυτόν τόν άνθρωπο για αντίζηλο κι' ότι έπρεπε ο ένας απ' τούς δυο μας να πεθάνη.

Ο φαβορίτας έφτιαξε τη σαλάτα του (άναρωτιέμαι πώς ήταν δυνατόν να φάη κανείς απ' αυτή; εγώ, για τίποτε στον κόσμο δεν θα την άγγιζα!) κι' ανέλαβε κατόπιν μόνος του τη διεύθυνσι της κάθας, την οποία έγκατέστησε, τό κτήνος! μέσα στην κουφάλα ενός δέντρου. Ύστερα τόν είδα, με μισό άστακό στο πιάτο του, να τρώη μπρος στά πόδια της Ντόρας.

Δέν έχω παρά άμυδρή ιδέα τοῦ τί γίνηκε όταν είδα τό πένθιμο αυτό θέαμα. Ήμουν πολυ εύθυμος, τό ξέρω, μά η εύθυμία μου ήταν ψεύτικη. Διπλόρωσα μία νεαρή δεσποινίδα με

Η Ντόρα κι' εγώ βρεθήκα με καθισμένοι σ' ένα σοφά

ρόζ και με μικρά μάτια κι' άρχισα να έρωτροπώ τρελλά μαζύ της. Έκείνη φάνηκε πρόθυμη ν' ανταποκριθί στο παιγνίδι μου. Τό έκανε τάχα γιατί της άρεσα ή γιατί της άρεσε ό Φαβορίτας κ' ήθελε να τόν κάνη να ζηλέψει; Αυτό δεν τό ξέρω.

Σέ κάποια στιγμή, ήπιαν όλοι στην ύγεια της Ντόρας. Προσποινήθηκα πώς διακόπτω την τρυφερή συνομιλία μου, γιά να ύψώσω κι' εγώ αδιάφορα δήθεν τό ποτήρι μου, και νά τη συνεχίσω αμέσως κατόπιν. Συνάντησα τότε τά μάτια της Ντόρας και μου φάνηκαν ίκετευτικά. Μά, καθώς με κυττάζε πάνω απ' τό κεφάλι του ανθρώπου με τίς ρουσσές φαβορίτες, στάθηκα άδυσώπητος.

Η δεσποινίς με τά ρόζ είχε μία μητέρα με πράσινα, πού μάς χώριζε, με διπλωματικό σκοπό, ύποθέτω. Έξέ άλλου, εκείνη τη στιγμή, σήκωσαν τά λείψανα του γεύματος κι' έπακολούθησε γενική σύγχυσις. Έγώ τότε τράθηξα κάτω απ' τά δέντρα, γεμάτος λύσσα και τύψεις. Άναρωτιόμουν άν έπρεπε νά προσποιηθώ τόν αδιάθετο γιά νά φύγω άγνωστο γιά πού με τό άλογό μου, όταν έξαφνα αντίκρυσσα μπροστά μου τη δεσποινίδα Μίλς και την Ντόρα.

— Κύριε Κόπερφιλντ, μου είπε ή δεσποινίς Μίλς, χάσατε τό μυαλό σας.

Διαμαρτυρήθηκα και είπα πώς ήμουν πολύ καλά στά λογικά μου.

— Κι' έσύ, Ντόρα, εξακολούθησε ή δεσποινίς Μίλς, έχασες τό μυαλό σου.

— Ώ Θεέ μου, όχι! Έκανε εκείνη. Καθόλου!

— Κύριε Κόπερφιλντ, και σү, Ντόρα, ξανάπε ή δεσποινίς Μίλς με ύφος πολύ σοβαρό, φτάνουν πειά αυτά τά ζήνθητα άστέρια. Μήν αφήνεται μία παιδιάστικη παρεξήγηση νά μαράνη τ' άνοιξιάνικα λουλούδια τών καρδιών σας! Γιατί, μόλις τ' άγγίξη ή παγωνιά, δεν μπορούν πειά ν' άνθίσουν πάλι. Μιλώ — εξακολούθησε — θασίζομένη στην πείρα του παρελθόντος μου — του μακρυνού, του άμετάκλητου παρελθόντος. Δεν πρέπει νά καταστρέψετε χωρίς λόγο την καταπράσινη δασί πού άνθίζει ανάμεσα στην έρημο της Σαχάρας!

Δέν ήξερα πειά τί έκανα, ένοιωθα τόν έαυτό μου νά φλογίζεται όλόκληρος από τό κεφάλι ως τά πόδια. Άρπαξα τό μικρό χέρι της Ντόρας και τό φίλησα, χωρίς εκείνη νά μ' έμποδίση. Φίλησα κατόπιν τό χέρι της δεσποινίδος Μίλς, και μου φάνηκε ότι πετούσαμε κ' οι τρείς κατ' εϋθείαν στον έβδομο ούρανό.

Δέν ξανακατεβήκαμε πειά! Μείναμε εκεί όλόκληρο τό άπόγευμα, καθώς περπατούσαμε κάτω απ' τά δέντρα, με τό χεράκι της Ντόρας, περασμένο δειλά στο δικό μου. Ώ Θεέ μου, γιατί νά μήν πλανιέμαι ακόμα κάτω απ' αυτά τά δέντρα.

Μά, αλλοίμονο! πολύ νωρίς άκούσαμε τούς άλλους νά γελούν, νά μιλούν και νά φωνάζουν: «Ντόρα!...» Τότε ξαναγεινύσαμε, και παρακάλεσαν την Ντόρα νά τραγουδήση. Ο Φαβορίτας πετάχτηκε άπάνω γιά νά πάη νά φέρη την κιθάρα, μά ή Ντόρα του είπε ότι κανείς, έκτός από μένα, δεν θά μπορούσε νά την θρή. Άπόμεινε ό φτωχός αστισμένος κι' έτσι εγώ της έφερα την κιθάρα, εγώ την έβγαλα από τη θήκη της, εγώ κάθησα κοντά στην Ντόρα γιά νά της κρατάω τό μαντίλι και τά γάντια της, κι' εγώ μεθούσα από κάθε νότα της ωραίας φωνής της... Κι' εκείνη, τραγούδησε γιά μένα, γιά μένα πού τη λάτρευα... Όλοι οι άλλοι μπορούσαν νά την χειροκροτούν όσο ήθελαν, μά ήτανε βέβαια πώς δεν είχε τραγουδήσει καθόλου γι' αυτούς.

Ήμουν τρελλός από τη χαρά μου. Όλα ήσαν τόσο ωραία, ώστε φοδόμουν μήπως δεν εινε αληθινά. Φοδόμουν μήπως ξυπνήσω έξαφνα στο κρεβάτι μου, στην κάμαρή μου. Μά, όχι, ήταν ή Ντόρα αυτή πού τραγουδούσε. Έπειτα τραγούδησαν και άλλες, και τέλος ή δεσποινίς Μίλς, πού μάς κατασυνκίνησε με μία ρομάντσα γιά τούς ήχους τούς κοιμισμένους στη σπηλιά της Άναμνήσεως, σάν νά ήταν έκαστο χρόνων. Τό θράδυ ήρθε, έφτιαξαν τσάι επάνω σε μία τσιγγάνικη φωτιά κι' εγώ ήρθε, έφτιαξαν τσάι επάνω στην ήρθε ή ώρα της διαλύσεως κι' όλοι οι καλεσμένοι, συμπεριλαμβανομένου και του Φαβορίτα, τράθηξαν ό καθένας από κεί πού είχε ρθή, ένώ έμεις ξαναπαίρναμε τό δρόμο της έπιστροφής μέσα στο γαλήνιο θράδυ, στις τελευταίες λαμψεις του δειλινού, ανασαίνοντας τά γλυκά άρώματα πού ξεχυνότουσαν όλόγυρά μας. Καθώς ό κ. Σπένλου, πού τόν είχε θαρύνει ή σαμπάνια, είχε άποκοιμηθί σε μία γωνία του άμαξιοϋ, έφερα τό άλογό μου δίπλα στο άμάξι και κουθένταξα με την Ντόρα.

Έκείνη θαύμασε τό άλογό μου και τό χάιδεψε (ω! πόσο

θά ήθελα νά ήμουν στη θέσι του άλόγου μου!) Κι' έπειτα καθώς ό άνεμος δεν έννοούσε ν' άφήση ήσυχο τό σάλι της, άναγκάστηκε πολλές φορές νά τό ταχτοποιήσω στο λαμύ της. Μοϋ φαίνεται μάλιστα πώς ό Ζιπ καταλάθεαι πειά τί συνέβαινε κι' έννοιωθε πώς ήταν φρόνιμο νά κλειση είρηνη μαζύ μου.

Τί έξυπνη πού ήταν αυτή ή μικρούλα δεσποινίς Μίλς! Και τί καλή!

— Κύριε Κόπερφιλντ, μου είπε, έλάτε σās παρακαλώ με στιγμή από τό μέρος μου. Θέλω νά σας μιλήσω.

Μέσα σ' ένα δευτερόλεπτο, θρέθηκε από την άλλη μεριά του άμαξιοϋ, κι' έσκυψα πρός την δεσποινίδα Μίλς.

— Η Ντόρα θάρθη νά περάση μερικές μέρες στο σπίτι μας. Θά φύγουμε μαζύ μεθαύριο. Άν θέλετε νάρθητε νά μάς έπισκεφθίτε, είμαι βέβαιη πώς ό μπαμπάς θά χαρή πολύ νά σας γνωρίση.

Τί άλλο μπορούσα νά κάνω παρά νά έπικαλεστώ όλες τίς ευλογίες του ούρανού στη δεσποινίδα Μίλς και νά σημειώσω την διεύθυνσί της στην πιό σίγουρη γωνία της μνήμης μου! Τί άλλο μπορούσα νά κάνω, παρά νά δείξω στην δεσποινίδα Μίλς, με θλέμμα γεμάτο ευγνωμοσύνη και με θερμά λόγια, πόσο θαύμαζα την καλωσύνη της και πειά άνετή τιμητή αξία έδινα στη φιλία της.

Τότε εκείνη μ' άπομάκρυνε, λέγοντάς μου με γλυκύτητα «Ξαναγυρίστε κοντά στην Ντόρα!» όπως και ξαναγύρισα. Η Ντόρα έσκυψε έξω από τό άμάξι και όλο τόν άλλο δούμο τόν κάνανε κουθενιάζοντας. Είχα φέρει μάλιστα τό άλογό μου τόσο κοντά στο άμάξι, ώστε έγδαρε τό γόνατό του στη ρόδα, πράγμα πού μου στοίχισε τριών λιρών από ζημιώσι στον ιδιοκτήτη του, άν και τίς έδωσα πρόθυμα, λέγοντας μέσα μου πώς είχα πληρώσει πολύ φτηνά μία τόσο μεγάλη ευτυχία.

Έν τώ μεταξύ, ή δεσποινίς Μίλς κύτταξε τό φεγγάρι και ψιθύριζε στίχους, καθώς θυμόταν τό μακρυνό καιρό πού ήταν κι' αυτή ευτυχισμένη.

Τό Νόργουντ ήταν πειά κοντά και φτάσαμε πολύ νωρίς γορα. Ο κ. Σπένλου εϋπνήσε τη στιγμή πού σταματούσε τό άμάξι και μου είπε:

— Έλάτε λοιπόν μέσα νά ξεκουραστήτε λίγο.

Ύπάκουσα ευχαρίστως και μπήκαμε όλοι μέσα στο σπίτι. Εκεί μάς σερβίρισαν σάντουιτς, κρασί και κρύο νερό. Μέσα στο καλοφωτισμένο δωμάτιο, ή Ντόρα μου φαίνόταν τόσο υπέροχη, ώστε δεν μπορούσα ν' άποσπάσω τά μάτια μου από πάνω της κι' είχα άπομείνει κυττάζοντάς την ως τη στιγμή πού τά ροχαλητά του κ. Σπένλου μου θύμισαν τη σκληρή πραγματικότητα και μ' έκαναν ν' άποφασίσω νά φύγω.

Όταν ξύπνησα την άλλη μέρα τό πρωί, ήμουν άποφασισμένος νά έκμυστηρευσώ τόν έρωτά μου στην Ντόρα, γιά νά κριθή ή τύχη μου, γιά νά γίνω τρισευτυχισμένος ή τρισευτυχισμένη.

Πέρασα τρείς μέρες φριχτής άναμονής. Και τέλος την ταρτη μέρα, στολισμένος και μυρωμένος άνάλογα πρός την περίστασι, πήγα στο σπίτι της δεσποινίδος Μίλς, με την έξομολόγησί μου έτοιμη.

Ο κ. Μίλς δεν ήταν εκεί. (Ούτε τόν χρειάζομουν άλλο στε). Μά ή δεσποινίς Μίλς ήταν στο σπίτι. Και ή δεσποινίς Μίλς μου έφτανε.

Μέ ωδήγησαν στο πρώτο πάτωμα, σ' ένα μικρό σαλόνι, όπου θρισκότουσαν ή δεσποινίς Μίλς και ή Ντόρα, καθώς κι' ό Ζιπ. Η δεσποινίς Μίλς άντέγραφε μουσική, μία ρομάντσα της όποιας θυμάμαι ακόμα τόν τίτλο: «Πένθιμο γοϋδι της Άγάπης». Κ' ή Ντόρα ζωγράφιζε λουλούδια. Μπορείτε νά φανταστήτε τί δοκίμασα όταν αναγνώρισα αυτά τά λουλούδια μου πού της είχα προσφέρει πριν έμειν νήσομε γιά τό «πικ-νίκ»! Η αλήθεια με ύποπρείνει νά πώ ότι δεν έμοιαζαν και πολύ και μάλιστα ότι δεν έμοιαζαν με κανένα λουλούδι απ' όσα ξέρω, μά τ' αναγνώρισα από τό χαρτί στο όποιο ήσαν τυλιγμένα και τό όποιο είχε ζωγραφιστή με μεγάλη άκρίβεια.

Η δεσποινίς Μίλς χάρηκε πολύ πού με είδε και λυπήθηκε γιατί ό πατέρας της είχε θγή έξω. Κουθένταξα μαζί της μες άρκετη ώρα κι' έπειτα, άποθέτοντας την πέννα άπ' όστό πένθιμο τραγούδι, σηκώθηκε κι' έξαφανίστηκε.

Άρχισα νά τά χάνω, όταν έμεινα μόνος με την Ντόρα και νά σκέφτωμαι ν' αναβάλω την έξομολόγησί μου γιά την άλλη μέρα.

— Έλπίζω ότι τό φτωχό σας άλογο δεν κουράστηκε πολύ προχτές, είπεν ή Ντόρα, ύψώνοντας πρός έμένα τά

γάλα της μάτια. Ήταν μία μεγάλη κούρσα γι' αυτό.

Σκέφτηκα ότι δεν έπρεπε ν' αναβάλω την έξομολόγησί μου.

— Γι' αυτό βέβαια ήταν μία μεγάλη κούρσα, άπάντησα, γιατί δεν είχε κανένα νά του δίνη κουράγιο.

— Φτωχό ζωό! Τούλάχιστον του δώσατε νά φάη; ρώτησε ή Ντόρα.

Ξαναγύρισα στην άρχική μου ιδέα ν' αναβάλω την έξομολόγησί μου γιά την άλλη μέρα.

— Ναι, ναι, είπα, τό περιποιήθηκα καλά. Θέλω νά πώ ότι αυτό δεν έκανε κουράγιο όπως εγώ από την μεγάλη ευτυχία πού έννοιωθα με τό νά είμαι κοντά σας.

Η Ντόρα έσκυψε πάνω απ' τό σχέδιό της και είπε έπειτ' από μερικές στιγμές:

— Και όμως δεν φαινόσαστε νά έκτιμάτε την ευτυχία αυτή σε κάποια στιγμή.

Κατάλαβα πώς είχε φτάσει ή στιγμή πού έπρεπε νά κάνω την έξομολόγησί μου κι' ότι έπρεπε νά ένεργήσω αμέσως.

— Και μάλιστα δεν φαινόσαστε νά ενδιαφέρεστε καθόλου γι' αυτήν, εξακολούθησε ή Ντόρα, την ώρα πού καθόσαστε πλάι στη δεσποινίδα Κίτ.

Αυτό ήταν τό δνομα της δεσποινίδος με τά ρόζ και με τά μικρά μάτια.

— Έξέ άλλου, δεν θλέπω γιά ποιό λόγο θά ενδιαφερόσαστε, συνέχισε, ή Ντόρα, και μάλιστα γιατί τό λέτε αυτό ευτυχία. Μά χωρίς άλλο δεν σκεφτόσαστε πάντοτε αυτό πού λέτε, και κανέναν δεν σας άμφισβητή την έλευθερία νά κάνετε ό,τι σας άρέση. Ζιπ, κακό παιδί, έλα δώ.

Δέν ξέρω πώς τά κατάφερα, μά όλα έγιναν σε μία στιγμή. Έποαξα τό δρόμο στο Ζιπ κι' άρπαξα την Ντόρα στην άγκαλιά μου. Στάθηκα γεμάτος ευγλωττία, τά λόγια μουρχόντουσαν μόντα τους. Της είπα πόσο την αγαπούσα, της είπα ότι θά πέθαινα χωρίς αυτήν, ότι την λάτρευα. Κι' ό Ζιπ, στο διάστημα αυτό, γαύγιζε σάν τρελλός χωρίς συγκρατημέ.

Όταν είδα την Ντόρα νά χαμηλώνη τό κεφάλι της και ν' άρχιζη νά κλαίη και νά τρέμη, ή ευγλωττία μου μεγάλωσε ακόμα περισσότερο. Ήθελα νά πέθάνω γι' αυτήν; Μιά λέξι της έφτανε, κι' ήμουν έτοιμος. Τη ζωή χωρίς την άγάπη της Ντόρας, δεν την ήθελα. Την αγαπούσα από τότε πού την είχα δη γιά πρώτη φορά. Την αγαπούσα αυτή τη στιγμή μέχρι τρέλλας, και θά την αγαπούσα πάντοτε έτσι. Ύπήρξαν έραστές και πριν από μένα, και θά ύπάρχουν πάντοτε. Μά κανείς ποτέ δεν άγάπησε, ούτε θ' αγαπούσε όπως αγαπήσα εγώ την Ντόρα... Όσο πιο πολύ μιλούσα, τόσο κι' ό Ζιπ έγαύγιζε... Καθένας μας, με τόν τρόπο του, γινόταν πιο τρελλός από στιγμή σε στιγμή.

Και νά πού, έξαφνα, ή Ντόρα κι' εγώ θρεθήκαμε καθισμένοι ήσυχα στον σοφά. Ο Ζιπ, μπροστά στην κυρία του, με κύτταζε με την άκρη του ματιού του άρκετά καλόδοξα. Είχα λυτρωθί από ένα μεγάλο θάρος. Βρισκόμουν σε μία κατάσταση τελείας μακαριότητας: Η Ντόρα κι' εγώ είμαστε άρραβωνισμένοι.

Μοϋ φαίνεται ότι είχαμε κάποια ιδέα πώς δλ' αυτά έπρεπε νά τελειώσουν με γάμο. Έπρεπε νά την έξουμε, άφού ή Ντόρα έθσε ως δρο ότι δεν θα παντρευόμαστε χωρίς τη συγκατάθεσι του μπαμπά της. Πάντως τό πιο βέβαιο εινε ότι μέσα στη νεανική μας έκστασι, δεν σκεφτόμαστε καθόλου τό μέλλον κι' ότι, χωρίς νά κυττάζουμε μακρύτερα, τό παρόν, μέσ' στην ευτυχισμένη του άγνοια μας έφτασε. Συμφωνήσαμε νά μήν πούμε τίποτε στον κ. Σπένλου, μά ούτε στιγμή δεν μάς πέρασε από τό μυαλό ή ιδέα ότι αυτό τό πράγμα δεν ήταν και τόσο ασστό.

Η δεσποινίς Μίλς φαίνόταν πιο στοχαστική από ποτέ, όταν ή Ντόρα, πού πήγε νά την πάρη, την ξανάφερε. Χωρίς άλλο τά γεγονότα πού είχαν διαδραματισθί, ένπνύσαν τούς κοιμισμένους ήχους μέσα στις σπηλιές τών Άναμνήσεων της... Ώστόσο μάς έδωσε την ευλογία της και μάς βεβαίωσε γιά την άκλόνητη φιλία της.

Ω! ευτυχισμένοι καιροί, γεμάτοι παιδιάρίσματα, χίμαιρες, χαρές!

Ευτυχισμένοι καιροί πού πήρα

τό μέτρο του δαχτύλου της Ντόρας γιά νά της φτιάξω ένα δαχτυλίδι με τη φράσι: «Μή με λησμόνει» και πού ό κοσμηματοπώλης, ό όποιος μάντεψε τό μυστικό μου, έγραψε την παραγγελία μου γελώντας κάτω απ' τά μουστάκια του και μ' έβαλε νά πληρώσω γι' αυτό όσα ήθελε!...

Ευτυχισμένοι καιροί, όπου με μεθούσε τό μυστικό μου κι' ή σημασία πού του έδινα, πού μ' έκανε τόσο ευτυχισμένο ή ιδέα ότι αγαπούσα την Ντόρα, κι' ότι αγαπιόμουν απ' αυτή, ώστε νόμιζα πώς πλανιόμουν ψηλά στους ούρανους, πάνω από τούς άλλους δυστυχισμένους ανθρώπους πού άγνοούσαν αυτή την ευδαιμονία!

Ευτυχισμένοι καιροί, πού είχαμε τόν πρώτο μεγάλο μας καυγά (όχτώ μέρες περίπου μετά τούς άρραβώνες μας, πού ή Ντόρα μου έπέστρεψε τό δαχτυλίδι μου μέσα σ' ένα μπιλιέττο διπλωμένο σάν καπέλλο χωροφύλακα, πού περιείχε αυτή την τρομερή φράσι: «Ο έρως μας άρχισε με την τρέλλα και τελειώνει μέσ' στην άπελπισία!» και πού μόλις τη διάβασα άρχισα νά τραβάω τά μαλλιά μου, λέγοντας πώς όλα είχαν τελειώσει!

Ευτυχισμένοι καιροί, πού έτρεξα στο σπίτι της δεσποινίδος Μίλς, την όποια κατάρθωσα νά δώ κρυφά στην κουζίνα, και την όποια Ικέτευσα νά έπέμψη μεταξύ μας γιά νά προλάβω τό άνεπανόρθωτο!... Πού ή δεσποινίς Μίλς δέχτηκε πρόθυμα νά έπέμψη και ξαναγύρισε σε λίγο μαζύ με την Ντόρα, έξορκίζοντάς μας, έν όνόματι της πικρής της πείρας, νά κάνουμε άμοιβαίες ύποχωρήσεις γιά ν' άποφύγουμε την άπελπισία του έρωτος!

Ευτυχισμένοι καιροί, πού συμφιλιωθήκαμε κλαίγοντας και ξαναθρήκαμε την ευτυχία σ' αυτή την κουζίνα πού είχε μεταμορφωθί σε ναό του έρωτος! Πού έγκαινιάσαμε όλόκληρο σύστημα άλληγογραφίας δια μέσου της δεσποινίδος Μίλς με τη συμφωνία νά στέλνουμε ό ένας στον άλλο μία τούλάχιστον έπιστολή την ήμέρα!

Α! ό ευτυχισμένος καιρός! γεμάτος παιδιάστικες τρέλλες, χίμαιρες, χαρές! Απ' όλες τίς περιόδους της ζωής μου της περασμένης δεν ύπάρχει καμμία άλλη πού νά με κάνη νά χαμογελάω έτσι, με μία τόσο τρυφερή συγκίνησι.

III

Μόλις άρραβωνιάστηκα με την Ντόρα, έγραψα στην ΆΑγνή μία έκτενή έπιστολή, στην όποια προσπαθούσα νά την κάνω νά καταλάβη πόσο ήμουν ευτυχισμένος και πόσο γοητευτικό πλάσμα ήταν ή Ντόρα. Ικέτευα την Άγνή νά μη φαντασθί ότι έπρόκειτο κι' αυτή τη φορά γιά ένα άστατο πάθος πού θα τό διαδεχόταν σε λίγο έν άλλο, ή γιά μία από τίς νεανικές εκείνες τρέλλες, σχετικώς με τίς όποιες άστευόμαστε τόσο συχνά μαζύ. Την βεβαίωνα ότι ό έρως μου ήταν άκαταμέτρητος σε βάθος και της εξέφραξα την πεποίθησί μου ότι ποτέ δεν είχα αγαπήσει έτσι.

Ένώ έγραφα στην Άγνή ένα φωτεινό θράδυ, μπρός στο άνοιχτό παράθυρό μου κι' ένώ ή άνάμνησι τών ολοκαθάρων ματιών της και της γλυκειάς φυσιογνωμίας της με πλημμύριζε άσυναίσθητα, μία τέτοια γαλήνη διαδέχτηκε μέσα μου την πυρετώδη έξαψι μέσα στην όποια ζούσα τις τελευταίες ήμέρες, ώστε συγκινήθηκα μέχρι δακρύων. Θυμάμαι ότι έμεινα έπί πολλή ώρα, με τό κεφάλι μου στηριγμένο στο χέρι μου, μπροστά στη μισογραμμένη έπιστολή μου, έκασα τη σκέψη ότι ή Άγνή ήταν ένα άπαραίτητο στοιχείο γιά την οικγενειακή μου ευτυχία. Μοϋ φαίνόταν ότι μέσα στο γαλήνιο σπίτι πού θά τό έκανε ιερό με την παρουσία της, ή Ντόρα κι' εγώ θά είμαστε περισσότερο ευτυχισμένοι απ' ό

Προσεχώς στο «ΜΠΟΥΚΕΤΟ»
ή καταληκτική Ιστορία μιας έπικής βασιλείας
σας τών έλληνικών θυνών επί τουρκοκρατίας.
Η ΖΩΗ ΚΑΙ ΟΙ ΑΘΛΟΙ
ΧΡΥΣΩΣ ΤΗΣ ΚΑΠΕΤΑΝΙΣΣΑΣ
ΤΗΣ ΚΟΡΗΣ ΤΟΥ ΑΡΜΑΤΩΛΟΥ
ΚΑΠΕΤΑΝ ΔΙΑΒΟΛΗ

πουδήποτε άλλοι. Μοϋ φαίνόταν ότι μέσ' στη χαρά και μέσ' στον πνίο, μέσ' στην έλπίδα και την άπογοήτεσι, μέσα σε όλες μου τις συγκινήσεις με μία λέξι, ή καρδιά μου θά κατέφευγε σ' αυτή, σάν στο ασφαλέστερο άσυλο και την καλύτερη φίλη.

Γιά τό Στήφορθ, δεν της έγραψα ούτε λέξι. Της εξέγησα μόνο ότι μεγάλη θλίψη βασίλευε στο ένομά μου εξ αιτίας της φυγής της. Έμίλυ κι' ότι ή συνθήκες με τίς όποιες είχε φύγει με είχαν κάνει νά λυπηθώ διπλά. Μά καταλάβαινα ότι ή Άγνή θά μάντευε εύκολα όλη την αλήθεια.

(Ακολουθεί)

ΣΑΝ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΜΙΑ ΑΠΙΣΤΕΥΤΗ ΤΡΑΓΩΔΙΑ

(Το τραγικό τέλος μιάς άθώας)

ΠΟΣΕΣ φορές, όταν διαβάζουμε τις φοβερές ιστορίες για τις μάγισσες του μεσαιώνος και τα μαρτύρια της Ίερας Έξετάσεως, δεν λέμε με ανακούφιση: «Δόξα τῷ Θεῷ, ἐπέρασε πειὰ αὐτὴ ἡ ἐποχὴ!» Καὶ μόλα ταῦτα, καὶ σήμερα ἀκόμη στὸν εἰκοστὸ αἰῶνα συμβαίνουν σὲ πολλές μεριές τοῦ κόσμου τέτοιου εἴδους πράγματα. Ἀπόδειξις αὐτοῦ εἶναι ἕνα γεγονός που συνέθετε τελευταίως σ' ἕνα μικρὸ χωριὸ τῆς Γερμανίας καὶ ποὺ τὸ ἀνέφεραν ὅλα τὰ σοφὰ γερμανικὰ φύλλα.

Στὴν Γκαϊνόθα, ἕνα παραλιακὸ χωριουδάκι τῆς Γερμανίας, ἀρρώστησε μιά μέρα ἕνας ψαράς. Ἀφοῦ χρησιμοποίησε ὅλα τὰ γιατροσόφια τῶν γραϊδιῶν τοῦ χωριοῦ του καὶ εἶδε ὅτι δὲν τὸν ὠφελοῦσαν σὲ τίποτε, ἀποφάσισε, ἐν συνεννοήσει μὲ τοὺς συγγενεῖς του, νὰ καλέσῃ ἕναν ἐμπειρικὸ γιατρὸ, δνόματι Καμίνσκι, ποὺ ἦταν γνωστός σ' ὅλη τὴν περιφέρειαν ὡς θαυματουργός. Ὁ Καμίνσκι αὐτὸς ὥστόσο ἦταν ἕνας τσαρλατάνος καὶ εἶχε πολλές φορές τιμωρηθῇ καὶ μὴ στὴ φυλακὴ γι' αὐτό.

Μιά φορά γιὰ νὰ γιατρέψῃ ἕναν ποὺ ἦταν θαιρεὶ ἀρρωστος, τοῦ ἔδωσε νὰ καταπιῇ μαλλιὰ ἀπὸ ἕναν ἄλλο ποὺ εἶχε πάθει τὴν αὐτὴν ἀρρώστειαν, ὥστε... τὸ ἕνα «κακὸ» νὰ ἐξουδετερώσῃ τὸ ἄλλο. Μιά ἄλλη φορά γιὰ νὰ θεραπεύσῃ μιά γυναίκα ποὺ ὑπέφερε ἀπὸ τὸ πόδι της, τῆς εἶπε νὰ κρατᾷ τὸ πόδι της πάνω ἀπὸ ἀναμμένα κάρβουνα, ἐνῶ αὐτὸς θὰ ἔλεγε διαφόρους ἐξορκισμούς, ὥστε ἡ πύρα τῆς φωτιάς νὰ τὴν κάνει καλὰ. Ἐννοεῖται ὅτι ἡ δυστυχισμένη γυναίκα δὲν χρειάστηκε πειὰ τὴν βοήθειά του, γιατί ὕστερα ἀπὸ αὐτὴ τὴν θεραπεία μισοκουτσώθηκε!

Ὅταν λοιπὸν ὁ Καμίνσκι πῆγε στὸ σπίτι τοῦ ἀρρωστοῦ ψαρά, στὴν ἀρχὴ δοκίμασε νὰ ἐφαρμόσῃ τὰ γιατροσόφια του. Ὑστερα ὅμως ἐδήλωσε ὅτι ὁ ἀρρωστος δὲν πάσχει ἀπὸ καμμιά κοινὴ ἀρρώστεια, ἀλλὰ εἶναι «γητεμένος» καὶ ὅτι τότε μόνον θὰ γινόταν καλὰ ἂν θρικόταν ἐκεῖνη ποὺ τὸν μάγεψε. Κατὰ διαταγὴν λοιπὸν τοῦ Καμίνσκι μαζεύτηκαν στὸ σπίτι τοῦ ἀρρωστοῦ ὅλες ἡ γρηῆς τοῦ χωριοῦ γιὰ νὰ θρεθῇ ποιά ἀπ' αὐτὲς ἦταν ἡ μάγισσα. Ὁ Καμίνσκι ἀφοῦ τῆς ἐκύτταξε ὅλες, ἔδειξε στὸ τέλος μιά φτωχὴ χήρα, μητέρα ἑξὶ παιδιῶν καὶ εἶπε ὅτι αὐτὴ ἦταν ἡ ἑνοχος. Ἐπειτα ἀφῆσαν τὶς ἄλλες γρηῆς νὰ πᾶνε στὰ σπίτια τους. Τὴν χήρα ὅμως τὴν ἐκράτησαν καὶ τὴν διάταξαν νὰ λύσῃ ἀμέσως τὰ μάγια ποὺ εἶχε κάνει στὸν ἀρρωστο. Ἐκεῖνη ἡ δυστυχισμένη διημαρτύρητο, ἔλεγε πὼς ἦταν ἄθῳα καὶ ἐπομένως δὲν μπορούσε νὰ λύσῃ τὰ μάγια, ἀλλὰ κανεὶς δὲν τὴν ἐπίστευε. Οἱ συγγενεῖς τοῦ ἀρρωστοῦ τῆς ἐπέτεθον καὶ ἀρχισαν νὰ τὴν δέρνουν μὲ τὸν σκληρότερο τρόπο. Εἶχαν δώσει καὶ στὸν ἀρρωστο ἀκόμη ἕνα μπιστοῦνι γιὰ νὰ δείρῃ κι' αὐτὸς τὴν... μάγισσα!

Ἀφοῦ ἡ δυστυχισμένη χήρα ἐδάρθηκε μέχρις αἵματος, ὁ Καμίνσκι ἐδήλωσε ὅτι μ' αὐτὸν τὸν τρόπο δὲν θὰ κατάφεραν τίποτε. Ἐπρεπε νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ μέθοδος τοῦ «θουτήγματος στὴ θάλασσα» γιὰ νὰ φανερωθῇ ἂν ἡ γυναίκα ἦταν μάγισσα ἢ ὄχι. Ἡ παλιὰ μεσαιωνικὴ αὐτὴ μέθοδος εἶναι ἡ ἑξῆς: Βουτοῦν τὴν ὑποτιθεμένη μάγισσα στὴ θάλασσα καὶ ἂν μὲν πνιγῇ ἀμέσως τότε πᾶει ἄδικα ἡ κακομοίρα γιατί ἦταν καλὴ χριστιανή, ἂν ὅμως ἐπιπλέσῃ εἶναι συνεργός τοῦ διαβόλου καὶ τὴν πνίγουν διὰ τῆς θίας. Πάντως ἡ μέθοδος αὐτὴ, εἴτε τὸ ἕνα ἀποδείξῃ εἴτε τὸ ἄλλο, ἔχει τὸ ἴδιο ἀποτελεσμα γιὰ τὴν δοκιμαζόμενη.

Ἀρπαξαν λοιπὸν τὴν χήρα καὶ τὴν ἔσυραν ὡς τὴν παραλία, ὅπου μαζεύτηκαν καὶ ὅλοι οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ γιὰ

νὰ ἴδουν τὸ θέαμα. Ἐφεραν μιά θάρκα, ἐπέδωσαν τὴν δυστυχισμένη γυναίκα, παρὰ τὶς ἱκεσίες καὶ τὰ δάκρυά της καὶ τὴν πῆγαν στ' ἀνοιχτά. Ἐκεῖ τὴν ἔρριξαν στὴ θάλασσα. Ἡ γυναίκα δὲν θούλιαζε ἀμέσως, ἀλλὰ κρατήθηκε λίγες στιγμὲς στὴν ἐπιφάνεια καὶ αὐτὸ ἔδωσε τὴν βεβαιότητα πὼς ἦταν μάγισσα. Κι' ἐκεῖνοι ὅμως ποὺ ἀμφέβαλλαν ἀκόμη ἐπέσθον ἐντελῶς, ὅταν ἀκούσαν τὴν ἴδια μέσ' στὴν ἀγνία της, νὰ ὁμολογῇ πὼς ἦταν ἑνοχος καὶ νὰ βεβαιώσῃ ἂν τὴν ἔθγαζαν ἀπ' τὴ θάλασσα θὰ γιάτρευε τὸν ἀρρωστο ὡς τὸ ἄλλο μεσημέρι. Ἀμέσως τὴν ἀνέβασαν στὴ θάρκα, τῆς ἔδωσαν κρασί, γιὰ νὰ ἔχῃ φαίνεται δύναμι νὰ λύσῃ καλύτερα τὰ μάγια καὶ τὴν ἔφεραν θριαμβευτικὰ στὸ σπίτι τοῦ ψαρά.

Ἡ ἀνακοίνωσις τῆς «μάγισσας» ἐχαροποίησε ὅλους. Μολαταῦτα ἐξακολούθησαν καὶ τότε ἀκόμη νὰ ἔχουν τὴν δυστυχισμένη γυναίκα ὑπὸ τὴν αὐστηρότερη ἐπιτήρησι. Τὴν εἶχαν κλεισμένη στὸ σπίτι τοῦ ἀρρωστοῦ καὶ τῆς ἀπαγόρευαν νὰ δῇ καὶ τὰ παιδιά της ἀκόμη. Ἐκεῖνα τὰ κακομοῖρα ἐκλαίγαν καὶ ἐφώναζαν ἀπέξω ἀπὸ τὸ σπίτι ποὺ ἦταν κλεισμένη ἡ μητέρα τους, ἀλλὰ τὸ φωνητικὸν πλήθος τὰ ἔδωκε μὲ τὸν σκληρότερο τρόπο.

Ἡ ὥρα ὅμως ποὺ εἶχε ὀρίσει ἡ γρηὰ πὼς θὰ λύνονταν τὰ μάγια ἔφθασε καὶ ὁ ἀρρωστος δὲν εἶδε καμμιά καλύτερεσι. Τότε ἡ βασανισμένη γυναίκα, ἔπασε κλαίοντας, στὰ πόδια τῶν δημίων της καὶ εἶπε ὅτι ἀπὸ φόβο γιὰ τὴ ζωὴ της εἶπε πῆ πὼς ἦταν μάγισσα, πραγματικῶς ὅμως δὲν μπορούσε οὔτε νὰ μάγεψῃ, οὔτε νὰ γιατρέψῃ.

Τότε ὅλοι ἐξηγέρθησαν ἐναντίον της. Τὴν ἔδειραν μὲ τὸν ἀγριώτερο τρόπο καὶ ἐπειδὴ ἐξακολούθησε νὰ λὲν τὰ ἴδια, τὴν ἔσυραν πάλι στὴν παραλία, τὴν ἔβαλαν στὴ θάρκα καὶ τὴν ἔρριξαν στὴ θάλασσα.

Κανένας δὲν ἐταράχθη ἀπὸ τὶς σπαρακτικές φωνές της. Ὅκτὼ δυνατοὶ ψαράδες τὴν χτύπησαν μὲ τὰ κουπιά τους στὸ κεφάλι ἐπειδὴ δὲν θούλιαζε ἀρκετὰ γρήγορα καὶ στὸ τέλος τὴν ἐχτύπησαν ἀρκετὲς φορές μὲ τὸ μεγάλο σουγιά τοῦ Καμίνσκι.

Τὸ πῶμα τοῦ ἔφεραν ἔπειτα πάλι στὴν ξηρὰ καὶ τὸ ἀφῆσαν ἄτακτο. Τὰ παιδιά τοῦ δυστυχισμένου θύματος ποὺ εἶχαν δὴ τὴν φρικαλέαν αὐτὴν σκηνὴ ἀπὸ τὴν παραλία, κατὰρῶσαν νὰ φύγουν ἀπαρατήρητα καὶ νὰ πᾶνε στὸ γειτονικὸ χωριὸ ποὺ ἔμενε ἕνας θεῖος τους καὶ μὲ κλάματα τοῦ διηγῆθηκαν ὅσα εἶχαν σουβῇ. Αὐτὸς ἐπετίθεσε τὰ παιδιά στὴ θάρκα τοῦ (διὰ ξηρὰς δὲν τολμοῦσε νὰ πᾶν γιατί θὰ περνοῦσε ἀπὸ τὸ χωριὸ) καὶ διὰ θαλάσσης πῆγε ὡς τὸ Δάνταγκ, ὅπου ἔκανε γνωστὸ τὸν φόνον τὴν ἀστυνομία. Ὁ Καμίνσκι καὶ οἱ ὀκτὼ ψαράδες συνελήφθησαν τὴν ἴδια ἡμέρα τοῦ ἐγκλήματός τους καὶ σὲ λίγες μέρες τοὺς μετέφεραν στὴν φυλακές. «Στὶς 9 Αὐγούστου, γράφει ὁ «Ταχυδρόμος τοῦ Δάντσιγκ», μετεφέρθησαν ἐδῶ οἱ ἐγκληματῆαι δεμένοι μὲ ἀλυσίδες. Ὁ Καμίνσκι ἐκτύταξε ὅλους ἀναδέσταται, μετεφέρτε δὲ ἐπὶ φορεῖου, γιατί εἶχε πληρώσει τὸ πόδι του».

Φυσικὰ ὁ κακοῦργος αὐτὸς θὰ πληρώσῃ τὸ ἐγκλήματός του μὲ τὸ κεφάλι τοῦ.

ΜΕ ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ

Ὁ μεγαλύτερος ἀριθμὸς τῶν γεννήσεων παρατηρεῖται κατὰ τοὺς μῆνας Δεκέμβριο καὶ Ἰούνιο.

Οἱ τοκετοὶ συμβαίνουν συνηθέστερα τὴ νύχτα παρὰ τὴν ἡμέρα, μὲ ἀναλογία 5 πρὸς 3.

Η ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΑ ΑΜΙΜΗΤΑ

Ἡ μαμὰ (ποὺ εἶναι θουτηγμένη στὰ φτιασιδια, στὸ γυῖο της): Δὲν ντρέπεσαι, Τότη; Τί μουντζούρες εἶν' αὐτὲς στὰ μουτρα σου;

ΡΩΣΣΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΜΙΑ ΜΗΤΕΡΑ

ΤΟΥ ΜΑΞΙΜ ΓΚΟΡΚΥ

ΕΙΧΑ κι' ἐγὼ ἕνα φίλο — ὦ! Θεέ μου, ἀνακούφισε λίγο τὴ βασανισμένη ψυχὴ του. Μὴν τὴν ἀφήσῃς νὰ ταρανιέται ἀκόμη ἐκεῖ στὶς ψυχρὲς καὶ μακρυσμένες χώρες τῆς Σιθηνίας ποὺ βρίσκεται ἐξόριστος παρὰ τὴ θέλησί σου...

Ἀνακούφισε, Θεέ μου, τὴν ψυχὴ του! Γιατὶ ἐκεῖ κάτω ποὺ εἶναι τώρα, στὴν ἀπέραντη ἐκεῖνη καὶ παγωμένη ἔρημο, τίποτα δὲν μπορεῖ νὰ γλυκάνῃ τὴν πονεμένη καρδιά του.

Καὶ τὰ μαῦρα σύννεφα τῆς λύπης του, οἱ στεναγμοὶ καὶ τὰ μαρτύριά του, δὲν μποροῦν εὐκόλα νὰ διαλυθοῦν, δὲν μποροῦν μὲ τίποτα νὰ γιάτρευτοῦν.

Εἶχα ἕνα φίλο. Ἦταν ἀκόμα πολὺ νέος ὅταν τὸ ἐξώρισαν γιὰ πολιτικούς λόγους.

Ζούσε μὲ τὴ γρηὰ μητέρα του ἡ ὁποία θὰ ἦτανε τότε ἐξηνητρίων χρονῶν. Ὁ θάνατος τὴν παραφύλαγε τὴν δυστυχισμένη τὴ γρηούλα καὶ ὁ χάρος τῆς ἐτοίμαζε τὰ δρεπάνι του...

Μιά μέρα, χωρὶς νὰ τὸ περιμένω, ἔλαθα δυὸ γράμματα. Τὸ ἕνα μοὶ ἀνῆγγελε δὲν ὁ φίλος μου δὲν θάρρη πειὰ νὰ μὲ δῇ, καὶ τὸ ἄλλο — τὸ ἔστειλε ἡ μητέρα του — μὲ ρωτοῦσε ἂν εἶχα καμμιά εἰδησι ἀπὸ τὸ φίλο μου, ἀπὸ τὸ παιδί της...

Ἡ μητέρα του μὲ παρακαλοῦσε νὰ τὸν συμβουλευθῶ, νὰ διαφωτίζω τὴν ψυχὴ του, νὰ τὸν ἐπιβλέπω καὶ νὰ τῆς γράφω πὼς περνούσαμε τὶς ἡμέρες μας, πὼς ζούσαμε καὶ πὼς ἦταν στὴν ὕγεια τοῦ ὁ γυιὸς της.

Διάβασα πολλές φορές τὸ γράμμα της. Ἐθελσα μπροστὰ μου ὁλόκληρη τὴν εἰκόνα τῆς μητέρας αὐτῆς τοῦ ἀγαπημένου μου φίλου, ἔθελσα τὴν συμπαθητικὴ αὐτὴ γρηούλα, τὴν ὁποῖαν ἐγνώριζα ἀπὸ καιρὸ καὶ ποὺ ἦταν τότε ἀρρωστη, ἐξαντλημένη, ὠχρὴ, βασανισμένη. Μόνο στὰ γλυκὰ μάτια της διέκρινε κανεὶς κάποιες λάμψεις μιᾶς ἀνέκφραστης στοργῆς γιὰ τὸ μονάκριβο παιδί της. Ἡ μόνη ἐλπίδα, ὁ μόνος σκοπὸς τοῦ βίου της ἦταν ὁ γυιὸς της. Ἡ μόνος σκέψις ποὺ ἔκανε ἦταν τὸ πὼς θὰ δῇ μιά μέρα εὐτυχισμένο τὸ παιδί της.

Ἐπρεπε νὰ τῆς γράψω τὴν ἀλήθειαν, κέφτηκα. Μὰ ὑπάρχει μιά ἀλήθεια, ἡ ἴποια καθαρίζει τὴν καρδιά ἀπ' τὶς κηλίδες τῆς ντροπῆς, ἀπὸ τὸ πλῆγμα τῶν πόνων. Ὑπάρχει μιά εὐγενικὰ ἀλήθεια, μιά ἀλήθεια ποὺ ἀλαφρώνει τὶς ψυχὲς τῶν ἀνθρώπων!...

Ὑπάρχει ὅμως καὶ μιά ἄλλη ἀλήθεια, ποὺ μοιάζει μὲ μιά σφαῖρα ἡ ὁποία χτυπάει κατὰκαρδὰ τὴν καρδιά μας καὶ ποὺ σκοτώνει κάθε ἐπιθυμία, κάθε πόθο, κάθε ὄνειρο... Ἀς πεθάνῃ λοιπὸν αὐτὴ ἡ ἀλήθεια. Ἀς πεθάνῃ. Δὲν πρέπει ποτὲ νὰ τὴν λὲν κανεὶς, ποτέ!...

***

Ἀν ἔλεγα στὴ μητέρα τοῦ φίλου μου, ὅτι τὸ παιδί της χάθηκε γιὰ πάντα, θὰ τὴν σκότωναν. Τὸ ἤξερα αὐτό. Τὸ εἶνωθα ἀπὸ χίλια πράγματα ποὺ ἔθελπα στὴ ζωὴ αὐτῆς τῆς δυστυχισμένης γυναίκας. Κι' ἂν ὅμως πάλι δὲν πέθαινε ἀπ' τὴν φρικτὴ αὐτὴ ἀλήθεια ποὺ θὰ ἔθγαζαν ἀπ' τὸ στόμα μου, τι μ' αὐτό; Μήπως δὲν θὰ καταστρεφόταν ἡ ζωὴ της, μήπως δὲν θὰ δηλητηριαζόντουσαν ἡ τελευταῖες ἡμέρες τοῦ βίου της ἀπ' τὴν ἀφόρητὴ αὐτὴ λύπη, ἀπ' τὴν σκληρὴ αὐτὴ ἀελοπνοία;

Ἐπὶ εἰκοσιοχτὼ χρόνια ἐργάζοταν ἡ γυναικούλα αὐτὴ καὶ ὑπόφερε ἀπὸ χίλιες - δυὸ στερήσεις, μόνο καὶ μόνο γιὰ ν' ἀφιερῶθῃ στὴ λατρεία τοῦ γυιοῦ της, τὸν ὁποῖο ἡ τραγικὴ μοῖρα τῆς ἀρταῖε ἔαφνικά ἀπὸ κοντὰ της. Αὐτὸ ἦταν ἡ μόνη

τῆς παρηγοριά καὶ ζῶσε εὐτυχισμένη γιατί ἔθελπε ὅτι ὁ γυιὸς της μεγάλωνε καὶ γιατί πίστευε ἀκόμα πὼς θὰ ἔβγαине μιά μέρα νικητὴς στὴ φοβερὴ αὐτὴ κοινωνικὴ θισπάλῃ... Καὶ νὰ τῆς ἀναγγεῖλω ἐγὼ τώρα ὅτι τὸ παιδί της καταστράφηκε; Ὁχι, καλύτερα νὰ πῶ ψέματα.

***

Ἐπὶ τρεῖς ὁλόκληρους μῆνες, μέχρι τῆς ἡμέρας ποὺ πέθανε, τῆς ἔγραφα κάθε ὁδομάδα καὶ σ' ὅλα μου τὰ γράμματα αὐτά, ἐμιμώμουν τὸν γραφικὸ χαρακτήρα τοῦ παιδιοῦ της καὶ ἀρχίζα πάντα μὲ τὶς λέξεις:

«Πολυαγαπημένη, γ λ ὁ κ ε ι ᾶ μ ο υ μ η τ ε ρ α...».

Ἐκεῖνη μοὺ ἀπαντοῦσε πάντα μὲ ἕνα σωρὸ θερμὰ λόγια ποὺ ξεχειλίζουν ἀπὸ τὴ μητρικὴ στοργὴ της.

Τῆς ἔγραφα ὅτι ὁ γυιὸς της περνοῦσε ἄνετα, ὅτι ἡ ἐργασία του πηγαίνανε πολὺ καλὰ καὶ ὅτι ἀκολουθοῦσε πάντα ὅλες τὶς συμβουλές της. Σ' ὅλα μου τὰ γράμματα προσπαθοῦσα νὰ εἶμαι ὅσο μπορούσα περισσότερο διαχυτικός καὶ τρυφερός μαζί της. Καὶ ἡ δυστυχισμένη πίστευε διὰ πράγματι τῆς ἔγραφε ὁ γυιὸς της.

Πόσο ἦταν εὐτυχισμένη, πόσο χαίρτο τανε.

Μοὺ ἔγραφε:

«Πολυαγαπημένο μου παιδί,

Ποτὲ ὡς τὰ τώρα δὲν ἤσουνά τόσο καλὸς μαζί μου. Σ' εὐχαριστῶ, καλὸ παιδί, σ' εὐχαριστῶ ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδιάς μου. Ὡ! νάξερεις πόσο γλυκαίνεις τὶς τελευταῖες στιγμὲς τῆς ζωῆς μου μὲ τοὺς ἀνεκτίμητους αὐτοὺς θησαυροὺς τῆς ἀγνῆς καρδιάς σου...»

Κι' ἐγὼ γιὰ νὰ τὴν εὐχαριστῶ τῆς ἔγραφα ὁλόένα μὲ περισσότερη τρυφερότητα καὶ τῆς ἔλεγα ὅτι εἶναι πολὺ εὐτυχισμένη ἡ ζωὴ γιὰ ἐκεῖνον ποὺ ἔχει μιά τέτοια ἀγία μητέρα. Καὶ μοὺ ἀπαντοῦσε πὼς θὰ πεθάνῃ εὐχαριστημένη, πολὺ εὐχαριστημένη!...

Καὶ πέθανε, ναί, πέθανε πιστεύοντας πάντα στὴν εὐτυχία τοῦ γυιοῦ της, τοῦ δυστυχισμένου αὐτοῦ παιδιοῦ, ποὺ ποῖος ἔξερε ποὺ θὰ θρῖσκεται θαμνένω, ποῖος ἔξερε ποὺ θὰ θρῖσκάνται θαμνισμένα τὰ κοκκαλά του στὶς ἀπέραντες στέπες τῆς Σιθηνίας!...

Ὡ! ἀνάπαυσε, Θεέ μου, τὴν ψυχὴ του, ἀνάπαυσε τὴν, γιατί ὑπέφερε πολλὰ, πάρα πολὺ, σ' αὐτὸν τὸν κόσμο!...

ΜΑΞΙΜ ΓΚΟΡΚΥ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ

Η ΕΤΟΙΜΟΤΗΣ ΤΟΥ ΓΚΙΤΡΥ

Στὸν γνωστὸ Παρισινὸ ἠθοποιὸ Λουκιανὸ Γκιτρυ μιά θραυὰ ποὺ ἔπαιζε στὸ ἔργον ἡ «Τύχη», συνέθετο τὸ ἔξης ὥρασι ἐπεισόδιο: Σ' ἕναν μονόλογο τοῦ ἔργου, ὁ ἠθοποιὸς πρὸς παθεῖ νὰ θρῇ ποῖος τοῦ ἔχει στείλει ἕνα ἀνώνυμο γράμμα ποὺ ἔλαθε. Γυρίζει καὶ ξαναγυρίζει στὰ χέρια του τὸ γράμμα, τὸ διαβάσει καὶ τὸ ξαναδιαβάσει, πᾶνει μὲ τὰ δυὸ χέρια τὸ κεφάλι του καὶ φαίνεται ὅαν νὰ ρωτᾷ τ' ἀντικείμενα ποὺ τὸν τριγυρίζουν... Μὰ ἔξαφνα ἕνας θεατὴς ποὺ τὸν λυπήθηκε, τοῦ φώναξε ἀπ' τὴν πλατεία:

— Ὁ Ρενὲ σοὺ τῶστείλε!

Ὁ Γκιτρυ ὅμως δὲν τὰ ἔλασε. Κι' ἀπάντησε μὲ τὸ φυσικώτερο ὕφος σὸ θεατὴ:

— Βρὲ νὰ πάρῃ ἡ ὄργη! Βέβαια, αὐτὸς θάνα! Σὰς εὐχαριστῶ πολὺ, κύριε...

ΟΙ ΔΙΑΣΗΜΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

ΠΩΣ ΠΕΘΑΝΕ Ο ΕΡΡΙΚΟΣ ΜΥΡΖΕ

(Η αθλιότητα της ζωής ενός ένδοξου μυαλού)

Ο 'Ερρίκος Μυρζέ, ο περίφημος συγγραφέας των «Σκηνών της Βοημικής Ζωής», ήταν κι' αυτός ένας από τους διανοούμενους που πέθαναν νέοι: δεν έφτασε καν στα σαράντα.

Η μυσική ζωή που έκανε, μία ζωή που βρισκόταν σε διαρκή αντίθεση με την υγιεινή, επέσπευσε το τέλος του.

Κατά την παιδική του ηλικία, ο Μυρζέ ήταν ένα παιδάκι λυμφιατικό, καθόλου ζωηρό, σχεδόν κοιμισμένο. Καθώς ήταν παχύ, φουσκομάγουλο, η μαμά του στεκόταν έκστατη μπροστά του και το θαύμαζε, όπως δυστυχώς κάνουν και σήμερα ακόμα η περισσότερες μητέρες, αντί να το προσέξει και να το περιποιηθεί. 'Επειδή ήταν ασθενικό, του έκανε όλα τα καπρίσια και το χάιδευε υπερβολικά, αντί να προσπαθήσει να του διαμορφώσει τον χαρακτήρα, πράγμα το οποίο είχε μεγάλη ανάγκη.

Όταν ο 'Ερρίκος τελείωσε το σχολείο, του βρήκαν μία καλή και ήσυχη θέσι σ' ένα γραφείο, αλλά κατ' εξαγωγή ανθυγιεινή. 'Ωστόσο, ο ίδιος ο 'Ερρίκος ένοιωσε τότε εξ' ενστικτού την ανάγκη να κινηθεί λίγο. Νομίζοντας πως είχε κάποιο τάλαντο στη ζωγραφική, επεδίωξε να προσεγγίσει τον κόσμο των καλλιτεχνών: ζωγράφους, ποιητές, λογίους κι' έκανε έτσι την εισοδό του στη μυσική ζωή της εποχής του, την οποία επρόκειτο να περιγράψει αργότερα κι' η οποία θα γινόταν και δική του ζωή.

Τότε όλα άλλαξαν. Τη γαλήνη την διαδέχτηκε μία ταραγμένη ζωή απολαύσεων και τρέλλας, χρηματικές ανάγκες που μεγάλωναν όλοένα αντικατάστησαν την μικρή οικονομική άνεση μέσα στην οποία ζούσε ως τότε και τέλος τα όρια του κόκκινου μάγουλα άρχισαν να βαθαίνουν. 'Επί πλέον το κεφάλι του απογυμνώθηκε κατά τα τρία τέ-

ΕΞΕΔΟΘΗ

και απέστειλε εις τα υποπρακτορεία

"Η ΑΥΓΗ ΝΤΕ ΝΕΒΕΡ,"

Του ΠΩΛ ΦΕΒΑΛ πατρός

Ζητήσατέ την και από τα γραφεία μας.

Διά τους έν 'Αθήναις ..... Δρ. 10

Διά τους έν ταις έπαρχίαις ..... > 12

συμπεριλαμβανομένων και των έξόδων ταχ. αποστολής.

τε πόσα φλυτζάνια έπινε...

«'Ετσι ο Μυρζέ εξακολουθούσε να σέρνει την άθλια ζωή του επί χρόνια δολέπληρα. Και σαν να μην έφταναν όλα αυτά, υπέφερε και από μία δερματική νόσο.

«'Εξαφνα, στις 14 'Ιανουαρίου 1861, ένοιωσε ένα τρομακτικό πόνο στην άριστερή του κνήμη, σαν να του την έκοψαν με καρφί. 'Ήταν αρθρική ειδικής φύσεως, η οποία, έπειτα από λίγες ώρες, έκδηλώθηκε και με γόους γραιναι.

Ο θάνατος δεν άργησε να επέλθει φριχτός. Καθώς γράφουν οι αδελφοί Γκονκούρ στο «'Ημερολόγιό τους», ο Μυρζέ πέθανε από μία άρρωσטיα άτακτα. Το κορμί του είχε σαπίσει δολέπληρο και, πολύ πριν πεθάνει, έπεσε σε κομμάτια. Την παραμονή του θανάτου του, έγραψε και το χέιλος του μαζί με τις τρίχες!»

Ο Μυρζέ, για να τελειώσουμε, έπεσε θύμα της μυσικής ζωής του. Η «πούρπουρα» από την οποία είχε πεθάνει, ήταν αποτέλεσμα των καταχρήσεων και της άτακτης ζωής που είχε στη ζωή του. Οι καφέδες, τα ξενύχτια, η υπερβολική δουλειά, η ακανόνιστος όρεξη του φαγητού, έννοιες, τον θανάτωσαν. Το σηκίτι του, το αίμα του, το νευρικό του σύστημα ήταν όλα δηλητηριασμένα. Πώς μπορούσε να ζήσει περισσότερο έτσι;

Δόκτωρ Β. ΠΩΣΕ

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΝ

ΤΑ «ΘΥΜΑΤΑ» ΤΗΣ ΜΥΡΙΑΜ ΜΑΡΣ

Η Μύριαμ Μάρς, αυτή η δολέπλη «βεντέττα» της δόνης, είναι ένας πραγματικός διάβολος. Έχει τους περισσότερους θαυμαστές και τα μεγαλύτερα αισθηματικά σκάνδαλα και ωστόσο διατηρεί το ύψος άθώας περισσότερας. Όταν έφηγα να την επισκεφθώ στην όμορφη βίλλα της την βρήκα υπερβολικά απασχολημένη! Κολλούσε με σοφή τέχνη τις φωτογραφίες των θυμάτων της σ' ένα πολυτελέστατο λεύκωμα. Έπειτα με σοβαρό ύφος έγραφε από κάτω τις παρατηρήσεις της. Είσατε μήπως περίεργοι να μάθετε τι έγραφε; 'Ιδού ένα παράδειγμα: «Τζόνι Μπρούκερ, έτών 26. Γεννήθηκε στη Νέα Υόρκη. Μηχανικός. 'Ανάστημα 1.80. Μαλλιά καστανά. Μαύρα μάτια. Θερμοκρασία 40 βαθμών. Διάρκεια: τρεις μέρες. Χαρακτήρας: δνευροπαθής, αισθηματικός. 'Ολίγον ανόητος. Μου έκαμε πρόταση γάμου. 'Ηρόνηθη».

Ποιός ήταν αυτός ο Τζόνι Μπρούκερ; Ένας δυστυχής άνθρωπος. Είχε γνωρίσει την Μύριαμ Μάρς το περασμένο καλοκαίρι και την αγάπησε παράφορα. Κατάφερε να συνδεθεί μαζί της. Μά η όμορφη «βεντέττα» δεν έμεινε και τόσο ικανοποιημένη από αυτή την γνωριμία της. Έτσι, σε τρεις μέρες διέκοψε τις σχέσεις της μαζί του και με την σκληρότητα της άκαρδης γυναίκας, κόλλησε την φωτογραφία του στο λεύκωμά της και έγραψε τις ανώτερες παρατηρήσεις της. «Όσο γι' αυτή την τόσο περίεργη «θερμοκρασία», αυτή ήτο η θερμοκρασία των αισθημάτων του! Όταν ο αισθηματικός Τζόνι Μπρούκερ της εξωμολογήτο τον φλογερό έρωτά του, εκείνη τον διέκοπτε και τον παρακαλούσε να βάλει το θερμόμετρο.

Φοβόμυαι μήπως πάθος τίποτε, αγαπητέ μου Τζόνι, του έλεγε με συμπάθεια. Αυτές η συγκινήσεις της καρδιάς είναι τόσο επικίνδυνες!

Ωστόσο η αλήθεια ήταν πολύ διαφορετική. Η Μύριαμ Μάρς δεν έδινε δεκάρα για την καρδιά του Μπρούκερ. Ήθελε να δει μόνον από περιέργεια πόσο θά του ανέβαινε ο ζιζθηματικός του πυρετός.

Αχ! αυτοί οι άνδρες, μου εξωμολογήθηκε η Μύριαμ Μάρς, αν ήξεραν ότι είναι αδύνατον να τους αγαπήσουν όλες η γυναίκες που τους αρέσουν, θά ήταν πάρα πολύ διαφορετικοί. Αφήνουν τον έρωτα να τρυπώσει στην καρδιά τους κι' έπειτα έρχονται και πέφτουν στα πόδια μας με δάκρυα για να τους λυπηθούμε. Τι μπορούμε όμως να κάνουμε εμείς; Μήπως είμαστε νοσοκόμες κανενός φιλανθρωπικού ιδρύματος; Μήπως είμαστε υποχρεωμένες να φροντίζουμε για την καρδιά όλων των ανδρών;

Έχετε πολλές αισθηματικές περιπέτειες; ρώτησα με περιέργεια την Μύριαμ Μάρς.

Η γοητευτική κι' δολέπλη «βεντέττα» μου έδειξε αυτό το τεράστιο και πολυτελές λεύκωμά της.

Μπορείτε να βεβαιωθείτε και μόνη σας, μου είπε.

Είδα εκεί μέσα ένα σωρό άνδρες κάθε ηλικίας και κοινωνικών τάξεων. Είδα ακόμη πολλούς στρατιωτικούς και ιδιαίτερος αξιωματικούς της αεροπορίας. Είχαν όλοι τους ένα χαμόγελο ευτυχίας στα χείλη και ήσαν υπερβολικά ένθουσιασμένοι μ' αυτή την αισθηματική κατάκτησή τους!

Για κυττάξετε πόσο κωμικοί είναι! μου είπε η σκληρόκαρδη «βεντέττα». Έχουν ένα ύψος σαν να σάς λένε: «Είμαι ένας δόν Ζουάν! Είμαι φίλος της Μύριαμ, της τρελλής Μύριαμ, που έχει τα πιο σκανταλιάρικα μάτια». Κι' όλοι τους είναι τόσο φαντασμένοι και τόσο παλαβοί! Δεν μπορώ βέβαια ν' αρνηθώ ότι μερικοί απ' αυτούς τους θαυμαστές μου έτυχε να μ' αρέσουν. Μά πολύ γρήγορα μ' έκαναν ν' απογοητευθώ.

Ξέρετε δε γιατί; Γιατί όλοι τους ήταν έγωιστοι και το μόνο που σκεφτόντουσαν ήταν ο γάμος. Ο καθένας ήθελε να μου περάσει στο χέρι μία πλατινένια βέρα με τ' όνομά του και να με κάνει κτήμα του. Έτσι θά μπορούσε να με γνωρίσει στους φίλους του και να με επιδεικνύει όπως μία όμορφη βίλλα ή ένα πολυτελές αυτοκίνητο! 'Α, είναι πολύ άπαισίοι οι άνδρες! Κ' οι περισσότεροι, έδω που τα λέμε, δεν αξίζουν καθόλου την αγάπη των γυναικών.

Προσπάθησα να διαμαρτυρηθώ και υπενθύμισα στην όμορφη «βεντέττα» ότι υπάρχουν κι' εξαιρέσεις.

Ναι, ναι, μου δήλωσε, αυτό δεν το άρνούμαι. Υπάρχουν και μερικοί τέτοιοι άνδρες στη ζωή, μά αυτοί είναι και οι πιο ανυπόφοροι. Σ' έκνευρίζουν με την παθητική στάση τους. Ότι να πής, ότι να τους κάνεις, πάντα συμφωνούν ότι είναι καλό. 'Ακόμη κι' όταν τους κάνεις το χέρι με το τσιγάρο σου! Αυτοί όμως είναι το ολιγώτερον ανόητοι. 'Ο έρωτας τους έχει πάρει το μυαλό. 'Ωστόσο εγώ δεν τους εκτιμώ. Αποκαλύπτουν μεγάλη αδυναμία χαρακτήρος και δε δείχνουν καθόλου ανδρισμό. Από όλους τους άνδρες που γνώρισα, αυτός που μ' άφησε τις καλύτερες αναμνήσεις είναι αυτός έδω με την χρυσή κορνίζα που βρίσκεται στην πρώτη σελίδα του λευκώματος. Ήταν ένας νεαρός αξιωματικός της αεροπορίας. Είχαμε γνωριστεί στον ετήσιο χορό της περίφημης λέσχης των και γίναμε πρώτης τάξεως φίλοι. Έγώ φυσικά από το πρώτο κιόλας βράδυ θέλησα να παίξω μαζί του. Άρχισα να τον βασανίζω, να τον κοροιδεύω και να κάνω το αντίθετο από ό,τι με συμβούλευε. 'Ο Τζάκ Ουάρτερ, έτσι τον έλεγαν, δεν μου διέτύπωνε στην αρχή κανένα παράπονο. Όταν όμως θέλησα να τον ειρωνευθώ και να τον πειράξω στον ανδρισμό του, μ' άρπαξε στα χέρια του, με μετέφερε στον κήπο της λέσχης κι' εκεί μου φέρθηκε όπως σε μία φτωχή και δυστυχισμένη νέα του δρόμου. Αυτός ο άνθρωπος για πρώτη φορά μ' έκανε να κλάψω στη ζωή μου.

Έγώ, μου δήλωσε, δεν μ' αρέσει να γίνωμαι παιγνίδι στα χέρια των γυναικών. Κάνω πάντα ό,τι μου αρέσει κι' όχι ό,τι αρέσει στους άλλους. Και τώρα είσαι ελεύθερη να πας να με καταγγείλεις στους ανωτέρους μου. Είμαι πρόθυμος να πληρώσω αυτή την ολιγοστιγμή χαρά μου με τη θυσία του αξιώματός μου. Μά να είσαι βέβαιη ότι όταν θά θελήσω κάτι από σένα, πάλι θα σού το πάρω χωρίς να σε ρωτήσω. Στην έρωτα, πρέπει να ζέρης, κερδίζει πάντα ο πολυμώτερος.

«'Ε, αυτός ο άνθρωπος όχι μόνο δεν μ' έκανε να θυμώσω, αλλά μ' έκανε να τον αγαπήσω παράφορα. Κι' ίσως θά τον παντρευόμουν αν έπειτα από λίγο δεν με βαρύναν και δεν μ' έγκατέλειπε!

Η Μύριαμ Μάρς έχει, όπως βλέπετε, πολύ περίεργες ιδέες για τον έρωτα. 'Ωστόσο παρά την φαινομενική σκληρότητά της, κατά βάθος έχει μία πολύ αισθηματική καρδιά. Γι' αυτό το λόγο βρίσκει καμιά φορά το διάβολό της από τους αυταρχικούς άνδρες. Και τότε ούτε το πείσμα της, ούτε η τρέλλας της μπορούν να την σώσουν από τα χρυσά δάχτυλα του έρωτος. Όπως δε κάθε γυναίκα, έτσι και η Μύριαμ Μάρς βρίσκει καμιά φορά το δάσκαλό της.

JEANNE ROUDOT

ΟΙ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ

Ἡ Κάθριν Χέμπουρν, ἡ ἐφάμιλλος τῆς Γκρέτ α Γκάρμπο βεντέττα, στὸ ρόλο τῆς τραγικῆς βασιλίσσης Μαρίας Στουάρτ.

ΟΙ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ

Ἡ χαοιτωμένη Γαλλίς βεντέττα Σιμόν Σιμόν, στὸ φιλμ Ὑ πνωτήριο Κοριτσιῶν» πὺ γύρισε τελευταία στὸ Χόλλυγουντ.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ „ΑΣΤΕΡΩΝ” ΤΟΥ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ

Ο „ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟΣ ΑΡΡΩΣΤΟΣ” ΤΗΣ ΦΙΛΜΟΥΠΟΛΕΩΣ

[Ένα ενδιαφέρον άρθρο της γοητευτικής «βεντέτας» Λού-πε Βελέζ για το σιωπηλό δράμα της Νόρμας Σήρερ]

ΤΗΝ 16ην Σεπτεμβρίου όλοι οι «αστέρες» της φιλου-πόλεως συνωδέψαμε με ειλικρινή θλίψη τόν «Ιρβινγκ Θάλμπεργκ στην τελευταία κατοικία του. Η Γκρέτα Γκάρμπο, η Μύρνα Λού, η Τζόαν Κράουφορντ, μάλι-στα που ήταν δημιουργήματά του, είχαν αναλάβει η ίδιες να στολίσουν το φέρετρό του με σπάνια λουλούδια του κή-που των. Αυτό, μά την αλήθεια, ήταν από μέρους τους μία ευγενική χειρονομία προς τόν μεγάλο καλλιτέχνη και δημι-ουργό του αμερικανικού κινηματογράφου που εξέλιπε.

Ο «Ιρβινγκ Θάλμπεργκ» όσσο στο Χόλλυγουντ ήταν αυτά τα τελευταία χρόνια περισσότερο γνωστός με τ' όνομα ό «ευτυχισμένος αρρώστος». Κι' αλήθεια, κανένας άλλος ά-σθενής δέν διατηρούσε ως τις τελευταίες στιγμές του ένα χα-ρούμενο χαμόγελο στα χείλη του και κανείς δέν διατήρησε ως την πόρτα του «Αδη τό καυστικό πνεύμα του. Ο «Ιρ-βινγκ Θάλμπεργκ άπετέλεσε εξαίρεσι. Ίσως κίόλας γιατί ήταν ό μόνος αρρώστος που είχε σκλαθωμένη πάντα κοντά του μία τρυφερή καρδιά: την αίσθηματική γυναίκα του, τη Νόρμα Σήρερ.

Μοῦ φαίνεται ότι θά σ' αφήσω μόνη στον κόσμο, της είπε με παράπονο κατά την ώρα του θανάτου του. Κι' αυτό, μά την αλήθεια, με πικραίνει. Δίχως έσένα κι' ό παράδεισος άκόμη θά μοῦ φαίνεται σκοτεινός. Θ' άναζητώ τά χάδια σου και την τρυφερότητά σου. Ίσως ένας άγγελος καλωσύνης. Ο Θεός άς σου γλυκαίνει τόν πόνο του άποχωρισμού μας κι' άς χαρί-ση στ' άμορφο πρόσωπό σου τό χα-μόγελο της ευτυχίας.

Κ' ύστερα γυρίζοντας στη γρηά μητέρα του, στην άγκαλιά της όποι-ας ξεψύχησε, της είπε:

— Προστάτευσε την Νόρμα. Χάρι-σέ της όλη την άγάπη που είχες για μένα. Της άξίζει. Σ' αυτήν και σέ σένα χρωστώ την ευτυχία που δοκίμασα στη ζωή μου.

Κι' έκλεισε για πάντα τά μάτια του.

Έτσι μ' αυτό τόν συγκινητικό τρόπο τέλειωσε ή αίσθηματική ζωή ενός ευτυχισμένου ανθρώπου. Ο θά-νατος ήλθε για να σφραγίση τά χεί-λη του και ν' αφήση άπαρηγόρητη την γοητευτική Νόρμα Σήρερ.

— Τώρα που έμεινα ολομόναχη στον κόσμο, μοῦ είπε, τώρα κατα-λαβαίνω την άξία που είχε ή άγά-πη του συζύγου μου. Σωστά όκτώ χρόνια έζησα κάτω από την προστα-σία του. Ο Θάλμπεργκ ήταν ό προ-στάτης άγγελός μου. Πρίν να τόν γνωρίσω ήμουν μία άσημη ήθοποιός. Αυτός μοῦ έδωσε τη δύναμι ν' άναδειχθώ και να πετύχω στη ζωή μου.

Κι' αλήθεια, ή Νόρμα Σήρερ τό 1926 ήταν ένα από εκεί-να τά δυστυχισμένα πλάσματα που έχουν μία τουαλέττα και ένα πλήθος όνειρα. Ζούσε σέ μία σοφίτα μιάς εργατικής πο-λυκατοικίας του Χόλλυγουντ και κάθε θράδυ δέν μπορούσε να κοιμηθί από τό τρομαχτικό κρύο. Μ' αυτό δέν ήταν τό μοναδικό θάσάνό της. Όλη την ήμέρα την περνούσε έξω από τό στούντιο, περιμένοντας να πετύχη μία θεσι κομπάρ-σας και να πάρη πέντε δολλάρια. Μαζύ μ' αυτήν ήταν και πολλές έκατοντάδες δυστυχισμένων κοριτσιών. Και πράγματι αυτή και μία άλλη κατάφεραν να προσληφθούν. Έτσι πέ-ρασαν την πόρτα του στούντιο και μπήκαν στην εφιαλτική άτμόσφαιρα των προβολών. Μία μέρα στο πλατώ γυριζό-ταν μία αίσθηματική σκηνή. Η πρωταγωνίστρια δέν είχε ό-μως καθόλου κέφι κι' ό παρτενάρ της την κυττούσε διαρ-κώς άπειληκτικά και γκρινιάζε. Ο «Ιρβινγκ Θάλμπεργκ — ήταν κι' αυτός εκεί — είχε κυριολεκτικώς δαιμονισθί. Κάθε τόσο δέκοπτε τό «γύρισμα» για να ξαναρχίση από την άρ-χή μά και για να διακοπής πάλι. Αυτό διασκεδάζε εξαίρε-τικά την Νόρμα Σήρερ, ή όποία στο τέλος ξέσπασε σ' ένα όμηρικό γέλιο. Ο «Ιρβινγκ Θάλμπεργκ γύρισε προς τό μέ-

ρος της έξαλλος σαν κάποιος να τόν είχε δαγκάσει: — Ποιά είσαστε σεις; την ρώτησε. Και γιατί γελάτε κο-ροϊδευτικά;

— Γελώ, τ' άπάντησε εκείνη, γιατί θά έπρεπε ν' άφήστε πρώτα τους πρωταγωνιστές σας να τσακωθούνε κ' ύστερα να «γυρίσετε» αυτήν την αίσθηματική σκηνή!

Ο «Ιρβινγκ Θάλμπεργκ την άκουσε. Δέκοπτε τό «γύρι-σμα», άφησε τούς ήθοποιούς να λύσουν τις διαφορές τους κ' ύστερα τούς άνακάλεσε στην τάξι. Η σκηνή πέτυχε τότε θαυμάσια. Ο σκηνοθέτης ένθουσιασμένος φυσικά, πλησίασε αυτήν την κακοντυμένη μικρούλα και την ρώτησε:

— Πώς σας λένε;

— Νόρμα Σήρερ, τ' άπάντησε ή νέα.

Ο «Ιρβινγκ Θάλμπεργκ σημείωσε τ' όνομά της στο καρ-τέ του για να μη τό ξεχάση. Μά ήταν μοιραίο αυτό τ' όνο-μα να μη τό λησμονήση ποτέ πειά στη ζωή του.

Και μετά δυό χρόνια αυτός ό σκηνοθέτης παντρεύεται μία διάσημη ήθοποιό, που δέν ήταν άλλη από την μικρούλα Νόρμα Σήρερ. Όταν πήγα να τούς χαιρετήσω στην άμορ-φη θύλα τους, ή γοητευτική βεντέτα μοῦ έπιασε με τρυφε-ρότητα τά χέρια και μοῦ είπε δακρυσμένη:

— Όταν ήμουν φτωχή και δυστυχισμένη, για να παρηγο-ριέμαι, άνειρευόμουν άμορφες τουαλέτες, θαρύματα κοσμη-ματα και τρελλές διασκεδάσεις. Ίμουν τότε πολύ κουτή ή

μάλλον ή στερήσεις με είχαν κάνει να μη ξέρω τί σκέφτομαι. Τώρα ό-μως μπορώ να σέ βεβαιώσω ότι τί ποτε δέν άξίζει περισσότερο στον κό-σμο από μία ειλικρινή άγάπη. Σή-μερα άν έρχόταν κάποιος να μοῦ πη νά διαλέξω μεταξύ του πλούτου και της άγάπης του συζύγου μου, δέν θά δυσκολευόμουν να κάνω την έκλογή μου.

Κι' αλήθεια, πολύ σπάνια, άλλη γυναίκα άφωσιώθηκε τόσο πολύ στο σύζυγό της όσο άφωσιώθηκε ή Νόρ-μα Σήρερ. Έγκατέλειψε λοιπόν τις εϋθumes παρέες της, τη δόξα και τά όλονύκτια γλέντια. Κι' όταν ό «Ιρ-βινγκ Θάλμπεργκ άρρώσθηκε βα-ρείαι, ή Νόρμα Σήρερ χάθηκε από τό κινηματογραφικό στερώνμα του Χόλλυγουντ. Έγινε μία νοικοκυρού-λα, και φρόντιζε για την ύγεια του άνδρός της. Μά ό «Ιρβινγκ Θάλ-μπεργκ δέν ήταν κανείς σκληρός σύζυγος. Στενοχωριόταν που την έ-βλεπε διαρκώς κλεισμένη στο σπίτι. Με κάλεσε λοιπόν ιδιαίτέρως και με

παρακάλεσε:

— Θέλω, μοῦ είπε, να παρασύρης την Νόρμα σέ μία εϋ-θυμη περιπέτεια. Θέλω να την κάνης λίγο να διασκεδάση.

Κι' εγώ κατάφερα να την πείσω να πάμε σ' ένα θέατρο. Είχα τηλεφωνήσει άκόμη σ' ένα εϋθυμο νυχτερινό κέντρο να μάς ετοιμάσουν ένα έκλεκτό σουπέ. Κ' είχα πη σέ δυό φίλους μου ν' αναλάβουν να την διασκεδάσουν.

Η Νόρμα Σήρερ βέβαια γελοῦσε, άστεϊευόταν, μά φαινό-ταν ότι είχε άλλο τό νοῦ της. Ξαφνικά, στις δώδεκα ή ώρα τη νύχτα, έβγαλε μία κραυγή τρόμου.

— Πρέπει να έπιστρέψω στο σπίτι, μοῦ είπε. Είναι ή ώρα να δώσω τό φάρμακο στον «Ιρβινγκ.

— Μά μπορεί να τό πάρη μόνος του, παρετήρησα.

Η Νόρμα Σήρερ όμως δέν μ' άκούε. Πρίν να προλά-θουμε να την άκολουθήσουμε, είχε ανεβί σ' ένα αυτοκι-νητό κι' έτρεχε προς τη θύλα της.

Η Νόρμα Σήρερ είχε διαρκώς προσληγμένη τη σκέψη της στον «Ιρβινγκ Θάλμπεργκ. Πολλές φορές μάλιστα σηκώνον-ταν τη νύχτα από τό κρεβάτι της για να δι άν έκανε ήσυ-χο ύπνο και συχνά, πολύ συχνά, έμενε ως τό πρωί άγρυπνη κοντά του.

Μά κι' ό «Ιρβινγκ Θάλμπεργκ ήταν ένας ήρωας. Στόν

(Συνέχεια στη σελίδα 54)

Η Νόρμα Σήρερ με τόν λατρευτό της σύζυγο «Ιρβινγκ Θάλμπεργκ.

Η ΣΕΛΙΣΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

Η ΔΟΥΛΕΙΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Μία φορά κι' έναν καιρό, ήταν μία γυναίκα τόσο προ-κομμένη που δούλευε κάθε μέρα από την αύγη ως τό βράδυ και ούτε Κυριακή κράταγε, ούτε Σαββατόβραδο, ούτε τίποτε.

Αυτή ή γυναίκα είχε ένα γυιό που ήθελε να γίνει παπάς κι' αυτά τά πράγματα του κακοφαινόντουσαν.

— Μά, μητέρα, της έλεγε κάθε μέρα, γιατί την χαλάς την Κυριακή; Δέν τό ξέρεις πώς είνε άμαρτία;

— Τό ξέρω, γυιέ μου, αλλά τί να κάνω; Μπορώ να κά-θουμαι με σταυρωμένα χέρια;

Δέν τόν άκούγε λοιπόν ποτέ και τό Σαββατόβραδο ά-κύμα όταν σήμαινε ή καμπάνα δέν άφηνε τη δουλειά ως που να σουρουπώσει.

Όταν κοντοζύγωνε ό καιρός να πάη ό γυιός της να γί-νι παπάς, λέει της μάνας του:

— Άκουσε, μητέρα, άφού δέν μπορείς παρή να δουλεύης την Κυριακή, δούλευε, αλλά μόνάχα θά σέ παρακαλέσω τη δουλειά που θά κάνης τις Κυριακάδες, όπου θά λείπω, να την φυλάς χωρίς και όσο μπαμπάκι γνέσης να τό ύφα-νής Κυριακή και να μοῦ τό κάνης ένα στιχάρι, για να τό φορώ στην έκκλησία. Κύτταξε όμως να τό φυλάξης καλά στο μπαούλο που φυλάς τά ρούχα σου και τά κλειδιά να τά κρατάς έπάνω σου.

Έφυγε λοιπόν τό παιδί και ή μάνα του κάθησε κι' ό,τι μπαμπάκι έγενεσε τις Κυριακάδες, τό φύλαξε χωρίς και τό ύφανε και τό έρραψε Κυριακή, τό έκανε ένα στιχάρι και τό φύλαξε στο μπαούλο ανάμεσα στα σκουτιά της και τά κλειδιά τά είχε πάντοτε στη μέση της.

Σέ λίγο καιρό έγινε ό γυιός της παπάς κ' ήρθε στον τό-πο του.

— Δέ μοῦ λές, μάνα, της λέει, εκείνο τό στιχάρι που σοῦ είπα μοῦ τό έκανες;

— Πώς, παιδάκι μου, τοῦ λέει εκείνη, τό έχω έτοιμο και κρυμμένο στο μπαούλο μαζί με τά σκουτιά μου.

Την άλλη μέρα λέει τό παιδί:

— Μάνα, δέν μοῦ βγάξεις τό στιχάρι που μοῦφτιασες, γιατί αύριο θά λειτουργήσω και θέλω να τό φορέσω.

— Μπα, μετά χαράς σου, γυιόκα μου, τοῦ λέει εκείνη. Πάει στο μπαούλο της, τό ξεκλειδώνει, βγάζει τό ένα ρούχο, βγάζει τό άλλο, τό άδειάζει όλο, πουθενά τό στι-χάρι.

— Καλέ, λέει, τί έγινε; Έγώ τό είχα εδώ διπλωμένο.

— Δέν σοῦ είπα, μάνα, της λέει ό γυιός της, πώς τις δουλειές της Κυριακής τις παίρνει ό διάβολος;

— Μά καλά, παιδί μου, εγώ τό είχα κλειδωμένο και τά κλειδιά έπάνω μου. Πώς τό πήρε;

— Έννοια σου κι' αυτός έχει τρόπο και χωράει παντού και παίρνει ό,τι θέ-λει. Γι' αυτό κι' εγώ σοῦ είπα να μοῦ κάνης αυτό τό στιχάρι, για να ίδης ότι της Κυριακής ή δουλειές δέν φτουράνε.

Από τότε ή γρηά ούτε ξαναδούλεψε πειά την Κυριακή.

ΛΑΪΚΗ ΣΟΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

— Η τύχη έρχεται άπ' την πόρτα και φεύγει άπ' τό παράθυρο.

— Όπου βρέχει φαίνεται κι' όπου χι-ονίζει άπνίζει.

— Κρούει την πόρτα ν' άκούση τό παραθύρι.

— Άπ' άχείλι σ' άχείλι τό μαθαίνουν χίλιοι.

— Όποιος άφουγκράζεται, τά δικά του άκούει.

— Τό καλό τ' άρνι από δυό μάνες βυ-ζαίνει.

— Όλα τά γουρούνια μία μύτη έχουν.

— Τό λύκο τόν έκούρευαν κι' αυτός ουλλογιόταν τά πρόβατα.

ΤΗΣ ΣΤΙΓΜΗΣ

ΕΥΘΥΜΑ ΛΟΓΙΑ

Ο καθηγητής των θρησκευτικών: Πότε και ποῦ έγινε ή τετάρτη Οικουμενική Σύνοδος;

Ο μαθητής (μουρμουρίζοντας): Έμένα βρήκες να ρωτήσης, γέρω ξεκουτιάρη; Δέν φοβάς να μάς αφήσης ν' ανασάνουμε καμιά φορά...

Ο καθηγητής: Έλα, μην είσαι δειλός. Λέγε τα καθαρά αυτά που λές με τό νοῦ σου και... μπορεί νανε σωστά.

***

Ο επιθεωρητής, κατά την έπίσκεψί του σ' ένα σχολείο, ρωτάει τούς μαθητές:

— Μά τί όπλο ό Σαμψών έσκότωσε τούς Φιλισταίους;

Έπειδή όμως οι μαθηταί δέν άπαντούν, είτε γιατί δι-σταζουν, είτε γιατί δέν ξέρουν, ό δάσκαλός του από δίπλα τούς κάνει διάφορα ένθαρρυντικά νοήματα, δείχνοντάς τούς τό σαγόνι του. Ένας μαθητής τότε σηκώνεται έπάνω και φωνάζει:

— Μά τό σαγόνι τοῦ δασκάλου, κύριε επιθεωρητή.

ΔΗΜΩΔΗ ΣΑΤΥΡΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Η ΓΡΗΑ ΚΙ' Ο ΧΟΡΟΣ

Τά βιολιά στο μαχαλά

κ' ή βαθά μου στο χαγιατί

τά νυφιάτικα της βάνει

μερακλό και κοσωνάτη.

Πάιρνει τη σακκούλα της

τό πουργι με τά λεφτά,

πάει στη ρούγα να χορέψη

στά βιολιά να τά ξεδέψη.

Πρώτη βόλτα στο συρτό.

— Δός της ρούμι και πιότ!

«Άλλη βόλτα, μπρέ τί χάρι,

Τί κορμί και τί ποδάρι!...

Πιέ και τοῦτο, γρηά βάσω

να σοῦ ματαποῦμε μπράδω.

— Δέν τά πίνω εγώ τά ούζα,

μόνο βαρ' την καραμούζα

τό στερνό μου να χορέψω

και τά ρέστα να ξεδέψω.

Βρόντα το, μωρ' Ταμπα-

(τοῦρλο

μερακλό και κοσωνάτη!

«Αίντε γιατ' από ταχεία

ό καλός μου φοβερίζει

να με πάη στην ξενιτιά

π' όποιος πάει δέ γυρίζει,

Ποῦ ν' αφήσω τό χορό

Ταίρνανά να τόν χαρώ.

Ποῦ ν' αφήσω τέτοιο γλέντι

που ταμπλάς να σοῦρθη, ά-

(φένη).

Γιά χορό και για κανάκια

μοῦ κρεμιούνται τά πατζά-

(κια

Γιά χορό και πατιρντι

Ρόκα παρατώ κι' όντί!...

ΜΕ ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ

ΥΓΙΕΙΝΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

— Από τις εικόσιτες σερρές ώρες του ήμερονύκτιου σου, φρόντιζε πάντοτε να διαθέτης όχτώ ώ-ρες για άργασία, όχτώ για ύπνο κι' έλ-λες όχτώ για τις ψυχαγωγίες σου, τά γεύματά σου και τούς περιπάτους σου.

— Να σηκώνεσαι πάντοτε πρωί και ν' ανοίγης τά παράθυρα τοῦ δωματίου σου.

— Ο άέρας και τό φώς έχουν άπολυ-μαντική δύναμι.

— Επί ένα τέταρτο της ώρας, κάθε μέρα να κάνης μερικές μεθοδικές ασκή-σεις με τά παράθυρα ανοιχτά.

— Καθάριζε ταχτικά τά δόντια σου με μία καλή πάστα. Στην άνάγκη μπο-ρείς να μεταχειριστής για τό καθαρί-σμα και φιλό καθαρό άλάτι.

— Λούζε τό κεφάλι σου με σαποῦνι, αλλά κατόπιν σφουγγίζε τό και στέγνω-νέ τό έντελώς.

— Τό γενικό λουτρό είνε άπαραίτητο να γίνεται δυό φορές την εβδομάδα, τά καλοκαίρι και μία τό χειμώνα.

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΩΝ

Η κυρία με τό συνοδό της φωνάζουν μία ώρα την υπνέτρια να τούς φέρη μία καρέκλα κ' ή υπνέτρια δέν φαίνεται πουθενά. Μήπως την έλάεπε σεις;

ΤΟ ΝΕΟ ΜΑΣ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΤΟΥ ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΡΙΣΜΠΟΥΡΓΚ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ.— 'Ο Κάρλος Σεθρὺ, ἕνας ξενιτεμένος Γάλλος καὶ ἡ

σύζυγός του Ζελιμά, μιά νέα γυναίκα με ἐξωτική ὡμορφιά, ἐπιστρέφουν ἐπειτ' ἀπὸ πολλὰ χρόνια ἀπουσίας στὴ Γαλλία, μετ' τὸ μοναδικὸ σκοπὸ νὰ μάθουν τί ἀπέγινε κάποια κυρία τῆς ἀριστοκρατίας καὶ τὸ παιδί της, τὴν ὁποία μυστηριώδεις ἐχθροὶ εἶχαν συμφέρον νὰ ἐξαφανίσουν, γιὰ νὰ σφετερισθοῦν τὴ μεγάλη τῆς περιουσία. Τὸ μόνο ποὺ ὁ Σεθρὺ ξέρεε σχετικῶς μετ' τὴν τύχῃ τῆς γυναίκας αὐτῆς εἶνε ὅτι οἱ συγγενεῖς τῆς τὴν εἶχαν σχεδὸν φυλακίσει πρὸ ἐτῶν σὲ κάποιο μισοσειραπῶμένο πύργο κοντὰ στὸ Βλαινκούρ, ὅπου καὶ πηγαίνει τώρα γιὰ νὰ συγκεντρώσῃ πληροφορίες. Στὸ ἴδιο δῶμας λεοφορεῖο μ' αὐτὸν καὶ μετ' τὴ σύζυγό του, ταξιδεύει κάποιος ὑποπτος τύπος, ἕνας Βλαϊρῶ, ὁ ὁποῖος ἀναλαμβάνει ἐπὶ πληρωμὴ διαφόρες ἐγκληματικὰς καὶ σκοτεινὰς ὑποθέσεις κι' ὁ ὁποῖος κατορθώνει νὰ πιάσῃ κουβέντα μετ' τὸ Σεθρὺ καὶ νὰ μάθῃ τὸ σκοπὸ τοῦ ταξιδιοῦ του. Τότε τὸν πληροφορεῖ ὅτι κατὰγεται ἀπὸ τὸ Βλαινκούρ, ὅτι ἐξείρε πολὺ καλὰ τὸν πύργο, ὅπου εἶχαν φυλακίσει τὴν νέα ἀριστοκράτιδα, κι' ὅτι μπορεῖ νὰ τὸν ἐξυπηρετήσῃ γιὰτὶ συνδέεται μετ' τὸ φύλακα τοῦ πύργου αὐτοῦ. 'Ο Σεθρὺ δέχεται εὐχαρίστως, χωρὶς νὰ ὑποψιάζεται καθόλου τὰ κατὰχθόνια σχέδια τοῦ Βλαϊρῶ, ὁ ὁποῖος τοῦ παρουσιάζεται μετ' τὸ ψευδώνυμο 'Ιούλιος Κορνιφέρ. "Ἐτσι οἱ ταξιδιώτες φθάνουν στὴν Βερζεθίλ, ἀπ' ὅπου συνεχίζουν περὶ τὸ δρόμο τους πρὸς τὸ Βλαινκούρ.

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

'Ο σύντροφος τοῦ Βλαϊρῶ εἶχε γίνεи ἀφαντος κ' εἶχε τραβήξει γιὰ τὸ Βλαινκούρ ἀπὸ ἄλλο δρόμο.

'Οπως εἶπεν ὁ Βλαϊρῶ, ὁ δρόμος μέσ' ἀπὸ τὸ δάσος τῶν ἐλάτων ἦταν σὲ πολὺ καλὴ κατάστασι. "Ἐφτασαν ἔτσι στὰ πρόθυρα τοῦ Βλαινκούρ χωρὶς ἡ Ζελιμά νὰ κουρασθῇ καθόλου.

"Ἐξαφνα, ἐκεῖ, ὁ Βλαϊρῶ στάθηκε.

— Κύριε Σεθρὺ, εἶπεν ὁ Βλαϊρῶ, ἐδῶ θὰ σὰς ἀφήσω. Δὲν ἔχετε παρὰ ν' ἀκολουθήσετε τὸ δρόμο αὐτὸ καὶ θὰ φτάσετε κατ' εὐθείαν στὴν πλατεῖα τοῦ χωριοῦ, ὅπου θρῖσκεται τὸ ξενοδοχεῖο. Δὲν θὰ ξεχάσω τὴν ὑπόσχεσί μου... Σὲ λίγο θὰ πάω νὰ δῶ τὸ φύλακα τοῦ πύργου καὶ τὸ θράδυ θὰ σὰς πληροφορήσω.

Οἱ δύο ἄνδρες ἄλλαξαν μιά χειραψία καὶ ὁ Βλαϊρῶ, ἀφοῦ ὑποκλίθηκε ἐλαφρὰ μπροστὰ στὴν Ζελιμά, ἀπομακρύνθηκε. "Ἀλλὰ μόλις προχώρησε λίγα βήματα, ξαναγύρισε διαστικὰ πίσω καὶ εἶπε:

— Ἀπομόνησα νὰ σὰς δώσω μιά συμβουλή, κύριε Σεθρὺ... Οἱ ξενόδοχοι εἶνε περίεργοι, θὰ κάνετε λοιπὸν καλὰ, κατὰ τὴ γνώμη μου, νὰ μὴν πῆτε γιὰ ποῖο λόγο ἦρθατε στὸ Βλαινκούρ.

— 'Η συμβουλή σας εἶνε καλὴ καὶ θὰ τὴν ἀκολουθήσω.

— Καλὴ ἀντάμωσι τὸ θράδυ.

Καὶ ὁ Βλαϊρῶ ἀπομακρύνθηκε διαστικὰ καὶ χάθηκε πίσω ἀπὸ κάποιο φράχτη. "Ἐπειτ' ἀπὸ λίγη ὥρα, θὰ μπορούσε νὰ τὸν δῇ κανεὶς νὰ πλησιάζῃ στὸν κῆπο τοῦ πύργου, νὰ θγαλῇ ἕνα κλειδί καὶ ν' ἀνοίγῃ τὴν πόρτα, μπαίνοντας κρυφὰ μέσα.

"Ἐν τῷ μεταξύ ὁ Κάρλος Σεθρὺ κ' ἡ σύζυγός του ἔφτασαν στὸ ξενοδοχεῖο τοῦ Βλαινκούρ κι' ἐξήγησαν ἀμέσως ἕνα δωμάτιο, γιὰτὶ ἡ Ζελιμά προπάντων εἶχε ἀνάγκη ἀναπαύσεως.

'Ο ξενόδοχος κ' ἡ σύζυγός του, γεμάτοι θαυμασμό γιὰ τὴν ὡμορφιά τῆς ταξιδιωτρίδος, στάθηκαν μιά στιγμὴ καὶ τὴν κούταξαν θαμπωμένοι. "Ἐπειτα, ἡ ξενόδοχος πῆρε τὸν ταξιδιωτικὸν τσάκκο καὶ ὠδήγησε τοὺς δύο ξένους στὸ δικὸ της δωμάτιο, γιὰτὶ ἕνα δωμάτιο ἀκόμα ὑπῆρχε στὸ ξενοδοχεῖο, τὸ ὁποῖο εἶχε νοικιάσει κάποιος ἠλικιωμένος κύριος μετ' ἀράσημο, παλῆος στρατιωτικὸς χωρὶς ἄλλο, ὁ ὁ-

ποῖος ἐσκόπευε νὰ μείνῃ ὡς τὸ θράδυ.

'Ο Κάρλος Σεθρὺ, ἀκούσθησε τὴν συμβουλή τοῦ Βλαϊρῶ, δὲν ἔπιασε πολλὰς κουβέντες μετ' τοὺς ξενόδοχους. "Ἐν τούτοις, ὅταν ἡ ξενόδοχος ἀνέθηκε τὸ μεσημέρι, φέρνοντας τὸ γεῦμα, τὴ ρώτησε μήπως ἔξερε κανέναν κάτοικο τοῦ χωριοῦ, ὀνομαζόμενον Κορνιφέρ. Βεβαίως, δὲν ὑποπτεύεται καθόλου τὸν συνταξιδιώτην του, ὁ ὁποῖος μετ' τὴν προθυμίαν τοῦ προσέφερε τὴ συνδρομὴν του. "Ὅσοο αἰσθανόταν τὴν ἀνάγκη νὰ μάθῃ μετ' ποιὸν εἶχε νὰ κάνῃ.

— "Ἐχομε δύο Κορνιφέρ ἐδῶ, τοῦ ἀπάντησε ἡ ξενόδοχος, τὸν πατέρα καὶ τὸ γιό. Μὲ ρωτᾶτε γιὰ τὸν πατέρα;

— Τί ἡλικίας εἶνε ὁ πατέρας;

— Ἐξήντα περίπου χρόνων.

— Τότε δὲν θὰ εἶνε αὐτός. "Εκεῖνος τὸν ὁποῖο συνάντησα

τῆμερα θὰ εἶνε ὁ γιός.

— 'Ο κύριος 'Ιούλιος.

— Μάλιστα. Τί εἶδους ἄνθρωπος εἶνε.

— "Αἱ εἶν' ἕνας πολὺ λαμπρὸς νέος! Εἶνε πάντα προθυ-

μος νὰ κάνῃ ὅ,τι χάρι τοῦ ζητήσετε...

— «Ὠραῖα!» σκέφθηκε ὁ Κάρλος Σεθρὺ.

Κι' ἔπειτα μετ' δυνατὴ φωνὴ ἐπρόσθεσε:

— Σὰς εὐχαριστῶ πολὺ, κυρία.

"Ἦταν κατευχαριστημένος. "Ἀπὸ τὰ λόγια τῆς ξενόδοχου εἶχε πεισθῇ ὅτι μπορούσε νὰ ἔχῃ καθε ἐμπιστοσύνη στὸν 'Ιούλιο Κορνιφέρ.

— Εἶσαι εὐχαριστημένος. τοῦ εἶπε ἡ σύζυγός του. Τὸ κατὰλαβαίνω ἀπὸ τὴν ἔκφρασι τοῦ προσώπου σου.

— Ναί, τῆς ἀπάντησε ἐκεῖνος, εἰμαι εὐχαριστημένος γιὰτὶ ἔχω μεγάλες ἐλπίδες. Δὲν θὰ φύγουμε ἀπὸ δῶ ἀπρακτοί...

Εἰμαι σχεδὸν βέβαιος πὼς θὰ μπορέσουμε νὰ διαφύγουμε τὰ σκοτὴ.

"Ἐφαγαν μετ' μεγάλη ὄρεξι. "Ἐπειτα, ἡ Ζελιμά, μὴ μπορῶντας πια ν' ἀντισταθῇ στὴν κοῦρσαι, πλάνιασε καὶ δὲν ἄργησε ν' ἀποκοιμηθῇ.

"Ἐπὶ μερικὰς στιγμῆς, ὁ Κάρλος ξαπλωμένος σὲ μιά πολυθρόνα, διάβαζε. "Ἐπειτα, τὸ κεφάλι του ἔγειρε πρὸς τὸ πῶμα καὶ δὲν ἄργησε ν' ἀποκοιμηθῇ κι' αὐτός.

"Ἡ νύχτα ποὺ ἀπλώθηκε ἔπειτ' ἀπὸ μερικὰς ὥρες, ἦταν χωρὶς ἄστρα, χωρὶς φεγγάρι. Βαρεῖά σύννεφα σκέπαζαν τὸν οὐρανὸ ποὺ τὰ κυνηγοῦσε ὁ δυνατὸς ἄνεμος.

"Ἐξαφνα ἕνα χτύπημα ἀκούστηκε στὴν πόρτα τοῦ δωματίου. 'Ο Κάρλος, ξυπνῶντας, πετάχτηκε ἐπάνω καὶ πῆγ' ν' ἀνοίξῃ.

"Ἦταν ἡ Ρόζα, ἡ γυναίκα τοῦ ξενόδοχου.

— Μιλάτε σιγὰ, τῆς εἶπε, γιὰτὶ ἡ σύζυγός μου κοιμάται. Μὰ ἡ Ζελιμά εἶχε κιόλας ξυπνήσει.

— "Ἐφεραν αὐτὴ τὴν ἐπιστολὴν ἐκ μέρους τοῦ κυρίου 'Ιουλίου Κορνιφέρ, εἶπεν ἡ ξενόδοχος.

— Εὐχαριστῶ πολὺ, ἀπάντησεν ὁ Κάρλος Σεθρὺ. Καὶ πλησιάζοντας στὸ κρεβάτι ὅπου ἡ Ζελιμά ἦταν ἀνακαθισμένη τῆς ψιθύρισε μερικὰς λέξεις, στὴν γλῶσσα, τὴν ὁποία μιλοῦσε ἡ νέα.

"Ἐν τῷ μεταξύ, ἡ Ρόζα ἀναψε ἕνα κερί.

— Μήπως ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἔφερε τὴν ἐπιστολὴν περιμένει ἀπάντησι; ρώτησε ὁ Κάρλος.

— "Ὀχι, κύριε... "Ἐφυγε ἀμέσως... Θέλετε νὰ σὰς φέρω τὸ δέιπνο;

— "Ὀχι ἀκόμα... "Ὅταν θελήσουμε νὰ φάμε, θὰ σὰς φανῶ.

"Ἡ ξενόδοχος ἀπεσύρθη.

"Ο Σεθρὺ, κρατῶντας στὰ χέρια του τὴν ἐπιστολὴν, πῆλ' σίαισε στὸ φῶς.

— Περιεργὸ! εἶπε. Εἶνε χωρὶς ἐπιγραφή! Φαίνεται πὼς ὁ

κ. Κορνιφέρ ἔσχασε τὸνομά μου.

Καὶ ἀφοῦ ἔσχισε τὸ φάκελλο, διάβασε τὰ ἑξῆς:

«Κατὰφερα τὸν ἄνθρωπό μας. Τὸ ποσὸν ποὺ τοῦ πρόσφερα ἐκ μέρους σας ἔφερε τὸ ποθοῦμένο ἀποτέλεσμα. Τὸ πράγμα ἦταν βέβαια δύσκολο, ἀλλὰ πέτυχα. "Ἐξασφάλισα μιά συνάντησι μαζί του γιὰ ἀπόψε στὶς ἑντεκα καὶ μισή. Θὰ σὰς ἐξηγήσω προφορικῶς γιὰτὶ προτίμησα τὴ νύχτα.

Στὶς ἑντεκα νὰ θῆτε ἀθόρυβα ἀπ' τὸ ξενοδοχεῖο, ἀνοίγοντας τὴν ἀμπαρά τῆς ἐξώπορτας. "Ἐγὼ θὰ σὰς περιμένω στὴν πλατεῖα, κοντὰ στὴν πηγὴ. Μὴ λησμονήσετε τὴ συμβουλή μου: προσοχὴ κι' ἐχευθεία».

Κατὰ ἀπ' τὴν ἐπιστολὴν ποὺ ἦταν γραμμένη μετ' χονδρικοῦς χαρακτήρες, διάβαζε κανεὶς μετ' μεγάλα γράμματα τὸ ὄνομα 'Ιούλιος Κορνιφέρ.

'Ο Κάρλος Σεθρὺ ἔμεινε μερικὰς στιγμῆς σιωπηλός.

— Παράξενη ὥρα γιὰ συνέντευξι! εἶπε τέλος.

Καὶ σὲ λίγο ἐπρόσθεσε:

— Φαίνεται πὼς θάχῃ λόγους γιὰ νὰ τὸ κάνῃ αὐτὸ.

— Λοιπὸν; τὸν ρώτησε ἡ Ζελιμά.

Τότε ὁ Κάρλος τῆς μετέφρασε τὴν ἐπιστολὴν.

— Γιατὶ σοῦ δίνει ραντεβὸ τέτοια ὥρα; φώναξε ἐκεῖνη ἀνίσχυη. Γιατί;

— Δὲν ξέρω. Φαίνεται πὼς θὰ ὑπάρχῃ κάποια αἰτία...

— Κάρλε, αὐτὰ δὲν μοῦ ἀρέσουν...

— Κι' ἐγὼ θὰ προτιμῶσαι νὰ πάω μιά ἄλλη ὥρα, ἀλλὰ...

"Ἡ νέα γυναίκα ρίχτηκε στὴν ἀγκαλιά του καὶ φώναξε μ' ἀγωνία:

— "Ὡ! σὲ ἱκετεύω, Κάρλε!...

Μὴν πᾶς!... "Ἐχω κακὰ προαισθήματα!

— Εἶνε ἀνάγκη... Θὰ πάω...

Πρόκειται γιὰ τὴν μαρκησίαν καὶ τὸ παιδί της. "Ἐσὺ ἡ ἴδια

μοῦ ἔλεγες ὅτι δὲν ἔχομε δικαίωμα ν' ἀργοπορήσουμε οὔτε

ὥρα, οὔτε λεπτό...

— "Ἐχεις δίκιο, ἀπάντησε ἡ

Ζελιμά, σκύθοντας καρτερικὰ

τὸ κεφάλι της.

— Γι' αὐτὸ τὸ λόγο ὅσο πα-

ράδωξ κι' ἂν μοῦ φαίνεται ἡ

ὥρα τοῦ ραντεβου, θὰ πάω ἀ-

πόψε νὰ θρῶ τὸ φύλακα τοῦ

πύργου, ἀπὸ τὸν ὁποῖο ἐξα-

ρτῶνται ὅλες μοῦ ἡ ἐλπίδες...

— Ναί, Κάρλε, πρέπει νὰ

πᾶς!... Καταλαβαίνω!...

— Τώρα, ἂν θέλῃς, μπορούμε

νὰ δειπνήσουμε...

— Δὲν πεινάω, ἀλλὰ θὰ φάω

λίγο γιὰ νὰ σοῦ κάνω συντρο-

φία...

Σὲ λίγο, ἡ ξενόδοχος, τὴν ὁ-

ποία προσκάλεσαν, σερβίρισε

τὸ δέιπνο.

Δ'

— "Ὡ! σὲ ἱκετεύω, Κάρλε!... Μὴν πᾶς!... "Ἐχω κακὰ προαισθήματα!

"Ἡ ὥρα σήμανε ἑντεκα στὸ ρολοῖ τῆς μικρῆς ἐκκλησίας τοῦ Βλαινκούρ. Μακρυνὰ οὐρλιάζε κάποιος μαντρόσκυλος.

"Ἡ Ζελιμά εἶχε ἀγκαλιάσει τὸ σύζυγό της, ποὺ ἦταν ἑτοιμος νὰ φύγῃ, καὶ τοῦ ἔλεγε τρυφερά:

— Κάρλε, δὲν θ' ἀργήσης... Μοῦ τὸ ὑπόσχεσαι;

— Θὰ γυρίσω ὅσο μπορῶ πρὸ γρήγορα...

— Θὰ σὲ περιμένω... Δὲν θὰ κοιμηθῶ ἂν δὲν γυρίσης.

— Ἀπεναντίας, πρέπει νὰ κοιμηθῇς. "Ἐτσι δὲν θ' ἀντιληφθῇ τὴν ἀπουσίαν μου.

— "Ὀχι, δὲν θὰ τὸ κατορθώσω. Συλλογίσου, Κάρλε, ὅτι μπορεῖ νὰ σοῦ συμβῇ τίποτε.

— Παιδί ποῦ εἶσαι! Καὶ τί μπορεῖ νὰ μοῦ συμβῇ;

— Δὲν ξέρω, ἀλλὰ εἰμαι ἀνίσχυη... "Ἐχω κακὰ προαισθή-

ματα, ὅπως σοῦ εἶπα.

— "Ἡσυχάσε, ἀγαπημένη μου... Διῶξε τίς ἀνησυχίες σου...

Κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν μου, θὰ σοῦ φέρω εὐχαρίστες εἰδή-

σεις.

— Κάρλε, γιὰτὶ αὐτὸς ὁ σκύλος οὐρλιάζει ἔτσι;

— Δὲν ξέρω. Φαίνεται ὅτι τὸν ἔχουν δεμένο...

— Κάρλε, τὰ οὐρλιάσματα τοῦ εἶνε πένθημα!

— "Ἐλα, μὴ δίνῃς προσοχὴ σ' αὐτὰ τὰ ἀσήμαντα πράγμα-

τα... "Ἡ ὥρα σήμανε ἑντεκα... Σὲ ἀφήνω...

— Μοῦ ὑπόσχεθηκες ὅτι θὰ γυρίσης γρήγορα...

— Ναί...

— Ξέρεις ὅτι δὲν θὰ κοιμηθῶ ὡς που νὰ γυρίσης.
— "Ὀχι! "Ὀχι! Σὲ παρακαλῶ νὰ κοιμηθῇς, μικρούλα μου!

— Κάρλε, ἀγκάλιασέ με ἀκόμα μιά φορὰ!...

"Ο Κάρλος τὴν ἀγκάλιασε καὶ τὴ φίλησε τρυφερά. "Ἐπειτα τραβήχτηκε ἀνάλαφρα ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά της, θῆκε ἔξω καὶ κατέθηκε τὴ σκάλα. Σήκωσε κατόπιν τὴν ἀμπάρα τῆς ἐξώπορτας καὶ θῆκε στὴν πλατεῖα.

"Ἀμέσως προχώρησε πρὸς τὴν πηγὴ. Τότε, ἕνας ἄνθρωπος φάνηκε στὸ σκοτάδι διευθυνόμενος πρὸς αὐτόν.

"Ἦταν ὁ Βλαϊρῶ, ὁ ὁποῖος τοῦ ψιθύρισε σιγὰ:

— "Ὠρὰ εἶνε! "Ἐλάτε!

Οἱ δρόμοι ἦσαν ἔρημοι, κανένα φῶς δὲν φαίνόταν στὰ παράθυρα τῶν σπιτιῶν, ὅλοι κοιμόντουσαν.

Σὲ λίγο, οἱ δύο ἄντρες ἔφταναν κοντὰ στὴν ὄχθη τοῦ ποταμοῦ Φρου. Στὸ μέρος αὐτὸ ἦταν μιά πέτρινη γέφυρα.

— Θὰ μπορούσαμε νὰ περάσουμε τὸ ποτάμι ἀπ' αὐτὴ τὴ γέφυρα, εἶπεν ὁ Βλαϊρῶ. "Ἀλλὰ, μόλις κάνουμε πενήντα βήματα ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, θὰ μᾶς ἐμποδίσουν τὰ νερά, γιὰτὶ ἡ θρογὴς πλημμύρισε ὅλη τὴν πεδιάδα ἀπὸ τὴν κάτω μερὶα τοῦ μύλου.

— "Υπάρχει ἄλλος δρόμος:

— Βέβαια.

— Ποῦ;

— Ἀπὸ τὸ ἐπάνω μέρος τοῦ μύλου. "Ἀπὸ ἐκεῖ θὰ περά-

σουμε...

— "Ἡ νύχτα εἶνε πολὺ σκοτεινὴ, παρατήρησε ὁ Κάρλος Σεθρὺ.

— Πραγματικὰ. "Ἄν εἶχε λίγο φεγγάρι, δὲν θὰ ἦταν ἄσκημα, ἀλλὰ σιγὰ-σιγὰ τὰ μάτια σας θὰ συνηθίσουν στὸ σκοτάδι.

— Ναί, τώρα θλέπω κάπως καλύτερα, εἶπεν ὁ Κάρλος. Σὰς εὐχαριστῶ, κύριε, γιὰ τοὺς κόπους στοὺς ὁποίους ὑποβλήθηκατε πρὸς χάριν μου, μολοντὶ σὰς εἰμαι ἐντελὼς ξένος... Δὲν ξέρω πὼς θὰ μπορέσω νὰ σὰς ἀνταποδώσω...

— Σωπάστε! τὸν διέκοψε ὁ Βλαϊρῶ. "Ἄς μὴν κάνουμε λόγο γι' αὐτό... Εἶχα χρέος νὰ τελεσιώσω ὅ,τι ἄρχισα...

— Σὰς ἐπαναλαμβάνω, κύριε, ὅτι δὲν θὰ ξεχάσω τὴ μεγάλη σας καλωσύνη. "Ἀλλὰ, σὰς παρακαλῶ, δὲν μοῦ λέτε, γιὰτὶ ὁ φύλακας τοῦ πύργου διάλεξε τέτοια ὥρα;

— "Αἱ! Τὸ πράγμα εἶνε πολὺ ἀπλό, ἀπάντησε ὁ Βλαϊρῶ. Ἀύριο, πρῶτ' - πρῶτ', φεύγει... Πλη-

ρεῖ ἀρρώστος. Θὰ μείνῃ ἐκεῖ δέκα - δεκαπέντε μέρες, ἴσως καὶ περισσότερα... Εἶχε αποφασίσει νὰ φύγῃ ἀπὸ προχθές, ἀλλὰ δὲν εἶχε τὰ χρήματα ποὺ τοῦ χρειαζόντουσαν γιὰ τὸ ταξίδι. "Ἐτσι τὸ μικρὸ ποσὸν, ποὺ τοῦ ὑπόσχεθηκα ἐκ μέρους σας, συνετέλεσε πολὺ στὴν καλὴ ὑπόδοχὴ ποὺ μοῦ ἔκανε. Καὶ τώρα εἶνε ἑτοιμος ν' ἀπαντήσῃ στὶς ἐρωτήσεις σας...

Μετὰ μιά στιγμὴ, οἱ δύο ἄνδρες περνοῦσαν μπρὸς ἀπὸ τὸ μύλο. Προχώρησαν λίγο καὶ ἔπειτα στάθηκαν.

στην απέναντι όχη μ' ένα φανάρι. "Ας περιμένουμε λίγο. Όπου και νάνε θα φανή..."

Σχεδόν την ίδια στιγμή ένα φώς φάνηκε στην αντικρυνή όχη, σ' απόσταση πενήντα μέτρων.

— Νά τον! "Ερχεται!... είπεν ο Βλαιρώ. "Εγώ σ' α-φώνω.

Ο Κάρολος Σεβρύ γιά μιά στιγμή δίστασε. Ο Βλαιρώ άντελήφθη τὸ δισταγμὸ του καὶ τοῦ εἶπε:

— "Αν θέλετε, μπορῶ νὰ σ' ας περιμένω στὸ μῦλο....

— "Όχι! "Όχι! Πηγαίνετε νὰ κοιμηθῆτε... Δὲν θέλω νὰ καταχρασθῶ περισσότερο τῆς καλωσύνης σας. Σ' ας εὐχαριστῶ... Καληνύχτα σας...

— Δοῦλος σας, ἀποκρίθηκε ὁ Βλαιρώ.

Καὶ ὁ Κάρολος Σεβρύ, ἀποφασιστικά, χωρὶς δισταγμὸ πειά, προχώρησε πρὸς τὴ μικρὴ γέφυρα.

Ἡ γέφυρα αὐτὴ πού μόνο ἀπὸ τὴ μιά μεριά εἶχε κιγκλίδωμα γιὰ νὰ πιάνεται κανεὶς, ἀποτελεῖτο ἀπὸ τρεῖς σανίδες πού στηρίζοντουσαν στὸ τοίχωμα τῆς όχης.

Ο Κάρολος εἶχε φτάσει πειά στὴ μέση σχεδὸν τῆς γεφύρας, ὅταν ἐξαφνὰ ρίχτηκε πίσω ξεφωνίζοντας:

— "Ω! "Ω!

Εἶχε δὴ ἓνα σκοτεινὸ ὄγκο πού κοίτονταν στὴ μέση τῆς γέφυρας καὶ τοῦ ἔφραζε τὸ πέρασμα.

Ἀλλὰ πρὶν προφτάσῃ ν' ἀναγνωρίσῃ ἂν ὁ κινούμενος ἐκεῖνος ὄγκος ἦταν ἄνθρωπος ἢ ζῶο, ἔνοιωσε νὰ τοῦ πετᾶνε κατὰμουτρα μιά χούφτα ἄμμου.

Μὴ δλέποντας πειά τίποτε, ἔβγαλε μιά δυνατὴ κραυγὴ τρόμου καὶ ἀφήνοντας τὸ κιγκλίδωμα, ἔφερε τὰ χέρια του πρὸς τὰ μάτια του.

Τότε δυὸ δυνατὰ χέρια τὸν ἔπιασαν ἀπὸ τὸ ἓνα πόδι... Θέλησε νὰ υπερασπιστῇ τὸν ἑαυτὸ του, μὰ δὲν μπόρεσε γιὰτὶ δὲν εἶχε κανένα στήριγμα. Κλονίστηκε, ἔχασε τὴν ἰσορροπία του καὶ ἔτσι ἔπεσε μέρ' στὸ ποτάμι, θγάζοντας μιά θραχνὴ κραυγὴ ἀπελπισίας πού τὴν ἐπνίξε τὸ πάφλασμα τῶν νερῶν.

Ὡστόσο, ἀνέθηκε πάλι στὴν ἐπιφάνεια καὶ ἀπλώσε ἀπελπισμένα τὰ χέρια του μπροστά, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ εὑρίσκε κάποιον ἀντικείμενο γιὰ νὰ πιασθῇ. Ἀλλὰ συνάντησε μονάχα τὸ κενὸ, καὶ τὸ κύμα ὀρμητικὸ τὸν παρέσυρε.

Κατάλαβε τότε πὼς ἦταν χαμένος. Κατάλαβε πὼς τοῦ εἶχαν στήσει ἐνέδρα γιὰ νὰ τὸν δολοφονήσουν ἄνδρα καὶ ἄτιμα.

— Δυστυχισμένη Ζελιμά! ψιθύρισε.

Ἡ στιγμή ἐκείνη ἦταν φριχτή. Ο Κάρολος κρατιόταν ἀκόμη στὴν ἐπιφάνεια, ἀλλὰ ἡ δυνάμεις του εἶχαν ἀρχίσει νὰ τὸν ἐγκαταλείπουν καὶ δὲν μπορούσε πειά νὰ παλαίψῃ πρὸς τὸ ρεῦμα πού τὸν παρέσυρε πρὸς τοὺς τροχοὺς τοῦ νερόμλου.

"Εξαφνὰ θρέθηκε σὲ μιά δύνῃ. "Εβγαλε τότε μιά τελευταία κραυγὴ ἀπελπισίας, τρομερὴ, ἀπαίσια καὶ τὰ νερά τὸν σκέπασαν ἐντελῶς.

Τότε ὁ κακοῦργος, ὁ ὁποῖος ὡς τὴ στιγμή ἐκείνη ξαπλωμένος στὴ μικρὴ γέφυρα, παρακολουθώντας τὴν φριχτὴ αὐτὴ τραγωδία, κι' ὁ ὁποῖος δὲν ἦταν ἄλλος ἀπὸ τὸ συντροφο τοῦ Βλαιρώ, σηκώθηκε κι' ἔτρεξε πρὸς τὴν όχη, ὅπου ὁ Βλαιρώ τὸν περίμενε.

— Τελεῖωσαν ὅλα, εἶπε μὲ φωνὴ θαθειά.

— Πνίγηκε, Μπαζίλ; ρώτησε ὁ Βλαιρώ.

— Μάλιστα.

— Εἶσαι βέβαιος γι' αὐτό;

Ο Μπαζίλ σήκωσε τοὺς ὤμους του καὶ ἀπάντησε:

— Ὅπως εἶχα προβλέψῃ, τὸ ρεῦμα τὸν παρέσυρε καὶ τώρα βρίσκεται κάτω ἀπὸ τοὺς τροχοὺς τοῦ μύλου.

Ο Βλαιρώ ἔμεινε μερικὲς στιγμὲς σιωπηλὸς κι' ἔπειτα

εἶπε:

— "Ο ἄνθρωπος αὐτὸς μᾶς ἦταν ἐμπόδιο κι' ἔπρεπε νὰ πεθάνῃ! Τώρα δὲν φοβόμαστε πειά τὶς ἀπειλές του. Ἡ δουλειά μας τελείωσε... "Ας φύγουμε... Τίποτε δὲν μᾶς κρατᾷ πειά ἐδῶ...

Καὶ οἱ δυὸ κακοῦργοι ἔγιναν ἄφαντοι μέρ' στὸ σκοτάδι. Στὴν ἄλλη όχη τοῦ ποταμοῦ, τὸ φῶς εἶχε χαθῇ φυσικά.

Ε'

Τὴν ἄλλη μέρα, πολὺ πρῶτ', ἓνας χωρικός ἀπὸ τὸ Βλαυκούρ πήγαινε στὸ μῦλο, ἀκολουθώντας τὴν όχη τοῦ ποταμοῦ.

"Εξαφνὰ, πενήντα περίπου μέτρα πέρα ἀπ' τὸ μῦλο, κάποιον δὲν μπορούσε ἀκόμα νὰ διακρίνῃ καλὰ τὸ σῆμα του, τράβηξε τὴν προσοχή του.

— Παράξενο! μουρμούρισε. Φαίνεται σὰν ἄνθρωπος ξαπλωμένος στὴν ἄμμο.

Καὶ γιὰ νὰ δι' καλύτερα, πλησίασε, θαδίζοντας στὴ λάσπη, μέσα στὴν ὁποία χωνόντουσαν τὰ πόδια του. Ὄταν ἔφτασε σὲ ἀπόσταση δέκα μέτρων, ἔβγαλε μιά κραυγὴ τρόμου...

"Ενα πῶμα ἀνθρώπου, τοῦ ὁποῖου τὸ κεφάλι ἦταν μισοκαμμένο στὴ λάσπη, θρισκόταν μπροστά του.

Ἀντὶ νὰ προχωρήσῃ τότε πρὸς τὸ μῦλο, γύρισε τρέχοντας πρὸς τὸ χωριό, φωνάζοντας σὲ ὅποιον συναντοῦσε μπροστὰ του:

— "Ενας ἄνθρωπος πνιγμένος κοντὰ στὸ μῦλο!

Σὲ μιά στιγμή ἡ εἰδησιὸς δόθηκε σὲ ὅλο τὸ χωριό. "Οἱ λοιποὶ παρήτσαν τὶς δουλειές τους κι' ἔτρεξαν σὰν τρελλοὶ στὸ μέρος ὅπου εἶχε θρεθῇ τὸ πῶμα. Σὲ λίγο ἔφτασε ἐπὶ τόπου κι' ὁ δήμαρχος, ἀκολουθούμενος ἀπὸ τὸ βοηθὸ του καὶ τὸν ἄγροφύλακα.

Ο πνιγμένος θρισκόταν ἀκόμα στὴν ἴδια θέσι. Κανένας δὲν τὸν εἶχε ἀγγίξει, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ ροῦχα του μπορούσε νὰ καταλάθῃ κανεὶς ὅτι δὲν ἦταν κοτοκὸς τοῦ χωριοῦ.

Κατὰ διαταγὴ τοῦ δημάρχου, δυὸ ἄνδρες σήκωσαν τὸ πῶμα καὶ τὸ μετέφεραν στὴ στερεὴ γῆ. "Εκεῖ ἔπλυναν τὸ πρόσωπό του καὶ καθάρισαν τὰ ροῦχα του.

— "Α! τὸν δυστυχισμένο! φώναξε κάποιος γυναίκα. Φαίνεται ὅτι πέρασε κάτω ἀπ' τοὺς τρο-

χοὺς τοῦ μύλου.

— Μοῦ φαίνεται πὼς ἡ γυναίκα αὐτὴ ἔχει δίκιο, εἶπεν ὁ δήμαρχος.

"Επειτὰ ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς παρευρισκομένους, ἐπρόσθεσε:

— Ζυγώστε ὅλοι καὶ κυτᾶχτε.

Ἀμέσως ὅλοι συγκεντρώθηκαν γύρω ἀπὸ τὸ πῶμα κι' ἄρχισαν νὰ ἐξετάζουν τὰ χαρακτηριστικά του.

— Λοιπὸν, τὸν ἔχει κανεὶς; ρώτησε ὁ δήμαρχος.

"Όλοι κυτταζόντουσαν μὲ ἀπορία, μὰ κανένας δὲν ἀπάντησε.

— "Άγνωστος! ψιθύρισε ὁ δήμαρχος. "Ισως ὅμως νὰ εἴτε τίποτε χαρτιά ἀπάνω του. "Ας τὸν ψάξουμε.

Ο ἄγροφύλαξ ἔσκυψε ἀμέσως κι' ἄρχισε νὰ ψάχνῃ τὰ θυλάκια τοῦ θύματος. Βρῆκε ἐν πρώτοις ἓνα ἄσπρο μαντήλι χωρὶς κανένα μονόγραμμα, ἓνα σουγιαδάκι μὲ φιλιτισμένα λαθὴ κι' ἓνα πορτοφολάκι μὲ μερικὰ ἀσημένια νομίσματα. Σὲ μιά ἄλλη τσέπη, βρῆκε ἓνα δερμάτινο χαρτοφύλακι καὶ τὸ ἔδωσε στὸν δήμαρχο.

Ο δήμαρχος τὸ ἀνοίξε καὶ βρῆκε μέσα καμμιὰ δεκαριά χαρτονομίσματα τῶν χιλίων φράγκων, μὰ κανένα ἄλλο χαρτί ἢ ἔγγραφο.

— Τίποτε, ψιθύρισε ἀπογοητευμένος, δὲν μᾶς βοηθεῖ νὰ

Ο Κάρολος ἔβγαλε μιά δυνατὴ κραυγὴ τρόμου.

ἐξακριβώσουμε τὴν ταυτότητα τοῦ νεκροῦ.

Τὸ χρηματικὸ ποσὸν πού θρέθηκε στὸ πῶμα ἀπεμάκρυνε καθεὶς ἰδέα ἐγκλήματος καὶ φανέρωνε ὅτι ὁ ἄγνωστος εἶχε πέσει στὸ ποτάμι ἀπὸ ἀπροσεξία.

Ὡστόσο δὲν μπορούσαν ν' ἀφήσουν ἐκεῖ τὸ πῶμα κι' ὁ δήμαρχος διέταξε νὰ τὸ μεταφέρουν σὲ μιά αἶθουσα τοῦ Δημαρχείου. "Εφτιαξαν ἀμέσως προχειρῶς ἓνα εὐλινό φορεῖο καὶ, ἀφοῦ τὸ σκέπασαν μὲ χόρτα, ξάπλωσαν ἐπάνω τὸν πνιγμένο. "Επειτὰ δυὸ χωρικοὶ τὸ σήκωσαν κι' ἡ συνοδεία ἐκίνησε τραβώντας πρὸς τὸ χωριό.

***

Ἡ Ζελιμά, ὅταν ἔφυγε ὁ σύζυγός της, ἔμεινε πολλὴ ὥρα καθισμένη στὸ κρεβάτι της ρεμβάζοντας.

"Άκουσε τὸ ρολοὶ τῆς ἐκκλησίας νὰ σημαίνῃ μεσάνυχτα, ἔπειτα μιά, δύο, τρεῖς...

— Θεέ μου, γιὰτὶ ἄργεῖ τόσο; ἔλεγε μέσα της μ' ἀησυχία, ὅσο ἄκουγε τὶς ὥρες νὰ χτυποῦν ἡ μιά κατόπιν τῆς ἄλλης.

Κατὰ τὶς τρεῖς τὸ σκυλὶ ἄρχισε πάλι νὰ αὐρλιάζῃ... Ἡ Ζελιμά ἦταν προληπτικὴ καὶ νόμιζε ὅτι ὁ σκύλος θρηνοῖσε γιὰ λογαριασμὸ της...

"Όσο περνοῦσε ἡ ὥρα κι' ὁ σύζυγός της δὲν φαινόταν, τόσο μεγάλωνε ἡ ἀησυχία της. Τέλος, κατὰ τὰ χαράματα, μετεβλήθη σ' ἀληθινὴ ἀγωνία. Δὲν ἤξερε πειά τί νὰ κάνῃ, δὲν ἤξερε σὲ ποιὸν ν' ἀπευθυνθῇ.

Ὄταν ξημέρωσε πειά γιὰ καλὰ, ἄκουσε θόρυβο στὸ ξενοδοχεῖο. Κατάλαβε πὼς εἶχε ἐμπνήσει ἡ ξενοδόχος ἢ ὁ σύζυγός της. Ἀνοίξε λοιπὸν τὴν πόρτα τοῦ δωματίου της καὶ κατέβηκε κάτω στὴν αἶθουσα, ὅπου ὄρῃκε τὴ Ρόζα.

— Πῶς! ἔκανε ἡ ξενοδόχος ξαφνιασμένη. Ἀπὸ τώρα σηκώθηκε;

Ἀλλὰ θλέποντας τὴν περιλυπη ἔκφρασι τοῦ προσώπου τῆς Ζελιμάς, παράτησε τὴ σκούπα της καὶ ρώτησε τρομαγμένη:

— Παναγία μου! Τί συμβαίνει; Τί ἔχετε;

Ἡ Ζελιμά κατάλαβε ὅτι ἡ Ρόζα τὴν ρωτοῦσε, ἀλλὰ, καθὼς δὲν καταλάβαινε τὰ γαλλικά καὶ δὲν μπορούσε ν' ἀπαντήσῃ, ἀναλύθηκε σὲ δάκρυα.

Ἡ ξενοδόχος περισσότερο τρομαγμένη τώρα, τὴν ἀνάγκασε νὰ καθήσῃ σ' ἓνα καναπέ κι' ἄρχισε νὰ τὴν χαϊδεύῃ καὶ νὰ τῆς ψιθυρίζῃ γλυκὰ λόγια.

Ἡ Ζελιμά καθυσόχασε λίγο καὶ μὲ νεύματα καὶ χειρονομίες ἔδωσε στὴν Ρόζα νὰ καταλάβῃ ὅτι ὁ σύζυγός της εἶχε ὀγῇ τὴ νύχτα ἔξω καὶ δὲν εἶχε γυρίσει ἀκόμα.

— "Ω Θεέ μου! ἔκανε ἡ ξενοδόχος. Ἀλλὰ γιὰτὶ πού πήγε; Μὲ τέτοιο σκοτάδι! Κι' ἐγὼ μάλλως τὸν ἄνδρα μου γιὰτὶ εἶχε ἔχασαι νὰ βάλῃ τὴν ἄμπαρά!... Τώρα καταλαβαίνω γιὰτὶ ἡ πόρτα ἦταν ἀνοιχτή.

Ἡ Ζελιμά ἐξακολουθοῦσε νὰ κλαίῃ, κρύβοντας τὸ πρόσωπό της μέσα στὰ χέρια της.

Τὴ στιγμή ἐκείνη κραυγὲς ἀκούστηκαν ἔξω στὸ δρόμο καὶ πολλοὶ ἄνθρωποι φάνηκαν νὰ τρέχουν μπρὸς ἀπ' τὴν πόρτα τοῦ ξενοδοχείου.

— Θεέ μου! Τί τρέχει; φώναξε ἡ Ρόζα. Μήπως ἔπιασε φωτιά πουθενά;

Ἡ Ζελιμά πετάχτηκε ἀπάνω σὰν νὰ τὴν τίναξε ἐλατήριο.

Συγχρόνως ὤρμησε μέσα ὁ ξενοδόχος, ἐξαιρετικὰ ταργαμένος.

— Γυναίκα; Γυναίκα; φώναξε.

— Τί τρέχει; τὸν ρώτησε αὐτὴ.

— Ἐνα μεγάλο κακοί!...

— Τί κακό;

— Βρῆκαν ἓναν ἄνθρωπο πνιγμένο κοντὰ στὸ μῦλο!

Ἡ Ρόζα χλώμιασε ἀμέσως μὲ τὴ σκέψῃ ὅτι ὁ πνιγμένος αὐτὸς μπορούσε νὰ εἶνε ὁ σύζυγός της Ζελιμάς.

— Θεέ μου! Παναγία μου! Λυτήσου μας! εἶπε, ἐνώνοντας τὰ χέρια της.

"Επειτὰ ἔτρεξε πρὸς τὸ σύζυγό της καὶ τοῦ ψιθύρισε:

— "Ο σύζυγός της κυρίας ὀγῇκε τὴ νύχτα ἔξω καὶ δὲν γύρισε ἀκόμα... Θεέ μου! Μήπως εἶνε αὐτὸς ὁ πνιγμένος;... Τρέξε γρήγορα νὰ δῇς καὶ γύρισε ἀμέσως.

Ο ξενοδόχος ὀγῇκε ἔξω τρέχοντας...

Τότε ἡ Ζελιμά ὤρμησε πρὸς τὴν Ρόζα καὶ πιάνοντάς τὴν ἀπὸ τὸ μπράτσο τῆς φώναξε στὴ γλῶσσα της:

— Γιατὶ ἡ φωνὴ αὐτῆς; Ποῦ τρέχουν αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι τρομαγμένοι; Τί σοῦ εἶπε ὁ σύζυγός σου;

Ἡ Ρόζα τὴν κατάλαβε ἀπὸ τὴν ἔκφρασι τῆς τί τὴν ρωτοῦσε καὶ τῆς ἀπάντησε:

— Δὲν ξέρω ἀκόμα τίποτε... Ο σύζυγός μου πήγε νὰ δῇ καὶ σὲ λίγο θὰ γυρίσῃ γιὰ νὰ μᾶς πῇ τί συμβαίνει... Ἀλλὰ ἡσυχάστε, σ' ας παρακαλῶ.

"Ἐβλεπε ὅτι ἡ δυστυχισμένη Ζελιμά θρισκόταν στὰ πρόθυρα μιάς τρομερῆς νευρικῆς κρίσεως.

— Θεέ μου! Θεέ μου! ξανάλεγε ὀλοένα ἡ ξενοδόχος τρομαγμένη. Ἀν τοῦλάχιστον μὲ καταλάβαινε, θὰ προσπαθοῦσα νὰ τὴν παρηγορήσω. Ἀν τῆς ἔρθῃ καμμιὰ λιποθυμία, τί θὰ κάνω; Παναγία μου, σῶσε μας!

Συλλογίσθηκε ν' ἀνεβάσῃ τὴν Ζελιμά στὸ δωμάτιό της καὶ μὲ φωνὴ χαϊδευτικὴ προσπάθησε νὰ τὴν τραβήξῃ πρὸς τὴ σκάλα. Ἀλλὰ ἐκείνη κατάλαβε τὸ σκοπὸ της, τὴν παραμέρισε ἀπότομα, καὶ θγαίνοντας ἀπ' τὸ ξενοδοχεῖο, ἄρχισε νὰ τρέχῃ στὴν πλατεία... Ὄταν ὅμως ἔφτασε κοντὰ στὴν πηγῇ, ἡ δυνάμεις της τὴν ἐγκατέλειψαν κι' ἀναγκάστηκε νὰ καθήσῃ σ' ἓναν πέτρινο πάγκο.

Τὰ ὥραια της μαλλιά εἶχαν λυθῇ κι' ἔπεφταν στοὺς ὤμους της.

Ἡ Ρόζα τὴν εἶχε ἀκολουθήσει καὶ στεκόταν κοντὰ της, ἔτοιμη νὰ τὴν περιποιηθῇ καὶ νὰ τὴν βοηθήσῃ.

Ο ξενοδόχος ἐν τῷ μεταξύ ἔτρεχε πρὸς τὸ μῦλο. Στὴν εἰσοδο ὅμως τοῦ χωριοῦ συνάντησε τὴ συνοδεία πού μετέφερε τὸ πῶμα. Παραμέρισε τότε ἀπότομα ὄσους θρισκόντουσαν κοντὰ στὸ φορεῖο καὶ τὸ θλέμμα του καρφώθηκε ἐπάνω στὸ πρόσωπο τοῦ νεκροῦ.

— Θεέ μου! Θεέ μου! φώναξε τότε. Αὐτὸς εἶνε!...

Ἀμέσως ἡ συνοδεία στάθηκε καὶ ὁ δήμαρχος πλησίασε τὸν ξενοδόχο.

— Ἀναγνωρίζεις τὸ πῶμα αὐτό; τὸν ρώτησε.

— Ἀλλοίμονο, ναί, κύριε δήμαρχε!... Εἶνε ὁ ξένος πού ἤρθε χθὲς μὲ τὴ γυναίκα του καὶ κατέλυσε στὸ ξενοδοχεῖο μου!...

Ἀ! εἶμαι βέβαιος ὅτι τὸν ἔκλεψαν καὶ τὸν ἔρριξαν στὸ ποτάμι!...

— Εἶνε πολὺ σπουδαῖο αὐτὸ πού λες, Κλαῦδιε Ρουαγιέ, εἶπεν ὁ δήμαρχος. Πρόσεχε...

— Μήπως νομίζετε ὅτι ὁ ξένος μου πνίγηκε μόνος του;

— Δὲν λέω αὐτό, ἀλλὰ ἴσως νὰ ἔπεσε ἀπὸ ἀπροεξία στὸ ποτάμι...

Ο Κλαῦδιος Ρουαγιέ κούνησε τὸ κεφάλι του καὶ ἰπάντησε μὲ βεβαιότητα:

— Κύριε δήμαρχε, ἐδῶ πρόκειται περὶ ἐγκλήματος.

— Βρῆκαμε ἀπάνω του αὐτὸ τὸ χαρτοφύλακα μὲ ρήματα. Ἄρα δὲν τὸν ἔκλεψαν...

— ἔχετε δίκιο, κύριε δήμαρχε... Καὶ ὅμως...

— Ὑποστηρίζεις τὴ γνώμη σου;

— Ἀλλοῦ δὲν ξέρω κι' ἐγὼ τί νὰ πῶ... Ἀλλ' ἂς ἐξετάσουμε γιὰτὶ ὀγῇκε τὴ νύχτα ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖο μου, ἀφήνοντας μόνῃ τὴ γυναίκα του, πού εἶνε τὸ ὀραιοῦτερο πλάσμα τοῦ κόσμου... "Όχι βέβαια γιὰ νὰ πῇ νὰ πέσῃ στὸ ποτάμι... Σ' ας ἐπαναλαμβάνω ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς δὲν αὐτοκτόνησε...

— Μοῦ φαίνεται πὼς ἔχεις δίκιο, Ρουαγιέ, εἶπεν ὁ δήμαρχος.

— Κύριε δήμαρχε, ἐξακολουθεῖ ὁ ξενοδόχος, αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις εἶνε πολὺ σκοτεινὴ, ἀλλὰ πρέπει νὰ μάθουμε τὴν ἀλήθεια... Χθὲς τὸ θράβυ τοῦ ἔφεραν ἓνα γράμμα...

— Ποιὸς τὸ ἔφερε τὸ γράμμα αὐτό;

— Κάποιος πᾶλληκαρὶ πού δὲν εἶνε ἀπὸ τὸ χωριὸ μας, γιὰτὶ δὲν τὸ γνώρισα.

— Ἀ! ἔκανε ὁ δήμαρχος πού ἔγινε ξαφνικὰ σκεπτικὸς. Καὶ αὐτὸ τί φαντάζεσαι;

— Φαντάζομαι ὅτι παρέσυραν τὸν δυστυχισμένο ταξιδιώτη σὲ ἐνέδρα.

— "Όχι ὅμως γιὰ νὰ τὸν κλέψουν.

— Ποιὸς ἔρεῖ, ἂν δὲ τὸ ἔκαναν γιὰ ἐκδίκησι... Εἶμαι βέβαιος σχεδὸν γι' αὐτὸ καὶ τίποτε δὲν θὰ μπορέσῃ νὰ μὲ κάνῃ ν' ἀλλάξω γνώμη.

— Καλῶς, εἶπεν ὁ δήμαρχος, θὰ διατάξω νὰ γίνουν ἐρευνες γιὰ ν' ἀποκαλυφθῇ ἡ ἀλήθεια.

"Επειτὰ, ἀφοῦ ἀλλάξε μερικὲς λέξεις μὲ τὸν βοηθό του, ἐπρόσθεσε:

— Ἀφοῦ ἡ γυναίκα του πνιγμένου εἶνε στὸ ξενοδοχεῖο σου, πρέπει νὰ μεταφέρουμε ἐκεῖ τὸ πῶμα του.

— Ὅπως θέλετε, κύριε δήμαρχε, ἀπάντησε ὁ ξενοδόχος, ὁ ὁποῖος δὲν σκέφτηκε τί θὰ ἐξακολουθοῦσε ὅταν ἡ Ζελιμά θὰ ἔβλεπε τὸ πῶμα τοῦ συζύγου της.

Το «Μαύρο κεφάλι» των
«Αλπεων».

Το «Μαύρο κεφάλι» το έφτιαξε έτσι η ίδια η φύσις κι' όχι οι άνθρωποι, όπως θα μπορούσε να φαντασθή κανείς. Έξ' άλλου εινε σχεδόν αδύνατον να σκαρφιάσουν σ' αυτό το ύψος άνθρωποι και να σκαλίσουν το θράξο.

Σε μία παράστασι του περιφημού Μπαλλέτου της Μόσχας, ή οποία δόθηκε πρό μηνός περίπου, διαδραματίσθηκε μία συγκινητική τραγωδία. Κατά την παράστασι αυτή παιζόταν μία παντομίμα, στην οποία πρωταγωνιστούσε ο διάσημος Ρώσος χορευτής Μιχαήλ Γκάμποβιτς.

Το παίξιμο του καλλιτέχνη αυτού ήταν, όπως πάντα, υπέροχο. Μά' εκεί που κατασυγκίνησε τους θεατές ήταν το φινάλε της τρίτης πράξεως, στο οποίο ο Γκάμποβιτς, παίζοντας το ρόλο του με άφθαστο μεγαλισμό, αυτοκτονεί μ' ένα έγχειρδι.

Οι θεαταί εξέπνευσαν τότε σ' ένθουσιαις και πευφημίαις και τον ανακαλούσαν επί σκηνής. Μά, εν τώ μεταξύ, μέσα στη σκηνή, οι άλλοι καλλιτέχναι είχαν αντιληφθή ότι το δήθεν ρεαλιστικό παίξιμο του Γκάμποβιτς ήταν πραγματικότητα.

Με τρόπο, που δεν εξακριβώθηκε ακόμη, το θεατρικό έγχειρδι είχε αντικατασταθή με πραγματικό μαχαίρι κι' ο Γκάμποβιτς, ο οποίος τραυματίσθηκε σοβαρώτατα, θρίσκει τώρα στο νοσοκομείο και παλεύει μεταξύ ζωής και θανάτου.

Φαίνεται ότι κάποια γυναίκα, της οποίας περιφρόνησε τον έρωτα, αντικατέστησε το έγχειρδι για να τον έκδικηθ.

Το υπερβολικό πάχος εινε πολύ ένοχλητικό στους ανθρώπους, μά καμιά φορά μπορεί να τους εγείρει σε καλό, όπως αποδεικνύει η ιστορία της Σάρρας Μάκ Φέρλαν, από τη Νέα Ουαλλία της Αμερικής.

Η γυναίκα αυτή, που εινε τριάντα περίπου ετών, εγκατελείφθη πρό έτους από τον σύζυγό της, ο οποίος δεν μπορούσε να συζήσει μαζί της λόγω του υπερβολικού της πάχους. Φανταστήτε ότι ζύγιζε τότε 138 κιλά! Τότε η Σάρρα, για να τον έκδικηθ, τον παραμόνεψε και τον παραμόρφωσε το πρόσωπο με βιτριόλι. Την συνέλαβαν και οι δικασταί της πατρίδος της την καταδίκασαν σε τριετή φυλάκιση.

Όταν την έκλεισαν όμως στη φυλακή, συνέβη το εξής περιεργό: Λόγω της άκηυσίας, το πάχος της μεγάλωνε ολάνε και μέσα σ' έξη μήνες πάχυνε κατά 25 ακόμη κιλά.

Οι γιατροί της συνέστησαν να κάνει βόλτες επί 3-4 ώρες την ημέρα στους διαδρόμους και τα προαύλια της φυ-

ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Στις έλθετικές "Αλπεις, ανάμεσα σε τρομερούς γκρεμούς και χαράδρες, ορθώνεται μία ύψηλη κορυφή, που οι Έλβετοι χωρικοί την αποκαλούν το «Μαύρο κεφάλι».

Και πραγματικά, ή κορυφή αυτή, στην οποία πολύ λίγοι άλπινισται κατάρθωσαν ν' άνεβούν ως τώρα, δικαιολογεί άπολύτως την έπωνομασία της. Άμα την θλέπη κανείς, ιδίως από τα πλάγια, θλέπει πως έχει την κατατομή ενός τεραστίου μαύρου κεφαλιού, γιατί κ' ή πέτρα από την οποία αποτελείται εινε πολύ σκοτεινή. Τις νύχτες μάλιστα όταν το φεγγάρι πέφτη από πίσω της, το θέαμά της προκαλεί ένα αίσθημα τρόμου και οι προληπτικοί χωρικοί των περιχώρων σταυροκοπούνται όταν την αντικρύζουν.

Οσοι έφευγαν για τις έξοχες, έμπιστευόντουσαν στο άσλο αυτό τ' αγαπημένα τους άνηθ, όπου ειδικοί άνθρωποι ανέλαμβαναν αντί μικρής σχετικής αμοιβής, την περιποίησή τους. Έτσι, οι «τρόφιμοι» του άσλου παρεδόθησαν στους κυρίους των, μετά την έπιστροφή τους απ' την έξοχη, σε άριστη κατάσταση.

Για τα άνηθ των σαλονιών, τα οποία απαιτούν ξεχωριστή περιποίησι, γίνεται και ιδιαίτερη συμφωνία.

Στη μικρή κομόπολι Κροουλέϊ της άμερικανικής πολιτείας Άλαμπάμα, συνέβη τελευταία το εξής περιεργό: Ένας πάσσαλος στο φράχτη ενός κήπου της πόλεως αυτής «έπιασε» ρίζες καθώς ήταν χωμένος μέσα στη γη, άρχισε να πρασινίζει, να πετάει θλαστήρια και στο τέλος μετεβλήθη σ' ένα ωραιότατο φουντωμένο δέντρο!

Το φαινόμενο αυτό εινε έντελως έξαιρετικό, γιατί πιστεύεται ότι στα έξλα, μετά την κατεργασία τους, άπονεκρούνται πειά κάθε ζωικός όργανισμός.

Μία γάτα στο Κανακό του Καναδά κέρριψε τελευταία όλα τα ρεκόρ στη γέννησι ένωμένων παιδιών και συγχρόνως και της πολυτοκίας.

Η γάτα αυτή, άπλουστατα, γέννησε έξη ένωμένα γατάκια και δύο ακόμη χωριστά. Δηλαδή έκανε εν όλω 14 γατάκια, στη στιγμή που πολύ σπάνια μία γάτα γεννά περισσότερα από πέντε.

Τα έξη ένωμένα γατάκια, που άποτελούν ένα πρωτόγονο τέρας, εινε ύγιεινα. Εινε ένωμένα το ένα με το άλλο από τέ πλευρά και, όταν θηλάζουν, δεν διακρίνονται σχεδόν ότι εινε ένωμένα. Εινε όμως τόσο λαίμαργα, ώστε θηλάζουν σαν να ήταν δέκα και στο Ίνστιτούτο, στο οποίο παρέλασαν τη γάτα με τα όχτω γατάκια προς παρατήρησιν, άναγκάστηκαν να προσλάβουν ως... τροφή μία δεύτερη γάτα για να θηλάζει συμπληρωματικώς τα έξη διπλά γατάκια!

Οι κτηνίατροι, οι οποίοι παρακολουθούν την ανάπτυξή τους, έλπίζουν ότι τα έξη ένωμένα γατάκια θα ζήσουν...

Στο Νελσονβίλ των Ήνωμένων Πολιτειών υπάρχει μία τριόροφος κατοικία που εινε ασφαλώς το περιεργότερο σπίτι του κόσμου ως προς τη χρήσι για την οποία έχει το καθένα απ' τα πατώματά του.

Άκούστε: Το πρώτο πάτωμα εινε μπάρι, το δεύτερο έκκλησία, και το τρίτο ντάνσιγκ.

λακής. Μά άλλη δυσκολία παρουσιάστηκε τότε: Ή πόρτες δεν την χωρούσαν να περάσει. Έτσι άναγκάστηκε να περαιοριστη στο κελλί της, όπου εξακολούθησε να... παχαίνει!...

Ο διευθυντής των φυλακών, θλέποντας ότι θα έτρεξε στο τέλος από το πολύ πάχος, υπέβαλε στον κυβερνήτη της πολιτείας μία άναφορά, την οποία προσυπέγραψαν και δύο γιατροί. Και ο κυβερνήτης, μη μπορώντας να δώσει άλλη λύσι στο ζήτημα, διέταξε την άποφυλάκιση της Σάρρας για να μπορέσει να κινηθ και ν' άδυνατίσει λιγάκι!...

Όπως θα ξέρετε, σε διάφορες ευρωπαϊκές μεγαλούπολεις υπάρχουν πρώτης τάξεως άσουλα, όχι πειά για τους ανθρώπους, αλλά για τα ζώα. Ασφαλώς όμως, δεν θα ξέρετε ότι ιδρύθηκε τελευταία άσουλο και για τα... άνηθ!...

Η πρωτοβουλία της ιδρύσεως του όφειλεται σ' έναν παρισινό έπιχειρηματία και το «Άσουλο Άνθέων», όπως άνομάστηκε, λειτουργήσει περίφημα κατά το περασμένο καλοκαίρι.

Οσοι έφευγαν για τις έξοχες, έμπιστευόντουσαν στο άσλο αυτό τ' αγαπημένα τους άνηθ, όπου ειδικοί άνθρωποι ανέλαμβαναν αντί μικρής σχετικής αμοιβής, την περιποίησή τους. Έτσι, οι «τρόφιμοι» του άσλου παρεδόθησαν στους κυρίους των, μετά την έπιστροφή τους απ' την έξοχη, σε άριστη κατάσταση.

Για τα άνηθ των σαλονιών, τα οποία απαιτούν ξεχωριστή περιποίησι, γίνεται και ιδιαίτερη συμφωνία.

Στη μικρή κομόπολι Κροουλέϊ της άμερικανικής πολιτείας Άλαμπάμα, συνέβη τελευταία το εξής περιεργό: Ένας πάσσαλος στο φράχτη ενός κήπου της πόλεως αυτής «έπιασε» ρίζες καθώς ήταν χωμένος μέσα στη γη, άρχισε να πρασινίζει, να πετάει θλαστήρια και στο τέλος μετεβλήθη σ' ένα ωραιότατο φουντωμένο δέντρο!

Το φαινόμενο αυτό εινε έντελως έξαιρετικό, γιατί πιστεύεται ότι στα έξλα, μετά την κατεργασία τους, άπονεκρούνται πειά κάθε ζωικός όργανισμός.

Μία γάτα στο Κανακό του Καναδά κέρριψε τελευταία όλα τα ρεκόρ στη γέννησι ένωμένων παιδιών και συγχρόνως και της πολυτοκίας.

Η γάτα αυτή, άπλουστατα, γέννησε έξη ένωμένα γατάκια και δύο ακόμη χωριστά. Δηλαδή έκανε εν όλω 14 γατάκια, στη στιγμή που πολύ σπάνια μία γάτα γεννά περισσότερα από πέντε.

Τα έξη ένωμένα γατάκια, που άποτελούν ένα πρωτόγονο τέρας, εινε ύγιεινα. Εινε ένωμένα το ένα με το άλλο από τέ πλευρά και, όταν θηλάζουν, δεν διακρίνονται σχεδόν ότι εινε ένωμένα. Εινε όμως τόσο λαίμαργα, ώστε θηλάζουν σαν να ήταν δέκα και στο Ίνστιτούτο, στο οποίο παρέλασαν τη γάτα με τα όχτω γατάκια προς παρατήρησιν, άναγκάστηκαν να προσλάβουν ως... τροφή μία δεύτερη γάτα για να θηλάζει συμπληρωματικώς τα έξη διπλά γατάκια!

Οι κτηνίατροι, οι οποίοι παρακολουθούν την ανάπτυξή τους, έλπίζουν ότι τα έξη ένωμένα γατάκια θα ζήσουν...

Στο Νελσονβίλ των Ήνωμένων Πολιτειών υπάρχει μία τριόροφος κατοικία που εινε ασφαλώς το περιεργότερο σπίτι του κόσμου ως προς τη χρήσι για την οποία έχει το καθένα απ' τα πατώματά του.

Άκούστε: Το πρώτο πάτωμα εινε μπάρι, το δεύτερο έκκλησία, και το τρίτο ντάνσιγκ.

Η παχυτάτη κατάδικος Σάρρα
Μάκ Φέρλαν

Ο πάσσαλος που
γέννηκε δέντρο.

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Η ΘΕΙΑ ΜΟΥ ΚΙ' Ο ΑΡΡΑΒΩΝΙΑΣΤΙΚΟΣ ΜΟΥ

ΠΑΕΙ ένας χρόνος που ήμουν άρραβωνιασμένη με τον Πάλ Μαριβάλ, έναν άραιο νέο, κομψό, πνευματώδη, μά που δεν μου άρεσε καθόλου. Μά κι' ο Μαριβάλ είχε διατάσει πολύ να κάνει αυτούς τους άρραβώνες, γιατί, επειδή ήταν πολύ πλούσιος, έκρινε ότι ή διακόσιες χιλιάδες φράγκα της προίκας μου ήταν πολύ λίγα. Είχα άποφύγει, βλέπετε, να του κάνω λόγο για τη θεία μου Εύφροσύνη, ή οποία, χήρα και εκατομμυριούχος, γυναίκα τρομερά φοβιταίρα παρά το τεράστιο μπύι της και το αρκετά ευδιάκριτο μουστάκι της, θησαύριζε άποτραηγμένη στο μεγάλο ύποστατικό της του Μπερρύ. Μά ο πατέρας μου που έπιθυμούσε αυτόν το γάμο, του μίλησε για τη θεία μου και, μόλις ο νεαρός έμαθε ότι ή λαμπρή αυτή γυναίκα θάρχόταν, παρ' όλη τον τρόμο που της προκαλούσαν οι σιδηρόδρομοι, να υπογράψη κι' αυτή το συμβόλαιο των γάμων μου και να προσθέσει άλλες πεντακόσιες χιλιάδες φράγκα στην προίκα μου, έσπευσε να ζητήση το χέρι μου και, παρ' όλες τις αντίρρήσεις μου, οι γονείς μου τον δέχτηκαν για γαμπρό τους.

Μέναμε τότε στο Μάντ, σε άπόσταση είκοσι χιλιομέτρων απ' το σταθμό. Η θεία μου ή Εύφροσύνη θάρχόταν το Σάββατο και ο μνηστήρ μου την Κυριακή με το τραίνο. Μά το Σάββατο πέρασε χωρίς να φανή ή θεία μου. Την Κυριακή το πρωί, άπελπισμένοι πειά για τη θεία μου, περιμέναμε τον μνηστήρα μου, όταν ένα άγοραίο άμάξι στάθηκε μπρός στη βίλλα μας κ' ή θεία μου κατάγλωμη, ξεμαλλιασμένη, άνίστατη κατέβηκε απ' αυτό. Διέσχισε τον κήπο κλονιζόμενη κ' ήρθε και σωριάστηκε ανάμεσά μας στον καναπέ του σαλονιού. Άναγκαστήκαμε να της δώσουμε να μυρίση έλλατα για να την κάνουμε να συνέλθη λίγο.

— Ά, μικρή μου Ελίζα! τραύλισε τέλος. Ός έκ θαύματος γλύτωσα απ' τον πό τρομερό κίνδυνο... Ό! πόσο δίκιο είχα να φοβάμαι τα ταξίδια και τους σιδηροδρόμους! Τι τρομερή περιπέτεια! Όσο την θυμάμαι παγώνει το αίμα μου! Φανταστήτε ότι επί μία ώρα και πλέον ήμουν κλεισμένη στο ίδιο βαγόνι μαζί μ' έναν τρελλό!...

— Μ' έναν τρελλό; — Ναι, μ' έναν τρελλό... Έπειδή δεν μπορούσα να φύγω το Σάββατο από το Παρίσι, πήγα σήμερα το πρωί στο σταθμό του Άγιου Λαζάρου για να πάρω το έξπρες. Μπήκα σ' ένα βαγόνι και μακάριζα τον έαυτό μου γιατί βρισκόμουν μόνη μου εκεί μέσα, όταν εξαφνα, τη στιγμή που ή σειρήνα υφύριζε άναχώρησι, ένας άνθρωπος ώρμησε μέσα στο διαμέρισμά...

— Μόλις ξεκίνησε το τραίνο, άντελήφθην πώς ο συνταξιδιώτης μου δεν ήταν καλά στα λογικά του. Καθώς διάβασε τη έφημερίδα του, άνασήκωνε κάθε τόσο το κεφάλι του κι' έρριχνε λαθραία και φοβιμένα βλέμματα προς το μέρος μου. Αυτή ή στενόχωρη κατάσταση βάστηξε περισσότερο από μία ώρα. Σε μία στιγμή, καθώς έκανα κάποια κίνηση για να καθίσω πάλι άνετα, ο συνταξιδιώτης μου, άνησυχος, πέταξε έξωφνικά την έφημερίδα του.

Σε λίγο πάλι, καθώς, επειδή ζεσταινόμουν, θέλησα να βγάλω τα γάντια μου και να τα βάλω στην τσέπη μου, τον είδα να ψάχνη κι' αυτούς την τσέπη του ταραγμένος... Και τέλος, όταν άνασήκωσε το βέλο μου, τον είδα να τρέμη σαν έπιληπτικός, νάνορθάνεται άπότομα και να με σημαδεύη μ' ένα περίστροφο που είχε βγάλει από την τσέπη του, με τα μάτια βλοσυρά.

— Ξέρω ποιος είσαι, άθλια! μου φώναξε. Μην κουνιέσαι! Άν κάνης την παραμικρή κίνηση πριν απ' το σταθμό, θα σε σκοτώσω αλύτπητα...

Άπόμεινα άφωνη κι' άσάλευτη απ' τον τρόμο μου. Δεν βρήκα καν ή δύναμι να ύψώσω το χέρι μου ως το κουδούνι του κινδύνου. Κι' έτσι, υπό την άπειλή του περιστρό-

φου αυτού του τρελλού, τελείωσα το έφιαλτικό εκείνο ταξίδι. Άν βαστούσε δέκα λεπτά ακόμη, θα πέθαινα από τον τρόμο μου.

Τέλος το τραίνο λιγόστεψε το δρόμο του και στάθηκε. Έκείνη τη στιγμή ο τρελλός κατέβασε το όπλο του. Δεν ξέρω πώς τα κατάφερα κι' άνοιξα την πόρτα. Πήδησα έξω, έτρεξα στην έξοδο του σταθμού και μπήκα, τρέμοντας σύγκορη, σ' ένα άμάξι...

Καθώς ή θεία μου τελείωνε τη διήγησί της, χτύπησε το κουδούνι της έξωπορτας. Ήταν ο μνηστήρ μου. Άφήνοντας τη θεία μου κοντά στους γονείς μου, κατέβηκα να του άνοιξω. Ο μνηστήρ μου μπήκε μέσα.

— Άργησα νάρθω, μου είπε άμέσως με φωνή κομμένη, γιατί ως έκ θαύματος γλύτωσα από ένα τρομερό κίνδυνο που διέτρεξα στο τραίνο!... Δεν διάβασες στις πρώινες έφημερίδες ότι χθές ένας κακούργος δολοφόνησε μία πλούσια κυρία στο τραίνο της Λυόν για να τη ληστεύση;

— Ναι, το διάβασα, του άπάντησα. Έ, λοιπόν; — Έ, λοιπόν, σήμερα το πρωί, μέσα στον βαγόνι του τραίνου βρέθηκα άντιμέτωπος μ' αυτό τον άθλιο!

— Εινε δυνατόν; — Ναι, εινε όπως σου το λέω. Στην άρχη, αν και είμαι άπό χαρακτήρος δύσπιστος, δεν τον ύποψιάστηκα καθόλου, γιατί ο άπαίσιος αυτός κακούργος είχε λάθει τα μέτρα του και είχε μεταμορφωθ σε γυναίκα.

Τυλιγμένος σ' ένα σάλι, έκρυβε κάτω από ένα βέλο τα χαρακτηριστικά του προσώπου του. Μά καθώς διάβασα στην έφημερίδα μου την παράγραφο ακριβώς που περιέγραφε τον δολοφόνο, πρόσεξα ότι ή συνταξιδιώτισσά μου είχε, όπως κι' αυτός τεράστιο μπύι. Αυτό μ' έβαλε στις πρώτες ύποψιες. Έπειτα έβγαλε τα γάντια της κ' είδα άντρίκια χέρια. Κατόπιν άνασήκωσε το βέλο της κ' είδα πως είχε μουστάκι... Δεν ύπήρχε πειά καμιά άμφιβολία... Γι' αυτό όταν ή συνταξιδιώτισσά μου ή μάλλον ο άπαίσιος κακούργος έβάλε το χέρι του στην τσέπη του για να βγάλη ασφαλώς το μαχαίρι του και να με σφάξη, έγω, πάλι, γρήγορα απ' αυτόν, τραύληξα το περίστροφο μου και τον σημάδεψα. Η άποφασιστική μου στάσι τον έκανε να γλυμίση από τον τρόμο του κι' ούτε σάλεψε πειά. Μόλις όμως το τραίνο στάματησε, πήδηξε έξω και χάθηκε μέσα στο πλήθος. Πήγα στην άστυνομία και είπα όσα μου είχα πει. Ο άστυνόμενος έψαξε για τον τρελλό, αλλά δεν τον έβρε. Τότε έγω, σκάζοντας σ' άκράτητα γέλια, έκανα τις συστάσεις: — Θεία Εύφροσύνη, ο τρελλός σας!... Κύριε Μαριβάλ, ο δολοφόνος σας!...

Φανταστήτε τί έπηκολούθησε.

Ο θεία μου, που θα μπορούσε να συχωρέσει τον Μαριβάλ γιατί την τρομοκράτησε στο τραίνο, δεν έμφορε να τον συχωρέσει γιατί την είχε πάρει για άντρα... και τί άντρα μάλιστα...

Έκείνος πάλι, καταλαβαίνοντας πόσο δύσκολο ήταν γά δωση έξηγήσεις, τώσκασε αλά γαλλικά... Δεν θα σας διηγηθώ πώς ο ύποψιος αυτός σύζυγός μου έφυγε απ' το σπίτι, γιατί ξέχασα να τον συνοδεύσω. Κι' έτσι, χωρίς καμμία θλίψη, έξφυγα κι' έγω ή ίδια, όχι από τον κίνδυνο, αλλά από τον έξευτελισμό να παντρευτώ ένα δειλό...

— Άργησα νάρθω, μου είπε ο μνηστήρ μου, γιατί ως έκ θαύματος γλύτωσα από ένα τρομερό κίνδυνο...

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

Ο ΛΙΦΤ

ΤΟΥ ΕΔΜΟΝΔΟΥ ΝΤΕ ΑΜΙΤΣΙ

ΕΙΧΕ νυχτώσει πειρά όταν η κυρία ντέ Σορμέζ έφτασε στο «Μέγα Ξενοδοχείο» του Μέγκλι, όπου είχε τηλεγραφήσει να της κρατήσουν ένα διαμέρισμα. Μόλις μπήκε με το κοριτσάκι της μέσα στο άσανσέρ, το μάτι της έπεσε πάνω στον ύπηρετάκο που στεκόταν όρθιος μπροστά της. Ο μικρός στεκόταν ακίνητος, με μάτια καρφωμένα πάνω στην κούκλα που έσφιγγε στην αγκαλιά της ή μικρούλα. Όταν το άσανσέρ σταμάτησε στο τρίτο πάτωμα και βγήκαν έξω, ο μικρός τις ώδηγησε ως την πόρτα του δωματίου των.

— Έδώ είναι; ρώτησε η κυρία.
— Μάλιστα, απάντησε ο γκρούμ.

Η κυρία σήκωσε το χέρι της να πάρη το κλειδί που ήταν κρεμασμένο στον τοίχο, την έπρόλαβε όμως ο μικρός και της είπε ξερά:

— Αφήστε. Θέλω εγώ ν' ανοίξω το δωμάτιό σας.

Έμπηκε μέσα, γύρισε το ηλεκτρικό κουμπί, έδειξε με το χέρι του το κουδούνι και σκύβοντας το κεφάλι βγήκε κλείνοντας πίσω του την πόρτα.

Την άλλη μέρα το πρωί ενώ ο μικρός γκρούμ περνούσε από τον διάδρομο του τρίτου πατώματος, βγήκε βιαστική η κυρία ντέ Σορμέζ απ' το δωμάτιό της και τον ρώτησε αν υπάρχει γιατρός στο ξενοδοχείο.

— Μάλιστα, αποκρίθηκε ο γκρούμ.

— Τρέχα γρήγορα να τον φωνάξεις.

Ο γκρούμ έτρεξε γρήγορα να έλτελέσει την παραγγελία και σε λίγα λεπτά ανέβηκε με το γιατρό. Μπήκε μαζί του στο δωμάτιο της κυρίας ντέ Σορμέζ για να δει μήπως τον ήθελαν να πάη στο φαρμακείο.

Η μικρούλα ήταν ξαπλωμένη στο κρεβάτι, χλωμή, με τα μεγάλα γαλανά της μάτια ανοιχτά και τα χρυσά μαλλιά της απλωμένα στο προσκέφαλο. Κοντά της, άπάνω στα σκεπάσματα, ήταν η κούκλα της.

Η κυρία ντέ Σορμέζ εξήγησε στο γιατρό με φωνή που έτρεμε, ότι το κοριτσάκι της που δυο μέρες τώρα ήταν καταβεβλημένο και άκεφο, δεν ήθελε σήμερα να σηκωθεί, παραπονιόταν ότι είχε πόνους στο στήθος και έβηκε λίγο. Φαινόταν μάλιστα πως είχε πυρετό. Μήπως ήταν βρογχίτις; Και μόνη ή λέει αυτή την έκανε να τρέμη, γιατί απ' αυτή την καταραμένη άρρώστια που γύρισε κατόπιν σε πνευμονία, πέθανε ο άντρας της προ δύο χρόνων. Είπε ακόμη κάτι με σιγανή φωνή και σκούπισε ένα δάκρυ.

Ο γιατρός χωρίς ν' αποκρίθι τίποτε, εξέτασε την άρρωστη και βρήκε πράγματι συμπτώματα φλογώσεως, έλαφράς προς το παρόν, των βρόγχων. Δεν διώρισε κανένα φάρμακο, είπε μόνον ότι χρειάζεται ανάπαυση, ότι δεν είναι τίποτε και υποσχέθηκε να ξαναγυρίσει έντός της ημέρας. Έπειτα βγήκε σοβάρως και μονοκόμματος όπως είχε μπη.

Καθώς ετοιμαζόταν ο γκρούμ ν' ακολουθήσει το γιατρό, η κυρία ντέ Σορμέζ τον κράτησε. Δεν είχε να του δώσει καμιά διαταγή, αλλά δεν ήθελε να μείνη μόνη με την άρρωστη. Ο γκρούμ έμεινε όρθιος κοντά στο κρεβάτι. Η κυρία πήγε στο παράθυρο ταραγμένη για να κρύψη τα δάκρυά της. Τι φοβερό νάχης το παιδί σου άρρωστο ίεσα σ' ένα ξενοδοχείο, τριγυρισμένη από παραδόξιστους ανθρώπους, αδιάφορους στον πόνο σου που δεν κυττάζουν παρά να σ' έμμεταλλευθούν! Και συλλογίστηκε το γιατρό που δεν βρήκε να της πη παρά τυπικά λόγια. Συλλογίστηκε τον γκρούμ που, άπαθής στην αγωνία της, ούτε την έρώτησε καν για ποιόν τον έστελνε να φωνάξη το γιατρό. Καμιά, καμιά έκδήλωση συμπάθειας!

Έξαφνα, καθώς γύρισε η κυρία ντέ Σορμέζ είδε την μικρή άρρωστη να της χαμογελά. Έτρεξε κοντά της.

— Γελάς, άγγελοῦδι μου, γελάς! της είπε γλυκά. Είσαι καλύτερα λοιπόν! Τι σκέπτεσαι; Γιατί γελάς; Γιατί γέλασες;

Το παιδάκι έβγαλε ένα από τα χεράκια του έξω απ' το

παπλωμα, έδειξε με το δάχτυλο τον γκρούμ και του είπε:

— Κάν' το πάλι.

Η κυρία γύρισε προς το μέρος του γκρούμ.

— Κάν' το πάλι, ξαναείπε η μικρούλα.

Ο γκρούμ το έκανε πάλι: τέντωσε δηλαδή τα μικρά, σαν ψαριού μάτια του και σουφρώνοντας το μέτωπό του, κατέβασε το τριχωτό δέρμα της κεφαλής του σά νάταν περρούκα και το έκανε να πέση μπροστά στα μάτια του. Έπειτα το άνεθοκατέβασε πάλι γρήγορα, κρατώντας σοβαρή έκφραση, πράγμα που έδιπλάσιαζε την κομικότητα της γκριμάτσας.

Η άρρωστη γέλασε πάλι πρόσχαρα, ή μητέρα της έμεινε δίαςσε και από κείνη τη στιγμή ο μικρός γκρούμ προσέληφθη ως κομικός νοσοκόμος στην ύπηρεσία της κυρίας.

— Πώς σε λένε; τον ρώτησε η κυρία ντέ Σορμέζ.

— Λίφτ.

— Μά καλά, Λίφτ δεν είναι όνομα. Λίφτ θά πη άσανσέρ, έγγλέζικα.

— Άκριθώς, γι' αυτό με λένε έτσι.

***

Η μικρούλα έμεινε πολλές μέρες άρρωστη. Ο Λίφτ έξακολουθούσε να μένη διαρκώς κοντά της. Κ' ή άρρωστη τον φώναζε όλη την ώρα, γιατί σιγά-σιγά ο Λίφτ, έκτός από τη γκριμάτσα της περρούκας, έδειξε ότι ξέρει κι' ένα σωρό άλλα διασκεδαστικά πράγματα. Μπορούσε, λόγου χάριν, μ' ένα πλατάγισμα της γλώσσας του να την κάνει να κροταλίξη σαν μαστίγιο.

— Ήξερε επίσης να σηκώνη τον δεξιό του ώμο έτσι που νόμιζες ότι ξεφύτρωνε έξαφνα στην πλάτη του ένα πεπόνι. Η μικρούλα τούλεγε χίλιες φορές την ημέρα:

— Κάνε την περρούκα. Κάνε το καμουτοίκι. Κάνε τον καμπούρη.

Και ο Λίφτ υπάκουε άμέσως. Και τότε ή άρρωστη χτυπούσε ευτυχισμένη τα χέρια της. Μόνον αυτός ο διαβολο-Λίφτ κατάρθωνε να κάνει την μικρούλα να πίνη το γάλα της και το αυγό που της χτυπούσαν μέσα σε ζουμί από βωδινό.

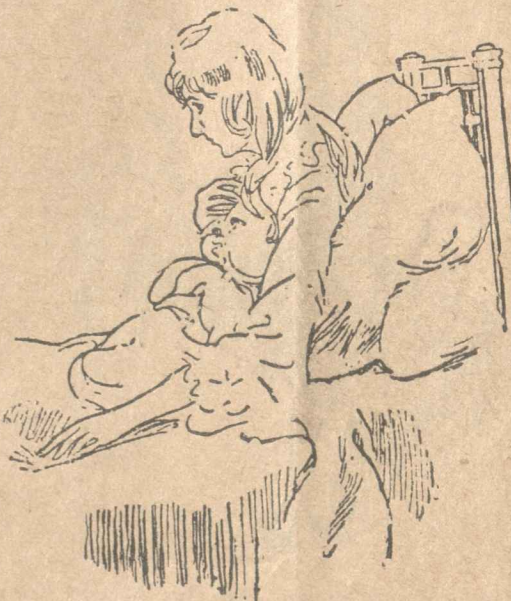
Φαινόταν γεννημένος για νοσοκόμος. Ο Λίφτ ήξερε να διορθώνη το κρεβάτι άστραπιαώς, έσώριαζε τα μαξιλάρια πίσω από την πλάτη, έθανε καταπλάσματα στο στήθος της άρρωστης και ποτέ δεν έδειχνε κουράσι.

Η κυρία ντέ Σορμέζ παρακολουθούσε με πολύ ενδιαφέρον την αλλόκοτη αυτή φύση. Πόση προθυμία, πόση περιποίηση! Και όμως ποτέ μιá άχτίδα τρυφερότητας δεν έφάνιζε τα μάτια του Λίφτ, ποτέ ένας γλυκός τόνος δεν μαλάκωνε τη χοντρή του φωνή. Και όταν καμιά φορά έβανε το χέρι της πάνω στον ώμο του με στοργή, ο Λίφτ κυττούσε τον ώμο του σά να φοβόταν μη λερωθή. Γιατί είχε περιπαλάσει τη λιθρέα του και φρόντιζε πολύ να λάμπη από καθαριότητα—πράγμα που δεν το πρόσεχε και τόσο για το στόμα του, που ήταν διαρκώς πασαλειμμένο από κρόκους αυγών. Τά αυγά! Ήταν ή απόλαυσή του. Όλα τα πουρμπουάρ που έπαίρισε εκεί το έώδευε! Μπορούσε να φάη ως δεκαπέντε κρόκους την ημέρα! Μπορούσε! Μά δεν τους έτρωγε! Γιατί τα πουρμπουάρ του ποτέ δεν έφταναν για μιá τέτοια πολυτέλεια.

***

Μόλις ο γιατρός εδήλωσε ότι ή μικρή άρρωστη μπορούσε να ταξιδέψη χωρίς κίνδυνο, ή κυρία ντέ Σορμέζ πήρε τον Λίφτ ιδιαιτέρως, τον ευχαρίστησε με θερμά λόγια για τις περιποιήσεις του κι' έπειτα του έδωσε έναν φάκελλο.

Ο Λίφτ που άκουσε αδιάφορος τα λόγια της κυρίας, σαν να μην τάλεγε σ' αυτόν, έπηρε γρήγορα τον φάκελλο και τον έβασε στην τσέπη του. Και ή κυρία νόμιζε πως είδε στην ύψη του μιá λάμψη ικανοποίησης και κατάλαβε πως στην ψυχή του Λίφτ δεν όηπρχε άλλο αίσθημα από την φιλοχρη-

Η μικρούλα έμεινε πολλές μέρες άρρωστη.

ΤΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» ΤΟΥ Κ. ΝΙΚ. ΤΣΕΛΕΜΕΝΤΕ ΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΜΑΣ ΦΑΓΗΤΑ

(Συνταγές της άκρογιαλίας)

ΜΠΑΚΑΛΙΑΡΟΙ ΜΙΚΡΟΙ ΜΑΡΙΝΑΤΟΙ

Οί μπακαλιάροι είναι από τα πιο φθina ψάρια. Έν τούτοις ο πολὺς κόσμος δεν έκτιμά το ψάρι αυτό. Μαγειρεύεται ακόμα και μαρινάτο και στη σάλτσα του βάζουμε μπόλικες ντομάτες ώστε να κοκκινίση αρκετά.

Διαλέγουν συνήθως τούς μικρούς μπακαλιάρους και τούς αφαιρούν τα κεφάλια και την άκρη της ουράς ώστε να στοιθάζονται καλύτερα μέσα στη γαθάθα ή στο τσουκάι που τούς βάζουν με τη σάλτσα. Αν δε είναι μεγάλοι, τότε τούς κόβουν εις δύο ή τρία κομμάτια, αφαιρούντες πάλι τα κεφάλια.

Αφού τηγανισθούν, τούς αραδιάζουν σε γαθάθα και κάνουν τη σάλτσα όπως συνήθως, με αρκετό καθουρδισμένο άλεσρι, βάζοντας και άλλο λάδι και αφού βάλουν το ανάλογο νερό, ζυδι και άλατοπίπερο, προσθέτουν και αρκετές ντομάτες ζουλιγμένες ή κομμένες μικρές και λιγάκι ζάχαρι. Αφήνουν δε να βράσουν καλά ώστε να λυώσουν ή ντομάτες. Τότε περνούν τη σάλτσα από τρυπητό επάνω στα ψάρια, στα όποια έχουν τριψει δειντρολίθιανο, τον όποιο δεν βάζουν πριν να βράσιν στη σάλτσα, διότι πικρίζει. Αν άρεση και το σκόρδο, βάζει κανείς όσο θέλει. Η σάλτσα πρέπει να είναι αρκετή ώστε να σκεπαστούν τα ψάρια και να μην εξέχουν έξω από αυτή και ξεραίνονται. Να μην είναι επίσης ούτε πολύ άραιή ή σάλτσα ούτε πολύ πυκνή, αλλά να στρώνη άπάνω στο ψάρι σεβριρισμένο στο πιάτο.

ΜΑΡΙΔΕΣ ΣΤΟ ΦΟΥΡΝΟ

Βάζουν πρώτα να ξανθίση στο τηγάνι με αρκετό λάδι ως μιá χούφτα κρεμμύδι ψιλό και το χύνουν μέσα σε καραβάνα ή ταψάκι που θα ψηθούν ή μαρίδες. Απλώνουν το κρεμμύδι και στρώνουν άπάνω τις μαρίδες (μικρές προτιμότερο, για να τρώγονται με τα κοκκαλάκια, μπορεί δε να είναι και αθερίνες αντί μαρίδες). Τις άλατοπιπρώνουν κατόπιν από πάνω και σιέδουν λεμόνι.

Κόβουν τότε ντομάτες πολύ ψιλες και αφού τις άλατοπιπρώσουν, ανακατεύουν μέσα μαριδάκια πολύ ψιλοκομμένα με λίγο σκόρδο. Αυτό το σκόρποῦν άπάνω στις μαρίδες, περιούσουν το όλον με λίγο λάδι και το ψήνουν σε δυνατό φούρνο ώστε να ψηθή το φαγητό και ν' άπομείνι με το λάδι του χωρίς πολλά ζουμιά.

ΦΕΤΕΣ ΨΑΡΙ ΣΧΑΡΑΣ ΚΡΑΣΑΤΕΣ

Ότιδήποτε ψάρι κατάλληλο για φέτες σχάρας μπορεί να γίνη με αυτήν τη σάλτσα, αφού ψηθή πρώτα στη σχάρα όπως συνήθως. Γίνεται πριν ή σάλτσα για να είναι έτοιμη άμα ψηθούν τα ψάρια και να χυθούν ζεστά-ζεστά μέσα σ' αυτή. Η σάλτσα ζεσταίνεται λίγο προτού ρίξουμε τα ψάρια μέσα. Λογαριάζουμε κατόπιν μιá ανάλογη δόσι άσπρασι (μικρούσκο άραισινάτο) το όποιο βάζουμε να μη σπάρη βράσι σε καθάρο κατσαρόλακι και προσθέτουμε άμεσα το ανάλογο λάδι, λεμόνι, μαριδάκι ψιλό, λιγάκι κρεμμύδακι πολύ-πολύ ψιλό, λιγη μουστάρδα και άλατοπίπερο. Ανακατεύονται όλ' αυτά καλά και άμα ψηθούν τα ψάρια τα βάζουμε μέσα σε βαθύ μέρος και χύνουμε επάνω την σάλτσα ώστε να τα σκεπάση οχεδόν και να παραμείνουν έτσι 15-20 λεπτά προτού φαγωθούν.

Κατ' αυτό τον τρόπο τα ψητά ψάρια γίνονται πολύ-πολύ νόστιμα, πρώτης τάξεως μαζες δηλαδή.

ΝΙΚ. ΤΣΕΛΕΜΕΝΤΕΣ

ματία! — Αυτό, του είπε έπειτα δίνοντάς του ένα κουτάκι, σου το δίνει ή Ντινί για να την θυμάσαι κάθε πρωί που θα το κουρντίζης. Είναι ένα χρυσό ρολόι.

Ο Λίφτ το πήρε, το έβαλε μηχανικά στ' αυτή του να δη άν δουλεύη και άπάντησε ξερά μ' ένα «μεροί».

— Και τώρα άκουσε, πρόσθεσε ή κυρία ντέ Σορμέζ. Πάρε την κάρτα μου κι' αν καμιά φορά έχης ανάγκη από τίποτε, να ξέρης ότι μπορείς ν' άποταθής σε μένα.

Ο Λίφτ πήρε την κάρτα, την έδιάβασε, την έβασε κι' αυτή στην τσέπη του και κούνησε το κεφάλι με ύφος σά να λέγε: «Όταν παρουσιαστή κάτι, θα έπωφεληθώ απ' την προσφορά σας».

Ύστερα έβγαλε το ρολόι του, κύτταξε την ώρα και είπε:

— Είναι ένα τέταρτο τώρα που σάς περιμένει κάτω το αυτοκίνητο.

— Αυτό έχεις μόνο να μου πης; ρώτησε με άπογοήτευσ ή κυρία. Δεν έχεις να πης τίποτε στη Ντινί; έπρόσθεσε κατόπι δείχνοντας τη μικρή που ήταν έτοιμη για να φύγη.

— Δεσποινίς Ντινί, είπε ο Λίφτ. Δόστε μου την κούκλα σας. Θέλω να την κατεβάσω εγώ κάτω...

Η μικρή του έδωσε την κούκλα της. Έπειτα κατέβηκαν με την μητέρα της ακολουθούμενες από τον Λίφτ.

Κάτω ο Λίφτ πλησίασε στην πόρτα του αυτοκινήτου και δίνοντας την κούκλα στη μικρή είπε:

— Καλό ταξίδι, κυρία και δεσποινίς!

— Για δες, μαμά! Για δες, μαμά! ξεφώνισε γελώντας το κοριτσάκι. Το μάγουλο της κούκλας μου είναι πασαλειμμένο με αυγό!

Η κυρία ντέ Σορμέζ κατάλαβε: Ο Λίφτ είχε φιλήσει την κούκλα! Τον είχε παρεξηγήσει λοιπόν ότι ήταν αναισθητός. Και είπε στον Λίφτ, που όταν άκουσε τα λόγια της μικρής έσκυψε το κεφάλι και κυττούσε χαμό:

— Λίφτ, δεν θες να φιλήσης τη Ντινί;

— Ω! ναί! είπε μ' ένα λυγμό ο γκρούμ.

— Έλα, φιλήσε την, είπε ή μητέρα κι' έσπρωξε το κοριτσάκι προς το μέρος του.

Ο Λίφτ έπηρε το κεφαλάκι της στα χέρια του και φιλώντας το παράφορα άφησε να ξεχυθή όλη ή κρυμμένη τρυφερότης της καρδιάς του.

— Α! Θεέ μου! Θεέ μου! φεύγει ή Ντινί! τραύλισε ο φτωχός γκρούμ.

— Καλέ μου Λίφτ! είπε ή κυρία ντέ Σορμέζ ενώ έφευγε το αυτοκίνητο.

— Αντίο Λίφτ! Αντίο Λίφτ! ξεφώνιζε ή μικρούλα κουνώντας στον αέρα το χεράκι της.

Και γυρίζοντας το κεφάλι τους ή κυρία κ' ή μικρή είδαν τον Λίφτ να στέκη στη μέση του δρόμου με το κασκέτο στα χέρια και τα μάτια πλημμυρισμένα δάκρυα και να κάνει με μεγάλη ταχύτητα τη γκριμάτσα της περρούκας.

Για τελευταία φορά ήθελε να κάνει τη Ντινί να γελάση...

ΕΔΜ. ΝΤΕ ΑΜΙΤΣΙ

Η ΛΑΪΚΗ ΣΟΦΙΑ

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΤΟΥ ΚΑΣΤΕΛΛΟΡΡΙΖΟΥ

— Που πεινά για ν' άρχονταίνη, μόνο ή πείνα τ' άπομένει.

— Σαν τέτοια-τέτοια λάχανα έχει τα κ' ή αλή μας.

— Τον καρβουνιάρη έκαμάν τον βασιληά, και πάλι τα κάρθουνα ζήλεψε.

— Κάθε κατοίκι από το πόδι του θα κρεμαστή.

— Ηδρες φαί φάε, ηδρες έξλο φύγε.

— Πέ καλό, νάρη καλό.

— Που λείπει, λείπει ή μοίρα του.

— Του διακονιάρη ο ντορβάς ποτέ του δεν άδειάζει.

— Ο λωλός κι' ο άρχοντας ό,τι τον φανεί κάνει.

— Που λείπει απ' το γάμο του, τρώσι τα κόλλυβά του.

ΕΡΩΤΙΚΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΜΑΞ

Λευκή Ντελλιέρ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Μόλις έφτασε εκεί του ανακοίνωσαν τον προβιθασμό του. Ήταν πλέον πλοίαρχος. Έπλ πλέον εισέπραξε τούς μισθούς που του καθυστερούσαν.

Όποιοσδήποτε άλλος θα ήταν ευτυχισμένος, εύρισκόμενος στη θέση του. Μά ο Πλεμόν δεν αισθανόταν καμιά χαρά. Είχε άφθονα χρήματα, αλλά δεν είχε τη διάθεση του γλεντιού και της σπατάλης.

Ήταν μόνος, κατάμονος στον κόσμο, απογοητευμένος, πικραμένος.

Είχε φτάσει συγχρόνως ο χειμώνας με τις όμιχλες του και τις βροχές του, τις υγρασίες και τα κρύα του.

Ήταν Οκτώβριος. Ένα απόγευμα ο Φρειδερίκος θγαίνοντας από το σπίτι του άκουσε πίσω του στο δρόμο μια συνομιλία ή όποια τόν ξάφνισε.

Η φωνές ήσαν γυναικείες. Τον βλέπεις τον κύριο αυτόν; Είπε ή μια φωνή. Ναι, αποκρίθηκε ή άλλη.

Είπε ο αξιωματικός του τραυματίστηκε στην Κίνα και τον παρασημοφόρησε ο ηρωικός ναύαρχος Κουρμπέ. Θυμάσαι τί έγραφαν ή έφημερίδες για τα κατορθώματά του;

Ναι, ναι. Τι επιδελτική όμορφιά! Έχεις δίκιο. Τέλειος άντρας!

Ο Φρειδερίκος δεν κρατήθηκε. Ίρισε, κύταξε πίσω του κι ένοιωσε την καρδιά του να σκιρτά.

Επρόκειτο για δυο κομψές Παρισινές δεσποινίδες. Εκείνη που τον ξεθειάζε ήταν απaráλλαχτη σχεδόν με την Λευκή Ντελλιέρ.

Κύταξε μάλιστα τον Φρειδερίκο μ' ένα βλέμμα φλογερό, ένα βλέμμα γεμάτο πόθο έρωτος.

Αλλά ο Πλεμόν δεν συγκινήθηκε. Όχι, δεν πρέπει, αναστέναξε. Και στρίβοντας απότομως, γύρισε σπίτι του.

Δεν είχε προφτάσει να ριχτεί σ' ένα κάθισμα και ή πόρτα χτύπησε δυνατά. Ποιος ήταν;

Όσο να προφτάσει να σηκωθεί ν' ανοίξει, μια φωνή αντήχησε στ' αυτιά του, μια φωνή γνώριμη:

Φρειδερίκε!

Ήταν ο φίλος του και συνάδελφός του, ο Κεργόρν. Ο Φρειδερίκος άνοιξε άμέσως την πόρτα.

Οι δυο φίλοι ρίχτηκαν ό ένας στην άγκαλιά του άλλου. Κεργόρν!

Φρειδερίκε! Σ' έδω, φίλε μου; Πού κατάρθωσες να μάθης πού μένω;

Θα σου τ'ά εξηγήσω όλα. Προηγούμενως όμως πρέπει να σου πω πώς έχω τριών μηνών άδεια και πώς έρχομαι να σου μιλήσω για μια έντελως προσωπική μου υπόθεση.

Σ' ακούω, είμαι όλος αυτιά.

Σ' ευχαριστώ, Φρειδερίκε.

Κάθισε λοιπόν και λέγε μου, αν και μαντεύω τί σου συμβαίνει.

Τό μαντεύεις;

Αφούκτως. Παντρεύεσαι. Αυτό δεν είναι;

Ακριβώς. Τό θρήκες. Η εξαδέλφη μου τ'ά μαγειρεύει όλα. Εγώ δεν ήξερα τίποτε. Μόλις πρό μιας και μισής ώρας γνώρισα τη μηνητή μου.

Αλήθεια;

Ναι, ναι. Έτσι είναι ακριβώς, όπως σου τ'ά λέω.

Και λοιπόν;

Δεν έχει λοιπόν. Γνώρισα τη μηνητή μου πρό όλίγου, όπως σου είπα, κι' όλα τελείωσαν.

Τη θρήκες τού γούστου σου;

Κάτι παραπάνω, Φρειδερίκε. Την λατρεύω!

Κι' εκείνη;

Κι' εκείνη με αγαπά τρελλά.

Ωραία! Και τό καταφύγιό μου πώς τό θρήκες;

Α, ναι! Βρισκόμουν στο σπίτι της μηνητής μου. Είχαν σερβίρει δροσιτικά, απαραίτητα για την περίστασι, γιατί ψιγνόμενοι από έρωτα. Έπινα λοιπόν τό αναψυκτικό μου και μιλούσα με τ'ά πεθερικά μου, καθισμένος πλάι στη μηνητή μου, όταν εξαφνα σ' έθυμήθηκα και σηκώθηκα. Εκείνοι ξεφνιάστηκαν και είχαν δίκιο.

Φεύγετε; με ρώτησαν.

Ναι, τούς εξήγησα, είν' ανάγκη να πάω να δώ κάποιο στενό μου φίλο.

Και μ'ας αφήνετε κι' όλας;

Τ'ά πεθερικά μου κατσοφίασαν. Μ'ά επενέβη ή μηνητή μου πούχει χρυσή καρδιά.

Αφού είν' ανάγκη πήγαινε, μου είπε. Και με ρώτησε εύθως άμέσως:

Είπε συνάδελφός σου ο φίλος σου αυτός πού πρόκειται να έπισκεφθής;

Ακριβώς, απάντησα. Μόνον πού δεν ξέρω πού κατοικεί.

Και πώς ονομάζεται;

Φρειδερίκος Πλεμόν, είπα.

Η μηνητή μου χτύπησε τότε πρόσχαρα τ'ά χέρια της. Δεν θ'ά πάτε και πολύ μακριά για να τον θρήξε, μου εξήγησε. Ο κ. Πλεμόν κάθεται, όπως άκουσα, στη γειτονιά μας.

Την ίδια στιγμή κατέφθασε και ο διανομέας τού ταχυδρομείου, ο όποιος μου είπε τη διεύθυνσί σου και ν'μαι!

Είσαι πολύ καλός, φίλε μου, είπεν ο Φρειδερίκος.

Σ'ά αγαπούσα πάντα σαν αδελφό, Φρειδερίκε. Κι' έ' άλλο έπρεπε να ρθώ να σ'ά συγχαρώ για τόν προβιθασμό σου.

Ο Φρειδερίκος ευχαρίστησε τόν Κεργόρν αναστενάζοντας.

Αναστενάζεις; τού είπε ο άνοιχτόκαρδος ναυτικός. Έχεις δίκιο, φίλε μου. Ο ναύαρχος Κουρμπέ, πού τόσο τόν έλάτρευες, πέθανε στην άγκαλιά σου σχεδόν.

Έχασα και τη μητέρα μου! είπε με θαθεία συγκίνηση ο Πλεμόν.

Κι' αυτό τό ξέρω, καλέ μου φίλε, και σ'ά συλλυπούμαι. Ναι, ξέρω πώς σ'ά χτύπησαν πολλές συμφορές. Αλλά είσαι άντρας, Πλεμόν. Θ'ά κάνης κουράγιο. Όλα περνούν, όλα ξεχνιούνται.

Όχι όλα, αναστέναξε ο Φρειδερίκος.

Κι' άμέσως κατόπιν ρώτησε τόν Κεργόρν:

Μπορείς να μου δώσης κάποια πληροφορία πού θα σου ήγησω;

Και τό ρωτάς, φίλε μου;

Έκείνη παντρεύτηκε.

Δεν είν' έτσι;

Ναι, παντρεύτηκε, απάντησε ο Κεργόρν.

Παρέστης στο γάμο της;

Όχι.

Γιατί;

Δεν είχα διάθεσι κι' έ' άλλου τό πολεμικά μας έφυγαν την ίδια ήμέρα από τη Νίκαια.

Όστε δεν είσαι σ'έ θέση να μου δώσης καμιά πληροφορία σχετικάς;

Τί θ'ά ήθελες να μάθης άκρι-

θώς;

Για τη ζωή της, για τό σύζυγό της, για τό κάθε τι πού την άφορά.

Δυστυχώς δεν ξέρω τίποτα. Αλλά για πές μου: Δεν τη λησμόνησες;

Όχι.

Τη θυμάσαι λοιπόν ακόμα;

Θα την θυμούμαι ως τη στιγμή πού θα φύγω από τόν κόσμο αυτό. Τίποτε δεν μπορεί να με κάνει να την ξεχάσω.

Ο Κεργόρν στηρίξε και τ'ά δυό του χέρια στους ώμους τού Πλεμόν.

Μαντεύω τόν νόνο σου, Φρειδερίκε, τού είπε. Αλλά... αλλά... πώς να σου τό πω; — δεν έχεις δίκιο να θυσιάζης τη ζωή σου, την νεότητά σου χωρίς λόγο...

Χωρίς λόγο;

Ναι, ναι, έτσι είναι ακριβώς. Βασανίζεσαι από ένα αίσθημα τό όποιο θ'ά έπρεπε νάχη σθώσει από την καρδιά σου. Είσαι νέος. Τό μέλλον σου μειδιά και σου ύπασχεται πολλά.

Γιατί να θυμάσαι την νέα εκείνη; Ζήσε, διασκέδασε. Υπάρχουν στο Παρίσι άπειρες γυναίκες πού όμορφες από Εκείνη, πού άξιαγάπητες. Δεν έχεις παρά να διαλέξης.

Ο Πλεμόν τόν άκούγε υπομονετικά.

Κάμε όπως σου λέω, συνέχισε ο Κεργόρν. Θέλεις να νυμφευθής με μια όμορφη και πλούσια Παρισινή νέα; Πές μου πώς τό θέλεις και θα γίνη άμέσως. Η εξαδέλφη μου γνωρίζει άπειρες δεσποινίδες τού καλού κόσμου, πού σου ταιριάζουν, πού θα σ' αγαπήσουν τρελλά, πού θα σ'έκτιμήσουν όσο αξίζεις...

Τ'ά λόγια τού Κεργόρν εγοήτευαν σιγά-σιγά τόν Φρειδερίκο. Ένα αθάνατο θάρος σηκωνόταν από την καρδιά του.

Γιατί αλήθεια να μη διώξη τις κακές σκέψεις ήπ' τό μυαλό του, τη φαρμακερή μελαγχολία από την καρδιά του;

Γιατί να μη χαρή κι' αυτός, να μη διασκεδάση, να μη φροντίσει να λησμονήσει;

Ναι, ναι, ύπηρεχαν πολλές ώραιές γυναίκες στο μεγάλο, στο άπέραντο Παρίσι...

Ο Φρειδερίκος ήταν έτοιμος να δηλώση στο φίλο του ότι θ'άλλάξη ζωή. Τυχαιώς όμως τόν ρώτησε σ'έ μια στιγμή:

Και πώς λέγεται ή μηνητή σου, αν επιτρέπεται;

Λευκή, αποκρίθηκε ο Κεργόρν.

Λευκή!

Όλη ή γοητεία πούχε άρχίσει να παρασύρη τόν Φρειδερίκο, διαλύθηκε.

Τό όνομα εκείνο τού θυμήσε πάλι, ξαναζωντάνεψε στη μνήμη του την αγαπημένη του.

Αναστενάξε και κούνησε με λύπη τό κεφάλι του. Όχι, όχι, δεν μπορούσε να ξεχάσει, δεν μπορούσε να ζητήσει παρηγοριά σ'έ νέους έρωτες. Αγαπούσε την Λευκή Ντελλιέρ, την αγαπούσε με την ίδια λαχτάρα, όπως την πρώτη στιγμή πού την είδε.

Την άλλη ήμέρα ο Φρειδερίκος σκέφθηκε να κάνει ένα ταξίδι ως τις Κάννες και τη Νίκαια.

Τί θα πήγαινε να κάνει εκεί πέρα;

Σ'έ τί έλπίζε.

Σ'έ τίποτε άπολύτως.

Ήθελε να φύγη πρώτα-πρώτα από τό Παρίσι. Έτσι δεν θ'ά ήταν αναγκασμένος να παραστή στους άρραβώνες τού Κεργόρν.

Είπινα τό αναψυκτικό μου καθισμένος πλάι στη μηνητή μου...

Θα πήγαινε στις Κάννες και στη Νίκαια για ν' άποχαιρέτηση τ' αγαπημένα εκείνα μέρη, στα όποια πέρασε μερικές ώρες της ζωής του ευτυχισμένος.

Αυτό ήταν ή μόνη του επιθυμία. Κατά θάθος μάλιστα δεν ήθελε να συναντηθή με κανέναν άπολύτως στις Κάννες ή στην Νίκαια. Έλπίζε ότι ή Λευκή δεν θ'ά θρικόταν εκεί. Θ'ά είχαν γυρίσει και θ'ά είχαν εγκατασταθή ασφαλώς στο Παρίσι.

Για να βεβαιωθεί άπολύτως πήγε και ρώτησε περί της διαμονής τού Λεοπόλδου Γκιτάλ στο ύπουργείο των Έργατερικών. Δυστυχώς όμως δεν ήσαν σ'έ θέση να τού δώσουν καμιά άπολύτως σχετική πληροφορία.

Δεν σημαίνει, σκέφτηκε ο Φρειδερίκος. Ασφαλώς ο Γκιτάλ, ή Λευκή και ή μητέρα της θ'ά θρικόταν στο Παρίσι.

Πέρασε κατόπιν από τό σπίτι τού Κεργόρν για να τόν άποχαιρέτηση. Ο φίλος του άπουσίαζε. Η σύμπτωση αυτή ευχαρίστησε τόν Φρειδερίκο. Άφησε στόν Κεργόρν ένα του έπισκεπτήριο, γράφοντάς του ότι φεύγει για τις Κάννες, γύρισε σπίτι του, έτοιμάστηκε και κατέθηκε στο σιδηροδρομικό σταθμό.

Ο Πλεμόν άρχισε να θηματίζει επάνω-κάτω, όταν εξαφνα άκουσε πίσω του γοργά θήματα κι' αισθάνθηκε ένα χέρι ν' άκουμπάη φιλικά στόν ώμο του.

Ήταν ο Κεργόρν.

Σ' έδω! είπε εξαφνιασμένος ο Φρειδερίκος.

Εγώ, βέβαια, φίλε μου. Όστε έτσι λοιπόν; Μου αφήνεις ένα σημείωμα και τό σκάζεις απ' τό Παρίσι χωρίς να με δής; Εύτυχώς πού σ' έπρόλαβα για να σ' έμποδίσω.

Να μ' έμποδίσης;

Μάλιστα, φίλε μου.

Και γιατί;

Ρωτάς γιατί; Δεν μπορεί να παντρευτώ χωρίς να θρικόσαι και σ' στο γάμο μου.

Σ' ευχαριστώ για τ'ά αισθήματά σου, Κεργόρν, αλλά πρέπει να φύγω. Έχω θ'άγει πλέον εισιτήριο.

Είπε τρομερό... τρομερό! έκραύασε ο καλόκαρδος ναυτικός. Και τώρα πώς παντρεύονται;

Ο Φρειδερίκος έγέλασε με την καρδιά του. Ταυτόχρονας ένα άλλο γέλιο, ένα γέλιο κρυστάλλινο αντήχησε πίσω τους.

Ο Φρειδερίκος γύρισε εξαφνιασμένος και θρήθηκε μπρός σ' έναν ήλικιωμένο κύριο και μια όμορφη δεσποινίδα.

Διάβολε! φώναξε ο Κεργόρν. Λίγο έλειψε να ξεχάσω να σου συστήσω τόν πεθερό μου και τη μηνητή μου.

Ο Πλεμόν ταραχτηκε μόλις άνέκραξε τη μηνητή τού συνάδελφου του. Δεν τό έδειξε φτώσος.

Συγκέντρωσε την ψυχραιμία τού και χαϊρέτησε μ' ευγένεια.

Την νέα εκείνη την άκρασία εκείνη νέα δεν την έβλεπε για πρώτη φορά. Ήταν μια από τις δυό δεσποινίδες πού συνάντησε πρό ήμερών στο δρόμο και τού χαμογέλασαν τόσο γλυκά, τόσο τρυφερά!

Μά όλες αυτές ή σκέψεις πέρασαν απ' τό μυαλό του σαν άστραπή. Προσποήθηκε πάλι έλπίη για πρώτη φορά τη νέα.

Κι' εκείνη έκαμε τό ίδιο.

Αγαπητή μου, είπεν ο Κεργόρν στη

μνηστή του, είμαστε άτυχεις. 'Ο κ. Πλεμόν φεύγει αυτή τη στιγμή απ' το Παρίσι.

— Τί κρίμα! αναστέναξε με ειλικρινή λύπη ή νέα.

Και γυρίζοντας στο Φρειδερίκο πρόσθεσε:

— Είμαστε βέβαιοι, ό Παύλος κι' εγώ, πως θα σάς είχαμε στους γάμους μας τουλάχιστον.

— Ναι, ναι, επιβεβαίωσε ό Κεργόρν. Δεν φανταζόμουν ποτέ πως θα έφευγες τόσο ξαφνικά απ' το Παρίσι.

Ό Φρειδερίκος στενοχωρήθηκε. Δεν ήθελε ν' αφήση λυπημένους τούς φίλους του.

— Δεν πρέπει ν' απελπίζεστε, είπε στόν Κεργόρν και στή μνηστή του. Όλα μπορούν νά διορθωθούν.

— Πώς; ρώτησε ό Παύλος.

— Άπλούστατα τό ταξίδι μου δεν θά διαρκέση περισσότερο τών δεκαπέντε ήμερών. Υποθέτω πως δεν θά έχετε τελέσει ως τότε τό γάμο σας και συνεπώς...

— Ναι, ναι, σύμφωνοι, φώναξε πρόσχαρτα ή μνηστή του Κεργόρν.

— Σύμφωνοι, είπε και ό Παύλος.

Τή στιγμή αυτή τό τραίνο σφύριξε, έτοιμο νά φύγη.

Ό Φρειδερίκος χαιρέτησε τούς φίλους του κι' ανέστηκ' στή θέσι του.

Τό τραίνο ξεκίνησε.

***

Όταν ό Φρειδερίκος έφτασε στάς Κάννας ή ήμέρα είχε ανατείλει πρό άρκετης ώρας.

Κατέβηκε στο σταθμό και τράθηξε άργά-άργά πρὸς τὰ κέντρα.

Η καρδιά του ήταν ξεχειλιμένη από μελαγχολία. Τό κάθε τί εκεί πέρα του θύμιζε τόν άτυχο έρωτά του. Οί δρόμοι, ή άκρογιαλιά, τὰ σπιτία, οί χλοεροί κήποι...

Προχωρούσε και ψιθύριζε κάθε τόσο τό δνομα εκείνης που κομμάτιασε την καρδιά του:

— Λευκή!... Λευκή!...

Μά κανείς δεν του άπαντούσε. Η Λευκή ήταν νεκρή πειά κι' αυτόν.

Η Λευκή ήταν τώρα γυναί κα ενός άλλου.

Κι' αυτός ό άλλος, ό Λεοπόλδος Γκιδάλ, δεν άξιζε ούτε όσο τό μικρό δαχτυλάκι της νέας.

Πώς παρασύρθηκε ή Λευκή Ντελλιέρ σ' αυτόν τό γάμο; Πώς δέχτηκε νά γίνει γυναίκα ενός άνοητου κομψομένου, που είνε ζήτημα αν την αγαπούσε, αν ήταν σε θέσι νά την εκτιμήση;

Ναι, ό Γκιδάλ παντρεύτηκε την Λευκή για την προίκα της. Τόν ενδιέφεραν τὰ έκατομμύρια της νέας. Και τίποτε άλλο.

Και ή Λευκή; Δέχτηκε άσφαλώς νά ένωθη με τόν άνθρωπο εκείνο από πείσμα, από καπρίτσιο. Πόσο θά είχε μετανοήσει τώρα για όλ' αυτά ή ώραία κόρη!

Βυθισμένος στις θλιθερές αυτές σκέψεις, ό Φρειδερίκος, προχωρούσε πάντοτε έμπρός, χωρίς νά ξέρη που πηγαίνει.

Έξαφνα στάθηκε και κύτταξε γύρω του.

Τί παράξενο!

Τά άσκοπα θήματά του τόν είχαν φέρει κοντά στην έπαυλη της κ. Ντελλιέρ.

Ό Φρειδερίκος προχώρησε λίγο ακόμα και στάθηκε μπρός στην είσοδο της έπαύλειως. Τά παράθυρα ήσαν κατάκλειστα. Οί ένοικοι έλειπαν άσφαλώς στο Παρίσι.

Έξαφνα ό Πλεμόν αντίκρουσε στόν κήπο της έπαύλειως τόν γέρο κηπουρό νά κλαδεύη τὰ λουλούδια, σκυμμένος πάνω απ' τις θραγιές.

Τόν γέροντα εκείνον τόν εγνωρίζει ό Φρειδερίκος. Βρισκόταν στην έπαυλη και κατά την περίοδο που ήταν άρραθωνισμένος με την Λευκή.

Τήν ίδια στιγμή ό κηπουρός γύρισε πρὸς τό μέρος του και τόν άνεγνώρισε άμέσως.

— Κύριε ύποπλοίαρχε! φώναξε.

Ό Πλεμόν τόν χαιρέτησε.

— Με θυμόσατε; τόν ρώτησε.

— Καί βέβαια σάς θυμώμαι, κ. ύποπλοίαρχε. Μπορούσα νά σάς ξεχάσω;

— Σ' εύχαριστώ, φίλε μου.

— Θά μείνετε στάς Κάννας, κ. Πλεμόν;

— Όχι, είμαι περαστικός.

Μεσολάθησε λίγων στιγμών σιωπή.

Ό Φρειδερίκος ποθούσε νά ρωτήση, νά μάθη. Και στό τέλος δεν κρατήθηκε.

— Δεν θρίσκειται κανείς στην έπαυλη; ρώτησε τόν γέρο κηπουρό.

— Εκείνος ξαφνιάστηκε.

— Πώς λοιπόν, δεν ξέρετε, κ. ύποπλοίαρχε;

— Όχι, δεν ξέρω τίποτε.

— Η έπαυλης πουλήθηκε.

— Πουλήθηκε!

— Μαλιστα. Πρό ενός χρόνου..

— Ποιός την πούλησε;

— Ό κ. Γκιδάλ σ' ένα Ρώσο πρίγκηπα.

Ό Φρειδερίκος έπεφτε από έκπληξέως σ' έκπληξη.

— Και τί τόν άνάγκασε νά την πούληση; ρώτησε.

— Η άναμνήσεις, ή δυσάρεστες και θλιθερές άναμνήσεις κύριε.

— Δεν σε καταλαβαίνω.

— Κι' όμως είνε πολύ απλό. Η έπαυλης αυτή θύμιζε στόν κ. Γκιδάλ τὰ περασμένα, τό θάνατο της πεθεράς του.

— Η κ. Ντελλιέρ πέθανε; φώναξε ξαφνιασμένος ό Φρειδερίκος.

— Δεν τό ξέρατε;

— Όχι, τώρα μόλις τό μαθαίνω.

— Άπέθανε, κ. ύποπλοίαρχε. Τή σκότωσε ή συμφορά τή δύστυχη κυρία!

— Η συμφορά; Ό Φρειδερίκος δεν πίστευε σ' όσα άκούγε. Ποιά συμφορά νά είχε χτυπήσει άρα γε τόσο σκληρά, τόσο άμελικά τήν μητέρα της Λευκής;

Μ' όλη την επιθυμία που είχε νά έξακολουθήση τις έρωτήσεις του, δεν τό έκανε ώσπύσο. Θά ήταν άπρέπεια εκ μέρους του ν' άνακατεύεται στό οικογενειακά τών άλλων.

Όσόσο δεν κρατήθηκε κι' έκανε μιά ακόμα έρώτηση στόν κηπουρό:

— Και πού μένει τώρα ή κ. Γκιδάλ;

— Δεν ξέρω, κύριε, άποκρίθηκε ό κηπουρός. Συνήθιζα νά μη άνακατεύωμαι στις δουλειές τών κυρίων μου. Έκείνο που ξέρω είνε ότι άμέσως μετά τό γάμο τους ό κύριος και ή κυρία Γκιδάλ έφυγαν για τή Νίκαια. Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

— Ίσως νά θρίσκαν...

ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΤΕΡΑΤΑ

ΤΑΡΑΡ, Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΤΑΒΟΘΡΑ

(Μιά καταπληκτική κι' άπίστευτη ιστορία)

ΜΕΤΑΞΥ τών διασημότερων λαιμάργων που άναφέρει ή 'Ιστορία, εξέχουσαν θέσι κατέχει άσφαλώς ό Γάλλος Τάράρ, που έζησε τόν δέκατον όγδοο αιώνα και που ή ζωή του ήταν σαν τις θεομηνίες που πέφτουν επάνω στις συγκομιδές.

Ίδου ή καταπληκτική ιστορία του πάντοτε πεινασμένου και ούδέποτε χορτάτου αυτού πολυφαγού:

Πολύ νέος ό Τατάρ έφυγε από τό πατρικό του σπίτι διωγμένος από τούς γονείς του, τούς όποιους είχε ρημάξει κυριολεκτικώς με την άπύθμενη κοιλιά του.

Επί τών καιρόν διέτρεχε την ίδιατερη πατρίδα του, άλλοτε ζητιανεύοντας και άλλοτε κλέβοντας, δι.τι φαγώσιμο εύρισκε μπροστά του. Έλυναιετο την ύπαιθρο, τὰ χωράφια, τ' άμπελία και τὰ περιόδια, και πολλές φορές οί άγροφύλακες τόν πυροβόλησαν μέσ' στό σκοτάδι χωρίς νά μπόρουν ποτέ νά τόν σκοτώσουν. Στο τέλος πολλοί πίστεψαν πως ήταν ό ίδιος ό Σατανάς, γιατί όπου έμπαινε, κατέστρεφε κι' άφανιζε τὰ πάντα.

Έπειδή όμως είχε τελειώσει πειά ή έσδοεία στο μέρος εκείνο, ό Τατάρ άναγκάστηκε νά ακολουθήση ένα μουλούκι σαλτιμπάγκαν, από εκείνους που γυρίζουν στα λαϊκά πανηγύρια και παίζουν διάφορες κωμωδίες.

Έτσι άπεκαλύφθη όλο τό πρωτοφανές και τρομακτικό... τάλαντό του. Προκαλούσε δηλαδή τούς θεατάς τών διαφόρων χωριών, από τὰ όποια περνούσαν, νά τόν... χορτάσουν αν μπουρούσαν! Οί χωριάτες βέβαιοι ότι θά κέρδιζαν τό στοιχείμα, δεχόντουσαν και τοις κουθαλούσαν με τις κόφες τὰ τρόφιμα! Ό Τατάρ όμως τὰ κατεβρόχθιζε άψε-σβύσε και ζητούσε κι' άλλα! Έτσι έτρωγε τζάμπα και κέρδιζε και άρκετά χρήματα.

Μιά μέρα έφαγε δυό κιλά μύλα και δεκατέσσερες όκάδες πατάτες άβραστές! Ύστερα όμως από αυτό τό κατόρθωμά του κανείς δεν τολμούσε νά στοιχηματίση μαζί του, γιατί νομίζανε ότι κάποια ταχυδακτυλουργία έκανε και τούς έξαπατούσε.

Ό δυστυχής όμως Τατάρ πεινούσε, πεινούσε φριχτά. Κι' άρχισε πειά νά τρώγη, δι.τι άχρείαστο, δι.τι σκουπίδι του πετούσαν: Πεπονόφουδες, λεμονόκουπες, χόρτα, φελούδες από μουκάλια, σαλιγκάρια, γαιδουράγκαθα και κολοκύθια άβραστα. Έκείνο που τόν εχόρταινε κάπως ήσαν ή πατάτες, ή όποιες στά μέρη εκείνα όπηρχαν άφθονες και φτηνές. Έκτός αυτού άλλωστε μπορούσε και νά τις κλέβη τή νύχτα από τὰ χωράφια.

Τό περίεργο είνε ότι ό άνθρωπος αυτός με τό άπύθμενο στομάχι ήταν μετριώ άναστήματος, χωρίς κανένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό στή σωματική του διάπλασι που νά μαρτυρή την πολυφαγία, εκτός της κοιλιάς του, ή όποια φούσκωνε σαν μπαλόνι ύστερα από κάθε γεύμα.

Κατά τὰ τέλη του 1790, ό Τατάρ κατετάγη στρατιώτης σ' ένα τάγμα έθελοντών, γιατί δεν εύρισκε πειά πός νά έκανοποιή την πείνα του. Στο στρατόν ό Τατάρ άνεύρισκε καθημερινώς νά κάνει αυτός τις μικροαγγραφίες όγτώ-δέκα συναδέλφων του, για νά τούς τρώη τή μερίδα τους. Έκτός αυτού όμως, έπειδή και με τις δέκα μερίδες δεν έχόρταινε, ε'χε τοποθετήσει σε μιά γωνιά του στρατόν ένα μικρό καζανάκι, μέσα στο όποιο, πρκακαλούσε τούς στρατιώτες του λόγου του, νά ρίχνουν τὰ ύπολείμματα της κραιβόνας τών. Έτσι ό καυμένος ό Τατάρ την περνούσε... ώραία. Κάθε μεσημέρι ή κοιλιά του γινόταν...

«ταμπούρλο»!...

Η έποχή αυτή ήταν ή καλύτερη, ή πιό εύτυχισμένη για τόν Τατάρ.

Μιά μέρα στοιχημάτισε με τόν διοικητή του λόγου του νά φάη ένα τέταρτο βωδιού, καμμία είκοσιπενταριά όκά-

δες κρέατος δηλαδή. "Αν έκέρδιζε τό στοιχείμα, θά ήταν ύποχρεωμένος ό λοχαγός νά του παρείχε κάθε Σαββάτο ένα τέταρτο βωδιού. "Αν έχανε, θά ύφίστατο την πρὸγκα τών συναδέλφων του. "Αλλά ό Τατάρ δεν έχασε. Έφαγε τό κρέας μέσα σε έξη ώρες, χωρίς νά αισθανθή τό παραμικρό βαρυστομάχισμα.

Μετά τό άπίστευτο αυτό γεύμα ή κοιλιά του προίστηκε σαν μπαλόνι και τόν έπιασε ένας ύπνος, που με έλάχιστες διακοπές —δι' εύνοήτους και πολύ φυσικούς λόγους— έκράτησε δεκαοχτώ ώρες!

Πολλές φορές ό Τατάρ, για νά διασκεδάση τούς φίλους του και νά χορτάση συγχρόνως την πείνα του, έτρωγε καργίες, κουνέλια και βατράχια.

Όταν κάποτε άρρώστησε και μπήκε στο νοσοκομείο Σουλτσεν, ένας χειρουργός που τόν εγνωρίζει, τού έδωσε τέσσερες μερίδες από τό συσσίτιο για νά χορτάση. Έκτός αυτού διέταξε και τοις έφτιασαν σ' ένα μεγάλο ταψί μιά τήττα από τὰ περισσεύματα του φαγητού τών άλλων άσθενών. Έπί πλέον μάζεψαν για νά τόν χορτάσουν κι' ότι ξεροκόμματα. κουραμάνας είχαν περισσέψει μετά τό γεύμα. Κι' α' όλα αυτά όμως ό Τατάρ δεν χόρτασε. Τό στομάχι του ήταν καταβόθρα.

Όταν νύχτωσε λοιπόν κι' όλοι κοιμήθηκαν, μπήκε κρυφά στην φαρμακοποιήκη του νοσοκομείου, άνακάλυψε εκεί μισό σακκί λιναρόσπορο που τόν είχαν για καταπλάσματα και... συμπλήρωσε τό γεύμα του.

Μιά άλλη μέρα οί νοσοκόμοι άνέφεραν, με άποτροπιασμό και φρίκη στους γιατρούς του νοσοκομείου, ότι τόν είδαν νά πίνη τό αίμα που προερχόταν από τις άφαιμάξεις τών άσθενών.

"Αλλοτε πάλι τόν έπιασαν μέσα στην αίθουσα της άνατομίας νά τρώη... πτώματα!

Μιά βδομάδα κατόπιν χάθηκε τό πτώμα ενός παιδιού δεκαεσσάρων μηνών από τό ανατομικό τραπέζι κι' όλοι ύποπτεύθηκαν ότι τό έφαγε ό Τατάρ.

Τόν διώξαν λοιπόν από τό νοσοκομείο τό 1794 και από τότε ούτε έανακούστηκε, ούτε έανεφάνηκε πούθενά. Όλοι όσοι τόν γνωρίζαν, πιστέψανε τότε ότι ό καταβροχθιστής τών πάντων κάπου θά τό έλάβε επί τέλους από την πείνα.

Τό 1798 όμως, ένας αλήτης μετέφέρθη σε κακή κατάστασι στο δη-

μοτικό νοσοκομείο τών Βερσαλλιών. Ήταν ό Τατάρ. Ήταν τρομερά καταβεβλημένος και ύστερα από λίγο καιρό πέθανε —από τί νομίζετε;— από φθίσι. Λίγες στιγμές μετά τόν θάνατό του, τό πτώμα του βρισκόταν σε κατάστασι τελείας άποσύνθεσης. Μ' όλη τή φρικώδη δυσωδία όμως που έβγαζε, οί γιατροί άποφάσισαν νά του κάνουν νεκροψία για νά εξηγήσουν τό καταπληκτικό φαινόμενο της πολυφαγίας του. Τό στομάχι του ήταν σουρωμένο σε πολλές πτυχές και τόσο έλαστικό, που μπορούσε νά τεντώση και νά γίνει μεγάλο σαν βαρέλι... Έπίσης τὰ έντερα του άπλανά είνε, όπως όλων τών ανθρώπων, έλικοειδώς τοποθετημένα, σχηματίζουν ένα γαλλικό S από τή βάση του στομάχου ως κάτω.

Μ' άλλα λόγια, ό στομάχος και τὰ έντερα του Τατάρ ήσαν όμοια σχεδόν με τών σαρκωδών θηρίων, του λιονταριού και της τίγρης. Αυτό εξηγεί κάπως την άμετρη και πάντα άνικανοποίητη πείνα του δυστυχούς αυτού ανθρώπου.

Η τροφές μέσα στο στομάχι του δεν χωνεύόντουσαν ποτέ τέλεια και έντός του κανονικού χρονικού διαστήματος, άλλα έπαφιναν πολύ πιο γρήγορα τό όρνο —τό συστομο άλλωστε— τόν άγοντα πρὸς την έκκένωσι, της όποις ή συχνότης ήταν ένα από τὰ χαρακτηριστικά του τρομακού πολυφάγου, του μεγαλυτέρου ίσως πολυφάγου του κόσμου...

Ό Τατάρ

(Σκίτσο της εποχής)

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΟΥΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΟΥΣ

ΤΗΣ Κ. Α. ZENNEBRAI

Η Φλωρέτα

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ.— 'Η Φλωρέτα, μιά φτωχή και μικρούλα χωρική, περνάει μιά ζωή δυστυχισμένη στο σπίτι της. 'Η μητέρα της είναι άρρωστη θαρραλιά και ο πατέρας της που ή άρρώστεια της, γυναίκας του τον έκανε να χάσει το θάρρος του, γκρινιάζει και τη μαλλώνει από το πρωί ως το θρόνυ. Και σαν να μη φάναν δλ' αυτά, τους δέρινε ή πιο μεγάλη φτώχεια. 'Η μόνη χαρά της Φλωρέτας είναι να πηγαίνει να δώσει τη γίδα τους και την αγελάδα τους στα χωράφια, όπου συναντάει ένα μικρό θοσκό, το Γιάννη, και παίζει μαζί του. Σιγά-σιγά μιά στενή φιλία ένώνει τα δυο παιδιά κι' ο Γιάννης που είναι παιδί εύπορων χωρικών, αρχίζει να νοιάθει μεγάλο ενδιαφέρον για τη Φλωρέτα. 'Η μητέρα της Φλωρέτας πεθαίνει κι' ή Φλωρέτα ξαναπηγαίνοντας σε λίγες μέρες στη θοσκή, έρθκει εκεί το Γιάννη με την αδελφή του Ρόζα. 'Η Ρόζα την παίρνει στο σπίτι τους κι' επειδή ή Φλωρέτα θέλει να μαύη διάφορες οικιακές δουλειές, αναλαμβάνει αυτή μαζί με την μητέρα της να τις της διδάξει. Μιά μέρα καθώς ή Φλωρέτα έθροσκονταν στο λειβάδι μαζί με το Γιάννη, έβλεπε ένα όραιο σκυλάκι που έχει χαθή, και πού, όπως φαίνεται από το περιλαίμιό του, ανήκει στην πλουσία κόμησης ντε Λάντ. 'Η Φλωρέτα το πηγαίνει στην έπαυλη της κόμησης, ή όποιο την συμπαθεί από την πρώτη στιγμή.

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Και ή ώραία κόμησης φίλησε τη Φλωρέτα, έπώπτεψε μόνη της τη μαγειρίσας ως ότου να γεμίσει το καλάθι και κατόπιν συνώδευσε ή μικρούλα έξω και τη βοήθησε ν' ανέβη στ' άμαξι.

— Καλή αντάμωσι την Κυριακή, μικρούλα μου! της φώναξε.

Τό όλογο ξεκίνησε άμέσως καλπάζοντας κι' έπειτα από λίγη ώρα έμπαινε στο χωριό της Φλωρέτας.

Μόλις άκουσαν τά κουδουνάκια τους, όλοι θγήκαν στις πόρτες για να ίδουν τί συμβαίνει και, μαζί με τους άλλους, θγήκε κι' ο Φραντί.

— Σὺ είσαι, Φλωρέτα, φώναξε άνήσυχος όταν είδε το άμαξι να σταματάει μπροστά στο σπίτι του. Μήπως έπαθες τίποτε;

— Ω, όχι, πατέρα, άπάντησε γελαστή ή μικρούλα.

— Ο άμαξάς βοήθησε την Φλωρέτα να κατεβή, της έδωσε το καλάθι με τά τρόφιμα και ξανάφυγε άμέσως.

— Τί τρέχει, Φλωρέτα; Τί είν' αυτά; ρώτησε ο Φραντί.

Οι γείτονες μαζεύτηκαν ν' άκούσουν τί είχε συμβή.

— Βρήκα το σκυλάκι της κυρίας κόμησης, πατέρα, και της τό πήγα στο παλάτι της. Δεν ξέρεις πόσο χάρηκε!... Τί καλή κυρία! Μου υποσχέθηκε πως θάρθη την Κυριακή να μάς δει!

— Τύχη που την έχει αυτή ή Φλωρέτα! Έλεγαν οι γείτονες με σιγανή φωνή. 'Η κόμησης δεν θα την άφήση έτσι... Της άνοιξε ή τύχη της μικρής μ' αυτό το σκυλάκι που θάρηκε!

Ε'
ΟΠΟΥ Η ΦΛΩΡΕΤΑ ΚΑΝΕΙ ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ
ΤΟΝ ΠΑΤΕΡΑ ΙΗΣ

Η Φλωρέτα μπήκε στο σπίτι τους κι' άρχισε να θγάξη σιγά-σιγά από το καλάθι τά έλεκτά τρόφιμα που της είχε δώσει ή κόμησης ντε Λάντ, κυττάζοντας συγχρόνως τον πτερά της γελαστή.

— 'Αλήθεια, μούδωσε κι' αυτό, πατέρα! είπε στο τέλος. Και το έδωσε το χρυσό νόμισμα.

— Μιά λίρα! φώναξε ο Φραντί χαρούμενος. Βλέπω πως έσὺ Φλωρέτα μου, θαλθηκες να διώξης τη φτώχεια και την κακομοιριά άπ' το σπίτι μας.

Και, λέγοντας αυτά τά λόγια, φίλησε με στοργή και με συγκίνηση τη Φλωρέτα.

Σκεφτόταν ο Φραντί πως με τη λίρα εκείνη πιθανόν να κατάφερνε το σπιτονοικοκύρη του να κάνει λίγο ύπομονή.

Τόν Αύγουστο θα μπορούσε να τον ξεπληρώσει, αν πουλούσε το στάρι του. Αυτή την έλπίδα είχε και ήταν κάπως πιο

ήσυχος... Ποιός ξέρει, έλεγε με το νου του, ο Θεός είναι μεγάλος και δεν θ' άφήση να χαθούμε!...

Την έπομένη Κυριακή, ή Φλωρέτα ξύπνησε πολύ νωρίς και ή πρώτη της σκέψις ήταν πως να κάνει το σπιτάκι τους όσο το δυνατόν πιο ώμορφο, άφου θα πήγαυε ή κόμησης να την δει. Είχε δει πολλά, πάρα πολλά λουλούδια στο μαγαρο κι' άπ' αυτό κατάλαβε ότι ή κόμησης ντε Λάντ τ' άγαπούσε πολύ. 'Αποφασισε λοιπόν να στολίσει με λουλούδια το φτωχικό της σπιτάκι. Κι' άκριβώς εκείνη την έποχή δλ' οι άγροί ήσαν γεμάτοι λουλούδια κι' ή Φλωρέτα δεν ήξερε τί να πρωτοδιαλέξη. Μάζεψε λοιπόν κάθε λογής, κόκκινα, θουσουινά, κίτρινα, άσπρα, γαλαζία. 'Ηταν σά μιά ζωγραφιά, καθώς πήγαυε στο καλυδόσπιτο, κρατώντας στην άγκαλιά της δλ' αυτά τά λουλούδια που την σέπαζαν σχεδόν δόλοκληρη.

— Άλλά που να τά θάλη; Δεν είχαν γλάστρες, ούτε άνθουχέα, παρά μερικά πηλίνα δοχεία του γάλακτος. 'Η Φλωρέτα πήρε δυό άπ' αυτά τά δοχεία, τους έβαλε νερό και τά ταχτοπούισε όσο πιο καλλιτεχνικά μπορούσε. 'Ηθελε να κανουν καλή έντύπωση στην ώραία και άγαθή άρχόντισσα.

Σε λίγο άρχισε να χτυπάει ή καμπάνα κι' ή Φλωρέτα τράθηξε προς την έκκλησία για ν' άκούση τη λειτουργία. Την ίδια στιγμή, ένα κομψό άμάξι, έφτασε κι' ή μικρούλα, καθώς παραμέρισε, για να κάνει τόπο να περάσει, είδε πως ήταν μέσα ή κόμησης ντε Λάντ. "Ωστε είχε κρατήσει το λόγο της και πήγε όπως της τό είχε υποσχεθή!...

Η κόμησης κατέβηκε από το άμάξι και μπήκε μέσα στην έκκλησία. Πόσο ώραία και πόσο κομψή ήταν! Είχε ώμορφο άναστημα κι' ή μέση της ήταν δαχυλιδένια. Είχε μεγάλα και γλυκά μάτια. Και τά μαλλιά της; Ποτέ δεν είχε δει τόια μαλλιά ή Φλωρέτα. Τό χρώμα τους ήταν όμοιο με το χρώμα του νομίσματος που της είχε δώσει.

Λίγο πριν τελειώση ή λειτουργία, ή μικρούλα ξαναγύρισε θιαστικά στο σπιτάκι τους. Μά, καθώς ζύγωσε εκεί, άκουσε δυνατές όμιλίες... άκουσε τη φωνή του πατέρα της, που ήταν άλλοτε παρακλητική και άλλοτε θυμωμένη.

Η μικρούλα άνοιξε την πόρτα κι' είδε μέσα τον Γκορώ, το σπιτονοικοκύρη τους.

— Δεν μπορώ να περιμένω πειά, Φραντί! έλεγε. "Η πλήρωσέ με ή φύγε!

— Κάνε λίγο ύπομονή, κύρ Γκορώ!... "Όλα μου ήρθαν, όπως ξέρεις, άνάποδα τον τελευταίο καιρό. 'Η γυναίκα μου άρρώστησε και πέθανε. Μπήκα στα χρέη ως το λαιμό και δουλειές δεν υπάρχουν...

— Και τί με μέλλει έμένα; Έκανε με σκληρότητα ο Γκορώ. 'Εγώ θέλω τά λεφτά μου... Άλλοιώς να μου άδειάσης το σπίτι...

— Δεν μπορώ να πάμε, κύρ Γκορώ, ή Φλωρέτα μου κι' έγώ; 'Εδω ζήσαμε τόσα χρόνια!... Πού να πάμε; Τί να κάνουμε; Σκέψου λίγο! Μην το κάνης αυτό το κακό!...

— Τί με νοιάζει έμένα τί θα γίνης έσὺ; 'Εγώ τά λεφτά μου θέλω, το άκούς; Τά πολλά λόγια είναι φτώχεια...

— Δεν λυπάσαι, κύρ Γκορώ, τους φτωχούς κι' ο Θεός θα σε τιμωρήσει.

— Αυτή την έννοια θάχη ο Θεός!... "Έχει τόσες και τόσες σκοτούρες...

— 'Εγώ ξέρω πως ο Θεός άργά ή γρήγορα τιμωρεί τους κακούς. Μά τους φτωχούς δεν τους άφήνει να χαθούν. Λοιπόν, θα πάρης τη λίρα μου;

— Άκούς εκεί που δεν θα την πάρω! Λεφτά είναι... Μά σου τό λέω καθαρά και εάστερα, πως αν ως την έρχομένη Δευτέρα δεν μου δώσης και τά υπόλοιπα, θα σε διώξω!

— Ο Φραντί γύρισε τότε προς την κόρη του και της είπε: — Φλωρέτα μου, παρακάλεσε και σὺ τον κύρ Γκορώ. Μπορεί να σε λυπηθή έσένα, που είσαι μικρούλα!

— Κύρ Γκορώ, μη μάς διώχνης! είπεν ή Φλωρέτα. Λυγή σου μας!... Θα δουλέω κι' εγώ και θα σε πληρώσουμε...

Και ή μικρούλα έκλαιγε με λυγμούς, καθώς έλεγε τά

λόγια αυτά.

— Δεν έχω καιρό ν' άκούω τά θυζανιάρικα να κλαίνε! φώναξε ο Γκορώ. Είπα! Θέλω τά λεφτά μου ως τη Δευτέρα! Άλλοιώς θα σάς πετάξω έξω!

Και ο σκληρός εκείνος άνθρωπος διευθύνθηκε προς την πόρτα. Μά την ίδια στιγμή φάνηκε ή κόμησης ντε Λάντ.

Είχε τάχα πολλή ώρα που θροσκόταν εκεί; Είχε άκούσει τάχα τις κουβέντες του Φραντί με το σπιτονοικοκύρη του; 'Ετσι φαίνεται, αν έκρινε κανείς από τον περιφρονητικό τρόπο με τον όποιο κύτταξε τον Γκορώ χωρίς να του άνταποδώσει το θαύτατο χαιρετισμό του.

Παραμέρισε για να το κάνει τόπο να περάσει, κι' έπειτα γνέφοντας στον ύπνρήτη που την συνώδευε να πλησιάσει, του είπε μερικά λόγια με σιγανή φωνή. Ο ύπνρτης έφυγε άμέσως κι' ή κόμησης προχώρησε στο καλυδόσπιτο.

Η φτωχή ή Φλωρέτα περίμενε με τόση συγκίνηση τη στιγμή αυτή, και να που όλη της ή χαρά είχε μεταβληθή τώρα σε λύπη! Ούτε έβλεπε τά λουλούδια της που με τόση ευχαρίστηση και φροντίδα τά είχε μαζέψει, τόσο δακρυσμένα ήσαν τά μάτια της.

Εν τούτοις προσπάθησε να κρύψη την θλίψη της και θέλησε να δείξη την ευγνωμοσύνη της στην ευγενική κυρία, ή όποία είχε καταδεχτή να πάη στο φτωχικό τους.

— Έχετε ένα πολύ χαριτωμένο κοριτσάκι, κύριε Φραντί, είπεν ή κόμησης ντε Λάντ.

Και παίρνοντας την καρέκλα που της πρόσφερε ή Φλωρέτα, κάθισε χωρίς πολλές διατυπώσεις.

— Ναί, είναι καλό κορίτσι, κυρία, άπάντησε ο Φραντί. "Αν δεν είχα την Φλωρέτα μου, δεν ξέρω κι' εγώ τί θα έκανα...

— Άλλά είναι μικρή άκόμα και δεν θα μπορή να σάς βοηθήσει. Πηγαίνει στο σχολείο;

— Πού να προφτάσει να πάη στο σχολείο, κυρία; Κάνει ένα σωρό δουλειές. Αυτή ταΐζει την αγελάδα, αυτή την άρμέγει, αυτή φτιάχνει τυρί, αυτή θάσκει τη γίδα μας, αυτή μαγειρεύει, αυτή συγυρίζει το σπίτι!... "Όσο μικρή κι' αν είναι, δουλεύει σαν την καλύτερη νοικοκυρά!

— Μπράβο, κόρη μου! είπεν ή κόμησης ντε Λάντ. "Ελα κοντά μου, Φλωρέτα.

Και, παίρνοντάς την πλάϊ της, της έπιασε τά δυό χέρια και τη ρώτησε:

— Θέλεις να μάθης καμιά δουλειά;

— Δεν πιστεύω νάχω καιρό, κυρία, άπάντησε ή Φλωρέτα. "Επειτα ποιός θα περιποιηθή τον πατέρα μου;

— Μά αν έχη κι' ο πατέρας σου μιά θέα μακριά από σένα;

— Δεν θέλω να τον άφήσω μόνο... Θα λυπάται πολύ μακριά μου. Δεν είν' έτσι, πατέρα!...

Ο Φραντί άκούησε δυό δάκρυα που κρεμόντουσαν στις λευφαρίδες του από τη στιγμή που είχε φύγει ο Γκορώ.

— Ωί ναί, κυρία, είπεν. Η Φλωρέτα είναι το δεξί μου χέρι.

Ούτε στιγμή δεν μπορώ να κάνω χωρίς αυτήν.

— Μην ανησυχής, κύριε Φραντί, είπεν με τη γλυκειά της φωνή ή κόμησης. Μην απελτίζεσθε κι' όλα θα διορθωθούν. Λισθάνομαι μεγάλη συμπάθεια για την κόρη σας... Να μου την στείλετε την έρχομένη Πέμπτη στο σπίτι...

— "Α! κυρία... Την Πέμπτη μπορεί να φύγουμε από δω και να ή ξαναγυρίσουμε πειά...

— "Ε, ποιός ξέρει, κύριε Φραντί, τί μπορεί να γίνη... Ο Θεός δεν άφήνει τους φτωχούς να χαθούν... Αυτό μου φαίνεται λέγατε και σεις πρό όλίγου...

— "Α! τά άκούσατε λοιπόν, κυρία!...

— Ναί, ναί... Λοιπόν να μου στείλετε την Φλωρέτα την έρχομένη Πέμπτη και μην απελτίζεσθε!...

Η ώραία κυρία σηκώθηκε και φίλησε τη Φλωρέτα τρυφερά και στα δυό της μάγουλα. "Επειτα διευθύνθηκε προς τά λουλούδια.

— Τί ώραία που είναι τά λουλούδια σου! είπεν με θαυμα-

— Τί ώραία που είναι τά λουλούδια!

σμός. "Εσὺ τά μάζεψες, μικρούλα μου;

— Ναί, κυρία!... Μου είχατε πη ότι σκοπεύατε νάρθητε...

— Λοιπόν, για μένα τά μάζεψες;

— Ναί, μά δεν άξίζουν για σάς... Είνε φτωχικά κι' αυτά...

— Άπεναντίας είναι ώραία, ωραιότατα... Φέρε μου τα, σε παρακαλώ, στο άμάξι μου για να μη λερώσω το φόρεμά μου.

Η Φλωρέτα ήταν ευτυχισμένη. Ποτέ της δεν φανταζότανε ότι ή ώραία και πλουσία εκείνη άρχόντισσα θα καταδεχόταν να πάρη τά λουλούδια της, τά όποία εκείνη δεν θα τολμούσε ποτέ να της προσφέρει.

Και όμως, όχι μόνο τά πήρε, αλλά και την φίλησε. Με ποιά έκπληξη θα τ' άκουγε δλ' αυτά ο Γιάννης, όταν θα το τά διηγόταν!

Η Φλωρέτα άκολούθησε την κόμησης ως το άμάξι, όπου την περίμεναν δυό άλλες κομψές κυρίες, φίλες της.

— Τί κάνεις τόση ώρα; της φώναξαν μόλις την είδαν.

— "Εδω είμαι, έφτασα, άπάντησε εκείνη. Δόσε μου τά λουλούδια, Φλωρέτα.

Η μικρούλα της έδωσε τά άνθη. Τότε ή κόμησης έσκυψε προς τον ύπνρήτη, ο όποιος έκλεινε την πόρτα του άμαξιού και τον ρώτησε:

— "Εγινε ό,τι σου είπα;

— Μάλιστα, κυρία κόμησης. "Εν τάξει!...

Και ο ύπνρτης ανέβηκε στη θέσι του πλάϊ στον άμαξά. Τά άλογα ξεκίνησαν καλπάζοντας.

— Μη ξεχάσης να έλθης την Πέμπτη, Φλωρέτα! φώναξε ή κόμησης.

Και το άμάξι χάθηκε στη στρόφη του δρόμου.

Η Φλωρέτα δεν έβλεπε πειά τίποτε, αλλά είχε σταθή άκίνητη στη θέσι της. Ξανάβλεπε μπροστά της την ώραία κι' ευγενικιά εκείνη μορφή που είχε φωτίσει το σπιτάκι τους, ξανάκουγε τη γλυκειά εκείνη φωνή, ή όποία είχε διώξει τη λύπη που τους είχε φέρει ο κακός εκείνος κύρ Γκορώ...

"Εβλεπε ότι όλοι οι άνθρωποι δεν έμοιάζαν σ' αυτό τον κόσμο. Άλλοι ήσαν ώραίοι και καλοί κι' έκαναν ευτυχισμένους όσους τους πλησιάζαν κι' άλλοι ήσαν άσχημοι και κακοί και δεν συλλογίζοντουσαν τίποτε άλλο παρά πως να θλάσουν και να ληήσουν τους πλησιον τους.

Αυτά συλλογίζονταν ή Φλωρέτα, όταν άκούσε μιά φωνή πίσω της:

— "Α, νά ή κόρη του Φραντί!... Πηγαίνω στο σπίτι σας, παιδί μου... Μου δίνεις το χέρι σου να πάμε μαζί;

— "Ηταν δυνατόν; Η Φλωρέτα δεν άστευε στα μάτια της. Ο άνθρωπος αυτός, που της γλυκομιλούσε και προσπαθούσε να χαμογελάσει, ήταν ο κύρ Γκορώ, ο σπιτονοικοκύρης τους!

— Την ξέρεις λοιπόν αυτή την πλούσια κόμησης; Έχεις τύχη, μικρή μου, γιατί σ' αγαπάει... Ο κύρ Γκορώ δάδιζε κοντά στην Φλωρέτα, ή όποία δεν θέλησε να το δώσει το χέρι της.

— Ο πατέρας σου είν' άκόμα στο σπίτι; τη ρώτησε σε λίγο.

— Ναί.

— Τί ξερό φωνάει αυτό; Δεν θα πάθαινας τίποτε αν μου έλεγες: "Ναί, κύρ Γκορώ!... Ένα «ναί» άνθρώπινο, τέλος πάντων! "Ας είναι όμως, δεν μου λες είναι καιρός που ξέρεις την κόμησης!...

Η Φλωρέτα δεν άπάντησε, αλλά έβλεπε το θήμα της για να φτάση γρηγορότερα.

— Μόνο να κλαίς ξέρεις, γκρινιαρίκο, είπεν ο Γκορώ. Νά μιλάς δεν ξέρεις; Μά έχετε τύχη σας που θρήκατε τέτοιους πλούσιους και φροντίζουν για σας.

Είχαν φτάσει πειά στο σπίτι. Ο Γκορώ έσπρωξε την πόρτα.

— Νά, Φραντί, είπεν μπαίνοντας μέσα, άλλαξα γνώμη. Άφου έχεις τέτοιους πλούσιους φίλους και σε προστατεύουν, δεν κάνει να μου δίνης πειά τίποτε. Να ή έξοφλησις!...

— Τί, με κοροϊδεύεις; Έκανε ο Φραντί.
— Έγώ δέν κοροϊδεύω τούς ανθρώπους πού με πληρώνουν. Έπιρρα τά έξήντα μου φράγκα καί ξεφλήσαμε...
— Μά ποιός σέ πληρώσε;
— Τί σέ νοιάζει; Πάρε την εξόφλησι έσύ. Άλήθεια, καλέ μου Φραντί, δέν με συσταίνεις στό άρχοντόσπιτο τής κόμησας νά τούς δίνω κόττες, αυγά, θούτυρο, ό,τι θέλουν... Κάνε λόγο γιά μένα άφού σ' έχουν πάρει από καλό ματι...
— Πρίν από λίγο ακόμα ήθελες νά με διώξης από τό σπίτι σου καί νά με πετάξης στούς δρόμους, κύρ Γκορώ, καί τώρα έχεις μουτρα νά μου ζητάς καί χάρι; Άκόμα δέν πρόφτασα νά ξεχάσω τόν άσπλαχνό σου τρόπο...

— Καλά, καλά... Μή θυμώνης, Φραντί... Άν θέλης μόνο κάνε μου αυτή τη χάρι...

Καί ο Γκορώ θγήκε έξω, κλείνοντας την πόρτα πίσω του. Όταν έμειναν μόνοι, ο Φραντί άγκάλιασε την κόρη του καί της είπε τρυφερά:

— Δέν σοο τό έλεγα εγώ, Φλωρέτα μου, πώς έσύ θά διώξης την κακομοιριά από τό σπίτι μας; Καί σήμερα πάλι έσύ με γλύτωσες άπ' τούς πέντε δρόμους πού θά μάς πεταγε ο νοικοκύρης μας.

— Η κυρία κόμησα, πατέρα, μάς έκανε αυτή την καλωσύνη. Την είδα νά μιλάει στόν ύπηρέτη της καί τόν έστειλε, μοι φαίνεται, νά πληρώση τόν κύρ Γκορώ...

Η Φλωρέτα δίστασε μιά στιγμή καί έπειτα πρόσθεσε:

— Πατέρα, σήμερα πού είμαστε ευτυχισμένοι, μοι κάνεις μιά χάρι;

— Λέγε, παιδί μου... Ό,τι θέλεις...

— Έλα νά πάμε κ' οι δύο μας νά ιδούμε τη μητέρα του Γιάννη... Δέν ξέρεις τί καλοί άνθρωποι πού είνε όλοι τους!

— Καί δέν μοι λές, ποιά είν' αυτή ή μητέρα του Γιάννη;

— Είνε μιά καλή νοικοκυρά. Ό άντρας της έχει ένα σωρό χωράφια. Αύτη μοι έμαθε ό,τι ξέρω καί θά μοι μάθη κι' άλλα ακόμα...

— Άφού είν' έτσι, άς πάμε, δέν σοο χαλάω τό χατήρι.

Πόσο ωραίο περίπατο έκανε ή Φλωρέτα την ήμέρα εκείνη, κρατώντας τόν πατέρα της από τό χέρι. Ήταν πολύ σοβαρή καί μιά μόνο έπιθυμία είχε: ήθελε ν' αγαπήσει ο πατέρας της τούς φίλους της, άν καί δέν ήταν δυνατόν νά γίνει άλλοιώς, άφού όλοι του είχαν φανή χρήσιμοι πρίν άκόμα τόν γνωρίσουν... Έκτός αυτού, αγαπούσαν τόσο πολύ τη μικρή του Φλωρέτα καί αυτή τούς αγαπούσε τόσο πολύ, ώστε χωρίς άλλο κι' αυτός θά τούς αγαπούσε.

Τη στιγμή πού έπρόκειτο νά στρίψουν στο δρόμο τής άγροικίας, ένας μεγαλόσωμος σκύλος έτρεξε κι' άκουμπώντας τά πόδια του στούς ώμους τής Φλωρέτας, άρχισε νά της γλύφει τό πρόσωπο. Ό πατέρας της έτοιμάστηκε νά τόν διώξη.

— Είν' ο Πιστός, πατέρα! Μήν τόν πειράξης!...

Άλλά ο Πιστός δέν ήταν μόνος. Πίσω του έρχόταν ο Γιάννης, ο όποιος, όταν είδε τη Φλωρέτα μ' έναν άγνωστο, στάθηκε.

— Έλα, Γιάννη, πλησίασε, του είπε εκείνη. Είνε ο πατέρας μου. Θέλει νά σάς γνωρίση όλους σας καί νά σάς ευχαριστήσει γιά την αγάπη πού μάς έχετε. Τόν έφερα σήμερα, γιάτι είμαστε πολύ ευχαριστημένοι καί δέν μπορώ νά νοιώσω τη χαρά μακριά από σάς.

ΣΤ'

ΓΕΛΙΑ ΚΑΙ ΔΑΚΡΥΑ

Ό Φραντί όσο πλησίαζε στην άγροικία του Γιάννη, τόσο την θαύμαζε. Τά χωράφια ήταν καλλιεργημένα όπως πρέπει, ή αύλη τής άγροικίας, στην όποία μπηκαν σέ λίγο, κατακάβαρη, παντού θασίλευε ή τάξι καί τό νοικοκυριό. Τό σπίτι ήταν μεγάλο, χτισμένο μέ άσπρες πέτρες. Μιά

τριανταφυλλιά γεμάτη τριαντάφυλλα, σκέπαζε τό ένα μέρος του. Στο άλλο σκαρφάλωνε ένα καταπράσινο άμπελόκλημα πού έφτανε ως τη στέγη.

Μόλις άκουσαν τη φωνή τής Φλωρέτας έτρεξαν όλοι στην πόρτα, αλλά στάθηκαν βλέποντας τόν άγνωστο πού τη συνόδευε.

— Είνε ο πατέρας μου, κυρά Νταμάρ, έπεν η Φλωρέτα στη μητέρα του Γιάννη, καί ήρθε νά σάς πη εύχαριστώ γιά τά καλά πού μάς κάνατε...

Καί ή μικρούλα άγκάλιασε την καλή οικοδέσποινα καί τη φίλησε μέ διάχυσι.

Οί χωρικοί, ως ότου νά γνωριστούν, είνε σοβαροί μεταξύ τους καί μιλάνε πολύ λίγο. Άλλά οί γονείς του Γιάννη ήξεραν ότι ο πατέρας τής μικρής τους φίλης είχε οικονομικές στενοχώριες, κι' αυτοί, σαν πλουσιώτεροι πού ήσαν, του έδειξαν μεγάλη καλωσύνη κι' ευγένεια γιά νά μη φανούν ότι τάχα δέν τόν καταδεχόντουσαν.

Τού είπαν νά καθήση κι' ο πατέρας του Γιάννη, πού συνήθιζε τις Κυριακές νά μένη πάντα στο σπίτι, πήγε κι' έφερε άπ' τό ύπόγειο μιά μπουτίλια σπιτικό κρασί. Οι δύο άντρες άρχισαν νά πίνουν, ενώ τά παιδιά έτρεξαν έξω νά παίξουν.

— Έχεις πολύ καλό κορίτσι, κύρ Φραντί! Είπε ή μητέρα του Γιάννη. Δέν ξέρεις πόσο τό αγαπώ!... Δέν τό ξεχωρίζω από δικό μου παιδί...

— Είσαι πολύ καλή γυναίκα, κυρά Νταμάρ, μα ή αλήθεια είνε πως κ' ή Φλωρέτα είνε πολύ καλό κορίτσι.

— Όταν θά με, αλώση, θά γίνη πρώτης τάξεως νοικοκυρά.

Η κουβέντα εξακολούθησε έτσι κ' ή ώρες πέρασαν γρήγορα. Ό Φραντί κ' ή κόρη του έμειναν κατά παράκλησιν όλων καί έφαγαν στην άγροικία καί τό βράδυ ξαναγύρισαν στο σπίτι τους πολύ ευχαριστημένοι.

Ό πατέρας του Γιάννη είχε δώσει δουλειά στόν Φραντί μέ καλό μεροκάματο γιά όλο τό καλοκαίρι. Έτσι τό καθημερινό τους ήταν εξασφαλισμένο καί δέν είχαν πειά πόθο ούτε νά πεινάσουν, ούτε νά χρεωθούν.

— Θα σοο κάνω ένα φορεματάκι, Φλωρέτα μου, είπε ο Φραντί στο δρόμο στην κόρη του, γιάτι αυτό πού σοοδωσε ή γειτόνισσα θά σέ ζεσταίνει πολύ μ' αυτές τις καλοκαιριάτικες ζέστες. Θέλω νά χαρής κι' έσύ λίγο!

***

Την έρχόμενη Πέμπτη, ή Φλωρέτα πλύθηκε καλά καί παρακάλεσε την καλή τους γειτόνισσα νά της πλέξη τά μαλλιά. Ήσαν δέ τόσο μακριά τά μαλλιά τής Φλωρέτας, ώστε της έπαιθαν ως τά γόνατα καί τό χρώμα ήταν ως τ' άγνάτα καί τό χρώμα

τους ήταν απaráλλαχτο μέ τής κομήςσας ντέ Λάντ. Η μικρούλα ξεσκόνισε τη μαύρη της φουστίτσα, αλλά δέν είχε ούτε κάλτσες, ούτε παπούτσια. Τά ποδαράκια της ήσαν πολύ καθαρά κ' ή φτέρνες της τριανταφυλλένιες, αλλά ήξερε ότι ή σκόνη του δρόμου θά τά λερώνε... Ό! πόσο θά ήθελε νά είχε ένα ζευγάρι παπουτσάκια!

Τέλος ξεκίνησε...

Έλπιζε νά συναντήσει στο δρόμο της τό Γιάννη, γιάτι τού είχε πη ότι στίς δύο θά πηγαινε στο μέγαρο.

Πραγματικά, ο αγαπημένος της Γιάννης την περίμενε. Είχε τόσα πράγματα νά της πη!...

Μολονότι χθες ακόμα ήσαν μαζί, νόμιζαν κ' οι δύο ότι είχαν νά δούν μιά βδομάδα ο ένας τόν άλλο.

— Κάθησε νά ξεκουραστής λίγο, Φλωρέτα... Είσαι καταιδρωμένη καί κατακόκκινη, της είπε ο Γιάννης.

Καί τής σκούπισε μέ τό μαντήλι του τό ιδρωμένο της πρόσωπο. Ούτε κατέλλο, ούτε όμπρέλλα είχε ή δυστυχισμένη Φλωρέτα καί ο μεσημβρινός ήλιος τού Ιουνίου δέν άστειεύεται.

— Νά πάρε τό καπέλλο μου, της είπε ο Γιάννης. Τής τό φόρεσε καί τού φάνηκε τόσο νόστιμη έτσι, ώστε άρχισε νά γελάει.

(Ακολουθεί)

Έπάνω: Η Φλωρέτα καί ή κόμησα ντέ Λάντ

Κάτω: Ό Γιάννης κ' ή Φλωρέτα.

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΟΙ ΚΑΤΑΡΑΜΕΝΟΙ

ΤΟΥ ΖΑΝ ΚΑΜΠΙΕ

Ο Πιέρ Φωτέλ, καθισμένος καταγής μπρός στην πόρτα του έξοχικού σπιτιού του, άκόνιζε τό δρεπάνι του. Είχε τελειώσει πειά τό θέρισμα, τά στάχυα είχαν μεταβληθή σ' άλεύρι καί τώρα όλα τά συνεργατά καθάριζε γιά νά τά κρύψη στην άποθήκη. Γυάλισε τις σουγκράνες, καθάρισε τις μεγάλες διχαλωτές καί τώρα βάλθηκε πάλι νά κάνη κοφτερό σαν ξουράφι τό δρεπάνι του. Τό άσάλι στο τρίξιμο του άκονιού έβγαζε ένα σκληρό καί μονότονο ήχο καί κάθε τόσο άστραφτε από τις φλογερές άχτίνες του ήλιου. Ό Πιέρ Φωτέλ κάπου-κάπου σταμάταγε τη δουλειά του, έφερνε τό χέρι στο μέτωπο καί βύθιζε τό βλέμμα του στο βάθος τής πεδιάδος. Φαινόταν ότι κάποιον περίμενε. Η μητέρα του μέσα στο σπίτι έτοιμάζε τό φαγητό καί την άκουγε κάθε τόσο πού γκρινιάζε πότε γιά τόν καπνό τών ξύλων, πότε γιά την τεμπελιά τής νύφης της καί πότε γιά τόν άκαμάτη τό γυιό της. Δέν μπορούσε νά συνηθίσει στην ιδέα ότι ο Πιέρ είχε πάρει την άπόφαση ν' απλώσει την άριδα του έξω από τό σπίτι καί νά χαρή τις τελευταίες αυτές μέρες του καλοκαιριού. Τόν ήθελε διαρκώς νά δουλεύη στα χωράφια, νά τσάκίζεται από την κόπωση καί νά πέφτη ψόφος στο στρώμα του τό βράδυ. Άλλωστε όταν ο Πιέρ ήταν κουρασμένος, δέν έδινε δεκάρα γιά τίποτα. Την άφηνε νά τσακώνεται μέ τη νύφη της, νά την εξευτελίζει καί νά της φέρνεται όπως σέ μιά ύπηρέτρια. Γιάτι μόλις εκείνος τις άκουγε ότι άρχισαν τόν καυγά, γύριζε από τό άλλο πλευρό κι' άπυκοιμώταν! Τό άλλο πρωί ήταν βέβαιος ότι θά είχε περάσει ή καταιγίδα κι' όλα θάπαιρναν πάλι τόν κανονικό δρόμο τους. Μά όταν δέν ήταν κουρασμένος, δέν ένιωσους ν' ακούη καιυάδες καί γκρινίες. Χτυπούσε μέ δύναμη τη γροθιά του πάνω στο τραπέζι καί δήλωνε:

— Σιωπή! Έγώ είμαι ο άφέντης έδω μέσα! Ό καθένας νά κυττάει τη δουλειά του καί νά μη γκρινιάζει.

Καμιά φορά έδινε καί καμιά άνάποδη στη γυναίκα του γιά νά κάνη τη μητέρα του νά σωπάσει. Η δυστυχισμένη ή Μπλάνς ζάρωνε σαν τό γατί σέ μιά γωνιά από τό φόβο της, έχωνε τό πρόσωπό της μέσα στα χέρια της καί καταριώταν την ώρα καί τη στιγμή πού είχε πικνυρευτή τόν Πιέρ, αυτό τόν άξεστο χωριάτη.

Η Μπλάνς δέν ήταν από τό Μοντραί. Ήταν μιά όμορφη καί τρυφερή Παρισινή καί μάλιστα από μιά πλούσια οικογένεια. Είχε γνωρίσει δώ καί τρία χρόνια τόν Πιέρ, ένα καλοκαίρι πού είχε έρθει εκεί πέρα νά παραθερίσει. Ό Φωτέλ τότε ήταν ένα καλόδεμένο παλληκάρι γιοματό όγεια καί δροσιό κ' ή Μπλάνς τόν έρωτευτηκε παράφορα. Μάταια οί δικοί της πασχίαν νά την κάνουν ν' αλλάξη γνώμη καί νά της δώσουν νά καταλάβη ότι ήταν άδύνατο νά ζήση μ' αυτόν τό χωριάτη. Εκείνη έπέμενε καί τόν παντρεύτηκε. Έτσι ο Φωτέλ μέ την προίκα της άγόρασε ένα μεγάλο χτήμα, έγινε άφέντης κι' έχτισε κιόλας ένα όμορφο άγροτικό σπίτι. Η ζωή τους θά κυλούσε ίσως ευτυχισμένα άν δέν ύπήρχε στη μέση ή μητέρα του. Η Φωτέλ ήταν μιά καχύποπτη καί νευρική γρηά πού διαρκώς παρακολουθούσε μέ δυσπιστία τό έγοςμο της νύφης της. Την βασάνιζε ή σκέψις ότι αυτή ή «φιλομύτα» πού είχε μπη στην οικογένειά τους τής είχε κλέψει την αγάπη του γυιού της κι' ότι την περιφρονούσε, γιάτι δέν ήταν πλούσια. Καί διαρκώς εύρισκε άφορμές γιά νά την εξευτελίζει.

Τους πρώτους μήνες ή Μπλάνς, γιά νά μη χάσει την αγάπη του άνδρός της όπόφερε καρτερικά αυτό τό μαρτύριο. Έβλεπε ακόμη ότι ο Πιέρ είχε μιά παθολογική λατρεία στη μητέρα του κι' ότι παραδεχόταν καί τις πιο παράλογες άπαιτήσεις της. Έπειτα όμως ή καρδιά της άρχισε νά έπαναστατή.

— Πρέπει νά φύγουμε από δώ, δήλωνε μ' άγωνία στόν άντρα της. Είνε άδύνατο νά ζήσω μέ τη μητέρα σου. Νοιώθει γιά μένα ένα θανάσιμο μισος καί πολύ φοβάμαι ότι δέν θ' άνθέξω σ' αυτό τό μαρτύριο.

Μά ο Πιέρ σήκωνε μ' άδιαφορία τούς ώμους καί χαμογελώντας ειρωνικά της δήλωνε:

— Μήν είσαι άνόητη, Μπλάνς. Σ' αγαπώ πάντα όπως καί πρώτα. Είνε άδύνατον όμως ν' αφήσω μόνη τη μητέρα μου. Όσο κακή κι' άν είνε αυτή ή γυναίκα πάσχισε γιά νά μ' αναθρέψη καί τσάκισε τη ζωή της δουλεύοντας γιά νά μου εξασφαλίση ένα πιάτο φαί. Είνε άδύνατο λοιπόν νά την εγκαταλείψω στα γεράματα της. Φρόντισε καλύτερα νά κατακτήσης την αγάπη της. Διαφορετικά μεταξύ έκείνης καί σένα δέν θά είνε δύσκολη ή έκλογή μου.

Κι' άφηνε τη Μπλάνς νά καταλάβη ότι θά την έδιωχνε.

Έτσι μέ καθημερινούς καυγάδες περνούσε ή ζωή τής Μπλάνς. Η δυστυχισμένη γυναίκα είχε χάσει τη δροσιά της, είχε άδυνατίσει καί τό βλέμμα της ήταν πάντα διαταχτικό. Μόλις έβλεπε θυμωμένη την πεθερά της έσπευδε νά εξαφανιστή από τό σπίτι καί πηγαινε καί τριγύριζε σαν τρελλή στο άπέραντο χτήμα τους.

Η γρηά Φωτέλ τις πρώτες μέρες δέν είπε τίποτα. Άρκέστηκε μονάχα νά γκρινιάξη ότι αυτή ή «προκοιμένη» τό έσκαγε κάθε πρωί άπ' τό σπίτι καί την άφηνε νά φροντίση μόνη της γιά τό νοικοκυριό. Έπειτα όμως από λίγο δέν άργησε νά βρής κάπως περίεργες αυτές τις έξόδους της νύφης της. Όταν λοιπόν ή Μπλάνς γύριζε στο σπίτι, την παρακολουθούσε μέ τό πατηρό βλέμμα ενός λαγωνικού, την κατασκοπεύε καί προσπαθούσε νά μαντέψη τό μυστικό της.

Μισούσε τη Μπλάνς τόσο πολύ ώστε την θεωρούσε ίκανή καί γιά τά πιο τολμηρά πράγματα. Για νά βεβαιωθεί μάλιστα άρχισε νά την παρακολουθώ κρυφά καί δέν άργησε ν' ανακαλύψη πολύ ενδιαφέροντα πράγματα. Η Μπλάνς, όταν έφευγε από την άγροικία πήγαινε πέρα από τό δάσος στο σπίτι του δασοφύλακα κι' έπαινε συζητεί με τη γυναίκα του καί μέ τά παιδιά του. Πρόσεξε ακόμη ότι ο δασοφύλακας ήταν ένας όμορφος άντρας καί μάλιστα οί φίλοι του έλεγαν ότι πολλά παιδιά τού Μοντραί είχαν μιά καταπληκτική όμορφωτά μαζί του.

Έτσι η γρηά Φωτέλ σκέφτηκε τότε, ότι ή Μπλάνς διασκεδάζε μέ τόν δασοφύλακα. Με μιά ρουφή χαρά λοιπόν περίμενε την κατάλληλη ευκαιρία νά τ' άποκαλύψη στο γυιό της.

Καί πράγματι, εκείνη την ήμέρα πού ο Πιέρ άκόνιζε τό δρεπάνι του καί κυττάζε διαρκώς πρós τη διεύθυνση του Μοντραί, ή γρηά Φωτέλ τού δήλωσε μ' ειρωνεία:

— Άνησυχείς βλέπω γιάτι άργεί ή «προκοιμένη» σου. Μ' αυτή δέν βιάζεται νά φύγη από τό σπίτι του δασοφύλακα. Ό Ζωζέφ, πρέπει νά ξέρης, είνε ένας όμορφος άντρας καί δέν σοο μοιάζει καθόλου στην τεμπελιά.

Ό Πιέρ σταμάτησε ν' άκονίζει τό δρεπάνι του κι' έμεινε συλλογισμένος.

— Δέν μιλάς, έ; Μουγγάθηκες! συνέχισε ή μητέρα του. Μά τέτοιος πού είσαι αυτά σοο ταϊριάζουν!...

Ό Πιέρ ένιωισε τό αίμα νά βράζει μέσα στις φλέβες του. Μ' ακόμα δέν χωρούσε τό μυαλό του ότι ή Μπλάνς ήταν δυνατόν νά κάνη ένα τέτοιό πράγμα. Αύτη όμως ή σκέψις δέν άργησε νά παραχωρήση τη θέσι της σ' έναν

Η Μπλάνς είχε πάει στο Μοντραί νά παραθερίση...

τρελλό θυμό. Είχε δη την ίδια στιγμή τη Μπλάνς να έρχεται από το δάσος στηριγμένη στο μπράτσο του δασοφύλακα. Περπατούσε άργα και φαινόταν ευτυχισμένη.

— Την αδιάντροπη! μούγγρισε. Ακόμα και μπρός στα μάτια μου με κοροϊδεύει.

Κι' αποφάσισε να της δώσει ένα καλό μάθημα. Χαιρέτησε με ψυχρότητα τον δασοφύλακα κι' όταν αυτός έφυγε, άρχισε να βασανίζει τη γυναίκα του μ' ένα πλήθος ύποπτες έρωτήσεις.

Εκείνη στην αρχή δεν του άπαντούσε. Γελούσε διαρκώς και φαινόταν ότι διασκεδάζε με τις ύπονοιές του. Αυτό όμως έρεθισε τον Πιέρ και τρελλός από τη ζήλεια του για την αδιάντροπή της, της έπετέθη κι' άρχισε να την χτυπάει και να την κλωτσάει σ' όλο το σώμα της. Η Μπλάνς με μια άπεριγραπτη κραυγή φρίκης κυλίστηκε έξωφρα κατ'αγής.

Ο Πιέρ γύρισε και κύτταξε τότε μ' ένα βλέμμα πληγωμένου ζώου τη μητέρα του.

— Τη σκότωσες; είπε η γρηά άγρια.

Ο Πιέρ κούνησε καταφατικά το κεφάλι του.

Γρήγορα - γρήγορα άνοιξαν ένα λάκκο στον κήπο και την έθαψαν.

Τώρα πειά είχε νυχτώσει. Μαύρα σύννεφα άρχισαν να σκεπάζουν τον ούρανο κι' ακουγόντουσαν ή υπόκωφες βροντές της καταιγίδας που πλησίαζε.

Ξαφνικά άκουσαν κ'όποιον να χτυπάει έπίμονα την κλειδωμένη πόρτα της επύλευας. Ήταν ο δασοφύλακας.

— Πιερνούσα από δω, του είπε, και στάθηκα να μάθω νέα για τη Μπλάνς. Έ, πότε με το καλό θα το φέρη στον κόσμο;

— Ποιά; ρώτησε άφηρημένος ο Πιέρ.

— Το παιδί, καλέ. Ακόμα και σεις το κρατάτε μυστικό;

— Το παιδί; άπόρησαν οι Φωτέλ.

— Και βέβαια το παιδί. Η Μπλάνς κάθε μέρα έρχόταν και συμβουλευόταν τη γυναίκα μου που ξέρει απ' αυτά. Σήμερα μάλιστα άκουσε και το πρώτο σκίρτημά του. Ήταν δέ τόσο δυνατή ή συγκίνησή της ώστε δεν μπορούσε να περπατήσει και την έφερα εγώ ως εδώ πέρα. Άς είνε όμως. Αύριο θα περάσω πάλι να μάθω νέα της. Κι' αν θέλη τίποτε ως έρθη ο Πιέρ να φωνάξη τη γυναίκα μου.

Κι' ο δασοφύλακας έφυγε βιαστικά για να μη τον προφτάσει στο δρόμο ή καταιγίδα.

Ο Πιέρ κ' ή μητέρα του είχαν μαρμαρώσει.

— Ένα παιδί! ψιθύρισαν με τρόμο. Είχε μέσα της ένα παιδί!

Κι' άρχισαν να τρέμουν. Ήταν αδύνατον πειά να μείνουν σ' αυτό το σπίτι. Και έφυγαν με σκεπασμένο το πρόσωπο για να μη τους γνωρίση κανείς, τραβώντας μακριά απ' το σπίτι τους, στο όποιο νόμιζαν ότι είχαν άρχισει ν' ακούγονται κιόλας τὰ κλαυθμηρίσματα ενός μαρού.

Εκείνη τη στιγμή πάνω σ' αυτούς τους δυο καταραμένους ξεσπούσε ή θύελλα. Κι' ο Πιέρ έτρεμε από τη λύσσα που δεν μπορούσε να πνίξη αυτή τη γρηά που του είχε καταστρέψει τη ζωή του. Σκεφόταν ότι ήταν μητέρα του κι' ότι έπρεπε να υποφέρει μέχρι τέλους το μαρτύριό της.

ΖΑΝ ΚΑΜΠΙΕ

Η ΔΗΜΩΔΗΣ ΜΟΥΣΑ

ΜΟΙΡΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΡΟΥΜΕΛΗΣ

— Έγώ είπα νειός να μη χαθή και νειά να μην πεθάνη και πάλε οι νειοί μας χάνονται και πάλε ή νειές πεθαίνουν. Έσέ σου πρόπον, μάτια μου, έννήα μοιρολογίστρες ή τρεις από τὰ Γιάννενα κ' ή τρεις από την Άρτα κ' ή τρεις από τόν τόπο σου, να ξέρουν τ' όνομά σου.

Τ' είχες δεντρί μου κι' έπεςες, τ' είχες και ξερριζώθηκες; Έγώ καλά σέ πότιζα, χειμώνα - καλοκαίρι, τὸ καλοκαίρι με νερό και τὸ χειμώνα μύσκο και την καρδιά του χειμωνιού κρασί ξεδιαλεμένο.

Δέ σόπρεπε, δέ σόμοιαζε στη γή κρεβάτοστρωσί μόν' σόπρεπε, μόν' σόμοιαζε στού Μάη τὸ περιβόλι, ανάμεσα σέ δυο μηλιές, σέ τρεις νεραντζοπούλες, να πέφτουν τ' άνθη άπάνω σου, τὰ μηλα στην ποδιά σου, τὰ κρεμεζογαρούφαλα τριγύρω στο λαιμό σου.

Η ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΑΣ

Τὸ «Μπουκέτο» εξέδωκε μέχρι σήμερα χάριν τῶν ἀναγνῶστών του μίαν σειράν ἀριστουργηματικῶν μυθιστορημάτων.

Τὰ μυθιστορήματα αὐτὰ δύνανται νὰ τὰ προμηθευθοῦν οἱ ἀναγνῶσται μας ἀπευθυνόμενοι εἰς τὰ γραφεῖα μας, ὁ δὸς Γερμανοῦ Παλαιῶν Πατρῶν 5β' (ἐναντι πλατείας Κλαυθυμῶνος), πρὸς 8 δραχ. ἑκαστον.

1) «ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΦΙΛΥΡΕΣ» τοῦ Ἀλφόνσου Κάρο.

2) «Η ΚΥΡΙΑ ΜΕ ΤΑΣ ΚΑΜΕΛΙΑΣ» τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμά (υἱοῦ)

3) «ΜΑΝΟΝ ΛΕΣΚΩ» τοῦ Ἀββᾶ Πρεβό.

4) «ΓΚΡΑΤΣΙΕΛΛΑ» τοῦ Λαμαρτίνου.

5) «ΜΙΜΗ ΠΕΝΣΟΝ» τοῦ Μυσσέ.

6) «Ο ΕΡΩΣ ΘΡΙΑΜΒΕΥΕΙ» τῆς Ντελλύ.

7) «ΔΥΟ ΚΑΡΔΙΕΣ ΠΟΥ ΑΓΑΠΗΘΗΚΑΝ» τοῦ Α. Δουμά (πατρός).

8) «ΑΠΟ ΤΟ ΜΙΣΟΣ ΣΤΟΝ ΕΡΩΤΑ» τῆς Ντελλύ.

9) «ΠΙΣΤΟΙ ΣΤΟΝ ΕΡΩΤΑ» τοῦ Δουμά (πατρός).

10) «ΟΙ ΜΝΗΣΤΗΡΕΣ ΤΗΣ ΜΑΡΘΑΣ» τοῦ Έτεν σέλ.

11) «Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΟΥ ΠΡΟΔΩΣΕ» τοῦ κόμητος.

12) ντε Σεμουά.

«Η ΠΟΛΥΑΓΑΠΗΜΕΝΗ» τοῦ Ὁκτ. Φεγιέ.

13) «Ο ΩΡΑΙΟΣ ΙΠΠΟΤΗΣ ΛΑΓΚΑΡΝΤΕΡ» τοῦ Πῶλ Φεβάλ.

14) «ΑΥΓΗ ΝΤΕ ΝΕΒΕΡ» τοῦ Πῶλ Φεβάλ — Β' μέρος τοῦ «ΩΡΑΙΟΥ ΙΠΠΟΤΟΥ ΛΑΓΚΑΡΝΤΕΡ» (μόλις ἐξεδόθη.) (Σελίδες 400. Δραχμαὶ 10).

Ἀπὸ τὰς παλαιότερας ἐκδόσεις τοῦ «Μπουκέτου» διδόνται εἰς τοὺς ἀναγνῶστας μας μὲ δραχμὰς 5 διὰ τὰς Ἀθήνας καὶ 6 δραχμὰς διὰ τὰς ἐπαρχίας, τὰ ἐξῆς βιβλία:

«Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΠΛΗ ΖΩΗ» τοῦ Ρ. Στήβενσον.

«Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΛΤΟΥ» τῆς Σελίμας Λάγκερλεφ.

«Η ΜΟΝΜΑΡΤΡΗ» τοῦ Ερ. Μυρζέ.

«Η ΣΟΝΙΑ» τῆς Γκρεβίλ.

Καὶ «ΑΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΟΥΡΟΥ ΓΟΥ ΔΩΝΟΣ ΠΥΜ» τοῦ Ἐντγαν Πόε.

Δύο τόμοι, ἑκαστος δραχ. 5 διὰ τὰς Ἀθήνας καὶ 6 διὰ τὰς Ἐπαρχίας)

Καὶ τὰ ὁκτὼ περίφημα:

«ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ποὺ τιμῶνται δραχ. 25, πρὸς 5 δραχ. ἑκαστον διὰ τὰς Ἀθήνας καὶ 6 διὰ τὰς Ἐπαρχίας, ἐλεύθερα ταχυδρομικῶν τελεῶν.

Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν ἐπὶ πλέον τὰ ταχυδρομικὰ ἐξοδα. Εἰδοποιοῦνται ὁμως οἱ ἀναγνῶσται μας, ὅτι τὰ βιβλία αὐτὰ πρέπει νὰ τὰ ζητήσουν ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὰ γραφεῖα μας, καθ' ὅσον δὲν θὰ σταλῶσιν εἰς τὰ κατὰ τόπους πρακτορεῖα τῶν ἐφημερίδων.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟ ΠΑΛΗΟ ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Τῆς Παναγίας ποὺ πέρασε εἰς τὰς Μπλάται, τὸ «Ἐλ-ληνοπλάται», ὅπως τὸ λέγαν μιά φορά ἐπὶ τουρκοκρατίας γιὰ τῶν κατοικῶν του τὸν ἔθνισμό.

Τὸ παμπάλαιον κοστοῦμι τῶν γυναικῶν Μπλαταίου.

τοὺ στήνεται ὁ μεγάλος καὶ μπλαταϊώτικος «τρανὸς χορός». Πλάνονται σ' αὐτὸν ἄνδρες, γυναῖκες καὶ γρηές. Διακόσιοι, τριακόσιοι, τετρακόσιοι.

Καὶ τραγουδοῦν ἰδιαίτερα τραγούδια τοῦ «τρανοῦ χοροῦ» σὰν τὸ παρακάτω:

Σήμερα ἔχουμε καιρὸ
νὰ θυγοῦμε στὸ σιργιάνι,
νὰ μάσουμε γραμματικὸς,
νὰ φκιάσουμε παπάδες,
ν' ἀνοίξουμε τίς ἐκκλησιές,
νὰ ἰδοῦμε τὰ Βαγγέλια,
νὰ ἰδοῦμε καὶ τὴν Παναγιά
πὼς στρώνει, πὼς κοιμάται,
πὼς στρώνει στὰ τριαντάφυλλα,
γυρίζει στὰ λουλούδια...

Τρεῖς ἡμέρες θαστᾶει ἐκεῖ ψηλὰ αὐτὸ τὸ πανηγύρι.

Πεσάρὰ Μπλαταϊώ-τισσα μὲ τὸ σημερινὸ κοστοῦμι τοῦ χω-ριοῦ.

ἄρα εἶνε ἀκριβῶς.

Καὶ ἄρχισε νὰ μοῦ διηγηθῇ χίλια - δυὸ περίεργα τῆς πρακτικῆς ζωῆς, τῆς πρακτικῆς σοφίας:

Πὼς γίνονται καλὰ μ' ἓνα μα-σάζ, σὲ εἰδικούς τῆς μασχάλης μὴς δταν παρουν κρουολόγημα στὴν πλάτη πὼς γιαιτρεῖουν τοῦ φειδιοῦ τὸ δάγκωμα πὼς ξανα-δένουνε μ' ἓνα λιθάρι στρογγυλὸ τὸν ἀφαλὸ δταν λυθῇ πὼς τὸν καὶ πὼς τ' ἄλλο.

— Ἐμεῖς τρομάξαμε, μοῦ λέει. καὶ τὴν Εὐρώπη ἀκόμα. Ἐτσι λέει τὸ παραμῦθι τὸ παλῆ.

— Ποιὸ παραμῦθι;

— Νά, μιά φορά κι' ἔναν και-ρὸ, στὸν παλῆ καιρὸ, τὸν πολὺ παλῆ καιρὸ, κινήσαν ἀπὸ τὴν Εὐρώπῃ τρεῖς μεγάλοι παγαπόν-τηδες νὰ ρθοῦνε καὶ νὰ θγάλου-νε παρᾶδες στὴ Μακεδονία.

Ὁ ἓνας ἦτανε γιαιτρός, ὁ ἄλ-λος ἀστρονόμος κι' ὁ τρίτος ρο-λογάς.

— Ἡ Μακεδονία, εἶπαν εἶνε μέρος ἄγριο. Οὐτε ρολόγια ἔχου-νε, οὔτε γιαιτρούς, οὔτε καὶ ἀ-στρονόμους γιὰ νὰ τοὺς λένε τὸν καιρὸ. Θὰ θγάλοιμε λίρα μὲ τὸ τσοῦβάλι.

Ἐτσι τὸ εἶπαν κ' ἤρθαν.

Σὰν πρωτομπήκαν στὴ Μακεδονία, νυχτώσαν σ' ἓναν μύ-λο ἐρημικόν. Ὁ μυλωνᾶς δταν τοὺς εἶδε καὶ μάλιστα σὰν ξένους, θέλησε νὰ τοὺς περιποιηθῇ. Ἐβρασε σαράντα αὐγά — κόττες οἱ μυλωνᾶδες ἔχουν μπόλικες — ἔφτιασε μιά μπου-γάτσα, γιόμισε κι' ἓνα σταμνὶ κρύο νερὸ καὶ τοὺς εἶπε:

— Μπουγιουρούμ, καθήστε.

— Εὐχαριστοῦμε, εἶπαν ἐκεῖνοι. Φάγαμε.

Κάθεται τότε ὁ μυλωνᾶς καὶ τὰ τρώει ὅλα, καὶ τὰ σα-ράντα αὐγά, καὶ τὴ μπουγάτσα. Λίγο-λίγο ἤπιε καὶ ὅλο τὸ νερό.

— Βρὲ, εἶπεν ὁ γιαιτρός, ἀπὸ τοὺς τρεῖς τοὺς Εὐρωπαίους, αὐτὸς ἀπὸψε θὰ πεθάνῃ σίγουρα. Ἐσᾶγε σαράντα αὐγά, ποὺ ἔχουν ἓνα δράμι δηλητήριό. Ἀδύ-νατο νὰ ξημερώσῃ!... Ἐχεῖ πειὰ δηλη-τηριασθῇ!

— Ἀφεντᾶδες, τοὺς εἶπεν ὁ μυλωνᾶς, ἐλάτε νὰ σᾶς στρώσω νὰ κοιμηθῆτε τώ-ρα. Θέλω νὰ πλαγιάσω κι' ἐγώ, γιαιτὶ σηκῶνομαι τὴ νύχτα καὶ παρακολουθῶ τὸ μύλο.

— Νὰ μὴν κοιμηθοῦμε μέσα στὸ μύ-λο, τοὺς εἶπεν ὁ γιαιτρός. Ἀπὸψε τοῦ-τος θὰ πεθάνῃ. Νὰ μὴ θροῦμε κἄνὰ μπελᾶ.

Κι' ἔπειτα γυρίζοντας στὸ μυλωνᾶ:

— Εὐχαριστοῦμε, τοῦπανε, ὅλα θὰ κοιμηθοῦμε ἀπ' ὧρα.

— Ποῦ ἀπ' ὧρα;

— Νὰ! Ὡς ἀπὸ τὸ μύλο.

— Ἀδύνατον, τοὺς εἶπεν ὁ μυλωνᾶς.

Τὰ μεσανύχτα θὰ θρέξῃ!

— Μὰ ὁ οὐρανὸς εἶνε κατακαθῆρος, εἶπαν αὐτοί.

— Ἀς εἶνε. Θὰ θρέξῃ τὰ μεσανύχτα καὶ θὰ μοῦ χτυπάτε γιὰ νὰ σᾶς ἀνοί-ξω καὶ ἐγὼ μπορεῖ νὰ μὴν ἀκούω, γιαι-τὶ θὰ θουίξῃ ὁ μύλος, καὶ θὰ γίνετ-

μουσκιδὶ ἀπ' τὸ νερό.

— Βρὲ, εἶπανε τότε στὸν ἀστρονόμο.

γιά ἔδγα ἔξω καὶ ἴδες εἶνε φόβος γιὰ

δραχμή.

Ὁ ἀστρονόμος ὅγῃκε, κύταξε τὸν οὐ-

(Συνέχεια στὴ σελίδα 54)

— Κάθε τέτοια ὦρα ἐγὼ τοῦ πάω τὸ φαί.

Μπλαταϊώτῃ κτηνοτρόφῳ μὲ τὸ γιορτινὸ, λεῖ-κό κοστοῦμι τῶν χωριοῦ του.

ΠΩΣ ΒΡΗΚΑΝ ΤΟ ΔΡΟΜΟ ΤΟΥΣ ΟΙ ΚΑΛΙΤΕΧΝΑΙ ΜΑΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 10)

γε υπάλληλος στο σιδηρωτήριο Ἀλεξίου πού βρισκόταν τότε στην ὁδὸ Κοραΐ. Μία μέρα ὅμως πού ἤθελε νὰ πάη στο ὑπάνιο με τοὺς φίλους του, ἐπειδὴ δὲν τοῦ ἔφταναν τὰ φιλά σκέφτηκε νὰ τὰ βρῇ με κάθε τρόπο. Καί πήρε ἕνα κουτί κόλλα γιὰ νὰ πάη νὰ τὸ «σκοτώσῃ». Μὰ ὁ Ἀλεξίου τὸν ἀντελήφθη.

— Τί εἶνε αὐτὸ πού φουσκώνει κάτω ἀπ' τὸ σακκάκι σου; τὸν ρώτησε.

— Τὸ στήθος μου! τοῦ ἀπάντησε μὲ ἀφέλεια ὁ Μαυρέας.

Μὰ κείνη τῇ στιγμή τὸ κουτί με τὴν κόλλα κυλλοτήκε μπρὸς στὰ πόδια του. Κι' ὁ Ἀλεξίου τὸν «σιδέρωσε» μ' ἕνα χέρι ξύλο καὶ τὸν ἔδιωξε ἀπὸ τὸ μαγαζί. Ὁ Μαυρέας βρῆκε κατόπιν δουλειὰ στὸ «Λαὸ τῆς Ἑλλάδος» τοῦ Μιμηκόπουλου. Ἐπειτα ἐργάσθηκε στὸ τυγραφεῖο τοῦ «Ἐλευθέρου Τύπου» καὶ τέλος βγῆκε «ἐθελοντής» στὸ «Πανόραμα» στὴν ἐπιθεώρησι «Πειρασμός». Πήγαινε δηλαδὴ ἀπρόσκλητος, ἀνέβαινε στὰ παρασκήνια κι' ἔβγαινε στὴ σκηνή, προκαλώντας τὶς διαμαρτυρίες τῶν ἡθοποιῶν καὶ στοὺς θεατὰς ἀκράτητα γέλια.

Ἡ Κολυβά ὅμως μίλησε στὸν Παπαγιάννη καὶ τὸν ἐπῆρε στὸ κόρο τοῦ θιάσου του τὸ 1919. Ἡ πρώτη ἐπίσημη δὲ ἐμφάνισί του ἔγινε στὸν «Ἀπόλλωνα» με τὸ νούμερο «τοιχοκολλητής». Ἐπειτα ἔπαιξε με τὸν Κύριακκό. Ἐκανε μιά τιμητικὴ χωρὶς νὰ πατήσῃ κουνουπί στὸ θέατρο, πλήρως τὰ «σπασμένα» καὶ κατόπιν ἐπῆγε στὸ «Πολυθέαμα». Ἐπειτα ἔκανε μιά τουρνὲ με τὸν Καλογερεῖκο καὶ ἐξαφικὰ βρέθηκε στὸ φοβερὸ μακελειὸ τοῦ Μικρασιατικοῦ πολέμου.

Μὲ τὸ στρατὸ γύρισε 134 χωριά κι' ἔφτασε ὡς τὸ Ἰσπάλ (τὸ ἄκρον δεξιὸν) τὸ τελευταῖο δηλαδὴ σημεῖο τῆς στρατιωτικῆς ζώνης. Ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα ἀρχίζει πειὰ ἡ ἐφιαλτικὴ ἔρημος...

Μετά τὴν καταστροφὴ πῆγε με τὸν θίασο Μερτίκα στὴ Κρήτη. Τὸ 1924 ἦρθε στὸ θέατρο «Λαοῦ» καὶ παντρεύτηκε. Ἐπῆγε κατόπιν στὸ θέατρο «Κωστάκη», στὸν «Κόκκινος Μύλος», στὴ «Μπουμπουνιέρα», στὸ «Ἰντεάλ», στὴν Κοτοπούλη καὶ στὸ «Μοντιάλ».

Ὁ κ. Μαυρέας εἶνε ἕνας ἐκπληκτικὸς ἡθοποιός. Ἐνα δὲ ἀπὸ τὰ ἐπιτυχεῖ «ἐνὸςμερὰ» του εἶνε τὸ «τίνος μοιάζω;» Κι' ἀλήθεια, με ποιὸν μοιάζει αὐτὸς ὁ συμπαθὴς καλλιτέχνης μας; Μυστήριον! Πρὸς τὸ παρὸν φεύγει γιὰ μιά θεατρικὴ περιοδεία γιὰ τὴν Ἀλεξάνδρεια, τὸ Κάιρο, τὸ Σουέζ καὶ τὸ Χαρτούμ.

Ο κ. ΟΡΕΣΤΗΣ ΜΑΚΡΗΣ

Γιὰ τὸν συμπαθὲς ἡθοποιὸν τοῦ ἑλαφροῦ μουσικοῦ θεάτρου κ. Ὁρέστην Μακρὴν θὰ ἔπρεπε νὰ ποῦμε ἀκόμη δυὸ λόγια:

Ὁ κ. Ὁρέστης Μακρὴς λοιπὸν τὸ 1917 κατετάχθη στὸ στρατιωτικὸ γιὰ νὰ υπηρετήσῃ τὴν πατρίδα του ἐπιχερασμένος ἀπὸ τὶς διηγήσεις τοῦ στρατηγοῦ Χριστοδούλου, ὁ ὁποῖος τὸν εἶχεν ἀναθρέψει. Κατὰ τὴν διάρκειαν δὲ τῆς στρατιωτικῆς θητείας του, τὸ 1921 ἐνεφανίσθη γιὰ πρώτη φορά σὲ μιά συναυλία πού δόθηκε στὴ Νικομήδεια πρὸς τιμὴν τοῦ ἀναρχοῦ Ἰππῆ. Τέλος τὸ 1925 προσελήφθη στὸ θίασο τῆς Ροζαλίας Νίκα καὶ ἀρχισε πλεὺν τὴν λαμπρὴ θεατρικὴ καριέρα του. Κατὰ τὸ διάστημα αὐτῆς τῆς τριετοῦς πολιτικῆς ζωῆς του, ἔκανε φυσικὰ διάφορα θιοποριστικὰ ἐπαγγέλματα, ὅπως σὰς ἔχουμε ἀναφέρει. Ἀλλὰ καθὼς ἐξακριβώσαμε δὲν μετῆλθε ποτὲ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ πλανοδίου ἐμπόρου. Ἀντιθέτως ἐσπούδασε στὴ Χορωδία Ἀθηνῶν δὲν ὀρῆκε ἔτσι τὸν καλλιτεχνικὸ δρόμο του.

Θ. ΔΡΑΚΟΣ

ΣΤΟ ἌΛΛΟ ΦΥΛΛΟ: Ἡ συνέχεια.

Η ΧΑΡΑ ΤΗΣ ΖΟΡΖΕΤΤΑΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 11)

ἀτελιέ του νὰ χύνουν τὰ δολλάρια γιὰ ἕνα πορτραῖτο —τέτοιες φοῦστες θὰ φορῇ, ἔτσι θὰ τῆς πηγαίνουν... Ἀ! σὲ ποιὸν νὰ τὸ πῇ; Πηγαίνει δίπλα στοὺς Γκρελὸ, στὸ ζευγάρι τῶν φίλων, γιὰ νὰ τὴν ἰδοῦν. Χτυπᾷ —δὲν εἶνε κανεὶς ἐκεῖ. Θέλει νὰ φωνάξῃ πάλι τὴ θυρωρὸ, νὰ τὴν ἰδῇ, μὰ πῶς νὰ γίνῃ αὐτὸ —ἀπ' τὸ ἔκτο πάτωμα; Νὰ ῥοχᾷ ἀξάφνης καμμιὰ φίλη... Κανένας φτωχὸς ζωγράφος... Ἀς ἦσαν ὅποιοι ἄλλοι, ὅς ἦσαν ἡ γυναῖκα με τὰ ἀσπρόρουχα... Ἀς ἦσαν ὁ καρβουνιάρης ἀπ' τὴν Ὠθέρνη, πού φέρνει τὸ σακί... Ἀς ἦσαν δυὸ ματὰ νὰ χαροῦν... Ἡ ζωὴ εἶνε λίγη... Ἡ ὥρα τῆς δοκιμῆς μετρημένη. Ἄν μπορούσε ν' ἀργήσῃ λίγο ὁ υπάλληλος τοῦ Λούδρου... Ἄν ἔχουσε!

Τὸ κουδούν' τῆς πόρτας χτυπᾷ. ΖΑΧ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Ο «ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟΣ ΑΡΡΩΣΤΟΣ» ΤΗΣ ΦΙΛΜΟΓΥΠΛΕΩΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 32)

τελευταίους μῆνες τῆς ἀρρώστειας τοῦ ὑποφέρει τρομακτικὰ ἀπὸ τοὺς πόνους, ὥστόσο ἔκρυβε αὐτὸ τὸ μαρτύριό του. Καὶ συχνὰ με παρακαλοῦσε νὰ παρασύρῃ πρὸς τὸν κῆπο τῆς ὕλλας τὴν Νόρμα Σῆρερ γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ κλάψῃ λίγο καὶ νὰ ἐλαφρώσῃ τὴν καρδιά του ἀπὸ τὸν πόνο πού τὸν πιεζε.

Ἐπειτα ὁ Ἰρβινγκ Θάλμπεργκ ἀνακτοῦσε πάλι τὸ χαμόγελό του. Κι' αὐτὸ τὸ χαμόγελο διατηρήθηκε ὡς τὸ τέλος τῆς ζωῆς του.

Χαρακτηριστικὸ τῆς μεγάλης ἀγάπης πού συνέδεε αὐτοὺς τοὺς δυὸ συζύγους, εἶνε τὸ ἀκόλουθο περιστατικόν: ὁ Νόρμα μάντευε τὶς σκέψεις τοῦ ἄλλου. Ἡ Νόρμα Σῆρερ μάλιστα εἶχε προαισθανθῇ τὸ θάνατο τοῦ ἀγαπημένου της συζύγου. Μοῦ παρεπονεῖτο ὅτι αἰσθάνονταν ἕνα ἀόρατο χέρι νὰ τὴν ξεριζώνει τὴν καρδιά. Συχνὰ δὲ κυριευόταν ἀπὸ ἀνεξήγητες νευρικές κρίσεις. Τὴν τελευταία μάλιστα νύχτα ἡ Νόρμα Σῆρερ ζύπνησε παραξενεμένη. Εἶχε δὴ ὅτι ὁ συζυγὸς της εἶχεν ἔρθει κοντά της, εἶχε σκύψει ἀπὸ ἐπάνω της, καὶ τὴν εἶχε φιλήσει στὸ μέτωπο. Κατόπιν ἔφυγε χωρὶς νὰ τῆς πῇ λέξι.

Ἦταν ὁ ἀποχαριστικὸς τῆς ψυχῆς του. Τὴν ἄλλη μέρα, σὲ 11 ἡ ὥρα ὁ Ἰρβινγκ Θάλμπεργκ δὲν ὑπῆρχε πειὰ. Ὁ «εὐτυχισμένος ἀρρώστος» τοῦ Χόλλυγουντ, νεκρὸς πειὰ, εἶχε στολισθῇ με λουλούδια ἀπὸ τὴν Γκρέτα Γκάρμπο, τὴν Μύρνα Λόου, τὴν Τζέιν Κράουφορντ κ' εἶχε κατεβῇ στὸ ὑποσκατάδι τοῦ τάφου. Ὡστόσο ὅλοι τὸν ζήλευαν γιὰ τὴν γυναικα, ἡ ὁποία ἤξερε νὰ τοῦ κἀνῃ εὐτυχισμένη τὴ ζωὴ του καὶ πού τώρα θὰ κλαίῃ ἀπαρηγόρητα τὴ χαμένη ἀγάπης της. Κι' ἂν ἦμουν ἄνδρας, μὰ τὴν ἀλήθεια, θὰ ζήλευα τὴ τύχη τοῦ Ἰρβινγκ Θάλμπεργκ καὶ εὐχαρίστως θὰ ἤθελα νὰ ἦμουν στὴ θέσι του. Γιατὶ δὲν ὑπάρχει πιδ μεγάλη εὐτυχία ἀπὸ τὸ νὰ κλαίῃ μιά ὁμορφὴ γυναῖκα δταν σὲ θυμάται.

ΛΟΥΙΣ ΒΕΛΕΖ

ΤΟ ΠΑΛΙΟ ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 51)

σανὸ καὶ ξαναγυρίζοντας μέσα τοὺς εἶπε:

— Κανένας φόβος δὲν ὑπάρχει νὰ θρέξῃ. Καὶ κοιμηθῆκαν, ὅζω.

***

Κατὰ τὰ μεσάνυχτα τοὺς πᾶναι μιά θρογγ, μὰ τί θρογγ! Πῶς πρόφτασαν καὶ μῆταν μέσα; Καλὰ πού τοὺς ἀκούει κι' ὁ μυλωνᾶς.

— Ἀκουσε, τοῦ εἶπαν οἱ σοφοί, στῶσε μας νὰ κοιμηθοῦμε ἔδω, ἀλλὰ σὲ 6 ἀκριβῶς νὰ μᾶς ξυπνήσῃς.

— Ἐννοια σας.

Στὶς ἔξι τοὺς ξύπνησε...

Κυτᾶει τὸ ρολοὶ του καὶ ὁ ρολογᾶς: Ἐξ ἀκριβῶς. Βρὲ γιὰ στάσου, εἶπαν ἀναμεταξύ τους, τί εἶνε τοῦτο ὅζω: Σαράντα αὐγὰ ἔφαγε καὶ δὲν ἐδηλητηριάσκει. Μὰ εἶπε: πῶς θὰ θρέξῃ, ἔβρεξε. Χωρὶς νάχη ρολογὶ ἔχει τίς ὥρες, σὰν νὰ τίς ἔχῃ στὴν τσέπη του!

— Δὲν μᾶς λές, τοῦ λένε, πατριώτη, πῶς ἔφαγες σάσανα αὐγὰ, χωρὶς νὰ πάθῃς τίποτα;

— Ἡ κανάτα, τοὺς εἶπεν ἑκείνος, ξέρε.

— Τί ξέρε ἡ κανάτα;

— Νά, σὲ κάθε αὐγὸ πού ἔτρωγα, ἔπινα καὶ λίγο νερὸ καὶ χῶνευα, καὶ ἔτσι δὲν ἔπαθα τίποτα, δόξ' ὁ Θεός.

— Καλὰ. Ἀλλὰ πού ἤξερες ὅτι θὰ θρέξῃ τὰ μεσάνυχτα;

— Γιατὶ τοιμπούσανε πολὺ τὸ μεσημέρι ἡ μύγες.

— Καλὰ κι' αὐτὸ, ἀλλὰ πῶς μᾶς ξύπνησες ἀκριβῶς σὲ 6; Μήπως ἔχεις ρολογὶ;

— Ὁχι. Αὐτὸ δὲν τόξερα ἐγὼ, τόξερε ὁ... γαϊδάρὸς μου.

— Τί σχέσι ἔχει ὁ γαϊδάρὸς σου με τίς ὥρες;

— Καὶ μεγάλη μάλιστα. Κάθε πρωτὶ σὲ 6 τοῦ θάνατο «ταῖν» του. Καὶ ἄμα ἔρθῃ ἡ ὥρα, φωνάζει γιὰ νὰ τὸν τᾶσῃ.

Τότε οἱ τρεῖς Εὐρωπαῖοι, οἱ «σ ο φ ο ἰ», γύρισαν καὶ εἶπαν ἀναμεταξύ τους:

— Καλύτερα νὰ φύγουμε καὶ νὰ πᾶμε σ' ἄλλα μέρη. Ἐδὼ πού ὅλος ὁ κόσμος εἶν' γιανοῖ, οἱ μύγες ἀστρονομοὶ καὶ ρολογᾶδες οἱ γαϊδάροι, ἐμεῖς δὲν βγάζουμε ψωμί...

Κι' ἐγύρισαν καὶ φύγανε καὶ πῆγαν ἀπὸ ἐκεῖ πού ἦσαν.

Ἐτοί γλύτωσε ἡ Μακεδονία, τάχα, ἀπ' αὐτοὺς, ἀλλὰ σὲ

μέρα ἔχουν ἔλθει τόσοι κατεργαρεῖ!...

Τόσοι κι' ἄλλοι τόόσοι... Ἀτελεῖσται!

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΠΑΡΕΛΗΦΘΗΣΑΝ ΟΛΑ ΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΜΑΛΛΙΝΑ ΥΦΑΣΜΑΤΑ

ΔΙΑ:

— ΦΟΡΕΜΑΤΑ

— ΤΑΓΙΕΡ

— ΕΠΑΝΩΦΟΡΙΑ

ΝΤΙΝΟΣ Μ. ΣΤΡΑΤΗΓΙΟΥ & ΣΙΑ

ΖΩΝΕΣ
ΚΟΡΣΕΔΕΣ
ΣΟΥΤΙΕΝ
ΖΩΝΕΣ ΥΓΕΙΑΣ

Τελευταία Μοντέλα

ΟΙΚΟ ΜΠΑΡΡΕΤ ΠΑΡΙΣΙΩΝ

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ
Π. ΜΠΑΚΑΚΟΣ
ΟΜΟΝΟΙΑ - ΑΘΗΝΑΙ

Οχι ωλιών
Ασπρά μαλλιά
Ευαναφέραι τα μαλλιά σας
εις τὸ φυσικὸν τὸν χρῶμα χωρίς βλα-
βεράς θερμῆς Αποσπᾶται αὐτὸ τὴν
πρὸςδωσαν, καὶ τὴν συνήδη μετακυ-
ρφομενα ἐν ἀρδεστον Brillantine CHARMINE

ΟΙΚΟΣ ΥΠΟΚΑΜΙΣΩΝ
Α. ΚΟΜΒΡΟΓΛΟΥ
ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΟΥ 13 (Ἐναντὶ Ὑπουργείου
Ναυτικῶν)

ΠΛΟΥΣΙΑ ΣΥΛΛΟΓΗ ΓΡΑΒΑΤΩΝ ΜΑΝΔΗΛΙΩΝ
ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΑΝΔΡΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ

ΕΙΣ ΤΙΜΑΣ ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΟΥΣ
ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΗΓΓΥΗΜΕΝΗ
ΔΕΧΟΜΕΘΑ ΡΑΦΗΝ με τιμὰς ἀπολύτως ἱκα-
νοποιητικὰς.

ΤΟ ΡΕΚΟΡ
Εἰς συλλογὴν καὶ φθι-
νεια εἰς τὰ εἶδη ἐπιπλά-
σεως, ἔχει ἐφέτος

ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
11, Φωκίωνος
(Παρ. Ἐρμού 34)

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ
Ὁ ἱατρός Κ. ΑΝΔΙΝΩΣΤΙΑΔΗΣ,
ἰδρυτὴς τοῦ αἰσθητικοῦ κέντρου
ELYSEE τῶν Παρισίων, δέχ-
ται ὅλας τὰς δυσμορφίας, οὐλὰς,
σείγματα ἀγγειώματα, ἐγκαύματα
κλπ. ὅλας τὰς αἰσθητικὰς ἐγ-
χειρήσεις.

ΤΗΝ ΑΠΟΤΡΙΧΩΣΙΝ
ἀνευ ἡλεκτρολύσεως, ἀνευ πόνου,
ἀνευ στίγματος ὀριστικῶς.
Βερανζέρου 12α—Τηλ. 31-434
ΔΙΤΣ

Αυτό τὸ Μικρὸ Λάθος μπορεῖ νὰ σᾶς κάμῃ νὰ φαῖνεσθε 10 Χρόνια Μεγαλύτερα

Ἐνῶ ἓνα χρώμα πούδρας μπορεῖ νὰ σᾶς κάμῃ νὰ φαῖνεσθε νέα καὶ νὰ στολίσῃ τὴν ἐπιδερμίδα σας μὲ ἀπερίγραπτον ὠραιότητα, μιὰ ἀλλή μπορεῖ νὰ σᾶς κάμῃ νὰ μοιάξετε σὲν γῆρα. Τὸ νὰ εἰσθε μελαχροινὴ δὲν θέλει νὰ πῇ ὅτι πρέπει νὰ μεταχειρίζεσθε μιὰ πούδρα διὰ μελαχροινές, ἢ ρασέλ σκούρα, ἐὰν πάλι εἰσθε ξανθεῖα τίποτε δὲν ἐπιβάλλει τὴν χρῆσιν πούδρας ρασέλ ἀνοικτῆς. Ὁ ἀσφαλέστερος τρόπος νὰ ἐκλέξετε τὸ χρώμα ὅπου σᾶς πηγαινέει καλύτερα εἶνε νὰ δοκιμάσετε εἰς τὸ πρόσωπόν σας ἕξ διαφόρους ἀποχρώσεις καὶ νὰ ἴδῃτε ποιά σᾶς πηγαινέει καλύτερα. Δύνασθε ἐπίσης νὰ χρησιμοποιήσῃτε μιὰ πούδρα ὅπου κρατᾷ ἐπὶ τῆς ἐπιδερμίδος σας γιὰ νὰ μὴ βρῆσκεσθε στὴν ἀνάγκη νὰ ποιδράρεσθε συνεχῶς. Μπορεῖτε νὰ κάμετε κάθε πούδρα νὰ κρατᾷ, ἀρκεῖ νὰ προσθέσῃτε σὲ κάθε κουτί ἓνα κουταλάκι καφὲ μὲ mousse de crème. Εἰς

τὴν πούδρα TOYALON ἢ mousse de crème, εἶνε ἐπιστημονικῶς ἀναμειγμένη, ἀκριβῶς εἰς τὴν πρέπουσαν ἀναλογίαν μὲ πούδρα ἐκτάκτως λεπτὴν, ἀεροποιημένην. Δὲν σχηματίζει οὔτε κηλίδας, οὔτε πλάκας ἐπὶ τῆς ἐπιδερμίδος καὶ μιὰ ἀπλὴ χρησιμοποίησις θὰ σᾶς δώσῃ ἐπὶ ὅλοκληρους ὥρας τὸ καλύτερο καὶ γοητευτικώτερο χρώμα. 3.000.000 γυναικὲς μεταχειρίζονται κάθε πρωὶ τὴν πούδρα ΤΟΚΑΛΟΝ. Ἡ ἀπόχρωσις ἐλέγχεται τῇ βοήθειᾳ τελευταίως ἀνακαλυφθέντος οἰονδήποτε λάθος.

Καὶ τὰ δικά σας Μαχριά

θὰ γίνουν ὠραία, ἀρκεῖ νὰ τὰ λούξετε μιὰ φορὰ τὴν ἐβδομάδα μὲ τὸ γνωστὸ Σαμπουάν ΤΕΤΕ-ΝΟΙΡΕ (ΤΕΤ-ΝΟΥΑΡ). Κάθε φάκελλος περιέχει καὶ τὸ εἰδικὸ «ΣΕΒΕΚΛΑ» ποὺ δίνει στὰ μαλλιά φυσικὴ γυαλάδα, υγεία καὶ τὰ διατηρεῖ πάντοτε φρέσκα. Δύο εἰδῶν Σαμπουάν ΤΕΤ-ΝΟΥΑΡ ὑπάρχουν: Τὸ ΣΑΜΠΟΝΤΟΡ γιὰ τὰ ξανθὰ μαλλιά, τὸ ΣΑΜΠΟΖΑΝ γιὰ τὰ σκούρα.

**ΣΑΜΠΟΥΑΝ
TÊTE-NOIRE**

2 εἰδῶν:
**Shamposan
Shampoo**

ΓΕΝ. ΑΝΤ/ΠΟΙ: ΟΙΚΟΣ Π. Ι. ΜΑΓΚΡΙΩΤΗ ΝΙΚΗΣ 10 ΑΘΗΝΑΙ

Τὰ φορέματά σας μόνον ἂν τὰ βάψετε μὲ: **ARTI**

Τὰ φορέματά σας μόνον ἂν τὰ βάψετε μὲ: **ARTI**

ΠΡΟΣΟΧΗ!!!

Τὸ Ἰνδικὸν ἔλαιον ΤΡΙΧΟ-ΦΟΙΝΙΕ, ἐγγεγραμμένον παρὰ τὸ Ὑπουργεῖον Ὑγιεινῆς, εἶνε τὸ μόνον ἀβλαβὲς φυτικὸν παρασκεύασμα, ἀνευ οὐδεμιᾶς βαφῆς καὶ χημικῆς οὐσίας, καὶ τὸ ὁποῖον μεταβάλλει φυσιολογικῶς τὰς λευκανθείσας τριχάς ἐν τῷ προηγουμένῳ χρωμα αὐτῶν, ξανθὸν, μέλλαν ἢ καστανόν, εἰς νέαν ζωὴν εἰς αὐτὰς ὡς καὶ στυλιντότητα.

Τὸ ὡς ἄνω Ἰνδικὸν ἔλαιον, λόγῳ τῶν φυτικῶν οὐσιῶν αὐτοῦ ἀπαλλάσσει τελείως καὶ ἐντὸς μικροῦ χρονικοῦ διαστήματος τὴν πιτυρίασιν καθὼς καὶ τὰς λοιπὰς παθήσεις τοῦ δέρματος τῆς κεφαλῆς, ἀναπτύσσον ἀλματωδῶς τὴν τριχοφυΐαν.

Πωλήσεις καὶ πληροφoρία παρὰ τῆς Γενικῆς Ἀντιπροσωπίας κ. Οὐρ. Κολυβά ἐν Ἀθήναις: ὁδὸς Πειραιῶς 28, ἐν Περαιᾷ: Μακρὰς Στοᾶς 42, καὶ παρὰ τῇ φαρμακοποιῇ Γ. Κερασσοῦλου Πειραιῶς 1Α.

Ἐπίσης καὶ παρὰ τῷ ἱατρῷ κ. Α. Χαϊλαρίδῃ, Ἀναστασίου 78, Καλλιθέα.

ΤΟ ΝΕΟΝ ΚΟΣΜΕΤΙΚ ΤΗΣ ΜΕ ΑΣΠΛΕ

Δυναμώνει καὶ
μεγαλύνει τὰς
βλεφαρίδας.

Πωλεῖται εἰς
ὅλα τὰ καλά
κομμωτήρια
ἀντὶ 30 δρμ.

Γενικὸς Ἀντιπρόσωπος:
ΕΜΜΑΝΟΥΕΛ
Χαλκεονδύλη 11 Τηλ. 27-975.

Αἱ βαφαὶ ARTI δὲν φθίρουν
τὰ φορέματά.

Τὰ φορέματά σας μόνον ἂν τὰ βάψετε μὲ:
δὲν θὰ ξεβάφουν ποτὲ

ΚΑΘΕ ΓΥΝΑΙΚΑ

Ποῦ ἐνδιαφέρεται διὰ τὴν οἰκονομίαν καὶ τὴν ἐμφάνισίν της δὲν μαντάρει τίς κάλτσες τῆς μόνῃ, ὅταν φύγουν πόντοι ἢ σχισμὲς, διότι καὶ τὸ πιὸ τεχνικὸ καρίκωμα φαίνεται, οὔτε πετᾷ, ἀλλὰ τίς παραδίδει εἰς τὸ Κατάστημα ΤΣΗ ἀπὸ τὸ ὁποῖον τὰς παραλαμβάνει πολλὸν τόμα καινούργιες μὲ ἓν ἄσφραντον ἔξοδον. Τὸ Κατάστημα ΑΔΕΛΦΩΝ ΦΕΤΣΗ Σταδίου 43 ἐναντὶ Δικαστηρίων, Τηλέφ. 27.209 εἶναι τὸ μόνον ἐν Ἀθήναις ποὺ ἀντιπροσωπεύει καὶ διαθέτει τὰς παγκοσμίου φήμης ἡλεκτροκνητὸς μηχανὰς ἐπιδιορθώσεως καλτσῶν VITUS καὶ πεπειραμένους ἐργατρίδας, εἰδικῶς μετακληθείσας ἀπὸ τὴν Εὐρώπην.

Ἐπίσης κάλτσες VICTORIA-ELBEO-PARISIANA-ARWA ΛΑΪΣ-ΒΙΚΑ ΑΡΤΕΜΙΣ ἀραχνὸς φαντες μεταξωτὲς Δρχ. 85. Τσάντες, Γάντια, Κολόττες, Αδιάρβροχα, ΚΑΜΠΑΡΙΝΕΣ καθὼς καὶ ὅλα τὰ ἀνδρικὰ εἶδη.

Εἰς ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΣΑΣ ΕΝΑ ΝΕΟΝ
ΘΕΛΗΤΡΟΝ

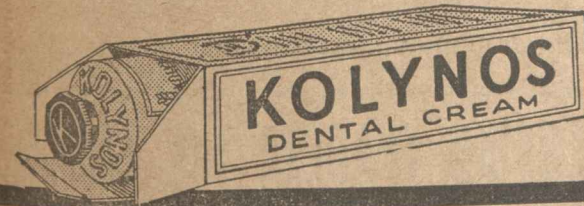
Μία ἀντισηπτικὴ Ὁδοντοκρέμα ἡ ὁποία ἀφαιρεῖ τὰς κηλίδας καὶ ἀποδίδει στὰ δόντια τὴν φυσικὴν των λευκότητα εἶναι ἡ

ΚΟΛΥΝΟΣ

εἰς τὴν ὁποίαν ἀπενεμήθη ὑπὸ τῆς Χ Διεθνoῦς Ἐκθέσεως Θεσσαλονίκης μέγα βραβεῖον «ἐκτὸς συναγωνισμοῦ».

Εἰς τὴν κρέμαν ξυρίσματος ΚΟΛΥΝΟΣ ἀπενεμήθη ἐπίσης ὑπὸ τῆς αὐτῆς Ἐκθέσεως τὸ χρυσοῦν μετάλλιον.

ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡΟΣ: ΜΩΡΙΣ ΦΑΡΑΤΖΗ ΟΔΟΣ ΣΚΟΥΛΕΝΙΟΥ 3, ΑΘΗΝΑΙ

ΛΟΥΤΡΑ ΘΕΡΜΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑ & ΙΑΜΑΤΙΚΑ

Κ. Κ. ΠΕΠΠΑ ΚΑΙ ΛΕΚΑΤΣΑ
ΣΤΟΥΡΝΑΡΑ 49

Κάτωθι Ὑπουργεῖου Ὑγιεινῆς καὶ Προνοίας

ΛΑΪΚΗ ΜΑΝΔΟΛΙΝΑΤΑ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1910
ΑΘΗΝΑΙ

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΙ ΟΛΑ ΤΑ ΕΓΧΟΡΔΑ ΟΡΓΑΝΑ

καθὼς καὶ ὅλα τὰ θεωρητικὰ μαθήματα κ.λ.π., ἐντὸς ὀλίγου χρονικοῦ διαστήματος μὲ δίδακτρα λογικά, ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ εἰδικoῦ Μουσικοδιδασκάλου καὶ Συνθέτου.

Γ ΤΥΡΤΑΙΟΥ

ΜΟΥΣΙΚΗ ΣΧΟΛΗ Ἀσμάτων 42

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Ὁ κ. ΑΛΕΚΟΣ ΣΤ. ΠΙΝΗΣ, ἐκ Χασιάς (Φυλῆς), μαθητὴς τῆς διεθνoῦς φήμης Ἀκαδημίας Κοπτικῆς Σχολῆς Δαμασκηνοῦ, ἠρίστευσε κατὰ τὰς ἐξετάσεις τῆς ἐν λόγω σχολῆς, πρωτεύσας μετ' ἄλλων τεσσαράκοντα συμμαθητῶν του.

Εἰς τὸν εὐέλπιδά αὐτὸν νέον ἀπευθύνομεν τὰ θερμότερα συγχαρητήρια καὶ εὐχόμεθα καθε προκοπὴν.

Σταφυλοκοκκίασις

Θέλετε νὰ ἀπαλλαγῇτε ἀπὸ τὴ σταφυλοκοκκίασι, (σπορία προσώπου, δέρματος, καλογήρους, μολύνσεις, πληγὲς δέρματος, πύον);

Σᾶς συνιστῶμεν τὸ ἀντισταφυλοκοκκικὸν ἐμβόλιον εἰς Ἀλοιφήν:

ΤΟΡΟΝΑΚΚΙΝ
(τοποβαξέν)

Ὅχι μόνον θεραπεύει, ἀλλὰ καὶ προλαμβάνει, κάθε μόλυνσιν ποὺ μπορεῖ νὰ προέλθῃ ἀπὸ πληγὴν ξύσιμο, ἢ ἀμυχὴν. Πωλεῖται εἰς τὰ φαρμακεία.

ΔΡΑΧ. 16

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΠΕΡ. Α. ΛΥΤΡΑ

Μαθήματα Ζωγραφικῆς καὶ Διακοσμητικῆς. Ἐναρξεις ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου.

Ὁδὸς Καλλιδρομίου 14

Γ. Ν. ΜΟΥΜΟΥΤΖΗΣ

ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΟΣ

Ἐπὶ 16ετίαν ἐπιμελητὴς τῆς ἰδιαίτης Κλινικῆς τοῦ καθηγητοῦ κ. Γ. Φατεῖνου δέχεται, ὁδὸς Κεφαλληνίας καὶ Τεγέας 1

Ὁραιο 8-11 — 4-6

Ἀρ. Τηλ. 80215

ΤΟ ΠΑΡΙΣΙ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑΙ

ΚΥΡΙΑΙ ΚΑΙ ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΕΣ

Πρὶν ἀποφασίσετε νὰ ντυθῇτε, νὰ κομψευθῇτε, νὰ ράψετε ἓνα καινούργιον φόρεμα, ἐπισκεφθῇτε τὸν Οἶκον Ραπτικής τῆς κ. Χρηστίνης Α. Θεοδοροπούλου, ὁδὸς Μητροπόλεως 14Α.

Εἰς τὸν Οἶκον Ραπτικῆς τῆς κ. Θεοδοροπούλου γίνονται ἀληθινὰ θαύματα. Αἱ κυρίαι ἐξερχοῦνται ἐκείθεν ντυμέναι μὲ γούστο παριζιάνικον.

Ὁ Οἶκος τῆς κ. Θεοδοροπούλου εἶνε μοναδικὸν σχολεῖον κοπτικῆς, μὲ τὸ τελευταῖον γεωμετρικὸν σύστημα. Αἱ μαθήτριάς εὐρίσκου εἰς αὐτὸν στοργικὸν ἐνδιαφέρον καὶ μέριμναν, οἰκογενειακὸν περιβάλλον καὶ ἐξερχοῦνται πολὺ ταχέως ἄριστα κατηχημένα.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ραπτομηχανὴ «Σίγγερ» πολυτελείας (κεντήματος - ραπτικῆς) εἰς τιμὴν εὐκαιρίας. Πληροφορία: Ὁδὸς Γερμανοῦ Παλαιῶν Πατρῶν ἀριθ. 5, τυπογραφεία «Μίτου κέτου» (Πλατεία Κλαυθμώνος).

Καλλιτέρα
από όσα λά-
ττσα γυαλιά!

ITALIA REX

REX

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ
Π. ΜΠΑΚΑΚΟΣ
ΟΜΟΝΟΙΑ - ΑΘΗΝΑΙ

Κ. ΚΟΛΙΤΣΙΔΑΣ
ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ - ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ
ΑΧΑΡΝΩΝ 18 ΤΗΛ. 80786

PERMANANT (TRESVITE)

Τὸ **TRESVITE** μοναδικῆς συσκευασίας, λόγῳ τῶν ἐπιστημονικῶν καὶ ἀπολύτως ἀβλαβῶν συστατικῶν του, πρόκειται νὰ σᾶς προσφερθῇ ἐντὸς ὀλίγου εἰς δύο φυαλλίδια μὲ 8 μόνον πρὸς ἐκτέλεσιν μιᾶς ἰδεώδους PERMANANT ἄνευ ἡλεκτρισμοῦ.

Τὸ **TRESVITE** θὰ ἔχῃ τὴν ιδιότητα νὰ προσδίδῃ εἰς τὰ μαλλιά ὠραίες καὶ φυσικὰ κλίσεις καὶ μποῦκλες, στιλπνότητα, νὰ τὰ διατηρῇ, νὰ τονώνῃ καὶ νὰ ἀναζωογονῇ τὰ κατεστραμμένα μαλλιά.

Ἀπόλυτος ἐπιτυχία διὰ ὅλα τὰ βαμμένα. Διὰ κάθε κυρία ἢ χρήσις του εὐκολωτάτη.

ΔΙΑΡΚΗΣ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ:

LABORATOIRE L' **ECLAT**

ΑΥΓΟΥΛΑΣ

Χαλκοκονδύλη 18 — Ἀθήνα

Πρατήρια: Τηλέφωνον 26.369

Ἔργαστήρια » 9.357

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

Καταστήματα περιφέρειας Ἀθηνῶν — Πειραιῶς πρὸς εὐκολίαν τοῦ κοινοῦ:

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ὁδὸς Σοφοκλέους 11 ΑΘΗΝΑΙ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΤΗΣΙΩΝ, ὁδὸς Πατησίων ἀριθ. 165.
ΚΥΨΕΛΗΣ, ὁδὸς Κυψέλης ἀριθ. 86.
ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ, Λεωφόρος Θησέως ἀριθ. 110
ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΥ, ὁδὸς Εὐτυχίδου.
ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ, Γωνία Μαυρομυχάλη καὶ Καλλιόμων
ΠΛΑΚΑΣ, ὁδὸς Καπνικαρέας ἀριθ. 37.
ΚΟΛΩΝΟΥ, ὁδ. Συρρακου πλησίον σταθ. ΣΠΑΠ-ΣΕΚ
ΚΕΡΑΜΕΙΚΟΥ ὁδ. Πειραιῶς 79, πλησίον Λαχαναγορῆς
ΒΑΘΗΣ ὁδὸς Ἀριστοτέλους 15α
ΠΛ. ΗΡΩΩΝ ὁδὸς Καραϊσκάκη 31
ΑΧΑΡΝΩΝ ὁδὸς Ἀχαρνῶν 114

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Ὁδὸς Ὀμήρου 16, παρὰ τὴν Ἁγίαν Τριάδα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Μ. ΣΤΟΑΣ, Λεωφόρος Μακρᾶς Στοᾶς ἀριθ. 55
ΑΓΙΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ὁδὸς Ἀγ. Διονυσίου καὶ Ψαρόν
ΝΕΑΣ ΚΟΚΚΙΝΙΑΣ, Ἀντιοχείας 2,

ΑΠΑΣΑΙ ΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

Συναλλασσόμενοι μὲ τὸ πλησιέστερον συνοικιακὸν παράρτημα μας ἀποφεύγετε τὰ ἐξοδα καὶ τὴν ἀργοπορίαν τῆς μεταβίβασης εἰς τὸ κέντρον.

Το Σωτηνάριο που κλείνει
μέσα του την υγεία και
ωμορφιά των δοντιών σου
και του στόματος

ΣΜΑΛΤΟΔΟΝΤΟΚΡΕΜΑ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΠΑΝΤΟΥ· ΔΙΑΡΚΗΣ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ
ΣΠΥΡΟΥ & ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ-ΖΕΑΣ 98-ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ